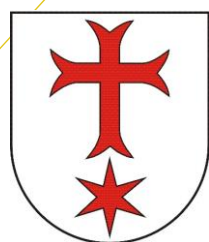

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE SIECHNICE NA LATA 2023-2027

GMINA SIECHNICE

Spis treści

Wprowadzenie	3
Metodologia prac nad <i>Strategią</i>	5
1. Część diagnostyczna	10
1.1. Ogólna charakterystyka Gminy Siechnice	10
1.2. Analiza sytuacji społeczno-ekonomicznej w Gminie Siechnice.....	12
1.2.1. Potencjał demograficzny	12
1.2.2. Sytuacja gospodarcza	19
1.2.3. Analiza finansowa dla Gminy Siechnice	25
1.2.4. Analiza polityki mieszkaniowej.....	32
1.2.5. Analiza rynku pracy i bezrobocia.....	36
1.2.6. Charakterystyka systemu opieki nad dziećmi i edukacji.....	43
1.2.7. Analiza lokalnego systemu ochrony zdrowia	50
1.2.8. Infrastruktura	54
1.2.9. Potencjał społeczności lokalnej.....	58
1.2.10. Potencjał sektora ekonomii społecznej i zdolność do realizacji usług społecznych	62
1.3. Analiza stanu i skuteczności pomocy społecznej	66
1.3.1. Analiza na podstawie danych.....	66
1.3.2. Analiza na podstawie ocen ekspertów.....	82
1.3.3. Analiza na podstawie opinii mieszkańców	87
1.4. Analiza problemów społecznych	96
1.4.1. Identyfikacja problemów społecznych.....	96
1.4.2. Uszczegółowienie i hierarchizacja problemów społecznych.....	104
1.4.3. Grupy dotknięte problemami społecznymi.....	108
1.4.4. Przyczyny i skutki problemów społecznych	112
1.5. Analiza interesariuszy.....	125
1.6. Prognoza zmian	128
2. Analiza strategiczna.....	132
3. Część programowa	136
3.1. Kluczowe założenia, wizja i misja <i>Strategii</i>	136

3.2. Cele strategiczne	138
3.3. Usługi społeczne realizowane w ramach <i>Strategii</i>	141
3.4. Koncepcja Centrum Usług Społecznych	141
3.5. Kierunki działań i zadania	144
3.5. Sposób realizacji <i>Strategii</i> , ramy finansowe i wskaźniki realizacji zadań.....	149
3.6. Zadania publiczne zlecane w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.....	174
3.7. Zgodność <i>Strategii</i> z dokumentami wyższej rangi	175
3.8. Monitoring i ewaluacja.....	184
Wnioski i rekomendacje	186

Wprowadzenie

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest podstawowym dokumentem strategicznym, stanowiącym narzędzie nowoczesnej pomocy społecznej, wspierającym długofalowe planowanie i realizację celów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w skali lokalnej.

Obowiązek przyjęcia i realizowania strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z ustawy z 12 marca 2014 roku o pomocy społecznej¹. Zgodnie z art. 17 ust 1 ustawy z 12 dnia marca 2004 roku o pomocy społecznej² do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Celem ustawodawcy, który podjęła Gmina Siechnice, jest stworzenie spójnego systemu planowania strategicznego w sferze społecznej opartego o strategię rozwiązywania problemów społecznych oraz inne strategie i programy działań w sferze społecznej.

Jednakże nie tylko sam obowiązek realizacji ustawowo nałożonych na Gminę zadań zdecydował o podjęciu prac nad dokumentem. Potrzeba przygotowania, przyjęcia i wdrażania strategii wynika z zaangażowania władz Gminy Siechnice oraz instytucji samorządowych działających w sferze rozwiązywania problemów społecznych w pracę na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców poprzez diagnozowanie i rozwiązywanie kluczowych problemów społecznych i wzmacnianie aktywności społecznej. Dokument jest odpowiedzią na zmiany zachodzące w sferze społecznej i preferencje mieszkańców.

Ze względu na szeroki zakres rozumienia sfery społecznej, a co za tym idzie problemów społecznych, odwołując się do rozumienia strategii zaprezentowanego w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej³, kluczowym obszarem analizy uczyniono obszar działań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a więc pomoc społeczną, wsparcie rodziny, przeciwdziałanie przemocy przy problematykę uzależnień, przy wskazaniu zakresu realizacji

¹ Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, Dz.U. z 2021 r. poz. 2268, tekst jednolity ze zm.

² Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, Dz.U. z 2021 r. poz. 2268, tekst jednolity ze zm.

³ Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, Dz.U. z 2021 r. poz. 2268, tekst jednolity ze zm.

usług społecznych ujętych w *Strategii* zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych⁴.

W *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027* przyjęto podejście aktywizacyjne – oferowane mieszkańcom wsparcie w rozwiązywaniu ich problemów powinno doprowadzić do usamodzielnienia jednostek i rodzin oraz przeciwdziałać występowaniu trudnych sytuacji życiowych w przyszłości. Ważnym założeniem jest połączenie działalności instytucji samorządowych, a także innych podmiotów wspierających ich prace – m.in. organizacji pozarządowych i kościołów, dla lepszej realizacji celów.

Dokument składa się z trzech zasadniczych części: diagnozy sytuacji społecznej w Gminie Siechnice, w tym diagnozy problemów społecznej oraz stanu i skuteczności pomocy społecznej, analizy strategicznej oraz części programowej, w której określono wizję i misję Gminy Siechnice w sferze rozwiązywania problemów społecznych, cele strategiczne, kierunki działań i zadania przewidziane do realizacji na lata 2023-2027.

⁴ Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, Dz.U. z 2019 r., poz. 1818.

Metodologia prac nad *Strategią*

Prawną podstawę tworzenia strategii rozwiązywania problemów społecznych wyznacza ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej⁵. Zgodnie z art. 16b ust. 2 strategia zawiera w szczególności:

- diagnozę sytuacji społecznej, w tym określenie zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych,
- prognozę zmian w zakresie objętym strategią,
- określenie: celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych, wskaźników realizacji działań.

Zgodnie z ustawą, strategia, opracowana przez gminę i powiat, określa także usługi społeczne w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych⁶, oraz zadania publiczne, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁷, zlecane w trybach, o których mowa w tej ustawie.

Podkreślić należy, że ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej⁸ zwraca również uwagę na obowiązek współpracy administracji publicznej, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Ważnym aspektem działań prowadzonych w ramach *Strategii* będzie włączenie wszystkich podmiotów, chcących działać na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, w realizację zaplanowanych zadań.

Prace nad *Strategią* oraz układ dokumentu zaplanowano wykorzystując informacje z projektu *STRATEGOR. Opracowanie narzędzia do programowania strategicznego w obszarze przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu na poziomie lokalnym dla jednostek samorządu terytorialnego, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach*

⁵ Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, Dz.U. z 2021 r. poz. 2268, tekst jednolity ze zm.

⁶ Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, Dz.U. z 2019 r., poz. 1818.

⁷ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Dz.U. z 2022 r. poz. 1327, tekst jednolity ze zm.

⁸ Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, Dz.U. z 2021 r. poz. 2268, tekst jednolity ze zm.

Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, w tym przy wykorzystaniu podręcznika *Strategie rozwiązywania problemów społecznych. Podręcznik metodyczny*⁹.

Prace nad *Strategią* realizował Zespół ds. opracowania i realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Siechnice na lata 2023-2027, powołany zarządzeniem nr 9/2022 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach z dnia 16 września 2022 r. w następującym składzie:

- Sławomir Małecki – zastępca kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach;
- Anna Kościelna – starszy pracownik socjalny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej;
- Mariola Przodała – starszy specjalista pracy socjalnej - koordynator usług opiekuńczych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej;
- Aneta Musielak – inspektor ds. profilaktyki uzależnień w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej;
- Aneta Szafran – starszy asystent rodziny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej.

Opracowując *Strategię* przyjęto model partnerski, zakładający szeroki instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz lokalnej społeczności w pracach nad dokumentem. Kluczowa rola w przygotowaniu oraz realizacji *Strategii* należy do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach.

Dokument opracowany został w drugiej połowie 2022 roku. W czasie prac nad nim wykorzystano szerokie spektrum dostępnych materiałów, raportów, dokumentów oraz danych źródłowych, a także wyniki badań empirycznych przeprowadzonych dla potrzeb diagnozy. Proces badawczy przeprowadzono w oparciu o metodę triangulacji metodologicznej – wykorzystano różne teorie, perspektywy, metody i narzędzia badawcze, aby jak najlepiej przeanalizować sytuację społeczno-ekonomiczną i problemy społeczne w Gminie Siechnice.

W ramach prac nad dokumentem przeprowadzono diagnozę sytuacji społecznej, analizę strategiczną oraz opracowano koncepcję programową.

Realizując diagnozę sytuacji społecznej przeprowadzono diagnozę sytuacji społeczno-ekonomicznej w Gminie Siechnice, diagnozę stanu i skuteczności pomocy społecznej,

⁹ *Strategie rozwiązywania problemów społecznych. Podręcznik metodyczny*, Wydanie II, Fundacja Polskiej Akademii Nauk, Lublin 2021.

szczegółową diagnozę problemów społecznych, z uwzględnieniem hierarchizacji problemów społecznych, określenia grup dotkniętych problemami społecznymi, przyczyn i skutków problemów społecznych oraz wzajemnych powiązań między problemami społecznymi. Przeprowadzono również analizę interesariuszy oraz prognozę zmian w okresie objętym *Strategią*. Diagnozy dokonano bazując na danych, informacjach i materiałach dostarczonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Urząd Miejski w Siechnicach, a także na danych Powiatowego Urzędu Pracy we Wrocławiu i Głównego Urzędu Statystycznego. Zakres czasowy analizy obejmował lata 2017-2021.

Analizę strategiczną opracowano przy wykorzystaniu metody SWOT. Koncepcja programowa obejmowała wypracowanie kluczowych założeń, wizji i misji *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027*, wytyczne celów strategicznych, opracowanie kierunków działań i zadań do realizacji na lata 2023-2027. Dla każdego zadania przygotowano matrycę wskazującą na zakres działań, beneficjentów, harmonogram realizacji, źródła finansowania, realizatorów, niezbędne zasoby oraz wskaźniki realizacji zadania. Dokonano również analiz zgodności *Strategii* z dokumentami strategicznymi wyższej rangi, opisano monitoring i ewaluację dokumentu.

W procesie opracowania *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027* zastosowano model partycypacyjno-ekspercki, włączając w prace nad dokumentem zarówno ekspertów wewnętrznych i zewnętrznych, jak i społeczność lokalną. Tryb konsultacyjny wdrożono przy wykorzystaniu następujących narzędzi:

- Badania ankietowe mieszkańców Gminy – przeprowadzone w terminie listopad – grudzień 2022 roku na próbie 315 dorosłych mieszkańców Gminy Siechnice za pomocą kwestionariusza ankiety dystrybuowanego w wersji elektronicznej i papierowej;
- Badania ankietowe ekspertów – wdrożono dwa badania ankietowe 22 osób odpowiedzialnych za rozwiązywanie problemów społecznych w Gminie Siechnice w terminie listopad – grudzień 2022 roku;
- Zogniskowane wywiady grupowe (grupy focusowe) – zrealizowano dwa wywiady focusowe z pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Interdyscyplinarnego oraz z pracownikami Punktu Konsultacyjnego – przeprowadzone 30 listopada 2022 roku;
- Warsztaty konsultacyjne z sołtysami, przewodniczącymi Rad Osiedli oraz radnymi Rady Miejskiej w Siechnicach – zrealizowane 9 grudnia 2022 roku.

Podejmowane w ramach konsultacji zagadnienia dotyczyły zarówno diagnozy sytuacji społecznej, analizy strategicznej, jak i koncepcji programowej dokumentu.

Gotowy dokument poddany został konsultacjom społecznym, podczas których uwagi zgłaszać mogli wszyscy mieszkańcy Gminy Siechnice, a także instytucje i organizacje zajmujące się rozwiązywaniem problemów społecznych. Konsultacje przeprowadzone zostały w formie internetowej w okresie 27 stycznia – 17 lutego 2023 roku. W toku konsultacji społecznych nie zgłoszono uwag do *Strategii*.

Dokument przyjmuje horyzont czasowy na lata 2023-2027. Zastępuje *Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Siechnice na lata 2016-2022*, której ewaluacja przyczyniła się do określenia celów i zadań nowego dokumentu.

Podkreślić należy, że *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027* stanowi nadrzędny dokument w sferze społecznej, a jej uszczegółowienie stanowią przyjmowane systematycznie, w krótszym horyzoncie czasowym programy działań i inne dokumenty. Tworzy to spójny systemu planowania strategicznego w sferze społecznej oparty o *Strategię* oraz następujące dokumenty:

- *Strategię Wsparcia Osób Starszych i Osób z Niepełnosprawnościami w Gminie Siechnice na lata 2021-2027;*
- *Program Wspierania Rodziny dla Gminy Siechnice na lata 2021-2023;*
- *Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Siechnice na lata 2023-2026;*
- *Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026;*
- *Coroczny Program współpracy Gminy Siechnice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.*

Planowość działań w sferze społecznej zakłada, że programy działań będą przyjmowane również w następnych latach tak, aby zapewnić ciągłość planowania strategicznego i realizację wytyczonych przez niniejszą *Strategię* celów.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych odwołuje się do głównych założeń, wartości i zasad pomocy społecznej. Do głównych wartości zaliczyć należy wartości sformułowane w Konstytucji RP, a więc przede wszystkim subsydiarność, sprawiedliwość

społeczną i wiążącą się z nią solidarność społeczną¹⁰. Przy rozwiązywaniu problemów społecznych oznacza to stwarzanie równych szans, przywracanie samodzielności, a gdy nie jest to możliwe zapewnianie opieki i godnej egzystencji, wdrażanie idei braterstwa, równości oraz współodpowiedzialności społecznej za jednostki i rodziny, a także wspieranie działań organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznych działających na rzecz rozwiązywania problemów społecznych. Za istotne wartości należy również przyjąć godność, wolność i równość. Godność człowieka jest nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona są obowiązkiem władz publicznych. Wolność człowieka obejmuje jego prawo do decydowania o własnym losie oraz korzystania ze wsparcia społecznego, natomiast wyrazem równości jest równość wobec prawa, równość szans, ale też zakaz dyskryminacji. Realizacja celów i zadań *Strategii* winna prowadzić do realizacji założenia głównego pomocy społecznej, a więc umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

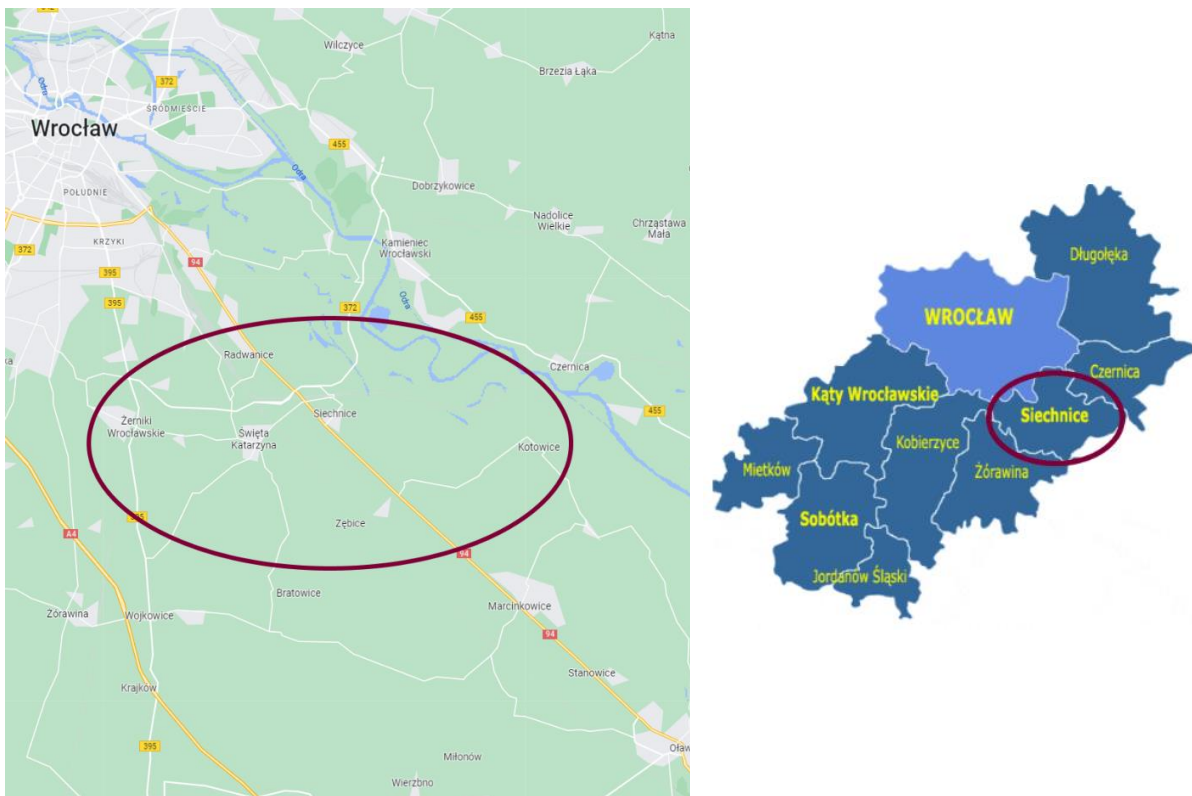
¹⁰ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. z 1997r., nr 78, poz. 483, ze zm.

1. Część diagnostyczna

1.1. Ogólna charakterystyka Gminy Siechnice

Gmina Siechnice położona jest w województwie dolnośląskim, w aglomeracji wrocławskiej. Jest jedną z dziewięciu gmin powiatu wrocławskiego. Gmina Siechnice graniczy z miastem Wrocław, trzema gminami powiatu wrocławskiego: Czernicą, Kobierzycami i Żórawiną oraz gminami: Domaniów i gminą wiejską Oława z powiatu oławskiego.

Ryc. 1. Gmina Siechnice – położenie

Źródło: Baza danych Samorząd w Polsce 2022, <http://www.gminy.pl/powiaty/18.html>.; Google Maps, <https://www.google.pl/maps/preview>.

Geograficznie Gmina leży na Nizinie Śląskiej, jej północno-wschodnie rejony to podregion Dolina Odry i Oławy, pozostałe tereny usytuowane są na Równinie Wrocławskiej.

Administracyjnie Gmina podzielona jest na miasto Siechnice i 15 sołectw: Biestrzyków – Radomierzyce, Bogusławice, Groblice – Durok, Grodziszów, Iwiny, Kotowice, Łukaszowice, Mokry Dwór, Ozorzyce, Smardzów, Sulimów, Sulęcín – Szostakowice, Trestno – Blizanowice, Zacharzyce, Zębice, 3 osiedla: Radwanice, Święta Katarzyna i Żerniki Wrocławskie. Cztery

największe miejscowości gminy to: Siechnice, Radwanice, Święta Katarzyna i Żerniki Wrocławskie. Skupiają one ponad 70% ludności Gminy.

Ryc. 2. Podział administracyjny Gminy Siechnice

Źródło: Gmina w liczbach, https://www.siechnice.gmina.pl/strona-65-gmina_w_liczbach.html.

Gminę Siechnice cechuje niezwykle atrakcyjne położenie. W tym zakresie wskazać należy przede wszystkim na bezpośrednią bliskość miasta Wrocław oraz dobrą sieć komunikacyjną, którą tworzą droga krajowa nr 94 (Wrocław-Kraków), tzw. Wschodnia Obwodnica Wrocławia, droga wojewódzka nr 395 (Wrocław-Strzelin), trzy linie kolejowe (E-30, nr 277, nr 276) oraz przebiegająca około 5 km od granic Gminy autostrada A4.

Gmina Siechnice formalnie funkcjonuje od 1 stycznia 2010 roku, kiedy to przeniesiona została siedziba władz Gminy z miejscowości Święta Katarzyna do miejscowości o statusie miasta Siechnice oraz jednocześnie nastąpiła zmiana nazwy Gminy Święta Katarzyna na Siechnice.

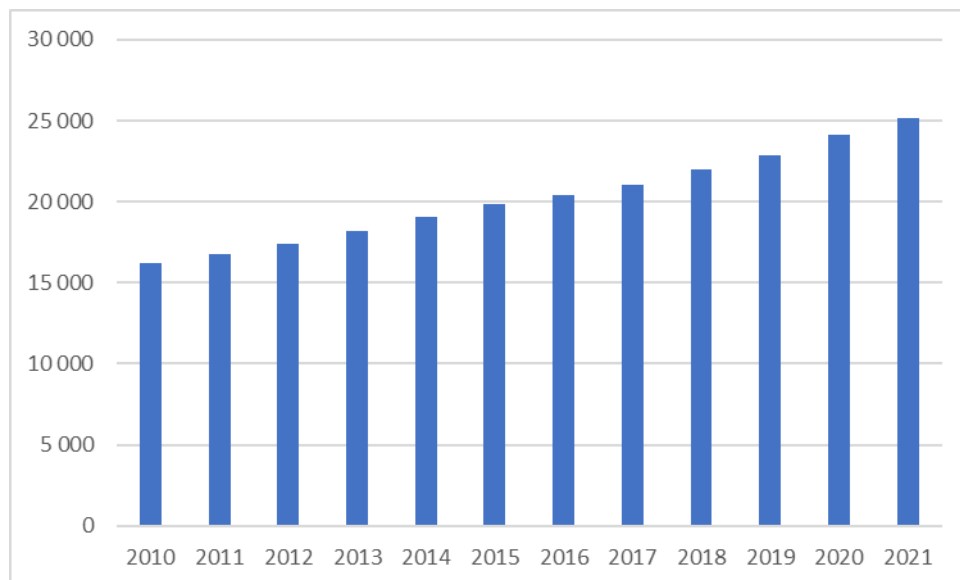
1.2. Analiza sytuacji społeczno-ekonomicznej w Gminie Siechnice

1.2.1. Potencjał demograficzny

Potencjał demograficzny gminy to jeden z kluczowych czynników wpływających na rozwój społeczno-gospodarczy. Społeczność gminy tworzą jej mieszkańcy – zwrócić jednak należy uwagę, że nie wszystkie osoby zamieszkujące na terenie danej jednostki administracyjnej są zameldowane na pobyt stały lub czasowy i ujęte w rejestrach. Na dzień 31 grudnia 2021 roku według danych Głównego Urzędu Statystycznego Gmina Siechnice liczyła 25 147 mieszkańców. Według wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 w Gminie zamieszkiwało 27 865 osób. Pokazuje to, że wiele osób faktycznie zamieszkujących na terenie Gminy nie jest zameldowanych na pobyt czasowy lub stały.

Gęstość zaludnienia w roku 2021 wynosiła 255 osób na 1km², na przestrzeni ostatnich 5 lat obserwujemy wzrost gęstości zaludnienia, z 213 osób na 1km² w roku 2017.

Liczba ludności w ostatnich dziesięciu latach dynamicznie rośnie – na przestrzeni 12 lat to wzrost o 55,0% (ryc. 3.). Wskaźnik zmiany liczby ludności na 1000 mieszkańców w roku 2021 wyniósł 41,6 i był niższy niż w rekordowym pod tym względem roku 2020, kiedy odnotowano wskaźnik na poziomie 55,3.

Ryc. 3. Ludność według miejsca zamieszkania

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Wzrost liczby ludności wynika z dwóch zjawisk, które obserwujemy w ostatnich latach – dodatniego salda migracji, a więc przewagi zameldowań nowych mieszkańców nad

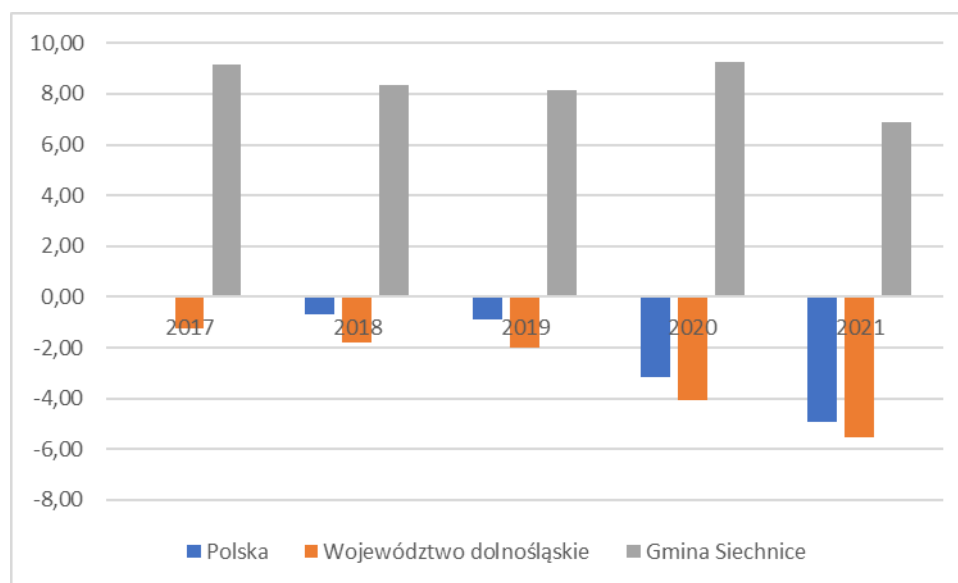

wymeldowaniami oraz wysokiego dodatniego przyrostu naturalnego, a więc przewagi urodzeń nad zgonami (tabela 1.). Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2021 roku średnio w Polsce wyniósł -4,93, zaś w województwie dolnośląskim -5,52, podczas gdy w Gminie Siechnice 6,90, co wskazuje na zasadniczo odmienne trendy (ryc. 4.). Zauważyć jednak należy, że w 2021 roku obserwujemy nieznaczny spadek urodzeń i zameldowań, a wzrost zgonów i wylemdowań w porównaniu z rekordowym rokiem 2020. Może to stanowić efekt pandemii Covid-19.

Tabela 1. Ruch naturalny i migracje w Gminie Siechnice

Wyszczególnienie:	2017	2018	2019	2020	2021
Urodzenia żywe na 1000 ludności	15,91	16,12	15,36	16,09	14,89
Zgony na 1000 ludności	6,75	7,76	7,19	6,84	7,99
Przyrost naturalny na 1000 ludności	9,16	8,36	8,17	9,26	6,90
Zameldowania ogółem	705	1 092	1 086	1 179	1 144
Wymeldowania ogółem	265	323	361	292	365
Saldo migracji	440	769	725	887	779
Saldo migracji na 1000 ludności	21,2	35,7	32,4	37,7	31,4

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

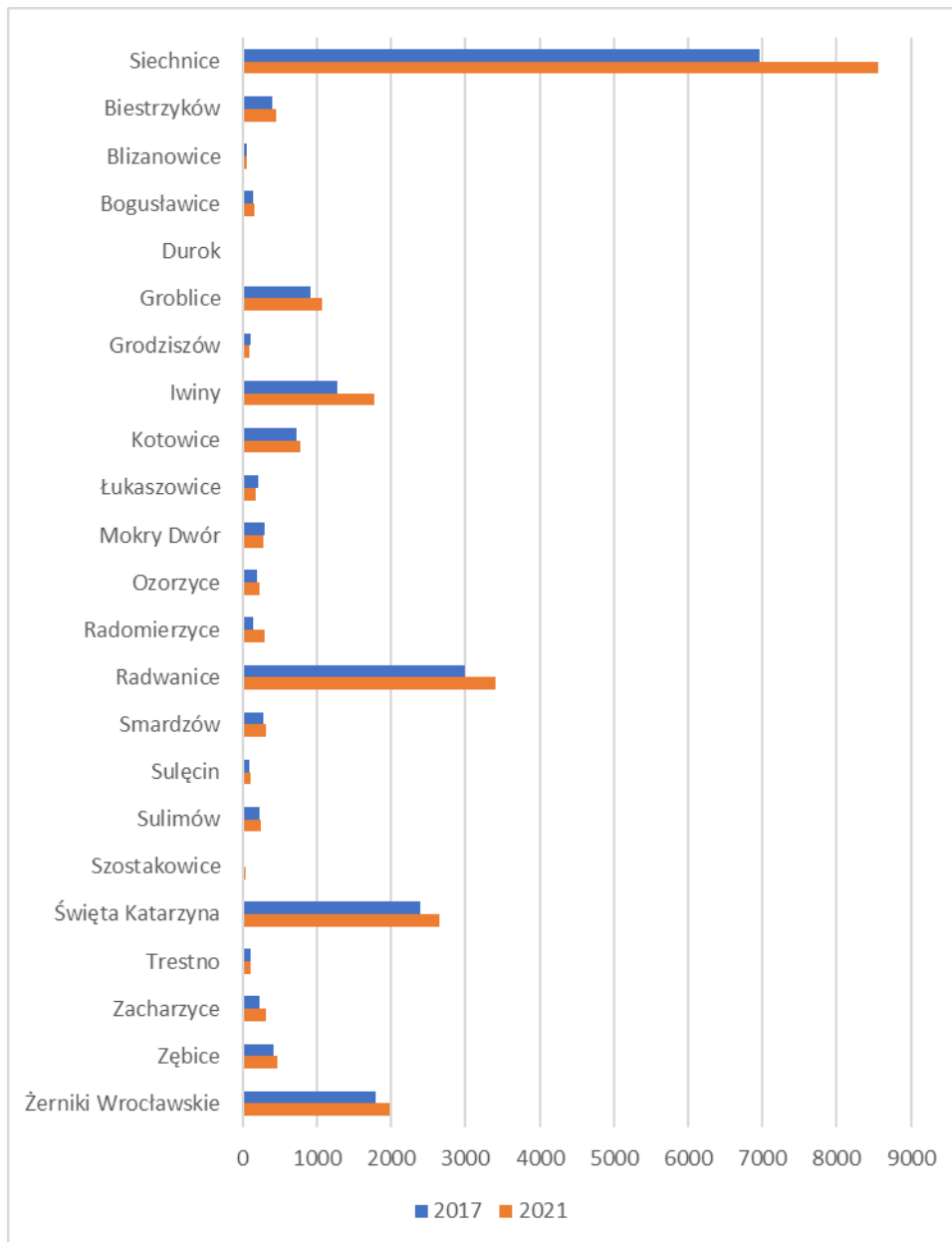
Ryc. 4. Przyrost naturalny na 1000 ludności

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Największą miejscowością Gminy jest miasto Siechnice, w którym na 31 grudnia 2021 roku zamieszkiwało 8 555 osób. Kolejne pod względem wielkości są Radwanice (3 410 mieszkańców), Święta Katarzyna (2647 mieszkańców) i Żerniki Wrocławskie (1 978 mieszkańców). Granicę tysiąca mieszkańców przekraczają również Iwiny i Groblice, które liczą odpowiednio 1 774 i 1 068 mieszkańców. Najmniejsze miejscowości Gminy

to Durok i Szostakowice, liczące 14 i 37 mieszkańców. Na przestrzeni lat 2017-2021 w większości miejscowości Gminy nastąpił przyrost liczby ludności. Największy liczebnie wzrost odnotowały miejscowości: Siechnice, Iwiny, Radwanice i Święta Katarzyna. Procentowo największy przyrost odnotowały Radomierzyce, gdzie liczba ludności uległa podwojeniu, a także Iwiny, Szostakowice i Zacharzyce (ryc. 5.).

Ryc. 5. Ludność Gminy Siechnice wg miejscowości

Źródło: Urząd Miejski w Siechnicach.

W latach 2017-2021 kobiety stanowiły 52% mieszkańców Gminy. Współczynnik feminizacji wynosił w tych latach 107-108.

Współczynnik małżeństw w Gminie Siechnice jest nieco wyższy niż dla kraju i województwa dolnośląskiego, zaś współczynnik rozwodów (wskazany dla całego powiatu wrocławskiego, ze względu na brak danych dla poziomu gminy) nie odbiega od średnich dla województwa dolnośląskiego i kraju (tabela 2.).

Tabela 2. Małżeństwa i rozwody na 1000 ludności

Małżeństwa na 1000 ludności	2017	2018	2019	2020	2021
Polska	5,0	5,0	4,8	3,8	4,4
Województwo dolnośląskie	4,8	4,9	4,8	3,7	4,4
Gmina Siechnice	5,2	5,3	5,4	4,6	5,3
Rozwody na 1000 ludności	2017	2018	2019	2020	2021
Polska	1,7	1,6	1,7	1,3	1,6
Województwo dolnośląskie	2,1	1,9	2,1	1,7	1,7
Powiat wrocławski	2,1	1,7	1,8	1,7	1,5

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Analiza struktury ludności Gminy Siechnice według wieku wskazuje na różne tendencje dla różnych kategorii wiekowych. Największy przyrost liczby ludności obserwowany jest w kategoriach wiekowych 0-19 lat, 40-49 lat oraz 70-74 lata. Rosła więc liczba dzieci i młodzieży, osób w średnim wieku oraz seniorów. Mała liczba ludności w wieku 25-34 lata, a więc młodych dorosłych, którzy być może częściej zamieszkują we Wrocławiu, osób w wieku 55-59 lat oraz najstarszych seniorów – powyżej 80. roku życia (tabela 3.).

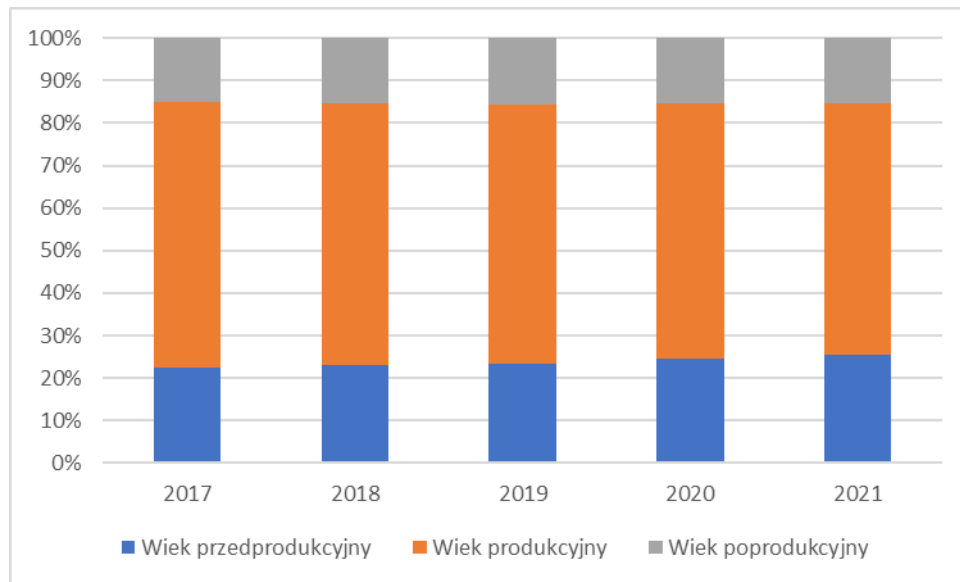
Tabela 3. Ludność Gminy Siechnice wg grup wieku

Wyszczególnienie:	2017	2018	2019	2020	2021
0-4	1 533	1 694	1 755	1 990	2 104
5-9	1 492	1 558	1 601	1 732	1 925
10-14	1 152	1 264	1 399	1 559	1 653
15-19	832	848	937	1 005	1 118
20-24	900	886	870	904	901
25-29	1 352	1 349	1 358	1 313	1 262
30-34	2 141	2 179	2 083	2 070	2 063
35-39	2 478	2 592	2 752	2 898	2 945
40-44	1 872	2 037	2 220	2 415	2 598
45-49	1 265	1 364	1 483	1 658	1 845
50-54	1 026	1 056	1 098	1 141	1 202
55-59	1 257	1 164	1 129	1 079	1 051
60-64	1 282	1 357	1 375	1 385	1 366
65-69	1 032	1 106	1 182	1 222	1 268
70-74	515	573	689	814	901
75-79	352	355	355	373	410
80-84	296	287	298	292	281
85 i więcej	260	291	294	292	254

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

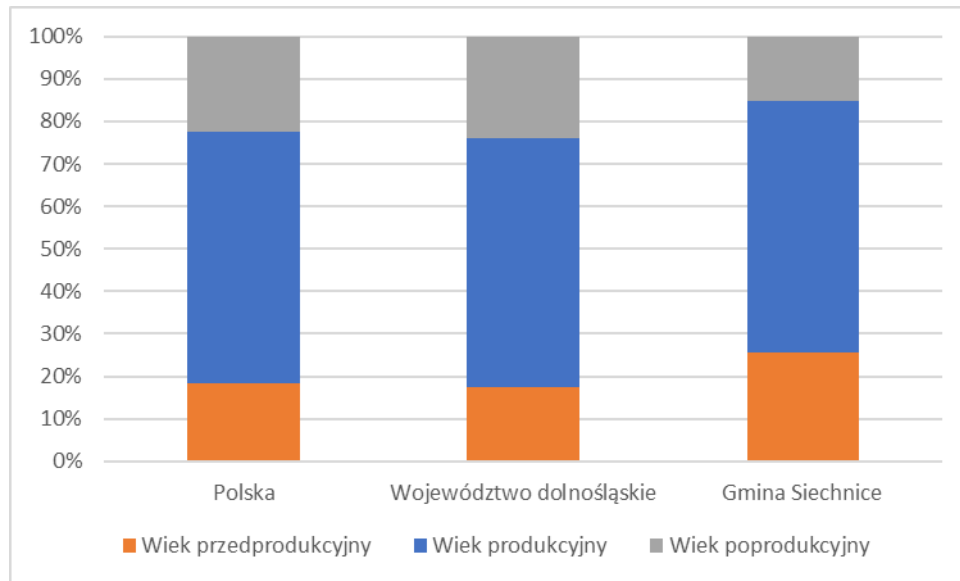
Z perspektywy demograficznej niezwykle istotna jest struktura ludności według ekonomicznych grup wieku. Analizując dane dla lat 2017-2021 zauważamy wzrost udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogóle ludności, niewielki spadek udziału ludności w wieku produkcyjnym oraz niewielki wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym (ryc. 6.).

Ryc. 6. Ludność Gminy Siechnice wg ekonomicznych grup wieku

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Gmina Siechnice cechuje się odmienną strukturą ludności niż całe województwo dolnośląskie oraz Polska (ryc. 7.). Znacznie większy jest w Gminie Siechnice udział ludności w wieku przedprodukcyjnym, podobny w wieku produkcyjnym i znacznie mniejszy w wieku poprodukcyjnym. Liczebnie jednak kategoria seniorów w wieku 65-79 lat się zwiększa, a w kolejnych latach w wiek senioralny będą wchodziły stosunkowo duże roczniki osób w wieku produkcyjnym niemobilnym.

Ryc. 7. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w ogóle ludności w roku 2021

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Wskaźniki obciążenia demograficznego wskazują na stosunkowo wysokie obciążenie demograficzne ludności w wieku produkcyjnym ludnością w wieku nieprodukcyjnym, a więc zarówno dziećmi, jak i seniorami. Wynika to ze znacznej liczebności tych dwóch kategorii. Obciążenie demograficzne ludności w wieku produkcyjnym ludnością w wieku przedprodukcyjnym jest większe niż tą w wieku poprodukcyjnym. Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi wprawdzie rośnie, ale nie jest on wysoki – dla przykładu w 2021 roku w Polsce wyniósł 29,0, zaś w województwie dolnośląskim 30,9 (tabela 4.).

Tabela 4. Wskaźniki obciążenia demograficznego

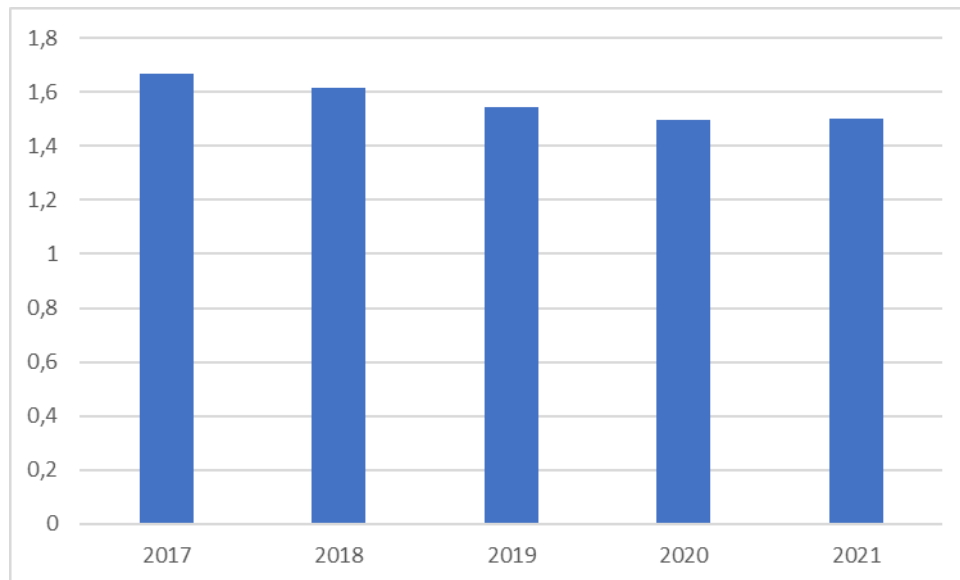
Wskaźniki:	2017	2018	2019	2020	2021
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	59,5	61,8	63,6	66,6	68,8
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	66,9	66,5	66,8	62,7	59,7
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	23,9	24,7	25,5	25,7	25,7
Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi	17,0	17,6	18,4	18,9	19,0

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Maleje tzw. potencjał pielęgnacyjny, a więc liczba kobiet w wieku 45–64 lata w stosunku do liczby kobiet w wieku 65+. W 2021 roku na jedną kobietę w wieku 65+ przypadało 1,5 kobiety w wieku 45-64 lata, a więc w takim wieku, w którym najczęściej

kobiety podejmują się zadań o charakterze opiekuńczym. W 2017 roku tych kobiet było niemal 1,7 (ryc. 8.). Podkreślić jednocześnie należy, że coraz częściej zadania opiekuńcze wykonują znacznie starsze kobiety – ze względu na wydłużanie się trwania życia często opiekunkami dla swoich rodziców lub/i mężów są kobiety w wieku 65+.

Ryc. 8. Potencjał pielęgnacyjny w Gminie Siechnice: liczba kobiet w wieku 45–64 lata w stosunku do liczby kobiet w wieku 65+

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Gmina Siechnice z perspektywy demograficznej jest gminą rozwijającą się, zarówno ze względu na wysoki przyrost naturalny, jak i dodatnie saldo migracji. Bezpośrednia bliskość Wrocławia i atrakcyjne warunki do zamieszkania powodują, że w Gminie przybywa nowych mieszkańców – rodzin z dziećmi, a także młodych osób, które dopiero zakładają rodziny. Struktura demograficzna Gminy jest korzystna, jednak podkreślić należy, że liczba ludności w wieku poprodukcyjnym rośnie, co będzie wiązało się z zapotrzebowaniem na usługi wspierające seniorów i stanowiło wyzwanie dla instytucji pomocy społecznej.

PORÓWNANIE GMIN

Wskaźniki dotyczące demografii są dla Gminy Siechnice korzystne, również w porównaniu do okolicznych gmin. W analizowanych gminach powiatu wrocławskiego widoczny jest dynamiczny wzrost liczby ludności, wysokie wskaźniki ma zarówno saldo migracji, jak i przyrost naturalny. Zarówno w zakresie przyrostu naturalnego jak i salda migracji Gmina Siechnice sytuuje się wysoko, zaraz za Gminą Czernica oraz Długołęka (tylko w odniesieniu do przyrostu naturalnego). W Gminie Jelcz-Laskowice zauważalny jest niewielki wzrost liczby ludności, ale wskaźniki demograficzne nie są tak korzystne, jak dla gmin powiatu wrocławskiego. Na tle porównywanych gmin w Gminie Siechnice największy jest udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności – Gmina jest więc młoda demograficznie. Udział seniorów nie jest wprawdzie najniższy, ale należy do niskich. Tendencje w zakresie udziału ludności według ekonomicznych grup wieku są podobne w gminach powiatu wrocławskiego. Od tych korzystnych tendencji odstaje Gmina Jelcz-Laskowice, w której widoczne jest starzenie się społeczności gminy.

Wskaźniki*	Jelcz-Laskowice	Czernica	Długołęka	Kąty Wrocławskie	Kobierzyce	Siechnice
Liczba ludności w 2010 roku	22 802	11 696	23 988	21 045	16 788	16 223
Liczba ludności	23 277	18 820	36 282	26 665	22 480	25 147
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,69	8,44	7,20	2,73	2,82	6,90
Saldo migracji na 1000 ludności	0,1	56,0	25,3	20,4	14,5	31,4
Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi	28,0	19,0	18,7	20,7	17,7	19,0
Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym	19,0%	24,4%	24,3%	22,5%	24,9%	25,5%
Udział ludności w wieku produkcyjnym	58,4%	60,2%	60,8%	60,7%	60,8%	59,2%
Udział ludności w wieku poprodukcyjnym	22,7%	15,4%	14,9%	16,8%	14,3%	15,2%

Najmniej korzystne wskaźniki Najbardziej korzystne wskaźniki

* Jeśli nie zaznaczono inaczej, wskaźniki dotyczą roku 2021

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

1.2.2. Sytuacja gospodarcza

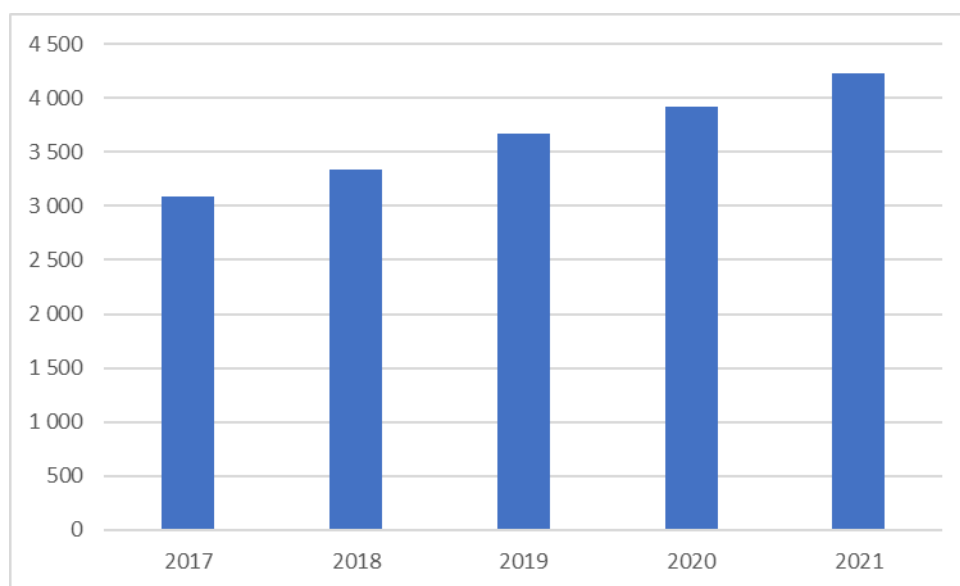
Z perspektywy występowania problemów społecznych i możliwości ich rozwiązywania istotne znaczenie ma kondycja gospodarcza oraz rozwój ekonomiczny w wymiarze lokalnym.

Gmina Siechnice jest dobrym miejscem do inwestowania i rozwijania działalności gospodarczej ze względu na korzystne położenie geograficzne (przynależność miasta do aglomeracji wrocławskiej), korzystną dostępność komunikacyjną, dobrze rozwiniętą

infrastrukturę, tereny inwestycyjne, znaczący udział sektora prywatnego w lokalnej gospodarce oraz dobrze rozwiniętą sieć handlu i usług.

Analizę sytuacji gospodarczej w Gminie Siechnice należy opierając się na wskaźnikach dotyczących gospodarki i rozwoju przedsiębiorczości. Na dzień 31 grudnia 2021 roku w Gminie funkcjonowało 4 381 podmiotów gospodarki narodowej, w tym 19 z sektora publicznego i 4 228 z sektora prywatnego. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w ostatnich latach systematycznie rośnie, co wynika ze wzrostu liczby podmiotów prywatnych, gdyż liczba podmiotów publicznych utrzymuje się w ostatnich 5 latach na stałym poziomie (ryc. 9.).

Ryc. 9. Podmioty gospodarki narodowej sektora prywatnego wpisane do rejestru REGON w Gminie Siechnice

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Aktywność podmiotów gospodarczych scharakteryzować należy opierając się na wskaźnikach dotyczących podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON, działających w Gminie Siechnice (tabela 5.). Liczba tych podmiotów rośnie (co wskazano na ryc. 9.), rośnie również liczba tych podmiotów na 10 tys. ludności – z 1 504 w 2017 roku do 1 742 w roku 2021. Wskazuje to na fakt, że wzrost liczby podmiotów nie wynika ze wzrostu liczby mieszkańców, ale wiąże się z rozwojem przedsiębiorczości. Wskazuje na to również dynamicznie rosnący wskaźnik liczby podmiotów gospodarki narodowej na 1 000 osób w wieku produkcyjnym.

Działające podmioty gospodarcze należą do podmiotów małych – w 2021 roku 97,7% tych podmiotów zatrudniało do 9 osób. Dominują osoby fizyczne prowadzące działalność

gospodarczą – w 2021 roku działalność gospodarczą prowadziło 3 431 osób fizycznych, a wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców wzrósł do 1 364. Udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych utrzymuje się na względnie stałym poziomie i w 2021 roku wyniósł 78,3. Nowo rejestrowane podmioty przeważają na jednostkami wykreślanymi z rejestru REGON. Liczba nowo rejestrowanych podmiotów w latach 2020 i 2021 spadła w porównaniu z latami 2017-2019, co wiązać się może z pandemią Covid-19 i trudnością oszacowania ryzyka podejmowania działalności gospodarczej w związku z ograniczeniami związanymi z pandemią. Od 2019 roku obserwujemy z kolei znaczny spadek liczby podmiotów kończących działalność. Wskazać należy jednocześnie na niewielką liczbę instytucji otoczenia biznesu przypadających na 10 tys. przedsiębiorstw – w 2021 roku było to aż 682,5 podmiotów, podczas gdy średnio w kraju 848, a w województwie dolnośląskim 1 385. Jednocześnie bliskość Wrocławia pozwala z pewnością na korzystanie z usług takich podmiotów we Wrocławiu.

Tabela 5. Wskaźniki dotyczące podmiotów gospodarki narodowej funkcjonujących w Gminie Siechnice

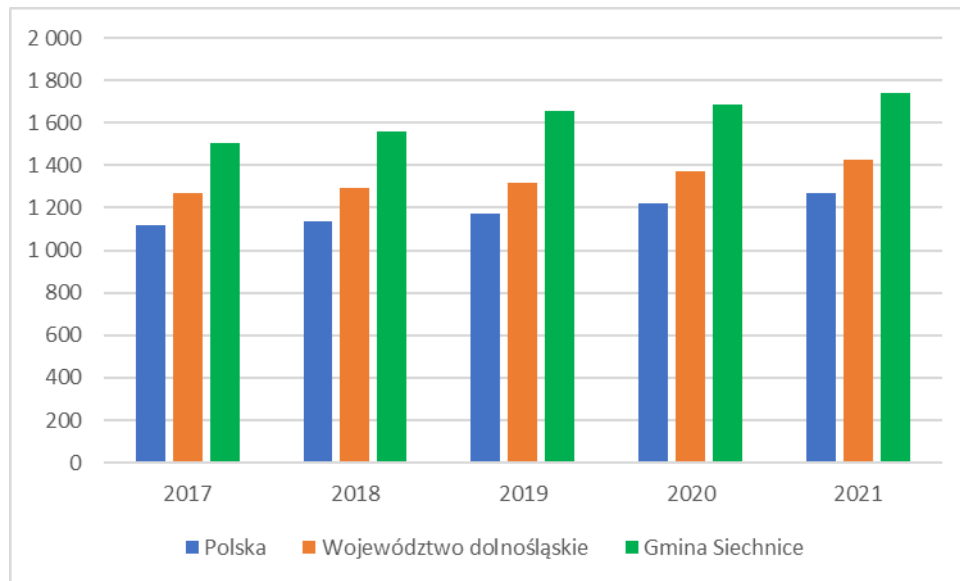
Wskaźniki:	2017	2018	2019	2020	2021
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	1 504	1 562	1 657	1 684	1 742
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	239,9	252,8	271,0	280,6	294,1
Podmioty gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 49 osób na 10 tys. mieszkańców	6,7	6,8	7,0	6,2	6,4
Udział podmiotów gospodarki narodowej o liczbie pracujących do 9 osób w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON	97,3	97,5	97,5	97,6	97,7
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców	1 158	1 213	1 290	1 311	1 364
Udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w liczbie podmiotów gospodarki narodowej ogółem	77,0	77,6	77,9	77,9	78,3
Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	166	166	176	138	152
Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	88	89	60	59	59
Instytucje otoczenia biznesu na 10 tys. podmiotów gospodarki narodowej	745,9	760,9	733,5	688,8	682,5

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Analiza liczby podmiotów gospodarczych w Gminie Siechnice, na tle województwa dolnośląskiego i kraju wskazuje, że tendencje rozwojowe lokalnej gospodarki są korzystniejsze. Liczba podmiotów gospodarki narodowej na 10 tys. ludności znacząco wyższa od średniej krajowej i średniej dla województwa dolnośląskiego (ryc. 10.). Znacząco

wyższa jest liczba nowo rejestrowanych podmiotów na 10 tys. mieszkańców – w 2021 roku były to 152 podmioty, podczas gdy średnio w kraju 97, a w województwie dolnośląskim 106.

Ryc. 10. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności
Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Analiza struktury sektorowej gospodarki może być przeprowadzona w oparciu o liczebność podmiotów gospodarki narodowej w poszczególnych sekcjach Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD). Największa liczba podmiotów gospodarczych w Gminie Siechnice prowadzi działalność w zakresie handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów samochodowych – aż 842 podmioty, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej – 727 podmiotów oraz budownictwa – 532 podmioty. Największy przyrost liczby podmiotów również dotyczy tych sekcji działalności (tabela 6.).

Tabela 6. Podmioty gospodarki narodowej funkcjonujące w Gminie Siechnice według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności

Sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności	2017	2018	2019	2020	2021
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	31	31	32	32	33
Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie	1	1	1	1	1
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	238	245	277	285	294
Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	14	13	14	14	16
Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	13	13	12	11	13
Sekcja F – Budownictwo	336	391	439	474	532
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	681	704	751	792	842
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	185	193	202	221	230
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	76	78	91	101	119
Sekcja J – Informacja i komunikacja	191	224	260	298	341
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	82	88	93	96	92
Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	154	173	185	184	207
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	476	547	622	678	727
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	134	142	158	178	185
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	6	6	6	6	6
Sekcja P – Edukacja	111	117	128	145	156
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	212	228	254	265	298
Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	51	49	55	60	63
Sekcja S – Pozostała działalność usługowa i T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	160	172	190	199	200
Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Na terenie Gminy znajdują się duże zakłady pracy. Należą do nich następujące podmioty gospodarcze:

- Przedsiębiorstwo Produkcji Ogrodniczej „Siechnice” sp. z o.o.;
- Kogeneracja SA - Elektrociepłownia „Czechnica” w Siechnicach;
- Wichot Transport (transport, spedycja, logistyka);
- COLOS Complex Logistics Solutions (logistyka);
- Umet sp. z o.o. (produkcja systemów kominowych);
- Peter Lacke Polska sp. z o.o. w Świętej Katarzynie (producent specjalistycznych farb i lakierów);
- Konfexim - 2 Sp. z o.o. (producent skafandrów do nurkowania marki Eques);
- Kalizea Polska Sp.z o.o. (zakład przetwórstwa kukurydzy);

- Lux-truck (sprzedaż pojazdów użytkowych m.in. ciągników siodłowych i naczepek);
- Carina Silicones Sp. z o.o. (producent silikonów i mas uszczelniających);
- Indukta Polska sp. z o.o. i Amatec Polska sp. z o.o. w Radwanicach (sprzedaż maszyn i urządzeń szwalniczych);
- Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji SA - Zakład Uzdatniania Wody „Mokry Dwór” w Mokrym Dworze (producent wody dla Wrocławia).

Ważnym etapem dla rozwoju gospodarczego Gminy Siechnice było ustanowienie w 2000 roku Gminnej Strefy Aktywności Gospodarczej (GSAG) w Siechnicach. Teren ten wydzielono w południowej części miasta, z przeznaczeniem na inwestycje produkcyjne, usługowe i handlowe. Jego ogólna powierzchnia to 80 ha. Na obszarze GSAG działają przedsiębiorstwa:

- 3LP SA (centrum logistyczne);
- Parker Hannifin sp. z o.o. (producent złączy hydraulicznych);
- Paragon Medical sp. z o.o. (zakład obróbki metalu);
- Hasco-Lek SA (zakład produkcji farmaceutyków);
- Bickhardt Bau Polska sp. z o.o. (budowa dróg);
- Narzędzia Skrawające Tools Sp. z o.o. (produkcja, sprzedaż i usługi z zakresu narzędzi skrawających);
- Hancars Sp. z o.o. (Profesjonalna Obsługa Pojazdów);
- Centrum logistyczne „Phoenix”;
- Freezer System sp. z o.o. (produkcja urządzeń i instalacji chłodniczych i klimatyzacyjnych);
- ITS System Sp. z o. o. (zabudowa skrzyniowa i kontenerowa).

Podsumowując wskazać należy na znaczący potencjał gospodarczy Gminy Siechnice oraz atrakcyjność inwestycyjną Gminy, co przełoży się może na dalszy rozwój gospodarczy, a tym samym wzrost zatrudnienia, spadek bezrobocia i wzrost dochodów Gminy oraz mieszkańców.

PORÓWNANIE GMIN

W zakresie wskaźników gospodarczych zdecydowanie najlepiej wypada Gmina Kobierzyce, na terenie której znajdują się duże zakłady przemysłowe i centra logistyczne. Najstabsza jest w tym zakresie Gmina Jelcz-Laskowice. Podkreślić należy, że Gmina Siechnice pod względem liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności i na 1 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym zajmuje drugie miejsce – zaraz za Gminą Kobierzyce.

Wskaźniki (2021 rok)	Jelcz-Laskowice	Czernica	Długołęka	Kąty Wrocławskie	Kobierzyce	Siechnice
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	1 126	1 580	1 637	1 645	2 053	1 742
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	192,9	262,3	269,2	271,0	337,9	294,1
Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	103	159	154	156	165	152

Najmniej korzystne wskaźniki Najbardziej korzystne wskaźniki

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

1.2.3. Analiza finansowa dla Gminy Siechnice

Analiza sytuacji społeczno-gospodarczej wymaga również przeprowadzenia analizy finansowej gminy, w zakresie wykazania zdolności do wykonywania zadań i zaspokajania potrzeb mieszkańców. W tym zakresie ważna jest równowaga budżetowa, która decyduje o samodzielności finansowej gminy. W 2021 roku dochody Gminy Siechnice wyniosły 194 488 967,19 zł, zaś wydatki 202 041 776,86 zł.

Szczegółową analizę dochodów i wydatków przeprowadzono dla lat 2017-2021, a wyniki przedstawiono w tabelach 7. i 8. Analiza dochodów i wydatków ogółem wskazuje, że w latach 2017-2020 dochody przewyższały wydatki, zaś w roku 2021 mamy do czynienia z wyższymi wydatkami. W latach 2017-2021 dochody własne wynosiły – zależnie od roku – od 55,9 do 66,14% dochodów ogółem. Od 2019 roku udział dochodów własnych w dochodzie ogółem maleje – najniższy – 55,9% był w 2021 roku. Z kolei dochód na 1 mieszkańca systematycznie rośnie, najwyższy był w roku 2021 i wyniósł 7 850,21 zł. Udział podatku dochodowego od osób fizycznych i od osób prawnych w dochodach gminy własnych najwyższy był w 2021 roku, gdy wyniósł 51,6%, zaś udział podatku od nieruchomości

w dochodach własnych gminy najwyższy był w roku 2017 (40,5%) i od tego czasu maleje (tabela 7.).

Wydatki Gminy Siechnice systematycznie rosną, rosną również – szczególnie intensywnie w latach 2020 i 2021 – wydatki o charakterze inwestycyjnym majątkowym. W 2021 roku wydatki inwestycyjne wyniosły 20,4%. Rosną oczywiście również wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca – w 2021 roku wydatki te wyniosły 8 155,07 zł (tabela 8.).

Analizując działy 852 - Pomoc społeczna, 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej oraz dział 855 – Rodzina podkreślić należy, że najwyższe dochody Gmina Siechnice uzyskała w dziale 855 – Rodzina, co wiąże się z uzyskiwaniem dotacji z budżetu państwa na wypłatę świadczenia wychowawczego w ramach programu Rodzina 500+. We wskazanych działach uzyskane dochody budżetowe nie pozwalały na pokrycie wszystkich wydatków. Najwyższe wydatki: 46 892 272,56 zł w 2021 roku, dotyczyły działu 855 – Rodzina, a 91,5% tych środków było rozdysponowanych na świadczenia na rzecz osób fizycznych. Wydatki w dziale 852 – Pomoc społeczna wyniosły w 2021 roku 3 561 736,02 zł, z czego 18,3% przeznaczono na świadczenia na rzecz osób fizycznych.

Tabela 7. Informacje dotyczące dochodów budżetowych Gminy Siechnice

Dochody:	2017	2018	2019	2020	2021
Dochody ogółem	104 653 627,52	120 970 981,34	146 592 471,26	180 470 471,10	194 488 967,19
Dochody własne	68 070 214,52	80 356 540,70	91 548 709,63	103 163 021,65	108 807 187,17
Dochody na 1 mieszkańca	5 045,49	5 620,81	6 545,48	7 663,29	7 850,21
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca	3 281,76	3 733,69	4 087,73	4 380,60	4 391,81
Dochody w dziale 852 - Pomoc społeczna	501 497,42	528 187,66	1 047 746,22	1 204 232,10	703 684,14
Dochody w dziale 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	0,00	37 500,00	236 045,39	112 141,78
Dochody w dziale 855 - Rodzina	17 031 871,41	18 466 658,73	29 994 275,85	42 177 504,31	43 912 929,18
Udział podatku dochodowego od osób fizycznych i od osób prawnych w dochodach własnych gminy	42,8%	44,8%	46,8%	43,3%	51,6%
Udział podatku od nieruchomości w dochodach własnych gminy	40,5%	36,9%	32,0%	30,7%	30,8%

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

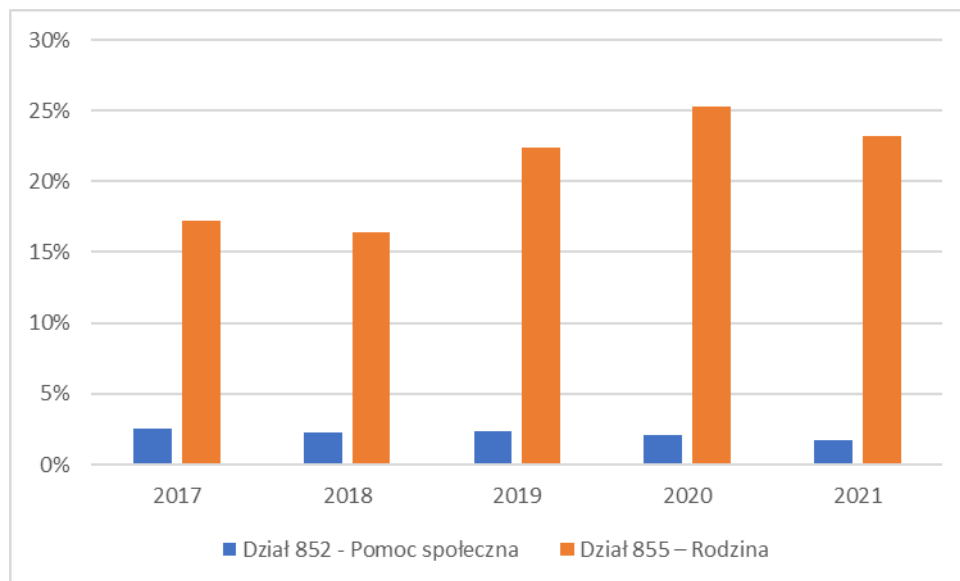

Tabela 8. Informacje dotyczące wydatków budżetowych Gminy Siechnice

Wydatki:	2017	2018	2019	2020	2021
Wydatki ogółem	108 555 138,99	125 118 867,11	145 023 816,29	178 140 755,74	202 041 776,86
Wydatki majątkowe inwestycyjne	16 985 508,78	21 289 029,62	17 605 028,21	30 182 940,73	41 136 312,96
Wydatki na 1 mieszkańca	5 233,59	5 813,53	6 475,43	7 564,36	8 155,07
Wydatki w dziale 852 - Pomoc społeczna w tym:	2 780 399,20	2 858 441,36	3 464 193,65	3 796 790,92	3 561 736,02
- Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych	587 743,20	611 660,18	593 623,76	612 208,58	650 507,62
Wydatki w dziale 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	0,00	30 103,13	202 083,83	179 314,43
Wydatki w dziale 855 – Rodzina w tym:	18 650 108,46	20 572 271,02	32 418 760,31	45 057 059,70	46 892 272,56
- Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych	16 222 461,36	17 615 918,07	29 055 383,07	41 329 845,58	42 926 453,79

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Analizując udział wydatków na działy związane z pomocą społeczną i wsparciem rodziny w wydatkach Gminy Siechnice wskazać należy na spadek w dwóch ostatnich latach udziału wydatków na zadania związane z pomocą społeczną – w 2021 roku udział środków na te zadania w budżecie wyniósł zaledwie 1,8%. Do 2020 roku wzrastał udział wydatków w dziale rodzina do poziomu 25,3%, po czym w roku 2021 spadł do 23,2%. Udział wydatków na w dziale pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej to zaledwie 0,09% (ryc. 11.).

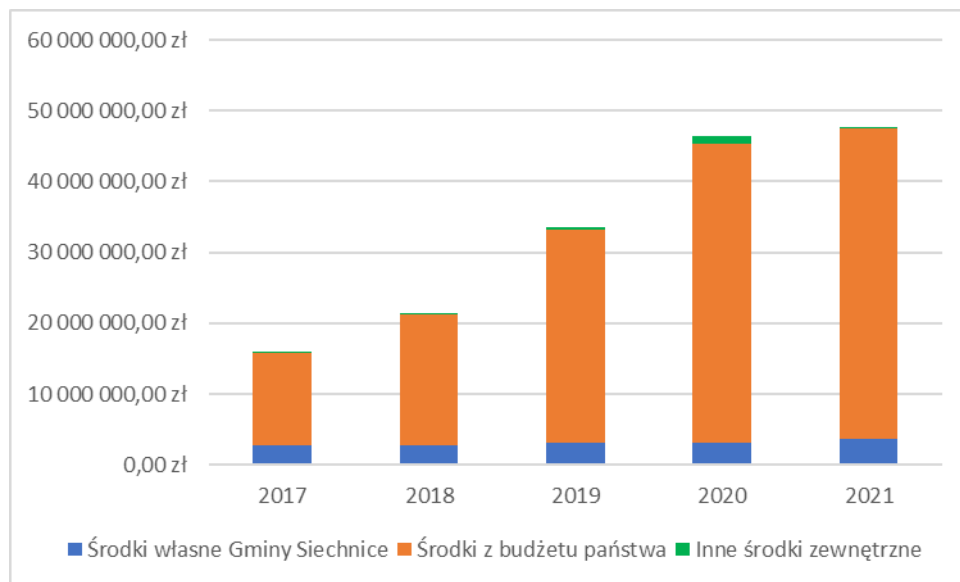
Ryc. 11. Udział wydatków na działy związane z pomocą społeczną i rodziną w ogóle wydatków Gminy Siechnice w latach 2017-2021

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Wydatki na działania związane z pomocą społeczną i rodziną należy przeanalizować sięgając do sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Szczególnie istotne jest w tym kontekście zwrócenie uwagi na wysokość wydatków ze środków własnych Gminy oraz z budżetu państwa i innych źródeł.

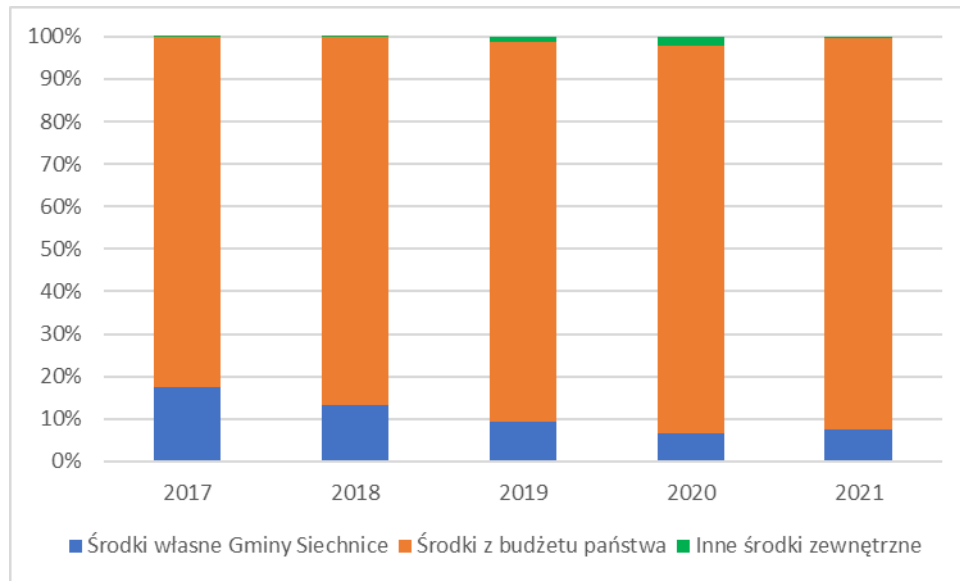
Wydatki na pomoc społeczną i rodzinę w latach 2017-2021 systematycznie rosną. Wzrost wydatków wiąże się z dynamicznym wzrostem wydatków dotyczących rodziny, szczególnie wprowadzeniem świadczenia 500+ od 1 kwietnia 2016 roku i zasady wypłaty świadczenia na pierwsze dziecko bez względu na dochód rodziny od 1 lipca 2019 roku. Wzrost pomiędzy rokiem 2020 a 2021 jest już minimalny (ryc. 12.).

Ryc. 12. Wydatki na zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 2017-2021

Źródło: Sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach za lata 2017-2021

Zwrócić należy szczególną uwagę na źródło pochodzenia środków wydatkowanych na pomoc społeczną i rodzinę. W większości pochodzą one z budżetu państwa. Udział środków Gminy Siechnice w 2021 roku wyniósł zaledwie 7,6% i był wprawdzie wyższy niż w 2020 roku, ale znacząco niższy niż w latach 2017-2019 (ryc. 13.).

Ryc. 13. Udział wydatków na zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wg źródeł w ogóle wydatków w latach 2017-2021

Źródło: Sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach za lata 2017-2021

Analiza wydatków w zakresie pomocy społecznej i rodziny wskazuje, że w przypadku zadań zleconych gminie, finansowanych z budżetu państwa, głównym wydatkiem jest świadczenie wychowawcze, które pochłania 89,9% środków na zadania zlecone gminie. Zwrócić należy jednak uwagę, że od 1 czerwca 2022 roku obsługę Programu Rodzina 500+ przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych, więc środki na ten cel nie będą już przekazywane gminie. 9,8% środków wydatkowanych jest na świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Pozostałe środki są przeznaczane są m.in. na opłacanie składek na ubezpieczenia zdrowotne, zasiłki z tytułu klęsk żywiołowych, dodatki energetyczne, stypendia szkolne, programy: Karta Dużej Rodziny, „Za Życiem” i „Wspieraj Seniora”. W ramach zadań zleconych gminie Gmina Siechnice wykladała środki własne na stypendia szkolne oraz program „Wspieraj Seniora”.

Wśród zadań własnych gminy dofinansowywanych z budżetu państwa głównym zadaniem jest prowadzenie ośrodka pomocy społecznej. Ten duży wydatek jest ponoszony w większości ze środków własnych. W ramach zadań własnych gminy dofinansowywanych z budżetu państwa realizowane są zadania takie, jak: zasiłki stałe, zasiłki i pomoc w naturze (zasiłki okresowe), dożywianie, składki na ubezpieczenia zdrowotne oraz asystent rodziny.

Większość świadczeń niepieniężnych z zakresu pomocy społecznej realizowana jest w ramach zadań własnych gminy. Największe wydatki w tym zakresie są ponoszone na koszty pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej. Wydatki te w ostatnich pięciu latach

znacząco wzrosły. Wzrosły również wydatki na usługi opiekuńcze, które świadczone są w miejscu zamieszkania dla osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Wzrosły również wydatki na wsparcie rodziny. Zwrócić też należy uwagę na wydatki w zakresie wsparcia seniorów poprzez projekty socjalne, a także na realizację projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych. W rekordowym pod tym względem roku 2020 GOPS pozyskał środki Kogeneracji SA, z Funduszu Pracy na asystenta rodziny, z Funduszu Solidarnościowego na Opiekę Wytchnieniową, a także realizował dwa projekty współfinansowane ze środków UE: *Sprawnie, profesjonalnie, efektywnie wdrożenie usprawnień organizacyjnych w GOPS w Siechnicach* oraz *W rodzinie jest MOC*.

Tabela 9. Wydatki w zakresie pomocy społecznej i rodziny w Gminie Siechnice

Wydatki według działań:	2017	2018	2019	2020	2021
Zadania własne gminy dofinansowane z budżetu państwa	1953108,71	1953592,11	2125625,94	2128996,00	2214573,41
Środki własne	1493818,86	1494566,97	1630367,67	1627604,14	1858287,15
Dotacja	459289,85	459025,14	495258,27	501391,86	356286,26
Utrzymanie ośrodka pomocy społecznej	1555931,68	1626571,14	1794280,20	1827891,63	2060987,33
Zadania własne gminy	1215383,59	1304404,91	1451641,23	1367157,55	1714039,25
Zasiłki celowe	181273,88	203279,32	167716,05	150058,38	111980,00
Schroniska dla osób bezdomnych	0,00	0,00	0,00	0,00	51717,91
Dodatki mieszkaniowe	114727,86	67210,97	79010,00	78148,34	111883,14
Domy pomocy społecznej	343808,89	405299,54	484367,98	539087,68	623628,48
Usługi opiekuńcze	31450,82	36948,33	63360,98	36204,72	48513,67
Wsparcie rodziny	232239,31	246636,50	292695,56	314475,03	438601,23
Projekty socjalne dla seniorów	0,00	4886,00	10542,00	15420,00	28847,70
Profilaktyka uzależnień i przemocy	311882,83	340144,25	353948,66	227763,40	298867,12
Opracowanie dokumentu strategicznego	0,00	0,00	0,00	6.000,00	0,00
Zadania zlecone gminie	12678142,71	18059552,52	29603168,50	41894317,28	43490251,87
Środki własne	39849,20	50778,40	12639,00	34424,02	36746,40
Dotacja	12638293,51	18008774,12	29590529,50	41859893,26	43453505,47
W tym świadczenie wychowawcze	9330825,25	13532552,14	24695725,92	36720350,88	39083740,23
W tym świadczenia rodzinne oraz fundusz alimentacyjny	3232054,61	3460353,35	3760259,65	3949933,96	4252961,41
Inne (projekty współfinansowane ze środków UW i darowizn)	10000,00	15655,00	460499,97	976999,15	218780,10

Źródło: Sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach za lata 2017-2021, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

Podsumowując, wskazać należy na rosnący budżet wydatków związanych z pomocą społeczną i rodziną oraz na wzrost wydatków finansowanych ze środków własnych Gminy Siechnice, przy jednoczesnym spadku udziału środków własnych w ogóle wydatków na pomoc społeczną i rodzinę. W związku z kryzysem wywołanym pandemią Covid-19 oraz wojną w Ukrainie, rosnącą inflacją i ubożeniem gospodarstw domowych Gmina Siechnice musi być przygotowane na konieczność świadczenia pomocy potrzebującym osobom i rodzinom. W tym kontekście istotna jest dbałość o zabezpieczenie określonych środków finansowych na zadania dotyczące pomocy społecznej i wsparcia rodziny.

PORÓWNANIE GMIN

W zakresie wskaźników finansowych również zdecydowanie najlepiej wypada Gmina Kobierzyce, która – między innymi z związku z rozwiniętą lokalną gospodarką – ma wysokie dochody w przeliczeniu na jednego mieszkańca, w tym niezwykle wysokie – na tle innych gmin – dochody własne na jednego mieszkańca. Dochody własne Gminy Siechnice są niższe niż dochody Kobierzyc i Kątów Wrocławskich, ale wyższe od dochodów własnych Długołęki, Czernicy i Jelcza-Laskowice. W zakresie finansowym znów najłabsza jest Gmina Jelcz-Laskowice. Analizując wydatki na pomoc społeczną i rodzinę na 1 mieszkańca podkreślić należy, że wysokie wydatki mogą się wiązać z niekorzystną sytuacją mieszkańców i występowaniem problemów społecznych (np. w Gminie Jelcz-Laskowice). Z drugiej jednak strony wysokie wydatki dają szansę właściwego zabezpieczenia potrzeb osób i rodzin (np. w Gminie Kobierzyce, która przy wysokich dochodach przeznaczają wysokie środki na wydatki w zakresie pomocy społecznej i rodziny). Gmina Siechnice sytuuje się w tym zakresie na średnim poziomie.

Wskaźniki (2021 rok)	Jelcz-Laskowice	Czernica	Długołęka	Kąty Wrocławskie	Kobierzyce	Siechnice
Dochody na 1 mieszkańca	6 313,93	7 437,89	7 586,67	7 916,93	14 313,89	7 850,21
Dochody własne na 1 mieszkańca	3 534,48	3 896,53	4 008,28	4 849,87	10 658,95	4 391,81
Wydatki na 1 mieszkańca	6 031,30	6 771,24	7 463,74	7 071,34	11 548,19	8 155,07
Wydatki w dziale pomoc społeczna na 1 mieszkańca	229,17	155,57	100,60	129,86	194,40	143,76
Wydatki w dziale rodzina na 1 mieszkańca	1 473,37	1 862,66	1 934,91	1 721,97	1 999,03	1 892,73

Najmniej korzystne wskaźniki

Najbardziej korzystne wskaźniki

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

1.2.4. Analiza polityki mieszkaniowej

Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych jest dla osób i rodzin jednym z kluczowych warunków zaspokojenia pozostałych potrzeb życiowych. W tym kontekście szczególnie ważna jest analiza ilości i jakości zasobów mieszkaniowych w Gminie Siechnice oraz polityki mieszkaniowej prowadzonej przez Gminę.

Gęstość zaludnienia w Gminie wynosiła w 2021 roku 255 osób na 1km², podczas gdy we Wrocławiu 2 195 osób na 1km², co pozwala mieszkańcom Gminy na korzystanie z komfortu życia na większej przestrzeni.

Zgodnie z danymi Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 w Gminie było 11 032 mieszkań, w tym 9 939 zamieszkałych i 1 093 niezamieszkałe.

Dane Głównego Urzędu Statystycznego dla roku 2020 wskazują na terenie Gminy na 5432 budynki mieszkalne i 10 434 mieszkania. Liczba budynków mieszkalnych i mieszkań rośnie, do 2019 roku rosła również liczba mieszkań na 1000 mieszkańców, choć nie były w tym zakresie znaczące, co wiąże się z napływem dużej liczby nowych mieszkańców. Przeciętne mieszkanie liczy 97 m², ma 4 izby i jest zamieszkiwane przez 2 osoby. Na jedną izbę przypadają w 2020 roku 0,53 osoby, co zapewnia względny komfort użytkowania mieszkania (tabela 10.).

Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców jest większa niż średnia dla Polski i województwa dolnośląskiego (w 2020 roku odpowiednio 392,4 i 424,8). Przeciętne mieszkanie w Gminie Siechnice jest znacznie większe niż średnia dla Polski i województwa dolnośląskiego (74,5 m² i 72,8 m²), a liczba osób zamieszkujących mieszkanie jest minimalnie wyższa w Gminie Siechnice.

Mieszkania są dobrze wyposażone w instalacje. Wiąże się to głównie z obecnością zabudowy miejskiej, wielorodzinnej. 99,1% mieszkań ma dostęp do sieci wodociągowej, 98,2% do spłukiwanego ustępu, 97,7% ma też łazienkę. Z centralnego ogrzewania korzystało w 2020 roku 94,7% mieszkań, a z gazu sieciowego 66,2% (tabela 11.). W latach 2017-2020 nie obserwujemy większych zmian w zakresie tych wskaźników, poza korzystającymi z gazu sieciowego, których odsetek rośnie.

Tabela 10. Zasoby mieszkaniowe w Gminie Siechnice – wskaźniki

Wskaźniki:	2017	2018	2019	2020
Budynki mieszkalne	4 557	4 846	5 258	5 432
Mieszkania	8 742	9 233	9 978	10 434
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	99,0	98,9	97,1	97,0
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę (w m ²)	41,2	41,6	42,3	41,9
Mieszkania na 1000 mieszkańców	415,6	420,4	436,1	432,2
Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	4,52	4,50	4,42	4,39
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	2,41	2,38	2,29	2,31
Przeciętna liczba osób na 1 izbę	0,53	0,53	0,52	0,53

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Tabela 11. Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań

Instalacje:	2017	2018	2019	2020
Wodociąg	98,9	99,0	99,0	99,1
Ustęp sputkiwany	97,9	98,0	98,1	98,2
Łazienka	97,2	97,4	97,6	97,7
Centralne ogrzewanie	93,7	94,1	94,5	94,7
Gaz sieciowy	57,5	59,6	61,9	66,2

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

W 2021 roku na terenie powiatu wrocławskiego sprzedano łącznie 2 402 lokale mieszkalne, w tym 1 408 na rynku pierwotnym. Średnia cena 1 m² lokalu mieszkalnego na terenie powiatu wrocławskiego wyniosła w 2021 roku 5 420 zł, w tym 5 375 zł na rynku pierwotnym. Podkreślić należy, że są to kwoty niższe niż średnia dla Polski i województwa dolnośląskiego, gdzie 1 m² mieszkania kosztował odpowiednio 6 334 zł i 6 062 zł¹¹.

W kontekście wysokich i stale rosnących cen nabycia lokali mieszkalnych istotne znaczenie ma wsparcie osób o niskich dochodach w dostępie do lokali mieszkalnych. W 2021 roku w zasobie Gminy Siechnice znajdowało się 109 lokali mieszkalnych, w tym:

- 25 lokali wynajmowanych na czas oznaczony – najem socjalny lokalu;
- 73 lokale wynajmowane na czas nieokreślony;
- 7 lokali wyłączonych z eksploatacji.

¹¹ Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>. Brak danych dla poziomu gmin.

W 2021 roku mieszkaniowy zasób Gminy Siechnice tworzyły lokale mieszkalne usytuowane w budynkach stanowiących w całości własność Gminy oraz cztery lokale położone w budynkach wspólnot mieszkaniowych, według następującej charakterystyki:

- Siechnice, ul. Wiosenna 13 – budynek mieszkalny składający się z 24 lokali mieszkalnych, w tym 22 oddanych w najem socjalny lokalu;
- Święta Katarzyna, ul. Bukowa 20 – budynek mieszkalny składający się z 32 lokali mieszkalnych, w tym jednego oddanego w najem socjalny lokalu;
- Święta Katarzyna, ul. Żernicka 30, 32, 34, 36, 40, 42, 44 oraz 46 – pawilony mieszkalne (kontenerowe) składające się z 3 lub z 5 lokali mieszkalnych, w tym 3 wyłączone z eksploatacji;
- Święta Katarzyna, ul. Słoneczna 1-10 – budynek mieszkalny składający się z 10 lokali;
- Siechnice, ul. Energetyczna 8/17 – lokal mieszkalny położony w budynku wspólnoty mieszkaniowej, oddany w najem socjalny;
- Siechnice, ul. Staszica 16B/9 - lokal mieszkalny położony w budynku wspólnoty mieszkaniowej, oddany w najem socjalny;
- Radwanice, ul. 1-go Maja 7 – lokal mieszkalny położony w budynku stanowiącym własność Gminy;
- Siechnice, ul. Grabskiego 11/4 i 17/1 – dwa lokale mieszkalne położone w budynkach wspólnoty mieszkaniowej;
- Trestno, ul. Nadodrzańska 5 – cztery lokale wyłączone z eksploatacji.

Zarządzaniem lokalami mieszkalnymi (budynek ul. Bukowa 20, ul. Słoneczna 1-10 i Wiosenna 13 – razem 66 lokali) zajmuje się licencjonowany zarządca, pozostałymi lokalami zarządza Wydział Komunalny Urzędu Miejskiego w Siechnicach. Gmina na bieżąco usuwa awarie w lokalach będących w zasobie mieszkaniowym Gminy oraz systematycznie wykonuje prace naprawcze.

Liczba mieszkań komunalnych w zasobie Gminy, w tym lokali socjalnych, w ostatnich latach utrzymuje się na stałym poziomie. Corocznie składane są wnioski na mieszkania komunalne, osoby potrzebujące czekają również na lokale socjalne, przy czym podkreślić należy, że liczba osób oczekujących na lokale socjalne w ostatnich dwóch latach zmniejszyła się (tabela 12.). Ważnym aspektem realizacji polityki mieszkaniowej i wsparcia osób potrzebujących jest posiadanie w zasobie mieszkaniowym mieszkań chronionych. Gmina

Siechnice posiada jedno mieszkanie chronione, w którym przewidziano dwa miejsca dla osób wymagających wsparcia.

Tabela 12. Informacje o mieszkaniach komunalnych i socjalnych w zasobach Gminy Siechnice

Wydatki:	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba mieszkań komunalnych	109	113	113	108	109
W tym liczba mieszkań socjalnych	24	24	26	25	25
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	35	9	30	20	17
Liczba oczekujących na lokale socjalne	18	17	32	15	11
Liczba eksmisji bez wskazania lokalu socjalnego	1	1	1	1	0

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej w Gminie Siechnice za lata 2017-2021, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

Gmina wspiera również posiadaczy mieszkań poprzez wypłatę dodatków mieszkaniowych, dodatków energetycznych oraz dodatków ostonowych.

PORÓWNANIE GMIN

Sytuacja w zakresie zasobów mieszkaniowych w Gminie Siechnice na tle innych gmin jest bardzo dobra. W Gminie Siechnice odnotowujemy najwięcej mieszkań w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców oraz najmniej osób przypadających na jedno mieszkanie, co zapewnia komfort mieszkaniowy. Mieszkania są dobrze wyposażone w media – wodociąg, centralne ogrzewanie i gaz sieciowy. W przypadku wyposażenia w gaz sieciowy wyróżnia się znacząco Gmina Kobierzyce, która ma w tym zakresie bardzo wysoki wskaźnik – w gaz wyposażonych jest 94,7% mieszkań. Gmina Siechnice nie odbiega w tym zakresie od pozostałych gmin. Największy zasób lokali komunalnych mają gminy Jelcz-Laskowice oraz Kąty Wrocławskie. Gmina Siechnice zajmuje w tym zakresie trzecie miejsce i choć jej zasób mieszkaniowy znacząco odbiega od zasobów Jelcza-Laskowic i Kątów Wrocławskich to jest też znacząco wyższy od zasobów gmin Czernica i Długotłęka.

Wskaźniki*	Jelcz-Laskowice	Czernica	Długotłęka	Kąty Wrocławskie	Kobierzyce	Siechnice
Mieszkania na 1000 mieszkańców	385,8	396,8	378,4	407,3	419,5	432,2
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	2,59	2,52	2,64	2,46	2,38	2,31
Mieszkania wyposażone w wodociąg	98,9	99,2	98,3	99,0	99,5	99,1
Mieszkania wyposażone w centralne ogrzewanie	92,7	93,6	92,8	90,6	92,4	94,7
Mieszkania wyposażone w gaz sieciowy	53,3	69,4	57,1	64,2	94,7	66,2
Zasoby mieszkaniowe gmin (komunalne) w 2020 roku	344	24	25	273	79	104

Najmniej korzystne wskaźniki Najbardziej korzystne wskaźniki

* Jeśli nie zaznaczono inaczej, wskaźniki dotyczą roku 2021

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

1.2.5. Analiza rynku pracy i bezrobocia

Analiza lokalnego rynku pracy, aktywności zawodowej, zatrudnienia i bezrobocia pozwala na wykazanie aktywności zawodowej członków społeczności lokalnej, możliwości w zakresie podejmowania zatrudnienia oraz konieczności wsparcia osób bezrobotnych, a więc osób pozostających bez zatrudnienia, chętnych i gotowych do podjęcia pracy.

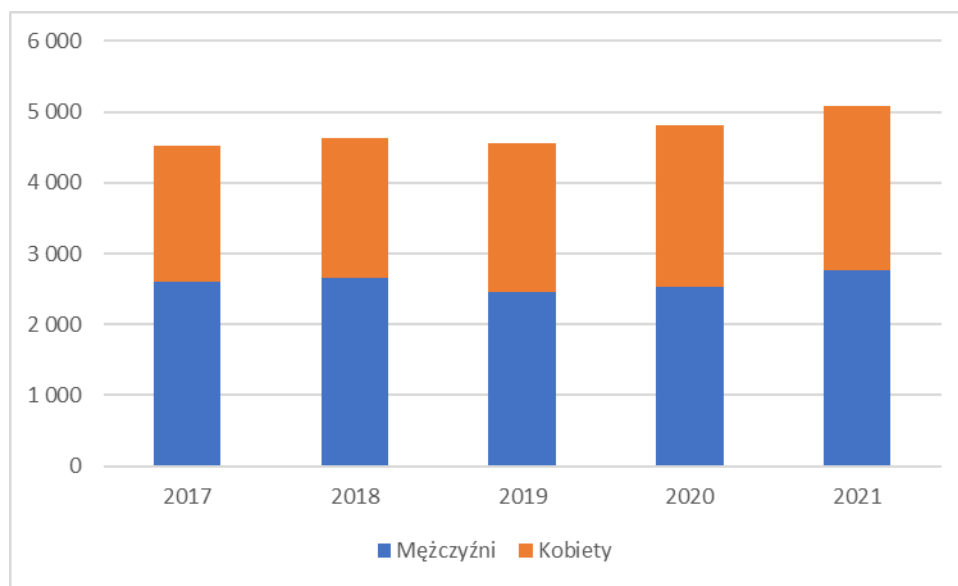
Wiele danych dotyczących rynku pracy nie jest dostępnych dla poziomu gmin, ale dla poziomu kraju i województw, jak dane Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) lub dla poziomu powiatów, jak wiele opracowań powiatowych urzędów pracy.

Wyniki BAEL wskazują, że w II kwartale 2022 roku na Dolnym Śląsku odnotować można 1 309 tys. osób aktywnych zawodowo, w tym 1 291 tys. osób pracujących i 49 tys.

bezrobotnych oraz 922 tys. osób biernych zawodowo. Współczynnik aktywności zawodowej dla województwa dolnośląskiego wyniósł 58,7%, wskaźnik zatrudnienia 56,5%, a stopa bezrobocia 3,7%¹². Główne przyczyny bierności zawodowej to emerytura, nauka, choroby i niepełnosprawność oraz obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu.

Zgodnie z danymi GUS w 2021 roku w Gminie Siechnice pracowały 5 084 osoby, nieznacznie więcej niż w 2020 roku. 54,2% pracujących stanowili mężczyźni (ryc. 14.). Zwrócić należy uwagę, że mieszkańcy Gminy mogą pracować również poza jej terenem, a wielu mieszkańców Gminy Siechnice pracuje w innych miejscowościach. Wskaźnik pracujących na 1000 ludności jest dla Gminy Siechnice niższy niż dla Polski i dla województwa dolnośląskiego, w którym jest on szczególnie wysoki (ryc. 15.). Nie oznacza to jednak braku zatrudnienia i miejsc pracy dla mieszkańców Gminy Siechnice – wielu z nich pracuje poza Gminą, przede wszystkim we Wrocławiu.

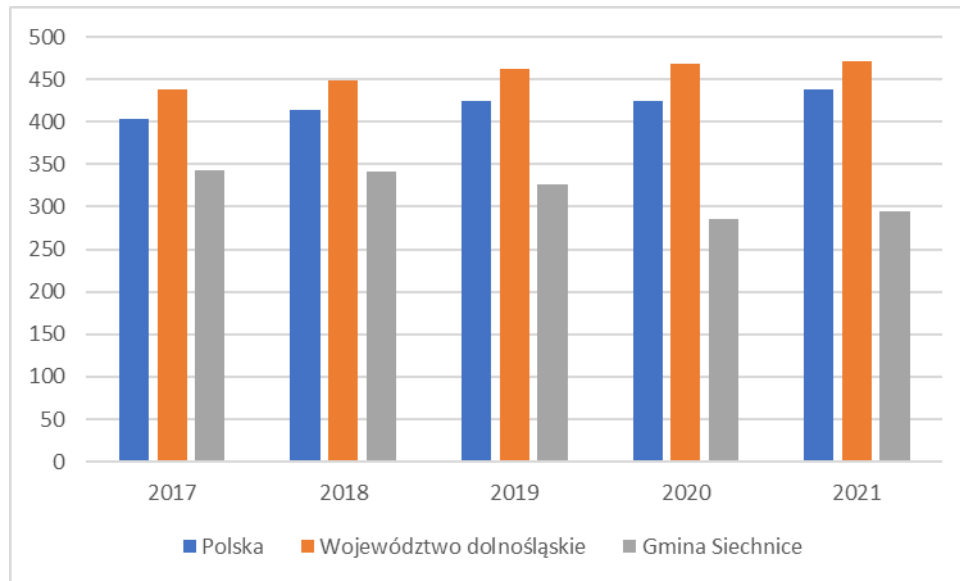

Ryc. 14. Pracujący w Gminie Siechnice wg płci*

* Dane nie obejmują pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w fundacjach, stowarzyszeniach i innych organizacjach społecznych.

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

¹² Aktywność ekonomiczna ludności Polski - 2 kwartał 2022 roku, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2022.

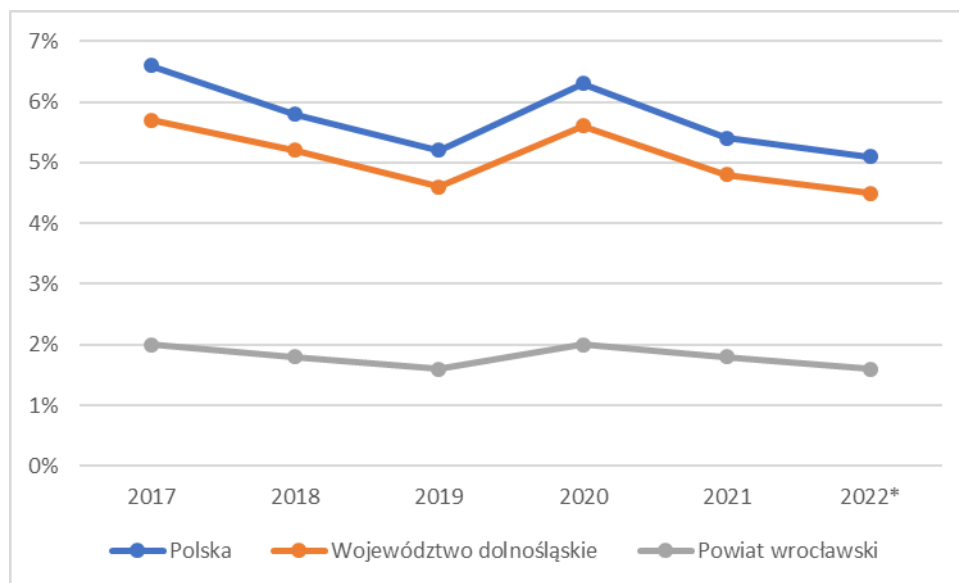
Ryc. 15. Pracujący na 1000 ludności w wieku produkcyjnym*

* Bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto nie jest wykazywane dla poziomu gmin, w powiecie wrocławskim w roku 2021 wyniosło ono 6 489,25 zł i było wyższe niż średnia dla województwa dolnośląskiego, która wyniosła 6 242,88 zł i Polski - 6 001,02 zł.

Największym problemem społecznym związanym z rynkiem pracy jest bezrobocie, czyli zjawisko społeczne polegające na tym, że osoby chętne i gotowe do pracy nie mają możliwości podjęcia zatrudnienia. Stopa bezrobocia rejestrowanego dla powiatu wrocławskiego jest na tle kraju i województwa dolnośląskiego bardzo niska – na 30 września 2022 roku wyniosła zaledwie 1,6%. W ostatnich latach stopa bezrobocia w powiecie utrzymuje się stale na niskim poziomie, co wskazuje, na brak problemów z podjęciem zatrudnienia. W roku 2020 odnotowano minimalny wzrost bezrobocia, wiążący się z pandemią Covid-19, ale już od 2021 roku obserwujemy spadek stopy bezrobocia (ryc. 16.).

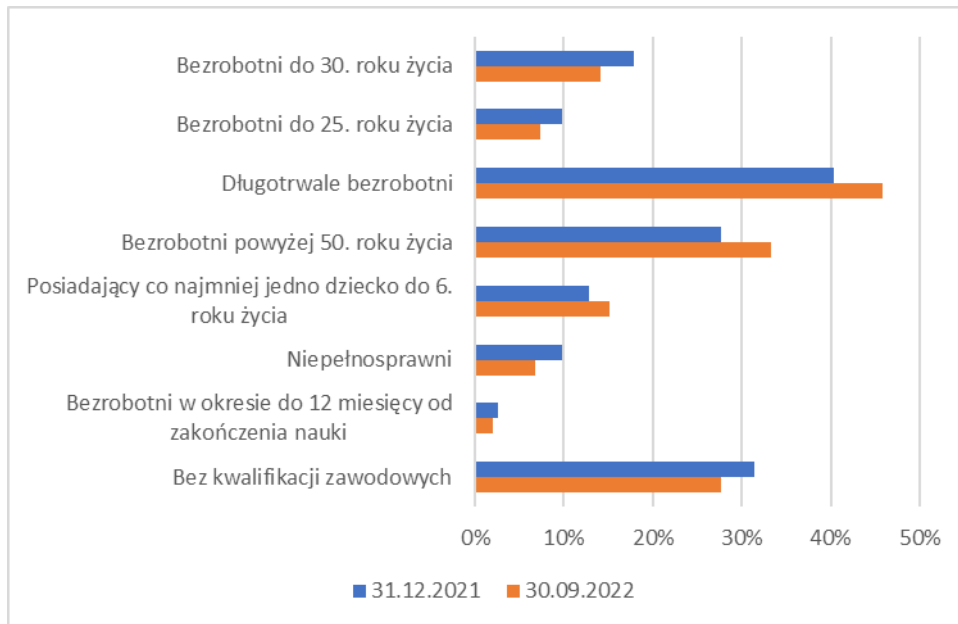
Ryc. 16. Stopa bezrobocia rejestrowanego

* Stan na 30.09.2022.

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrocławiu zarejestrowane były 1 552 osoby bezrobotne z terenu powiatu, a na 30 września 2022 roku – 1 322 osoby. Z Gminy Siechnice pochodziło odpowiednio 235 i 192 osoby bezrobotne, co stanowiło 15,1% i 14,5% osób bezrobotnych z terenu powiatu. Wśród bezrobotnych z Gminy Siechnice nieco więcej jest kobiet – na dzień 31 grudnia 2021 roku stanowiły one 54,9% osób bezrobotnych

Wśród bezrobotnych z terenu Gminy Siechnice warto zwrócić uwagę na wybrane kategorie bezrobotnych, których cechy mogą utrudniać podjęcie zatrudnienia. Na dzień 31 grudnia 2021 roku aż 40,5% ogółu bezrobotnych stanowili bezrobotni długotrwale. Znaczące kategorie osób stanowili bezrobotni młodzi, do 30. roku życia oraz starsi, powyżej 50. roku życia – odpowiednio 17,9% i 27,7%. Wśród bezrobotnych znaczny udział mają osoby nieposiadające kwalifikacji zawodowych – stanowili oni 31,5% bezrobotnych. Znaczący problem ze znalezieniem zatrudnienia mają osoby, w przypadku których kumulują się niekorzystne na rynku pracy cechy, np. młodzi bez kwalifikacji i doświadczenia czy starsi, długotrwale bezrobotni, bez kwalifikacji. Zwrócić należy uwagę na fakt, że 12,8% bezrobotnych stanowią osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do lat 6., co może również stanowić czynnik utrudniający podjęcie pracy (ryc. 17.).

Ryc. 17. Wybrane kategorie osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu, <https://wroclaw.praca.gov.pl/bezrobotni-wedlug-gmin>.

Dane dotyczące liczby osób bezrobotnych dla Gminy Siechnice wskazują, że po spadku liczby osób bezrobotnych w latach 2017-2019 w roku 2020 mamy do czynienia ze znacznym wzrostem liczby bezrobotnych, co wiąże się z pandemią Covid-19 i utrzymywało się w roku 2021. W 2022 roku obserwujemy spadek liczby osób bezrobotnych. Kobiety stanowią ponad połowę osób bezrobotnych. Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych najwyższy był w roku 2019, kiedy wyniósł 58,7%. Prawo do zasiłku ma niewielki odsetek bezrobotnych – w 2022 roku było to 16,1% bezrobotnych. Po spadku udziału osób bezrobotnych długotrwale w ogólnej liczbie bezrobotnych obserwowanym w latach 2019-2020 w latach 2021-2022 obserwujemy wzrost udziału bezrobotnych długotrwale – prawie połowa bezrobotnych to bezrobotni długotrwale. Szczegółowe dane dotyczące osób bezrobotnych z Gminy Siechnice zestawiono w tabeli 13.

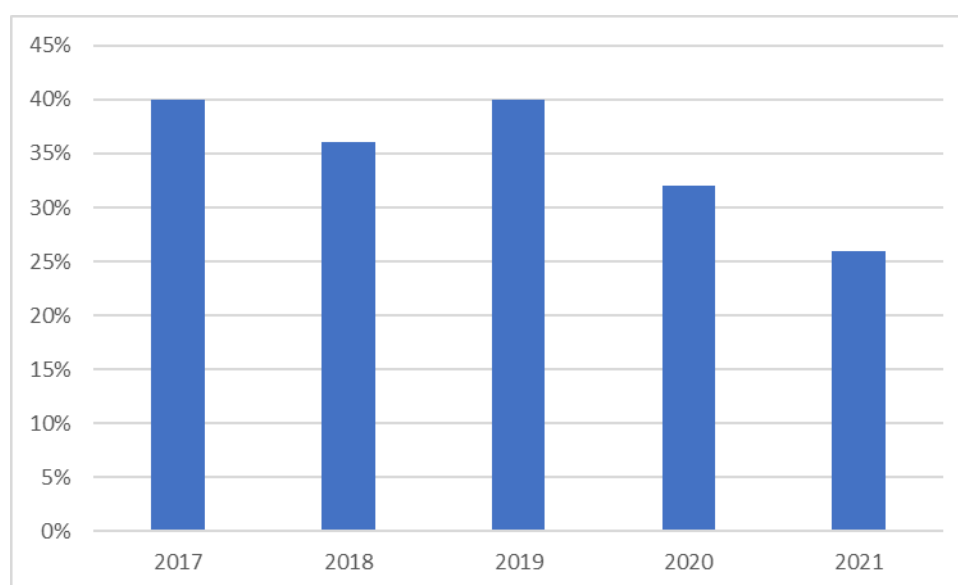

Tabela 13. Informacje o osobach bezrobotnych z Gminy Siechnice

Bezrobotni:	31.12. 2017	31.12. 2018	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021	31.09. 2022
Razem	215	191	172	244	235	192
Udział kobiet w ogóle bezrobotnych	55,8%	58,1%	58,7%	54,1%	54,9%	54,7%
Udział bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogóle bezrobotnych	22,3%	19,9%	25,6%	18,9%	15,7%	16,1%
Udział bezrobotnych długotrwale w ogóle bezrobotnych	38,6%	41,4%	31,4%	30,7%	40,4%	45,8%

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu, <https://wroclaw.praca.gov.pl/bezrobotni-wedlug-gmin>.

Osoby bezrobotne, szczególnie nieposiadające prawa do zasiłku dla bezrobotnych, narażone są na ubóstwo i wykluczenie społeczne, stąd często korzystają ze wsparcia pomocy społecznej. Instytucje pomocy społecznej i rynku pracy współdziałają wówczas w procesie aktywizacji osób bezrobotnych. O zasięgu bezrobocia wśród klientów pomocy społecznej świadczy wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem. Wskaźnik ten najwyższy był w latach 2017 i 2019, kiedy osiągnął 40,0%, natomiast od 2020 roku obserwujemy jego spadek. Zasięg bezrobocia wśród klientów pomocy społecznej wskazuje, że bezrobocie pozostaje znaczącym problemem społecznym.

Ryc. 18. Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej w Gminie Siechnice za rok 2021, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

Położenie w obszarze aglomeracyjnym Wrocławia ma dobry wpływ na rynek pracy w Gminie Siechnice i szanse mieszkańców Gminy na podjęcie zatrudnienia. Mieszkańcy mogą podejmować pracę na terenie Gminy, ale również poza nim, m.in. we Wrocławiu. Sytuację na rynku pracy należy ocenić jako bardzo dobrą, jednak zwrócić należy uwagę na występowanie zjawiska bezrobocia, w tym bezrobocia długotrwałego i znaczną liczbę osób bezrobotnych wymagających wsparcia pomocy społecznej.

PORÓWNANIE GMIN

Wskaźniki dotyczące rynku pracy wskazują na dobrą sytuację analizowanych gmin w tym obszarze. Liczba pracujących na 1000 ludności na terenie gmin wyraźnie wskazuje, że wśród porównywanych gmin mamy takie, które zapewniają zatrudnienie nie tylko swoim mieszkańcom, ale również bardzo dużej liczbie pracowników dojeżdżających – szczególnie dotyczy to Gminy Kobierzyce, ale również Jelcza-Laskowic. Z drugiej strony mamy do czynienia z gminami „sypialniami”, z których mieszkańcy dojeżdżają do pracy poza teren gminy. Jest to szczególnie widoczne w przypadku Gminy Czernica, ale także Długołęki i Siechnic. Wszystkie analizowane gminy cechują się niskim odsetkiem osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym – nawet wskaźnik 2,5% dla Jelcza-Laskowic jest wskaźnikiem niskim i nie wskazuje na problem bezrobocia w znaczącej skali. Zwrócić jednak należy uwagę na znaczący udział osób bezrobotnych długotrwale w ogólnej liczbie bezrobotnych. Ten udział najniższy jest w gminach Siechnice i Czernica, a najwyższy w Kobierzycach. Z dobrą sytuacją na rynku pracy wiąże się więc występowanie kategorii osób długotrwale bezrobotnych, wykluczonych i oddalonych od rynku pracy, które trudno jest zaktywizować. Dodatkowo zwrócić należy uwagę na niskie wskaźniki bezrobotnych z prawem do zasiłku – osoby bez prawa do zasiłku będą mogły skorzystać jedynie z pomocy społecznej.

Wskaźniki (2021 rok)	Jelcz-Laskowice	Czernica	Długołęka	Kąty Wrocławskie	Kobierzyce	Siechnice
Pracujący na 1000 ludności w wieku produkcyjnym	837,8	99,5	283,6	646,6	2 076,8	294,3
Odsetek osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	2,5%	1,5%	1,3%	1,3%	1,4%	1,4%
Odsetek osób z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych	17,5%	20,7%	12,6%	17,0%	12,7%	15,7%
Odsetek osób bezrobotnych długotrwale w ogólnej liczbie bezrobotnych	41,5%	40,4%	47,5%	49,1%	51,3%	40,4%

Najmniej korzystne wskaźniki Najbardziej korzystne wskaźniki

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

1.2.6. Charakterystyka systemu opieki nad dziećmi i edukacji

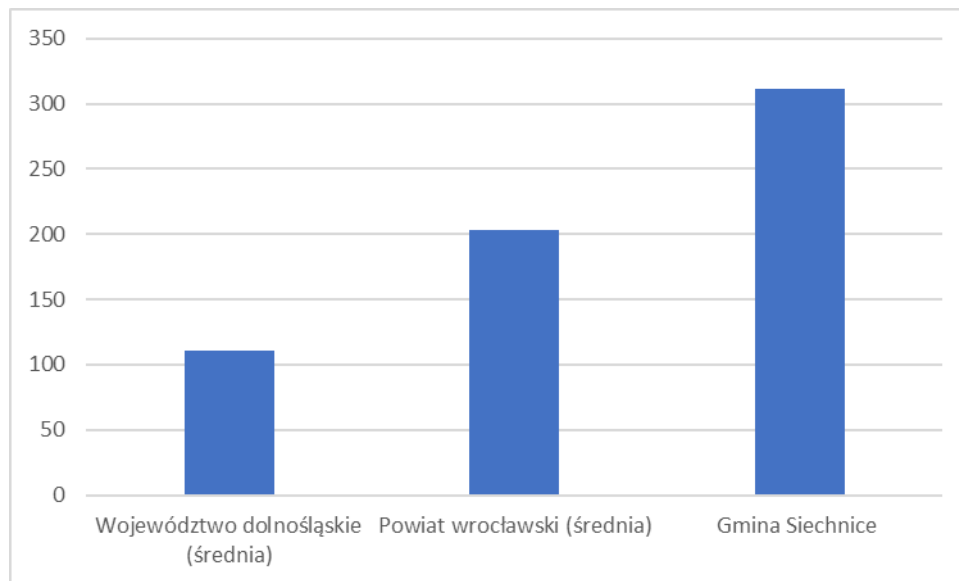
Oferta w zakresie opieki nad dziećmi i edukacji w Gminie Siechnice obejmuje placówki publiczne oraz niepubliczne. W zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 w Gminie działa publiczny samorządowy żłobek, 8 żłobków niepublicznych i 4 niepubliczne kluby dziecięce. Największa liczba placówek mieści się w Siechnicach, ale są one zlokalizowane także w innych miejscowościach Gminy. Są to następujące placówki:

- Samorządowy Żłobek w Siechnicach, Siechnice;
- Żłobek Elemelek Ewelina Strutynska, Siechnice;
- Żłobek Kolorowe Kredki s.c. T. Butniak, B. Jurkowska, Siechnice;
- Żłobek Domek Biedronek, Siechnice;
- Żłobek Żyrafka, Siechnice;
- Żłobek Dróżka Maluszka, Siechnice;
- Żłobek Stokrotka, Siechnice;
- Żłobek Stokrotka 2, Groblice;
- Klub dziecięcy Akademia Lidera, Żerniki Wrocławskie;
- Klub dziecięcy Klub Malucha U Niani Ani, Iwiny;
- Klub dziecięcy Klub Malucha „Magiczna Polanka” s.c. M. Zadworna, W. Zając, Radwanice;
- Żłobek Skrzacik, Zębice;
- Klub dziecięcy Klub Dziecięcy „Tuptusie”, Radwanice¹³.

Na tle powiatu wrocławskiego i województwa dolnośląskiego Gmina Siechnice wypada bardzo dobrze, jeśli chodzi o opiekę żłobkową. W publicznym żłobku jest 95 miejsc, na dzień 30 września 2022 roku uczęszczało do niego 95 dzieci, a więc wszystkie miejsca były zajęte.

W 2021 roku do żłobków na terenie Gminy uczęszczało 311 dzieci, znacznie więcej niż średnia dla powiatu i województwa dolnośląskiego (ryc. 19.). W Gminie działało 9 żłobków, podczas gdy średnio w powiecie wrocławskim na gminę przypada 5,1 żłobka, a w średnio w województwie dolnośląskim 2,4.

¹³ Stan na 31.10.2022. *Wyszukiwarka żłobków i klubów dziecięcych*, <https://empatia.mpips.gov.pl/dla-swadczeniobiorcow/rodzina/d3/rejestr-zlobkow-i-klubow>.

Ryc. 19. Liczba dzieci w żłobkach

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej w Gminie Siechnice za rok 2021, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

Dodatkowo, na terenie Gminy funkcjonują dzienni opiekunowie, którzy stanowią instytucję opiekuńczą zapewniającą opiekę w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych. Dzienny opiekun sprawuje opiekę – w swoim domu lub innym lokalu – nad maksymalnie pięciorgiem dzieci (ośmiorgiem dzieci za zgodą wszystkich rodziców), a w przypadku, gdy w grupie znajduje się dziecko, które nie ukończyło pierwszego roku życia, jest niepełnosprawne lub wymaga szczególnej opieki, maksymalnie nad trojgiem dzieci. Na terenie Gminy Siechnice na 31 grudnia 2021 roku funkcjonowało 10 punktów dziennego opiekuna¹⁴.

W ramach systemu edukacji przedszkolnej na terenie Gminy działa 5 publicznych przedszkoli, w tym 3 prowadzone przez Gminę i 2 prowadzone przez osoby fizyczne, 12 przedszkoli niepublicznych oraz jeden punkt przedszkolny. W zakresie edukacji szkolnej funkcjonuje 5 szkół publicznych prowadzonych przez Gminę Siechnice i jedna szkoła niepubliczna Caritas Archidiecezji Wrocławskiej. Placówki zestawiono w tabeli 14.

Na terenie Gminy Siechnice nie funkcjonują szkoły ponadpodstawowe, ofertę w tym zakresie dla młodzieży mają miasta Wrocław, Oława, a także inne okoliczne miasta. W Gminie funkcjonuje jedna niepubliczna placówka kształcenia ustawicznego: Szkoła Świadomego i Zdrowego Stylu Życia dr. Preeti.

¹⁴ Wyszukiwarka żłobków i klubów dziecięcych, <https://empatia.mpips.gov.pl/web/piu/dla-swadczeniobiorcow/rodzina/d3/wykaz-dziennych-opiekunow>.

W Siechnicach działa gabinet terapeutyczny Powiatowego Zespołu Poradni Psychologiczno–Pedagogicznych we Wrocławiu. Dzieci i młodzież z terenu Gminy może w nim korzystać z terapii logopedycznej, biofeedback, pedagogicznej, psychologicznej oraz terapii integracji sensorycznej.

W placówkach przedszkolnych na dzień 20 września 2022 roku uczyło się łącznie 1 922 dzieci, w tym 69 z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego i 48 z opiniami o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju. W przypadku szkół podstawowych do placówek uczęszczało 3083 dzieci, w tym 75 z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego (tabela 15.). Liczba dzieci w przedszkolach i szkołach wzrosła w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym. W związku ze znaczącą liczbą uczniów szkoły w Siechnicach, Kotowicach i Żernikach Wrocławskich pracują w systemie dwuzmianowym, natomiast w placówkach w Świętej Katarzynie i Radwanicach uczniowie kształcą się na jedną zmianę. Wszystkie szkoły mają dostęp do Internetu w technologii LTE.

Tabela 14. Przedszkola i szkoły podstawowe działające na terenie Gminy Siechnice

Szkoła/przedszkole	Status placówki	Organ prowadzący	Miejscowość
Przedszkole Publiczne im. Św. Jana Pawła II w Siechnicach	Publiczna	Gmina Siechnice	Siechnice
Przedszkole Publiczne Układanka	Publiczna	Gmina Siechnice	Święta Katarzyna
Przedszkole Publiczne w Żernikach Wrocławskich z Integracyjnym Oddziałem Zamiejscowym w Iwinach	Publiczna	Gmina Siechnice	Żerniki Wrocławskie
Publiczne Przedszkole Wedanek	Publiczna	Monika Mostowy-Hibner Natalia Tarkowska-Kordus	Żerniki Wrocławskie
Publiczne Przedszkole „Sportowa Kraina”	Publiczna	Łukasz Klujew	Siechnice
Niepubliczne Przedszkole „Happy Kids”	Niepubliczna	Beata Sabała	Siechnice
Niepubliczne Przedszkole „Mali Odkrywcy”	Niepubliczna	Mali Odkrywcy Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością	Siechnice
Niepubliczne Przedszkole Domek Biedronek	Niepubliczna	Danuta Witkowska	Siechnice
Przedszkole Niepubliczne Supetek	Niepubliczna	Katarzyna Moczulska	Siechnice
Niepubliczne Przedszkole „Pimpuś Sadełko”	Niepubliczna	Marcin Rodowicz	Iwiny
Niepubliczne Przedszkole Kinder Jagodno	Niepubliczna	Eduarkadia Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością	Iwiny
Niepubliczne Przedszkole Kolorowy Kącik	Niepubliczna	Joanna Haraś	Święta Katarzyna
Przedszkole „Katarzynka”	Niepubliczna	Ewa Idczak	Święta Katarzyna
Przedszkole Niepubliczne „Leśne Skrzaty”	Niepubliczna	Patrycja Kuczyńska	Święta Katarzyna
Przedszkole Niepubliczne „Wspólny Świat”	Niepubliczna	Beata Dróźdz	Radomierzyce
Przedszkole Niepubliczne Tuptusie	Niepubliczna	Katarzyna Honc	Święta Katarzyna
Przedszkole Sensoryczne „Pluszaki”	Niepubliczna	Katarzyna Pytlewska	Święta Katarzyna
Punkt Przedszkolny „Wspólny Świat”	Niepubliczna	Beata Dróźdz	Święta Katarzyna
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Mikołaja Kopernika W Siechnicach	Publiczna	Gmina Siechnice	Siechnice
Szkoła Podstawowa Nr 2 W Siechnicach	Publiczna	Gmina Siechnice	Siechnice
Publiczna Szkoła Podstawowa w Świętej Katarzynie im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego Prymasa Tysiąclecia	Publiczna	Gmina Siechnice	Święta Katarzyna
Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Radwanicach	Publiczna	Gmina Siechnice	Radwanice
Szkoła Podstawowa im. Św. Jadwigi Śląskiej w Żernikach Wrocławskich	Publiczna	Gmina Siechnice	Żerniki Wrocławskie
Katolicka Szkoła Podstawowa Caritas Archidiecezji Wrocławskiej w Kotowicach im. Ks. Jana Twardowskiego	Niepubliczna	Caritas Archidiecezji Wrocławskiej	Kotowice

Źródło: Rejestr szkół i placówek oświatowych, <https://rspo.gov.pl/>.

Tabela 15. Liczba uczniów ogółem i uczniów wymagających kształcenia specjalnego i wspomagania rozwoju w placówkach edukacyjnych na terenie Gminy Siechnice

Szkoła/przedszkole	Rok szkolny 2021/2022 Stan na 30.09.2021			Rok szkolny 2022/2023 Stan na 30.09.2022		
	Liczba uczniów ogółem	Liczba uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego	Liczba uczniów z opinią o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju	Liczba uczniów ogółem	Liczba uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego	Liczba uczniów z opinią o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju
Przedszkole Publiczne im. Św. Jana Pawła II w Siechnicach	439	5	-	466	12	-
Przedszkole Publiczne Układanka	247	5	9	246	5	8
Przedszkole Publiczne w Żernikach Wrocławskich z Integracyjnym Oddziałem Zamiejscowym w Iwinach	104	3	2	111	2	-
Publiczne Przedszkole Wedanek	192	12	18	193	11	18
Publiczne Przedszkole „Sportowa Kraina”	124	2	-	125	3	-
Niepubliczne Przedszkole „Happy Kids”	45	2	-	45	1	-
Niepubliczne Przedszkole „Mali Odkrywczy”	25	-	-	22	-	-
Niepubliczne Przedszkole Domek Biedronek	35	-	-	35	-	-
Przedszkole Niepubliczne Supetek	47	4	-	48	2	-
Niepubliczne Przedszkole „Pimpuś Sadełko”	40	-	-	33	-	-
Niepubliczne Przedszkole Kinder Jagodno	125	12	17	125	9	19
Niepubliczne Przedszkole Kolorowy Kącik	73	-	1	84	1	1
Przedszkole „Katarzynka”	-	-	-	73	1	-
Przedszkole Niepubliczne „Leśne Skrzaty”	43	-	-	41	-	-
Przedszkole Niepubliczne „Wspólny Świat”	30	3	-	30	7	-
Przedszkole Niepubliczne Tuptusie	62	3	3	62	2	2
Przedszkole Sensoryczne „Pluszaki”	100	3	-	97	2	-
Punkt Przedszkolny „Wspólny Świat”	24	8	-	25	9	-
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Mikołaja Kopernika W Siechnicach	456	10	-	523	14	-
Szkoła Podstawowa Nr 2 W Siechnicach	669	12	-	751	15	-

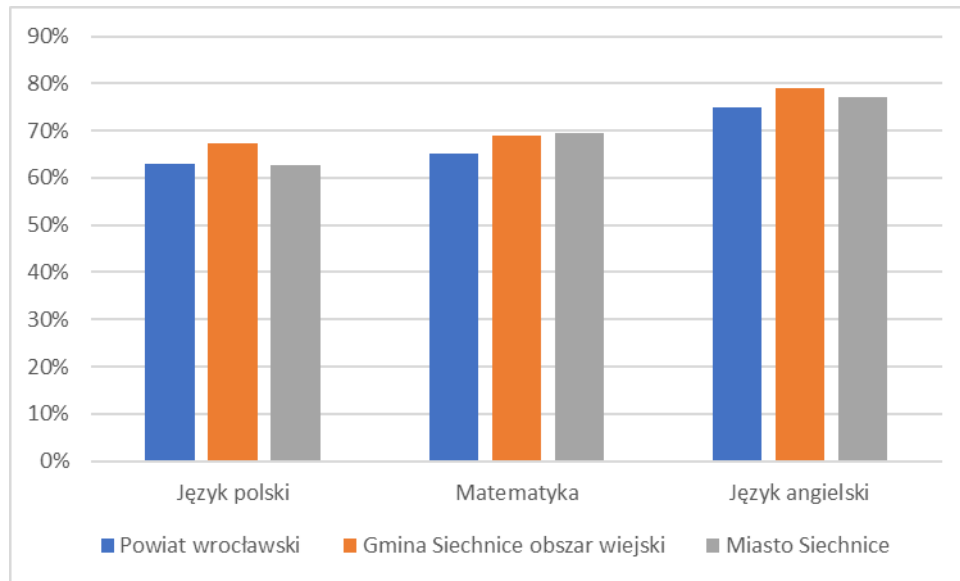

Publiczna Szkoła Podstawowa w Świętej Katarzynie im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego Prymasa Tysiąclecia	513	9	-	541	10	-
w tym oddział przedszkolny	22	1	-	22	-	-
w tym szkoła	491	8	-	519	10	-
Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Radwanicach	400	7	-	431	11	-
w tym oddział przedszkolny	13	-	-	15	-	-
w tym szkoła	387	7	-	416	11	-
Szkoła Podstawowa im. Św. Jadwigi Śląskiej w Żernikach Wrocławskich	669	10	-	713	16	-
Katolicka Szkoła Podstawowa Caritas Archidiecezji Wrocławskiej w Kotowicach im. Ks. Jana Twardowskiego	189	8	-	185	10	-
w tym oddział przedszkolny	24	-	-	24	1	-
w tym szkoła	165	8	-	161	9	-

Źródło: Urząd Miejski w Siechnicach

Dostępność do edukacji przedszkolnej można ocenić posługując się wskaźnikami dotyczącymi korzystania z przedszkoli. W roku 2021 na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat do przedszkoli w Gminie Siechnice uczęszczało 1 036 dzieci, zaś w województwie dolnośląskim 905, a w Polsce 896. Na 1000 dzieci w wieku 6 lat do placówek wychowania przedszkolnego uczęszczało w Gminie Siechnice 946,2 dzieci, podczas gdy w województwie dolnośląskim 979,3, a w Polsce 970,7.

Jakość edukacji szkolnej można z kolei ocenić biorąc pod uwagę wyniki egzaminu ósmoklasisty. Na tle powiatu wrocławskiego Gmina Siechnice wypada bardzo dobrze. Średnie wyniki z egzaminów są w Gminie wyższe niż w powiecie wrocławskim, za wyjątkiem średniej z egzaminu z języka polskiego w mieście Siechnice, która jest minimalnie niższa. Szkoły z obszaru wiejskiego Gminy osiągają wyższą średnią z języka polskiego i angielskiego i minimalnie niższą z matematyki niż szkoły z terenu miasta Siechnice (ryc. 20.). Jakość edukacji szkolnej na terenie Gminy należy więc ocenić pozytywnie.

Ryc. 20. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2022 r.

Źródło: Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2022 r., <https://oke.wroc.pl/aktualnosci/egzamin-osmoklasisty-41/>.

Analiza infrastruktury oświatowej wskazuje na znaczące nasycenie lokalnego rynku infrastrukturą oświatową, jednak znaczna liczba dzieci i młodzieży na terenie Gminy powoduje, że potrzeby w tym zakresie są bardzo duże.

PORÓWNANIE GMIN

Analiza porównawcza wskaźników edukacyjnych jednoznacznie wskazuje na dominację Gminy Kobierzyce, która ma wysokie wskaźniki dotyczące liczby dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego, jak i wysokie wyniki egzaminu ósmoklasisty. Najbliższa w aspekcie edukacyjnym jest Gmina Jelcz-Laskowice. Gmina Siechnice w zakresie wskaźników edukacyjnych lokuje się dość wysoko – dzieci mają zapewniony dostęp do opieki przedszkolnej, zaś wyniki egzaminów są na tle innych gmin dobre.

Wskaźniki*	Jelcz-Laskowice	Czernica	Długołęka	Kąty Wrocławskie	Kobierzyce	Siechnice
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat	854	909	891	1 011	1 176	1 036
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 6 lat	996,1	828,2	710,4	969,1	1 144,5	946,2
Średni wynik egzaminu 8-klasisty język polski Obszar wiejski	60,00	69,68	64,63	67,17	58,95	67,20
Miasto	55,41			62,92		62,57
Średni wynik egzaminu 8-klasisty matematyka Obszar wiejski	61,85	71,39	63,75	66,61	72,39	68,92
Miasto	58,17			58,45		69,58
Średni wynik egzaminu 8-klasisty język angielski Obszar wiejski	72,28	79,85	73,33	73,58	81,24	78,92
Miasto	72,56			70,46		77,06

Najmniej korzystne wskaźniki Najbardziej korzystne wskaźniki

* Wskaźniki dotyczące edukacji przedszkolnej dla roku 2021, wskaźniki dotyczące wyników egzaminu ósmoklasisty dla roku 2022.

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>; Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2022 r., <https://oke.wroc.pl/aktualnosci/egzamin-osmoklasisty-41/>

1.2.7. Analiza lokalnego systemu ochrony zdrowia

Gmina Siechnice zapewnia mieszkańcom dostęp do ambulatoryjnej opieki zdrowotnej prowadząc Zespół Opieki Zdrowotnej w Świętej Katarzynie. Zespół składa się z dwóch placówek – w Świętej Katarzynie i Siechnicach. Oferują one podstawową opiekę zdrowotną oraz kadrę specjalistów – przychodnie zapewniają dostęp do lekarzy specjalistów takich, jak: okulista, ortopeda, ginekolog, chirurg, neurolog, laryngolog oraz lekarz stomatolog. W przychodni znajduje się ponadto poradnia medycyny pracy, poradnia rehabilitacyjna, a także poradnia dla kobiet, z możliwością korzystania z indywidualnych spotkań w szkole świadomego macierzyństwa oraz usługi położnej środowiskowej. Przeprowadzane są również

badanie ultrasonograficzne oraz zdjęcia rentgenowskie, a kobiety w ciąży mogą skorzystać z badania KTG. Oprócz tego w zespole działalność prowadzi laboratorium i gabinet fizykoterapii.

Liczba pacjentów zadeklarowanych do podstawowej opieki zdrowotnej w Zespole Opieki Zdrowotnej w Świętej Katarzynie systematycznie rośnie – w roku 2019 było to 16 930 osób, w 2020 – 17 467 osób, zaś w roku 2021 – aż 19 571 osób. Wynika to z systematycznie rosnącej liczby mieszkańców Gminy. Nowi mieszkańcy często decydują się na korzystanie z opieki zdrowotnej na terenie Gminy.

Na terenie Gminy Siechnice działają również podmioty niepubliczne zapewniające podstawową opiekę zdrowotną i opiekę specjalistyczną. Kontrakt z NFZ mają następujące podmioty:

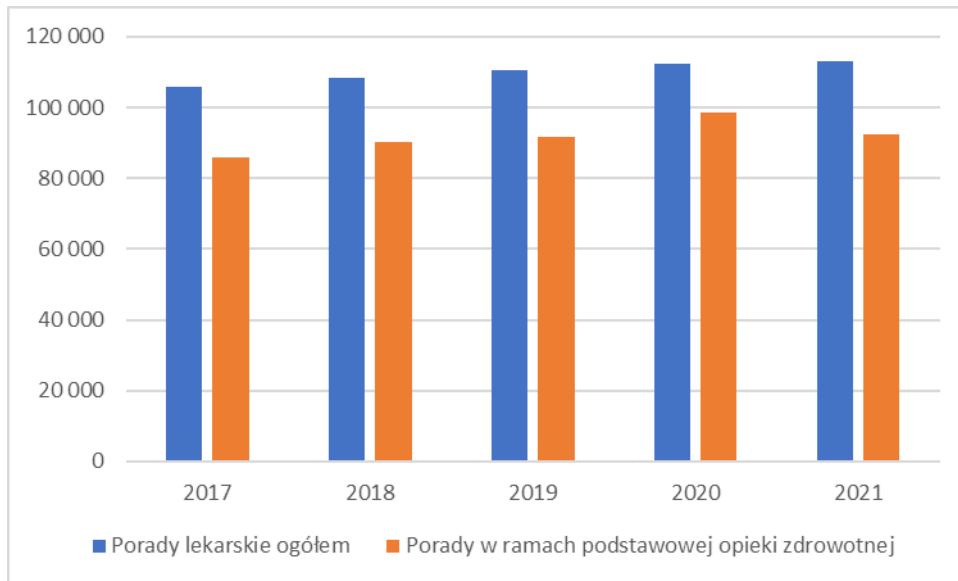
- BLUMED Praktyka Lekarza Rodzinnego Małgorzata Rzepka (podstawowa opieka zdrowotna), Żerniki Wrocławskie;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej LAR-MED Janina Koźmińska (poradnia laryngologiczna), Siechnice¹⁵.

Na terenie Gminy Siechnice działają 4 apteki, w których mieszkańcy mogą zaopatrzyć się w leki i inne wyroby medyczne – Apteka „Herba” w Świętej Katarzynie, Apteka Radwanicka w Radwanicach oraz dwie apteki w Siechnicach: „Ziółko” i „Pod Modrzewiem”¹⁶.

Liczba porad lekarskich udzielanych na terenie Gminy w latach 2017-2021 systematycznie rośnie. W 2021 roku udzielono łącznie 113 178 porad. Liczba porad lekarskich udzielanych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej rosła do 2020 roku, zaś w 2021 roku spadła. Może to wiązać się z pandemią Covid-19 i ograniczeniem dostępu do opieki zdrowotnej. W 2020 roku w ramach podstawowej opieki zdrowotnej udzielono 98 528 porad, zaś w roku 2021 zaledwie 92 451 (ryc. 21.).

¹⁵ Narodowy Fundusz Zdrowia, <https://gsl.nfz.gov.pl/GSL/>.

¹⁶ Narodowy Fundusz Zdrowia, <https://gsl.nfz.gov.pl/GSL/>.

Ryc. 21. Liczba porad lekarskich udzielanych w Gminie Siechnice

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Ze względu na bliskość Wrocławia, w którym mieszkańcy Gminy Siechnice korzystają z opieki zdrowotnej, szczególnie specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz opieki szpitalnej wskaźniki dotyczące personelu medycznego dla Gminy i powiatu wrocławskiego nie są miarodajne. W Gminie Siechnice wskaźnik przychodni na 10 tys. ludności wynosi 5, dokładnie tyle co średnio w województwie dolnośląskim i o jedną mniej niż średnio w kraju. Liczba lekarzy na 10 tys. ludności w powiecie wrocławskim wyniosła w 2020 roku zaledwie 23,3, podczas gdy we Wrocławiu 130,4, zaś średnio w województwie dolnośląskim 57,5, a w kraju 59,9. Liczba pielęgniarek i położnych na 10 tys. ludności w powiecie wrocławskim wyniosła w 2020 roku zaledwie 19,3, podczas gdy we Wrocławiu 116,5, zaś średnio w województwie dolnośląskim 69,8, a w kraju 74,4.

Na aptekę w Gminie Siechnice średnio przypada 5 711 osób, podczas gdy średnio w województwie dolnośląskim 3 133, a średnio w Polsce 3 195. Mieszkańcy Gminy mogą jednak korzystać z oferty aptek – w tym placówek całodobowych – we Wrocławiu i Oławie.

Dostęp do lokalnego systemu ochrony zdrowia i skuteczność leczenia mają wpływ na liczbę zgonów. Wskaźnik zgonów niemowląt w powiecie wrocławskim w 2021 roku wyniósł 2,4. Podkreślić należy, że wskaźniki dla lat 2019-2021 są znacznie niższe niż dla lat 2017-2018, jednak rekordowo niski był wskaźnik dla roku 2019 – wyniósł 1,0. W roku 2020 odnotowano wzrost tego wskaźnika, co może mieć związek z pandemią Covid-19. Zgodny ogółem na 1000 urodzeń żywych wzrosły w latach 2020-2021, na co również wpływ mogła mieć pandemia.

Jednak co pozytywne, nieznacznie spadły zgony osób w wieku do 65 lat na 1000 ludności w tej grupie wiekowej (tabela 16.). Spadł również odsetek zgonów wśród osób poniżej 60 roku życia. Podkreślić należy, że wskaźniki dotyczące zgonów są dla powiatu wrocławskiego bardziej korzystne niż dla województwa dolnośląskiego i Polski. Jedynie odsetek zgonów wśród osób poniżej 60 roku życia jest nieco wyższy. W powiecie wrocławskim mniej jest zgonów z powody nowotworów i chorób układu krążenia na 100 tys. ludności niż średnio w kraju czy województwie dolnośląskim (tabela 17.).

Tabela 16. Wskaźniki dotyczące zgonów w powiecie wrocławskim

Wskaźniki:	2017	2018	2019	2020	2021
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	5,5	6,6	1,0	3,5	2,4
Zgony osób w wieku do 65 lat na 1000 ludności w tej grupie wiekowej	2,6	2,6	2,5	2,2	2,2
Zgony ogółem na 1000 urodzeń żywych	56,7	59,2	59,7	64,6	70,3
Odsetek zgonów wśród osób poniżej 60 roku życia	20,0	19,5	19,1	15,3	15,7
Zgony z powodu nowotworów ogółem na 100 tys. ludności	236,2	219,2	213,2	199,0	-
Zgony osób z powodu chorób układu krążenia na 100 tys. ludności	290,0	342,3	274,4	263,1	-

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Tabela 17. Wskaźniki dotyczące zgonów - porównanie

Wskaźniki:	Polska	Województwo dolnośląskie	Powiat wrocławski
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	4,5	3,9	2,4
Zgony osób w wieku do 65 lat na 1000 ludności w tej grupie wiekowej	3,8	3,6	2,2
Zgony ogółem na 1000 urodzeń żywych	165,2	156,7	70,3
Odsetek zgonów wśród osób poniżej 60 roku życia	13,1	13,3	15,7
Zgony z powodu nowotworów ogółem na 100 tys. ludności (2020)	284,7	310,2	199,0
Zgony osób z powodu chorób układu krążenia na 100 tys. ludności (2020)	457,2	483,8	263,1

PORÓWNANIE GMIN

Ze względu na bliskość Wrocławia, w którym mieszkańcy powiatu wrocławskiego korzystają z opieki zdrowotnej, szczególnie specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz opieki szpitalnej wskaźniki dotyczące liczby personelu medycznego dla gmin powiatu wrocławskiego nie są miarodajnym miernikiem dostępu do opieki zdrowotnej, stąd nie uwzględniono ich w porównaniu. Wskaźnik liczby przychodni na 10 tys. ludności wskazuje, że najlepsza sytuacja w tym zakresie jest w gminach Siechnice i Kobierzyce, a najgorsza w Gminie Czernica. Z kolei najłatwiejszy dostęp do aptek na terenie gminy dotyczy Gminy Jelcz-Laskowice, najtrudniejszy – Gminy Długołęka. Podkreślić jednak należy, że mieszkańcy gmin graniczących z Wrocławiem, w tym Gminy Siechnice, bardzo często korzystają z opieki zdrowotnej i zaopatrują się w leki i preparaty medyczne we Wrocławiu.

Wskaźniki (2021 rok)	Jelcz-Laskowice	Czernica	Długołęka	Kąty Wrocławskie	Kobierzyce	Siechnice
Przychodnie na 10 tys. ludności	4	2	3	4	5	5
Ludność na aptekę ogólnodostępną	2 955	5 508	6 979	4 170	4 009	5 711

Najmniej korzystne wskaźniki Najbardziej korzystne wskaźniki

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

1.2.8. Infrastruktura

Infrastrukturę gminną tworzą różnego rodzaju urządzenia i instytucje usługowe niezbędne do prawidłowego funkcjonowania gminy.

Odnosnie infrastruktury twardej Gmina Siechnice jest właścicielem 22,27 km dróg gminnych o powierzchni 108 776 m², a także chodników i ścieżek rowerowych o powierzchni 36 780 m². Drogami zarządza Wydział Komunalny Urzędu Miejskiego w Siechnicach. W granicach Gminy przebieg ma droga krajowa nr 94 Wrocław – Opole oraz droga wojewódzka nr 372 Łany – Iwiny stanowiąca Wschodnią Obwodnicę Wrocławia oraz nr 395 Wrocław – Strzelin.

Na terenie Gminy Siechnice funkcjonuje komunikacja miejska, która składa się z dwóch grup funkcjonalnych – linii aglomeracyjnych oraz miejskich. W ramach linii aglomeracyjnych funkcjonują przewozy międzygminne, łączące miejscowości Gminy Siechnice z Wrocławiem oraz wewnątrzgminne, które łączą miejscowości Gminy. Linie miejskie Gminy Wrocław łączą wybrane miejscowości Gminy Siechnice z Wrocławiem. Komunikacja autobusowa obsługiwana przez PKS w Oławie łączy miejscowości Gminy Siechnice z Oławą i Wrocławiem. Na terenie Gminy funkcjonuje też komunikacja kolejowa – zlokalizowane są tu cztery stacje

kolejowe: dwie: Siechnice i Zakrzów Kotowice na trasie Jelcz-Laskowice – Wrocław oraz dwie: Święta Katarzyna i Zębice Wrocławskie na trasie Oława – Wrocław.

Mieszkańcy Gminy Siechnice mieszkają w zasobach mieszkaniowych dobrze wyposażonych w infrastrukturę techniczną. Z danych na rok 2020 wynika, że z wodociągu korzysta 93,8% mieszkańców, a z kanalizacji 78,4%. 95,1% budynków podłączonych jest do wodociągów, a 66,5% do kanalizacji. 97,7% mieszkań ma łazienkę, jeszcze więcej ustęp splukiwany. 94,7% mieszkań wyposażonych jest w centralne ogrzewanie, a 66,2% w gaz sieciowy. W latach 2017-2020 poprawił się odsetek budynków podłączonych do wodociągu i kanalizacji, jednak ciągle są mieszkańcy, którzy nie korzystają z wodociągu czy kanalizacji (tabela 18.).

Tabela 18. Wskaźniki dotyczące infrastruktury technicznej

Wskaźniki:	2017	2018	2019	2020
Korzystający z wodociągu w % ogółu ludności	93,3	93,4	93,5	93,8
Korzystający z kanalizacji w % ogółu ludności	77,0	77,4	77,7	78,4
Korzystający z instalacji gazowej w % ogółu ludności	58,8	61,0	63,1	67,9
Budynki mieszkalne podłączone wodociągu - w % ogółu budynków mieszkalnych	82,8	79,0	78,3	95,1
Budynki mieszkalne podłączone do kanalizacji - w % ogółu budynków mieszkalnych	58,9	56,3	55,8	66,5
Mieszkania wyposażone w ustęp splukiwany - w % ogółu mieszkań	97,9	98,0	98,1	98,2
Mieszkania wyposażone w łazienkę - w % ogółu mieszkań	97,2	97,4	97,6	97,7
Mieszkania wyposażone w centralne ogrzewanie - w % ogółu mieszkań	93,7	94,1	94,5	94,7
Mieszkania wyposażone w gaz sieciowy - w % ogółu mieszkań	57,5	59,6	61,9	66,2

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Istotny element infrastruktury stanowi również infrastruktura społeczna, służąca mieszkańcom. Na terenie Gminy Siechnice infrastrukturę tą stanowią instytucje opieki nad dziećmi do lat 3, przedszkola i szkoły podstawowe, przedstawione w rozdziale 1.2.6., a także inne instytucje gminne: Urząd Miejski, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Straż Miejska, Policja, Ochotnicze Straże Pożarne w Siechnicach, Świętej Katarzynie i Sulimowie, Zakład Gospodarki Komunalnej, Siechnicka Inwestycyjna Spółka Komunalna oraz instytucje kultury.

Instytucją zapewniającą dostęp do kultury jest samorządowa instytucja kultury: Centrum Kultury w Siechnicach. W skład Centrum Kultury wchodzi:

- Miejska Biblioteka w Siechnicach oraz Biblioteki Publiczne w Świętej Katarzynie, w Radwanicach, w Żernikach Wrocławskich, w Groblichach, w Kotowicach;
- Klub Relaks w Siechnicach;
- Klub Osiedlowy Słońce w Radwanicach;
- Klub Osiedlowy Kuźnia w Żernikach Wrocławskich;
- Klub Osiedlowy Tęcza w Świętej Katarzynie;
- Świetlica w Iwinach.

Centrum Kultury w Siechnicach powstało i działa z myślą o rozpowszechnianiu kultury wśród społeczności gminnej, aktywnie zachęca do rozbudzania i rozwijania zainteresowań i zdolności mieszkańców Gminy. Centrum Kultury realizuje szereg projektów z dziedziny kultury, bibliotekarstwa i rozrywki, by stwarzać możliwości rozwoju i pasji. Wskaźniki dotyczące infrastruktury społecznej zestawiono w tabeli 19.

Tabela 19. Wskaźniki dotyczące infrastruktury społecznej

Wskaźniki:	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba domów i ośrodków kultury, klubów, świetlic	5	5	5	5	5
Liczba domów i ośrodków kultury, klubów, świetlic na 10 000 mieszkańców	2,4	2,3	2,2	1,8	1,8
Liczba placówek bibliotecznych (w tym filii)	6	6	6	6	6
Liczba placówek bibliotecznych na 10 000 mieszkańców	2,9	2,7	2,6	2,2	2,1
Pracownicy bibliotek	8	7	7	7	7
Księgozbiór bibliotek	60 120	60 321	61 528	63 750	67 336
Księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	2 857,8	2 746,9	2 689,4	2 315,2	2 358,3
Czytelnicy bibliotek publicznych	4 137	4 542	4 795	4 605	4 216
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	199	211	214	171	150

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

PORÓWNANIE GMIN

Wskaźniki dotyczące infrastruktury najkorzystniejsze są dla Gminy Czernica. Gmina Siechnice jedynie w zakresie odsetka osób korzystających z wodociągu osiąga najgorsze wyniki. Odsetki osób korzystających z kanalizacji i instalacji gazowej również nie są wysokie, ale w innych gminach są niższe niż w Gminie Siechnice. Podkreślić należy, że Gmina Siechnice ma wysokie wskaźniki w zakresie liczby domów i ośrodków kultury, klubów, świetlic oraz placówek bibliotecznych na 10 tys. mieszkańców. Daje to mieszkańcom szerokie możliwości korzystania z kultury. Zauważalne jest to np. w odniesieniu do czytelnictwa – liczba czytelników bibliotek publicznych w przeliczeniu na 1 000 ludności jest najwyższa w gminach Siechnice i Czernica.

Wskaźniki (2021 rok)	Jelcz-Laskowice	Czernica	Długotęka	Kąty Wrocławskie	Kobierzyce	Siechnice
Korzystający z wodociągu w % ogółu ludności	95,7	100,0	100,0	98,6	94,8	93,8
Korzystający z kanalizacji w % ogółu ludności	82,2	77,7	58,6	65,6	67,2	78,4
Korzystający z instalacji gazowej w % ogółu ludności	52,7	69,4	57,1	64,4	94,5	67,9
Budynki mieszkalne podłączone wodociągu - w % ogółu budynków mieszkalnych	93,6	100,0	94,5	99,0	80,0	95,1
Budynki mieszkalne podłączone do kanalizacji - w % ogółu budynków mieszkalnych	61,1	69,2	49,4	61,5	62,5	66,8
Liczba domów i ośrodków kultury, klubów, świetlic na 10 000 mieszkańców	0,4	0,0	1,0	0,3	0,4	1,8
Liczba placówek bibliotecznych na 10 000 mieszkańców	1,7	3,2	1,9	0,7	2,5	2,1
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	122	150	97	50	143	150

Najmniej korzystne wskaźniki Najbardziej korzystne wskaźniki

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

1.2.9. Potencjał społeczności lokalnej

Istotnym elementem życia społecznego jest aktywność obywatelska, realizowana w ramach grup nieformalnych oraz w ramach organizacji pozarządowych, m.in. fundacji, stowarzyszeń, ochotniczych straży pożarnych, klubów sportowych, a także innych podmiotów np. kościołów i związków wyznaniowych.

Według rejestru REGON na terenie Gminy Siechnice w 2021 roku funkcjonowało 65 stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz 25 fundacji. Liczba podmiotów pozarządowych w ostatnich latach nieznacznie wzrosła (tabela 20.). Krajowy Rejestr Sądowy w rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i zakładów opieki zdrowotnej na dzień 31 października 2022 roku wskazuje na 54 podmioty, w tym jeden zakład opieki zdrowotnej, 24 fundacje oraz 29 stowarzyszeń i innych organizacji społecznych i zawodowych¹⁷.

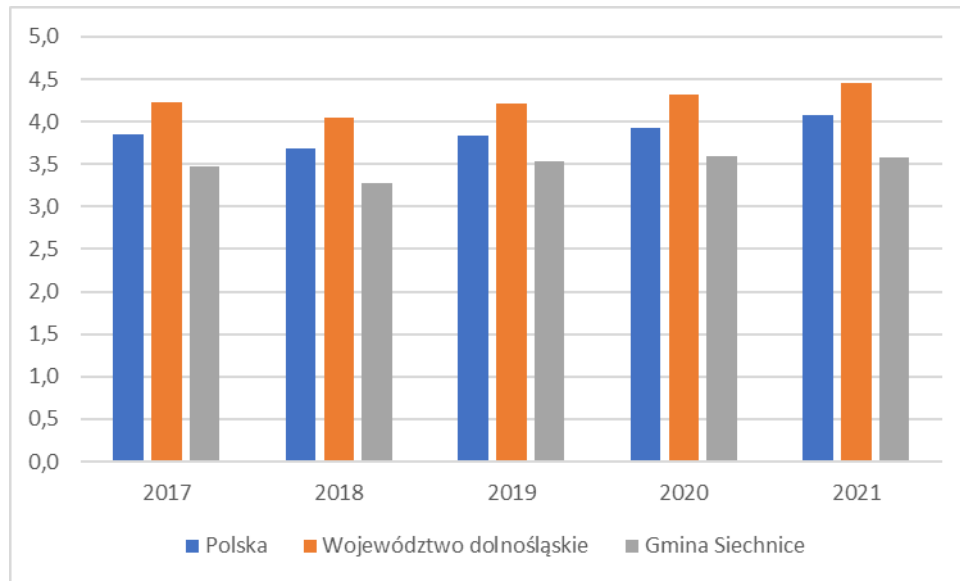
Tabela 20. Wskaźniki dotyczące sektora pozarządowego wg rejestru REGON

Wskaźniki:	2017	2018	2019	2020	2021
Fundacje	20	20	24	25	25
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	53	52	57	62	65
Nowo zarejestrowane fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	0,34	0,19	0,36	0,34	0,16
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	3,47	3,28	3,54	3,60	3,58

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców jest w Gminie Siechnice niższa niż średnia krajowa i wojewódzka – taka sytuacja utrzymuje się w całym okresie 2017-2021 (ryc. 22.). Podkreślić należy, że bliskość Wrocławia sprawia, że wielu mieszkańców angażuje się w działalność organizacji pozarządowych we Wrocławiu.

¹⁷ Krajowy Rejestr Sądowy, <https://ekrs.ms.gov.pl/web/wyszukiwarka-krs/strona-glowna/index.html>.

Ryc. 22. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców
Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Miasto aktywnie współpracuje z organizacjami pozarządowymi. Na terenie Gminy Siechnice działa Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego będąca organem konsultacyjnym i opiniodawczym w sprawach związanych z działalnością organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów wymienionych w art. 3. ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹⁸. Na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹⁹ Rada Miejska corocznie uchwała program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 wskazanej ustawy. Celem programu jest kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym poprzez budowanie partnerstwa pomiędzy Gminą a organizacjami pozarządowymi. Gmina Siechnice współpracuje z organizacjami pozarządowymi w różnych wymiarach, w tym zleca realizację zadań publicznych podmiotom trzeciego sektora. W roku 2021 ogłoszono 2 otwarte konkursy ofert, do których zostały złożone przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego 34 oferty. W wyniku rozstrzygnięcia konkursów dokonano wyboru 24 zadań, którym zostało przyznane wsparcie finansowe z budżetu gminy w łącznej kwocie 442 650,00 złotych. Ostatecznie liczba zrealizowanych przez organizacje pozarządowe zadań uległa

¹⁸ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Dz.U. z 2022 r. poz. 1327, tekst jednolity ze zm.

¹⁹ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Dz.U. z 2022 r. poz. 1327, tekst jednolity ze zm.

zmniejszeniu do 23, ze względu na to, że jedna organizacja nie przystąpiła do podpisania umowy.

Aktywność młodzieży rozwijana jest również poprzez młodzieżową radę. W 2021 roku powołana została Młodzieżowa Rada Gminy Siechnice²⁰, wybory do niej na kadencję 2022-2024 przeprowadzono 20 października 2022 roku. Rada ma upowszechniać ideę samorządową wśród młodzieży, zwiększać aktywność społeczną i obywatelską młodych ludzi, działać na rzecz integracji środowiska młodzieżowego i zapewniać możliwość uczestnictwa młodzieży w procesie podejmowania decyzji bezpośrednio wpływających na sposób i jakość jej życia.

Aktywność społeczna przejawia się również w zaangażowaniu w wolontariat. Również pomoc społeczna prowadzi działania przy udziale wolontariuszy. Wolontariusze realizowali działania w ramach Korpusu Wsparcia Seniora. Asystenci rodziny korzystają ze wsparcia wolontariuszy do opieki nad dziećmi podczas prowadzenia warsztatów kompetencji rodzicielskich. Wolontariat rozwijany jest również w szkołach.

Aktywizacji społeczności lokalnej służą również imprezy organizowane przez podmioty kultury prowadzone przez samorząd terytorialny. Liczbę organizowanych imprez oraz uczestników zestawiono w tabelach 21. i 22. Wskazać należy, że liczba organizowanych imprez jest bardzo duża, co umożliwia osobom zainteresowanym kulturą skorzystanie z dogodnej dla siebie oferty.

Tabela 21. Imprezy organizowane przez podmioty kultury

Imprezy:	2017	2018	2019	2020	2021
Ogółem	94	111	87	84	74
Seanse filmowe	0	0	1	0	0
Wystawy ogółem	13	15	12	3	3
Festiwale i przeglądy artystyczne	5	9	1	0	0
Koncerty	3	9	13	5	4
Prelekcje, spotkania, wykłady	13	7	4	8	0
Imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne	16	19	11	3	8
Konkursy	3	7	3	6	3
Pokazy teatralne	7	9	7	2	14
Konferencje	0	1	0	0	0
Interdyscyplinarne	0	0	0	0	0
Warsztaty	34	34	25	37	32
Inne	0	1	10	20	10

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

²⁰ Uchwała Nr XLII/377/ Rady Miejskiej w Siechnicach z dnia 29 czerwca 2021 r. w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Gminy Siechnice oraz nadania jej Statutu.

Tabela 22. Uczestnicy imprez organizowanych przez podmioty kultury

Uczestnicy:	2017	2018	2019	2020	2021
Ogółem	11 387	15 762	7 077	3 367	3 584
Seanse filmowe	0	0	50	0	0
Wystawy ogółem	588	1 535	882	30	70
Festiwale i przeglądy artystyczne	434	1 920	300	0	0
Koncerty	300	6 500	963	434	230
Prelekcje, spotkania, wykłady	5 621	530	113	117	0
Imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne	1 754	1 350	1 915	115	340
Konkursy	200	482	265	91	253
Pokazy teatralne	555	945	480	100	783
Konferencje	0	120	0	0	0
Interdyscyplinarne	0	0	0	0	0
Warsztaty	1 935	2 250	909	537	1 188
Inne	0	130	1 200	1 943	720

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

Podsumowując podkreślić należy duży potencjał społeczności lokalnej w zakresie realizacji aktywności społecznej i obywatelskiej, który jednak w tym momencie nie przekłada się na szeroką aktywność organizacji pozarządowych na terenie Gminy. W tym zakresie z pewnością niezbędne jest wsparcie ze strony samorządu.

PORÓWNANIE GMIN

Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców największa jest w Gminie Kobierzyce, zaś najmniejsza w Gminie Długotłęka. Gmina Siechnice – na tle innych gmin – odnotowuje jeden z najniższych wskaźników w tym zakresie, stąd ważnym obszarem działań samorządu powinno być wsparcie rozwoju trzeciego sektora.

Wskaźnik (2021 rok)	Jelcz-Laskowice	Czernica	Długotłęka	Kąty Wrocławskie	Kobierzyce	Siechnice
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	3,74	3,61	3,47	3,98	4,54	3,58

Najmniej korzystne wskaźniki Najbardziej korzystne wskaźniki

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/>.

1.2.10. Potencjał sektora ekonomii społecznej i zdolność do realizacji usług społecznych

Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej²¹ ekonomia społeczna to „działalność podmiotów ekonomii społecznej na rzecz społeczności lokalnej w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej, tworzenia miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz świadczenia usług społecznych, realizowaną w formie działalności gospodarczej, działalności pożytku publicznego i innej działalności o charakterze odpłatnym”. Do podmiotów ekonomii społecznej należą:

- Spółdzielnie socjalne;
- Warsztaty terapii zajęciowej i zakłady aktywności zawodowej;
- Centra integracji społecznej i kluby integracji społecznej;
- Spółdzielnie pracy, w tym spółdzielnie inwalidów i spółdzielnie niewidomych, oraz spółdzielnie produkcji rolnej;
- Organizacje pozarządowe, definiowane zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie²², z wyjątkiem partii politycznych, europejskich partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych, fundacji utworzonych przez partie polityczne i europejskich fundacji politycznych;
- Osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego;
- Stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
- Spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie²³, które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

²¹ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej, Dz.U. z 2022 r. poz. 1812.

²² Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Dz.U. z 2022 r. poz. 1327, tekst jednolity ze zm.

²³ Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, Dz.U. z 2022 r. poz. 1599, tekst jednolity.

Na terenie Gminy Siechnice funkcjonują liczne organizacje pozarządowe (dane liczbowe zaprezentowano w rozdziale 1.2.9.), które realizują również działania mieszczące się w zakresie ekonomii społecznej – głównie świadczenie usług społecznych. Organizacje pozarządowe realizują działania samodzielnie, jak i we współpracy z Gminą Siechnice.

Krajowy Rejestr Sądowy²⁴ według stanu na dzień 15 listopada 2022 roku wskazuje, że na terenie Gminy Siechnice działają dwie spółdzielnie socjalne:

- „Agata” Spółdzielnia Socjalna, mieszcząca się w Siechnicach, która została wpisana do rejestru przedsiębiorców 7 grudnia 2020 roku i realizuje działalność w branży usług budowlanych – wykończeniowych;
- Spółdzielnia Socjalna „Nowa Szansa”, mieszcząca się w Świętej Katarzynie, która została wpisana do rejestru przedsiębiorców 24 sierpnia 2012 roku i prowadzi działalność wielobranżową.

Spółdzielnie socjalne nie współpracują z Gminą Siechnice. Na terenie powiatu wrocławskiego działają jeszcze 2 spółdzielnie socjalne: Wielobranżowa Spółdzielnia Socjalna „Progress” w Żórawinie i WROCBUD Spółdzielnia Socjalna w Gądowie.

Rejestry Wojewody Dolnośląskiego²⁵ na dzień 15 listopada 2022 roku wskazują, że na terenie powiatu wrocławskiego nie działają kluby i centra integracji społecznej, jak też zakłady pracy chronionej²⁶, czy zakłady aktywności zawodowej²⁷. Na terenie powiatu wrocławskiego, w Małkowicach (gmina Kąty Wrocławskie), funkcjonuje warsztat terapii zajęciowej prowadzony przez Caritas Archidiecezji Wrocławskiej.

Znacząca liczba podmiotów ekonomii społecznej funkcjonuje w mieście Wrocław – są to zarówno spółdzielnie socjalne, jak i kluby oraz centrum integracji społecznej, zakład aktywności zawodowej, warsztaty terapii zajęciowej czy zakłady pracy chronionej.

Gmina Siechnice współpracuje z organizacjami pozarządowymi. Kluczową formą współpracy jest zlecenie realizacji zadań publicznych, ale Gmina realizuje również współpracę w innych formach, w tym w formie użyczenia obiektów sportowych oraz wsparcia merytorycznego przy składaniu ofert do otwartych konkursów, jak również sprawozdań

²⁴ Krajowy Rejestr Sądowy, <https://ekrs.ms.gov.pl/web/wyszukiwarka-krs/strona-glowna/index.html>.

²⁵ Rejestr klubów/centrów integracji społecznej, <https://bip.duw.pl/bip/rejestry-ewidencje-arc/wydzial-zdrowia-i-polit/rejestry/2048,Rejestr-klubowcentrow-integracji-spoecznej.html>.

²⁶ Przyznanie statusu Zakładu Pracy Chronionej, <https://bip.duw.pl/bip/rejestry-ewidencje-arc/wydzial-zdrowia-i-polit/rejestry/2037,Przyznanie-statusu-Zakladu-Pracy-Chronionej.html>.

²⁷ Przyznanie statusu zakładu aktywności zawodowej, <https://bip.duw.pl/bip/rejestry-ewidencje-arc/wydzial-zdrowia-i-polit/rejestry/2036,Przyznanie-statusu-zakladu-aktywnosci-zawodowej.html>.

z wykonania zadań publicznych i rozliczania otrzymanych środków. W programie współpracy Gmina Siechnice wskazuje na priorytetowe zadania publiczne, odnosząc się do zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie²⁸. W 2022 roku były to zadania z zakresu: ochrony i promocji zdrowia, działania na rzecz osób niepełnosprawnych, upowszechniania kultury fizycznej i sportu, porządku i bezpieczeństwa publicznego, przeciwdziałania patologiom społecznym, działań kulturalnych, edukacyjnych i wychowawczych, działań na rzecz seniorów, działań na rzecz rodzin wielodzietnych oraz ekologii.

Potencjału rozwoju sektora ekonomii społecznej można upatrywać w ekonomizacji działań organizacji pozarządowych oraz tworzeniu nowych podmiotów ekonomii społecznej i solidarnej, w tym przedsiębiorstw społecznych. Podmioty ekonomii społecznej, w tym organizacje pozarządowe, mogą być włączone w realizację usług społecznych, z zakresu wskazanego ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych²⁹. Analiza dotychczasowych obszarów współpracy i działań realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz Gminę Siechnice wskazuje, że podmioty ekonomii społecznej mogą przede wszystkim być włączone w działania w zakresie:

- Wspierania rodziny;
- Pomocy społecznej;
- Promocji i ochrony zdrowia;
- Wspierania osób niepełnosprawnych;
- Edukacji publicznej;
- Kultury;
- Kultury fizycznej i turystyki;
- Pobudzania aktywności obywatelskiej.

Po analizie możliwości rozwoju podmiotów ekonomii społecznej wspieranej przez Gminę Siechnice uznano, że zasadne jest rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi zgodnie z corocznie przyjmowanymi programami współpracy oraz wspieranie tworzenia przedsiębiorstw społecznych.

²⁸ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Dz.U. z 2022 r. poz. 1327, tekst jednolity ze zm.

²⁹ Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, Dz.U. z 2019 r., poz. 1818.

PORÓWNANIE GMIN

Przedsiębiorczość społeczna jest w analizowanych gminach słabo rozwinięta i bazuje głównie na działalności organizacji pozarządowych. Jeśli chodzi o rozwój spółdzielczości socjalnej to najwyższe wskaźniki osiąga Gmina Siechnice. W tym kontekście istotne jest wspieranie rozwoju sektora ekonomii społecznej, w tym tworzenia przedsiębiorstw społecznych.

Wskaźnik (2021 rok)	Jelcz-Laskowice	Czernica	Długosząka	Kąty Wrocławskie	Kobierzyce	Siechnice
Liczba spółdzielni socjalnych	1	0	0	1	0	2

Najmniej korzystne wskaźniki Najbardziej korzystne wskaźniki

Źródło: Krajowy Rejestr Sądowy, <https://ekrs.ms.gov.pl/web/wyszukiwarka-krs/strona-glowna/index.html>.

1.3. Analiza stanu i skuteczności pomocy społecznej

1.3.1. Analiza na podstawie danych

Ustawa o pomocy społecznej³⁰ wskazuje, że pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Ustawa nakłada na gminę określone zadania w zakresie pomocy społecznej – zadania własne (w tym o charakterze obowiązkowym) oraz zadania zlecone z zakresu administracji samorządowej. Każda gmina ma obowiązek utworzenia i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej – instytucji realizującej zadania pomocy społecznej i powołanej do diagnozowania i rozwiązywania problemów społecznych. Dodatkowo zadania z tego zakresu realizują także inne podmioty publiczne, a także organizacje pozarządowe. Podkreślić należy, że działania na rzecz rozwiązywania problemów społecznych realizuje również samorząd powiatowy, wojewódzki i administracja rządowa.

Głównym podmiotem realizującym zadania pomocy społecznej w Gminie Siechnice jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, z siedzibą w Świętej Katarzynie, przy ul. Żernickiej 17.

Według stanu na 31 grudnia 2022 roku w GOPS zatrudnionych było 25 pracowników, w tym 4 osoby na stanowiskach kierowniczych. Pracownicy realizują pracę w Dziale Pracy Środowiskowej, Dziale Świadczeń Rodzinnych oraz Dziale Finansowo-Administracyjnym. Wsparcia osobom i rodzinom udzielało 6 pracowników socjalnych i 1 asystent rodziny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej, ale również inne ważne zadania w sferze społecznej, stąd liczba klientów GOPS znacząco przewyższa liczbę osób uzyskujących pomoc społeczną. Na ogólną liczbę klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej składają się osoby i rodziny uzyskujące wsparcie z tytułu pomocy społecznej, wsparcia rodziny, w tym asystenta rodziny, stypendiów i zasiłków szkolnych, dodatków mieszkaniowych i energetycznych, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych, świadczeń opiekuńczych, programu Karta

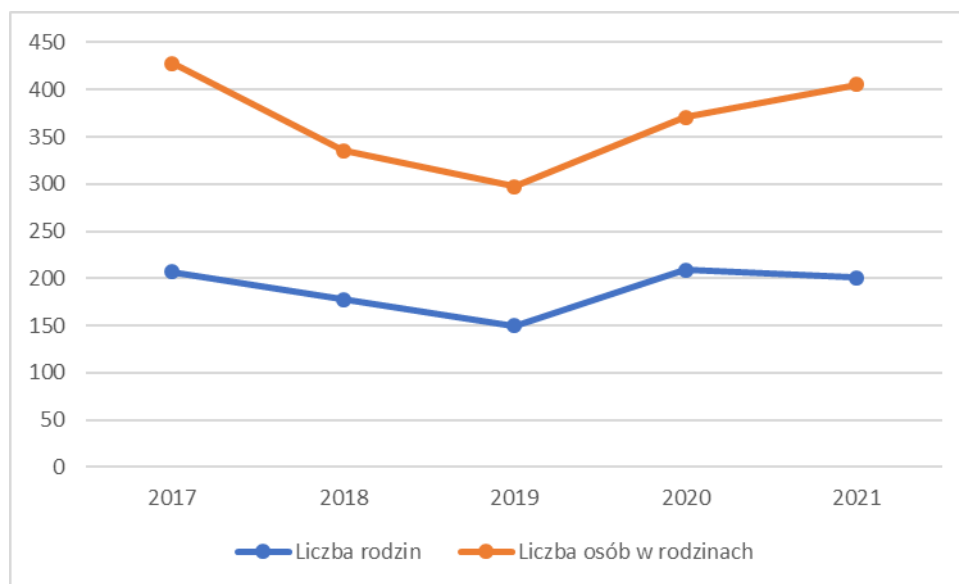
³⁰ Ustawa z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, Dz.U. z 2021 r., poz. 2268, tekst jednolity ze zm.

Dużej Rodziny, profilaktyki uzależnień, pozostałych świadczeń (zdrowotnych, interwencyjnych, pracy socjalnej), a także działań realizowanych w ramach innych programów i projektów, w tym programów rządowych.

Kluczowym obszarem działań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest pomoc społeczna, a więc wsparcie osób i rodzin w przypadku wystąpienia trudnych sytuacji życiowych. O właściwym zabezpieczeniu potrzeb mieszkańców w tym zakresie świadczy fakt, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej spełnia ustawowy warunek dotyczący liczby pracowników socjalnych przypadających na rodziny korzystające z pomocy społecznej. Zgodnie z wymogami ustawy o pomocy społecznej³¹ jeden pracownik socjalny powinien przypadać na 2 000 mieszkańców lub na 50 rodzin korzystających z pomocy społecznej. Na koniec 2021 roku GOPS zatrudniał 9 pracowników socjalnych, a z pomocy społecznej korzystało 201 rodzin, więc jeden pracownik przypadał na 20,1 rodziny – znacząco mniej niż przewiduje ustawa.

Z pomocy społecznej w 2021 roku korzystało 201 rodzin, w których żyło 405 osób. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej spadała od roku 2017 do 2019, jednak w roku 2020 znów nastąpił wzrost, który może być powiązany z pandemią Covid-19. W 2021 roku liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej nieznacznie zmalała (ryc. 23.).

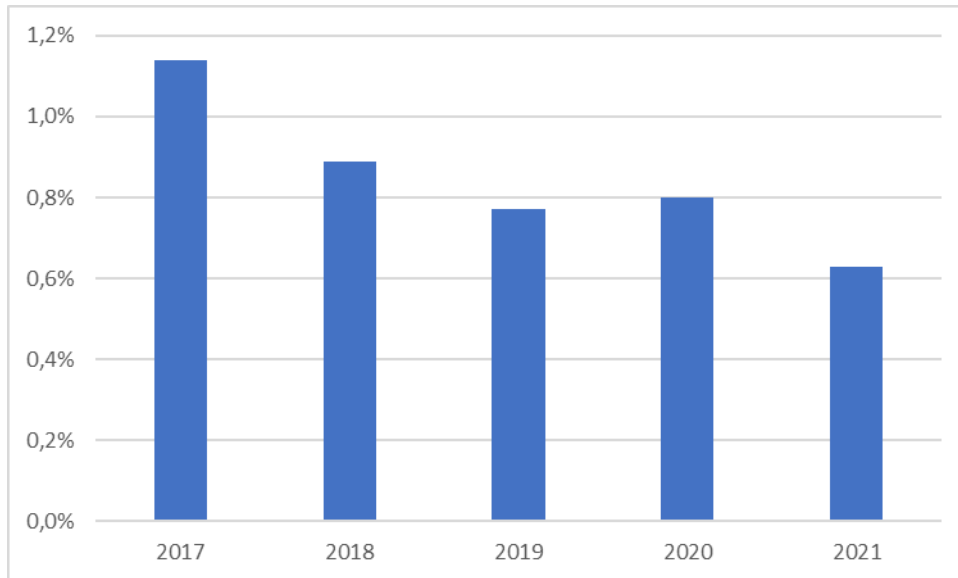

Ryc. 23. Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej
Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

³¹ Ustawa z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, Dz.U. z 2021 r., poz. 2268, tekst jednolity ze zm.

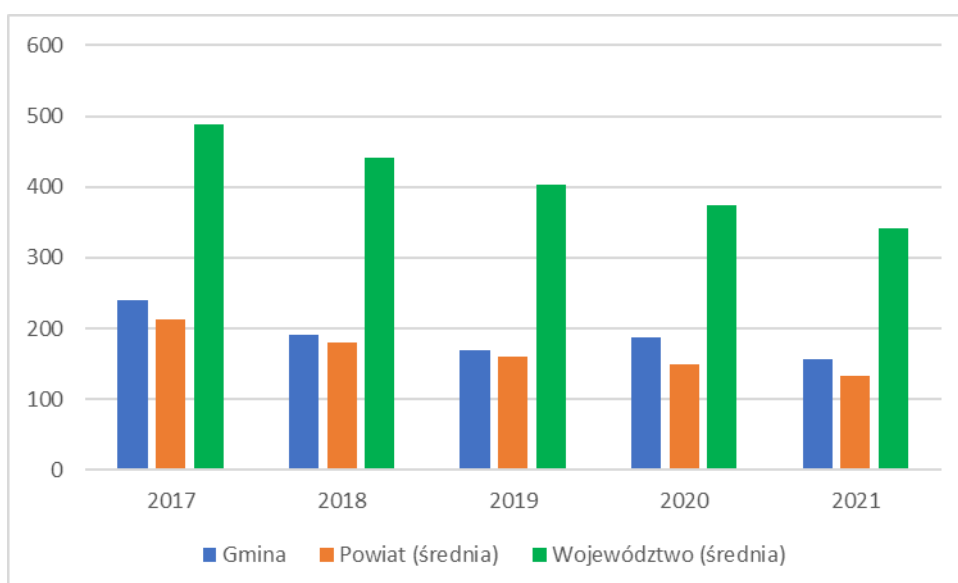

Wskaźnik deprivacji lokalnej, wskazujący na liczbę pobierających świadczenia pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców maleje od roku 2017, jedynie w roku 2020 zaliczył nieznaczny wzrost. W 2021 roku wskaźnik deprivacji lokalnej wyniósł 0,63% (ryc. 24.).

Ryc. 24. Wskaźnik deprivacji lokalnej
Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

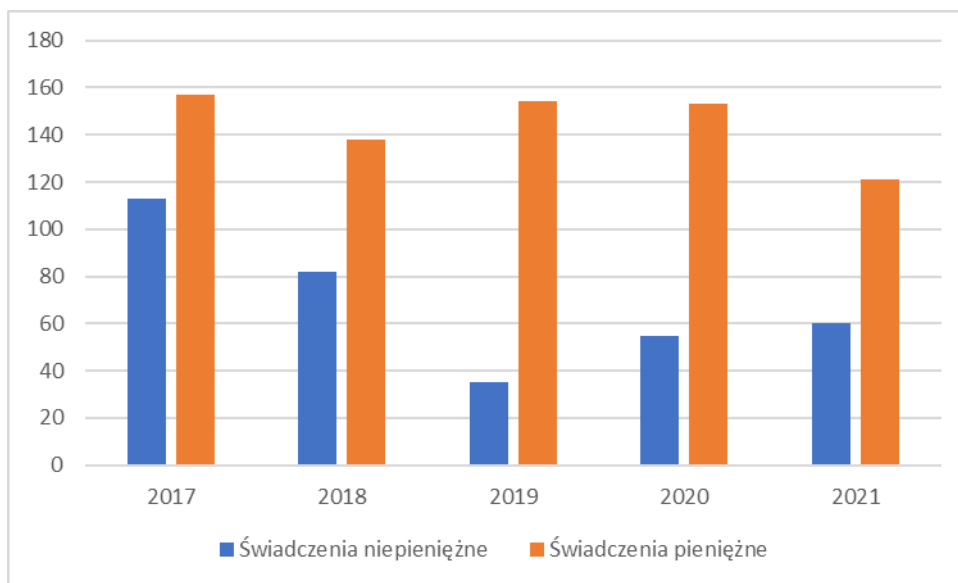
W Gminie Siechnice ze świadczeń pomocy społecznej korzysta nieznacznie więcej osób niż średnio w powiecie wrocławskim, ale jednocześnie liczby te są znacząco mniejsze niż średnia dla województwa dolnośląskiego (ryc. 25.). Wskazuje to na dobrą sytuację w Gminie Siechnice oraz w całym powiecie na tle województwa dolnośląskiego.

Ryc. 25. Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji
Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

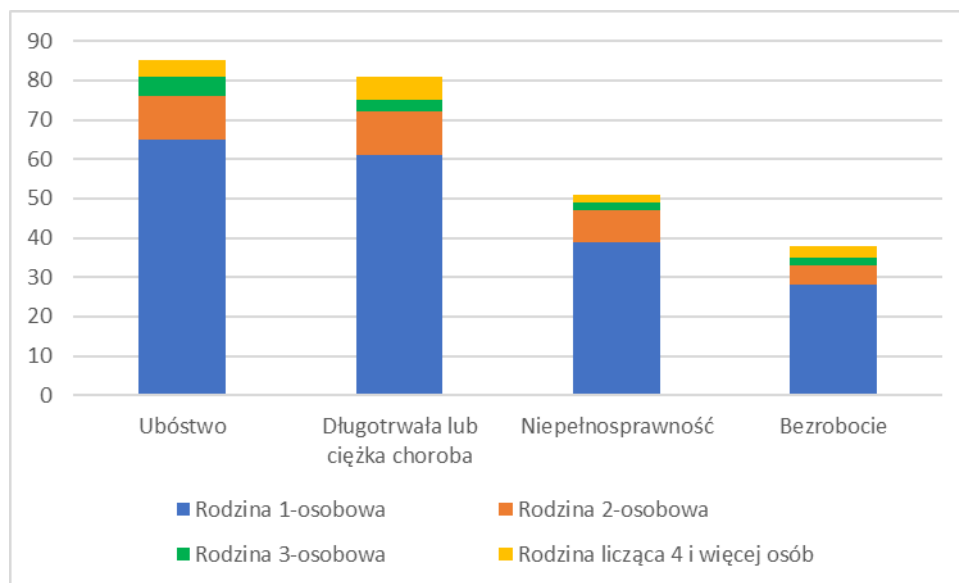

Pomoc społeczna oferuje świadczenia pieniężne i niepieniężne. Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych jest znacznie wyższa niż w przypadku świadczeń niepieniężnych. Liczba korzystających ze świadczeń niepieniężnych najwyższa była w 2017 roku (113 osób), a następnie znacząco spadła – osiągając w 2019 roku poziom zaledwie 35 osób. W kolejnych latach wzrosła, osiągając w roku 2021 60 osób. Liczba pobierających świadczenia niepieniężne również najwyższa była w roku 2017 – 157 osób, jednak spadki były znacznie niższe. W 2021 roku ze świadczeń niepieniężnych korzystało 121 osób (ryc. 26.).

Ryc. 26. Liczba osób korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych
Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

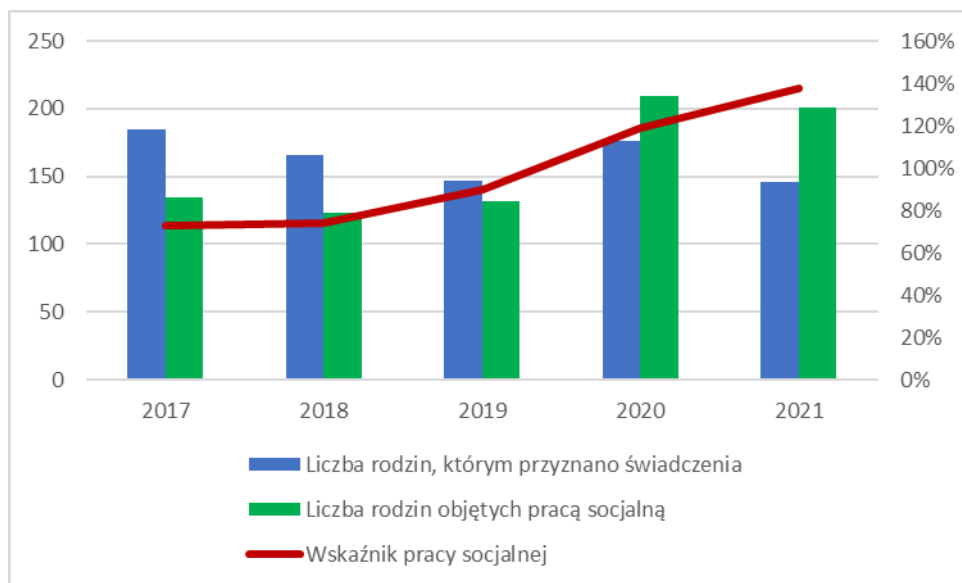
Z pomocy społecznej korzystają głównie gospodarstwa jednoosobowe. Analiza liczebności rodzin korzystających z pomocy społecznej z głównych powodów trudnych sytuacji życiowych, takich, jak ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność i bezrobocie wskazują, że gospodarstwa jednoosobowe dominują wśród potrzebujących i w 2021 roku stanowiły 73,7-76,5% korzystających, zależnie od powodu udzielania pomocy społecznej (ryc. 27.). Gospodarstwa jednoosobowe często łatwiej niż rodziny liczące więcej członków popadają w trudne sytuacje życiowe, w związku z koniecznością samodzielnego ponoszenia wszystkich kosztów utrzymania oraz częstym brakiem bliskiego wsparcia rodzinnego w sytuacji wystąpienia problemów społecznych.

Ryc. 27. Korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej z wybranych powodów wg typu rodziny w 2021 roku

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

Kluczową formą wsparcia, świadczeniem umożliwiającym jednostkom i rodzinom podejmowanie działań na rzecz rozwiązania swoich trudnych sytuacji życiowych jest w pomocy społecznej praca socjalna, a więc profesjonalna praca pracownika socjalnego wspierająca rozwiązywanie problemów społecznych oraz upodmiotowienie jednostek (*empowerment*). Może ona być świadczona niezależnie lub w powiązaniu z innymi, pieniężnymi, bądź niepieniężnymi, świadczeniami. Wskaźnik pracy socjalnej, obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie, w 2021 roku wyniósł 137,67%. W okresie 2017-2021 wskaźnik ten dynamicznie rósł, co oznacza, znaczący wzrost liczby rodzin wspieranych poprzez pracę socjalną. W roku 2020 wskaźnik przekroczył barierę 100%, co oznacza, że więcej rodzin korzysta z pracy socjalnej niż z innego rodzaju świadczeń (ryc. 28.). Jest to zjawisko bardzo korzystne, świadczy bowiem o tym, że pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny niewymagające pomocy finansowej czy rzeczowej, a praca pracownika socjalnego pomaga im w rozwiązywaniu problemów życiowych.

Ryc. 28. Wskaźnik pracy socjalnej

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

Ważnymi wskaźnikami dostępności pomocy społecznej są wskaźniki dotyczące odmów udzielenia pomocy. W okresie 2017-2021 nie występowały przypadki odmowy wypłaty świadczeń z powodu braku środków. Miały natomiast miejsce przypadki odmów wypłaty świadczeń z powodu niespełniania kryterium dochodowego (tabela 23.). Można więc wskazać, że osoby potrzebujące i spełniające uzyskują pomoc.

Tabela 23. Wskaźniki odmów udzielenia pomocy i wsparcia

Wskaźnik:	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba decyzji wydanych ogółem	1 482	6 131	8 512	4 726	6 406
Liczba odmów wypłaty świadczeń z pomocy społecznej z powodu niespełniania kryterium dochodowego	54	138	113	95	86
Liczba odmów wypłaty świadczeń z pomocy społecznej z powodu braku środków	0	0	0	0	0

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizując pracę socjalną posługuje się metodą kontraktów socjalnych i projektów socjalnych, motywując klientów do wdrażania zmian. Kontrakty socjalne są wykorzystywane przede wszystkim jako narzędzie aktywizacyjne dla osób bezrobotnych. Liczba realizowanych projektów i kontraktów oraz osób nimi objętych została wykazana w tabeli 24.

GOPS nie realizuje sformalizowanych indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności, ale pracownicy socjalni realizują pracę socjalną również z osobami

bezdolnymi. Indywidualne programy wychodzenia z bezdomności są realizowane przez pracowników socjalnych w schroniskach (noclegowniach), w których przebywają bezdomni. GOPS ma umowę ze schroniskiem dla bezdomnych prowadzonym przez Towarzystwo Pomocy św. Brata Alberta Koło w Świdnicy i w razie potrzeby tak kieruje bezdomnych, a praca socjalna jest realizowana z nimi na miejscu, w placówce. Bezdomni z terenu Gminy przebywają też w innych placówkach na terenie kraju.

Tabela 24. Realizowane kontrakty socjalne i projekty socjalne

Wskaźnik:	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba kontraktów/ projektów socjalnych	7	8	6	11	20
Liczba osób objętych kontraktami/ projektami socjalnymi	36	8	6	11	20

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

W zakresie wsparcia rodziny niezwykle istotną kwestią jest wsparcie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych realizowane przez asystentów rodziny. W 2021 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej pracowało dwóch asystentów rodziny, którzy mieli pod opieką 24 rodziny. Podkreślić należy, że asystenci wspierają nie tylko rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, ale również rodziny pełniące funkcje rodzin zastępczych oraz – w ramach programu „Za życiem” – w których występują problemy związane z ciężką powikłaną, niepowodzeniami położniczymi i rodziny z dziećmi, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Rodziny kończą współpracę z asystentem ze względu na realizację planu, ale też w związku ze zmianą miejsca zamieszkania lub brakiem współpracy. Podkreślić należy, że kilka rodzin, które rocznie realizują założenia planu i kończą współpracę uznać należy za sukces pomocowy ze względu na fakt, że rodziny trafiające do asystenta to rodziny wieloprotymowe, mające poważne trudności i deficyty w zakresie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Tabela 25. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny

Wskaźnik:	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba asystentów rodziny	1	1	3	3	2
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	14	19	32	26	24
w tym rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i w prowadzeniu gospodarstwa domowego	10	12	25	19	20
w tym rodzin zastępczych	4	6	5	4	1
w tym rodzin w ramach programu „Za życiem”	-	1	2	3	3
Liczba rodzin, które zakończyły współpracę z asystentem rodziny	2	5	3	11	4
w tym w skutek wykonania założeń planu	2	0	1	3	2
w tym w związku ze zmianą miejsca zamieszkania rodziny	0	4	2	2	1
w tym ze względu brak efektów współpracy	0	1	0	4	1
w tym ze względu na zmianę metody współpracy	0	0	0	2	0

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

W ramach pomocy społecznej istotne są świadczenia o charakterze pieniężnym i niepieniężnym, zapewniające społeczne wsparcie osobom i rodzinom wymagającym pomocy w codziennym funkcjonowaniu lub kryzysowych sytuacjach. W tabeli 26. zestawiono korzystanie z najczęściej wykorzystywanych świadczeń. W przypadku świadczeń pieniężnych dominują osoby korzystające z zasiłków celowych, a więc świadczeń przyznawanych na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, np. na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Znacząca liczba osób korzystała również z zasiłków stałych, a więc świadczeń dla osób niezdolnych do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnych do pracy. Zmniejszyła się znacząco liczba osób, w tym dzieci, korzystających z pomocy w formie posiłku. Na stałym poziomie utrzymuje się natomiast liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, a więc pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiece higienicznej, pielęgnacji i zapewnieniu kontaktów z otoczeniem (tabela 26.).

W ramach działań wspierających rodzinę, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania z zakresu przyznawania i wypłaty świadczeń wspierających rodziny. Do 31 maja 2022 roku GOPS zajmował się wypłatą świadczenia wychowawczego w ramach programu Rodzina 500+, od nowego okresu świadczeniowego, który rozpoczął się 1 czerwca 2022 r. wypłatę świadczeń przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Świadczenie Dobry Start było wypłacane do roku szkolnego 2020/2021, od roku 2021/2022 świadczenie wypłaca ZUS. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się wypłatą świadczeń z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczeń na mocy ustawy o wsparciu

kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, dodatków mieszkaniowych, energetycznych, stypendiów i zasiłków szkolnych, a także innych dodatków i form wsparcia. Informacje o liczbie osób lub rodzin uzyskujących wsparcie zestawiono w tabeli 27., zaś wydatkach na świadczenia w tabeli 28.

Tabela 26. Liczba osób i rodzin korzystająca z wybranych świadczeń pieniężnych niepieniężnych z zakresu pomocy społecznej

Wyszczególnienie:	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba osób pobierających zasiłek stały	36	35	35	32	38
Liczba osób pobierających zasiłek okresowy	15	14	11	12	14
Liczba osób pobierających zasiłek celowy	141	126	134	133	86
Liczba osób korzystających ze usług opiekuńczych	34	29	29	31	30
Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	1	1	0	0	0
Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego	19	10	0	25	0
Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej	1	0	0	0	0
Liczba osób korzystających z posiłku ogółem	78	59	35	28	31
W tym dzieci	35	25	14	6	11
Liczba osób korzystających ze schronienia	0	1	1	1	2
Liczba osób korzystających z pomocy w formie ubrania	0	0	0	0	0
Liczba osób, którym sprawiono pogrzeb	0	2	0	0	1

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

Tabela 27. Liczba osób lub rodzin korzystających z wybranych form wsparcia

Wyszczególnienie:	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego	2 176	2 077	3 933	4 067	4 545
W tym liczba dzieci wskazana we wnioskach	4 105	4 343	5 558	6 126	6 623
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka	233	261	245	195	155
Liczba osób korzystających ze świadczeń opiekuńczych	2 979	3 085	3 311	3 472	3 876
Liczba osób korzystających ze świadczenia rodzicielskiego	343	320	434	427	331
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	85	80	78	73	73
Liczba osób korzystających z jednorazowego świadczenia na mocy ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	4	5	5	5	2
Liczba gospodarstw korzystających z dodatków mieszkaniowych	61	36	45	34	41
Liczba gospodarstw korzystających z dodatków energetycznych	3	4	4	5	7
Liczba osób uzyskujących stypendium szkolne	24	30	21	21	16
Liczba osób uzyskujących zasiłek szkolny	1	1	1	1	10

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

Tabela 28. Wydatki na wypłacone świadczenia osób i rodzin w Gminie Siechnice

Wyszczególnienie:	2017	2018	2019	2020	2021
Świadczenie wychowawcze	12 989 300	12 989 300	24 374 293	36 408 482	38 755 574
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami ogółem oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	1 114 606,04	1 190 321,90	1 109 131,23	992 142,43	910 060,47
Świadczenie rodzicielskie ogółem	296 640	247 580	402 760	390 550	263 240
Świadczenia opiekuńcze ogółem	1 151 636,00	1 259 278,00	1 517 277,00	1 768 353,00	2 155 998,00
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	441 373	435 387	411 580	380 931	365 402
Jednorazowe świadczenie na mocy ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	16 000	20 000	20 000	20 000	8 000
Dodatki mieszkaniowe	84 187	67 211	7 066	78 241	111 097
Dodatki energetyczne	234	304	350	548	946
Stypendia i zasiłki szkolne	59 061,20	59.987,36	54 584,30	46 996	51 658,40

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

Z zaprezentowanych danych wynika, że najwięcej rodzin – ponad 4 545 w 2021 roku – korzystało ze świadczenia wychowawczego, co wiąże się z faktem, że jest ono dostępne niezależnie od dochodu. Ze świadczenia korzystało 6 623 dzieci. Znaczny wzrost liczby korzystających w 2019 roku wiąże się z faktem wprowadzenia świadczenia na pierwsze dziecko niezależnie od dochodu. Znaczna liczba rodzin korzystała również ze świadczeń opiekuńczych, które są świadczeniami dla osób z niepełnosprawnościami, rodziców bądź opiekunów osób z niepełnosprawnościami, którzy rezygnują z pracy zarobkowej by opiekować się osobami niezdolnymi do samodzielnej egzystencji, a także dla osób powyżej 75. roku życia. W 2021 roku 155 rodzin korzystało z zasiłków rodzinnych z dodatkami. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych maleje, co wiąże się z faktem, że od 2015 roku kryterium dochodowe (wynoszące 674 zł i 764 zł w przypadku rodziny z niepełnosprawnym dzieckiem) nie uległo zmianie. 41 gospodarstw domowych korzystało z dodatków mieszkaniowych, a 7 z energetycznych. Największe wydatki dotyczyły wydatków na świadczenie wychowawcze, świadczenia opiekuńcze i zasiłki rodzinne, czyli na te świadczenia, z których korzysta największa liczba mieszkańców.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłaca również stypendia i zasiłki szkolne. Ze świadczeń tych korzystało niewielu uczniów – w 2021 roku ze stypendiów 16 osób, a z zasiłków 10.

Wsparcie udzielane jest również w formie ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny. Informacje o liczbie wydanych kart dla rodzin zestawiono w tabeli 29.

Tabela 29. Liczba wydanych kart dla rodzin

Wyszczególnienie:	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny	226	273	514	364	371
w tym dla osób dorosłych	84	106	308	166	161
w tym dla dzieci	142	167	206	198	210

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje różnorodne działania wspierające na rzecz osób i rodzin, w tym w ramach programów zewnętrznych oraz projektów realizowanych ze środków własnych i ze środków zewnętrznych. Główne programy i projekty realizowane w latach 2019-2021 zestawiono w tabeli 30. Podkreślić należy dodatkowo, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje też działania profilaktyczne dotyczące profilaktyki uzależnień.

Tabela 30. Programy i projekty realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach

Programy i projekty:	Czas realizacji			
	2019	2020	2021	2022
Program „Wspieraj Seniora” Program wspierający ochronę zdrowia i życia osób powyżej 70 roku życia w związku z pandemią Covid-19. Program miał na celu realizację usług wsparcia seniorów, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez seniora zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze czy środki higieny osobistej.				
Program „Korpus Wsparcia Seniorów” Program jest kontynuacją Programu „Wspieraj Seniora” realizowanego w latach 2020-2021. Celem programu jest zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej, mających problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia oraz prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej pomocy. Na program składają się dwa moduły. W ramach modułu pierwszego pracownicy socjalni lub wolontariusze odwiedzają seniorów i udzielają im potrzebnego wsparcia. Z kolei moduł drugi, polega na wdrożeniu usługi teleopieki, która wiąże się z udostępnieniem seniorom opasek bezpieczeństwa. Opaska jest produktem medycznym wyposażonym w jeden przycisk SOS, czujnik upadku i czujnik zdjęcia opaski oraz lokalizator GPS. W sytuacji zagrożenia po wciśnięciu przez seniora przycisku SOS zgłasza się ratownik medyczny, który po rozeznaniu sytuacji, poprzez rozmowę z seniorem lub korzystając z przekazanych wcześniej do telecentrum informacji o stanie zdrowia i przyjmowanych przez seniora lekach, podejmując decyzję o wezwaniu pogotowia oraz poinformowaniu rodziny albo – w przypadku samotnych seniorów – osoby wytypowanej przez GOPS.				

<p>Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa Celem programu jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom pomocy żywnościowej głównie poprzez przekazanie przez pracownika GOPS w Siechnicach skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej (artykułów spożywczych). Pomoc żywnościowa dystrybuowana jest przez Bank Żywności we Wrocławiu do Organizacji Partnerskiej Lokalnej [OPL] na terenie województwa dolnośląskiego, która przekazuje żywność bezpośrednio do osób potrzebujących. Pomoc żywnościową dla mieszkańców Gminy Siechnice realizuje Fundacja im. ks. Władysława Latosa, Interwencyjny Punkt Wydawania Żywności, który mieści się przy ul. Rogowskiej 117 „D” we Wrocławiu.</p>				
<p>Siechnicka „Koperta Życia” Gmina Siechnice przystąpiła do akcji „Koperta Życia”, skierowanej wszystkim do osób w podeszłym wieku, przewlekle chorych, niepełnosprawnych, a w szczególności samotnych. Celem jest dystrybucja wśród tych osób pakietów „Koperty Życia”, w które umieścić należy informacje dotyczące stanu zdrowia i przyjmowanych leków. Koperta umożliwi ratownikom medycznym szybki dostęp do informacji na temat stanu zdrowia osoby wymagającej zabezpieczenia medycznego.</p>				
<p>Dzień Seniora Projekt socjalny polegający na organizacji okolicznościowego spotkania seniorów z Gminy Siechnice, pozwalającego na wspólne świętowanie dnia seniora, wspólne spędzenie czasu i zabawę.</p>				
<p>Akademia Rozwoju Rodziny Projekt nakierowany na realizację warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców. W warsztatach udział brali rodzice, którzy z uwagi na problemy uzależnień i przemocy nienależycie wypełniają swoje funkcje rodzicielskie. Osoby kierowane były przez pracowników socjalnych, dzielnicowych, kuratorów, pedagogów szkolnych. W ramach warsztatów rodzice pracowali nad nabywaniem kompetencji do budowania więzi z dzieckiem opartej na wzajemnym szacunku i zaufaniu.</p>				
<p>„W rodzinie jest MOC” To program partnerski GOPS w Siechnicach i PCPR we Wrocławiu. Jego celem była realizacja usług w zakresie wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej. Wsparcie zaplanowano dla rodzin osób będących klientami GOPS w Siechnicach mających trudności z wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczych wraz z dziećmi, dla osób przygotowujących się i świadczących usługi na rzecz pieczy zastępczej, w tym kandydatów na rodziny zastępcze, dla rodzin zastępczych z terenu powiatu wrocławskiego oraz wychowanków pieczy zastępczej poniżej 15 roku życia zamieszkujących gminę Siechnice.</p>				
<p>Projekt socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach pt. „WSPIERAMY SENIORÓW” Z uwagi na ogłoszoną w 2020 roku pandemię COVID 19 GOPS nie miał możliwości zorganizowania corocznego „Dnia Seniora” oraz „Spotkania Wigilijnego” dla seniorów, w związku z czym podjęto decyzję, aby wspomóc osoby starsze poprzez dostarczenie im paczek okolicznościowych (świętecznych). Głównym celem projektu było wytypowanie grupy seniorów, którzy z uwagi na wiek, niepełnosprawność oraz sytuację rodzinną są najbardziej potrzebującą grupą mieszkańców gminy Siechnice, a następnie wsparcie ich w okresie przedświątecznym poprzez przekazanie im paczek okolicznościowych składających się z artykułów żywnościowych, produktów higienicznych, środków czystości oraz przedmiotów użytku codziennego i zapewnienie im tym samym najpotrzebniejszych w tym czasie produktów.</p>				
<p>Opieka wytchnieniowa w miejscu zamieszkania osób z niepełnosprawnością Projekt Opieka wytchnieniowa w miejscu zamieszkania osób z niepełnosprawnością, realizowany był w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Celem projektu było zwiększenie dostępności usługi opieki wytchnieniowej poprzez wsparcie członków rodzin i opiekunów lub</p>				

opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi. Usługi opieki wytchnieniowej świadczone były przez asystentów osobistych osób niepełnosprawnych, w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością, w ramach pobytu dziennego.				
Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej Głównym celem projektu jest wprowadzenie asystentów jako formy wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowania w życiu społecznym, której adresatami będą dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem wynikającymi z punktu 7 oraz 8 orzeczenia, oraz osoby niepełnosprawne posiadające znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności albo orzeczenia traktowane na równi do wymienionych. Planowane zadania głównie mają na celu wsparcie osób z niepełnosprawnościami w wykonywaniu codziennych czynności oraz wpływ na poprawę ich funkcjonowania w życiu społecznym, a tym samym większą niezależność od rodziny i dotychczasowych opiekunów				
„GOPS-owa Strefa Pomocy” Program „GOPS-owa Strefa Pomocy”, obejmowała 3 projekty: Strefa Młodych, Strefa STOP Przemocy i Strefa Seniorów i Osób z Niepełnosprawnościami. Każdy projekt realizował szereg działań na rzecz konkretnej grupy społecznej w terenie Gminy Siechnice. W ramach Strefy Młodych, skierowanej do osób w wieku 13-16 lat zrealizowano kino plenerowe, a także działania integracyjne i edukacyjne we współpracy z Ochotniczą Strażą Pożarną. Strefa STOP Przemocy skierowana do wszystkich mieszkańców miała upowszechnić informacje dotyczące przemocy, uświadliwić i podnieść świadomość mieszkańców oraz poprawić sytuację osób doświadczających przemocy. Realizowano działania medialne oraz działania terenowe (bezpośrednie). Strefa Seniorów i Osób z Niepełnosprawnościami to oferta dla osób 60+ i osób z niepełnosprawnościami, w ramach której realizowano działania informacyjno-edukacyjne.				
SPRAWNIE, PROFESJONALNIE, EFEKTYWNIENIE - wdrożenie usprawnień organizacyjnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach Głównym celem projektu jest poprawa obsługi osób zgłaszających się do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach poprzez wdrożenie w jednostce usprawnień funkcjonalnych oraz organizacyjnych polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od pracy socjalnej oraz usług socjalnych.				

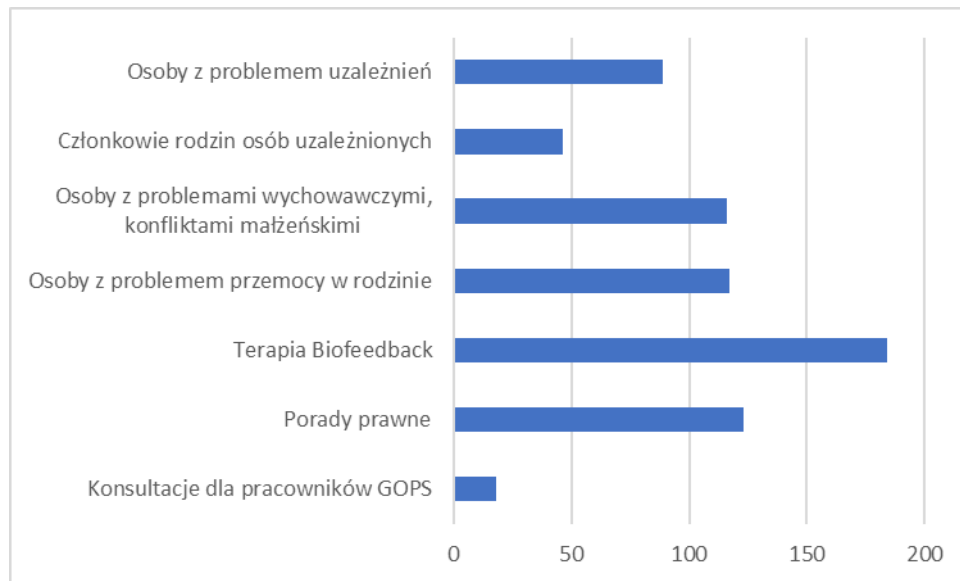
Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

Przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonuje Punkt Konsultacyjny w ramach którego prowadzone jest poradnictwo psychologiczno-terapeutyczne oraz prawne dla rodzin. W ramach Punktu rodziny mogą uzyskać specjalistyczne porady przyczyniające się do rozwiązania sytuacji kryzysowych w rodzinie. Z porad korzystają również rodziny, z którymi pracuje asystent rodziny, w szczególności w zakresie podniesienia kompetencji rodzicielskich. W Punkcie Konsultacyjnym zatrudnionych jest 3 psychologów oraz 2 radców prawnych. W ramach Punktu Konsultacyjnego prowadzona jest terapia Biofeedback dla dzieci i osób z problemami (uzależnień, przemocy, depresji).

W 2021 roku w Punkcie Konsultacyjnym udzielono łącznie 693 konsultacji. W ramach konsultacji psychologowie najczęściej realizowali terapię Biofeedback, wsparcie osób

w związku z problemem przemocy, problemami wychowawczymi i konfliktami małżeńskimi (ryc. 29.).

Ryc. 29. Liczba porad udzielonych w Punkcie Konsultacyjnym w 2021 roku
Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

Gmina Siechnice posiada w zasobie komunalnym mieszkanie chronione wspierane, przeznaczone dla dwóch osób. Zostało ono przewidziane dla osób niepełnosprawnych, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek i niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostki całodobowej opieki. Wsparcie świadczone w mieszkaniu obejmuje przede wszystkim pracę socjalną, poradnictwo specjalistyczne, usługi opiekuńcze i treningi społeczne.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy również wsparcie na rzecz osób z Ukrainy przybywających do Polski w związku z wojną. Działania te w 2022 roku obejmowały następujące formy wsparcia:

- Wypłaty jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę;
- Wypłaty świadczeń rodzinnych;
- Zapewnienie gorących posiłków dla dzieci w szkołach;
- Zapewnianie gorących posiłków dla osób dorosłych bezpośrednio po przybyciu do gminnych miejsc zakwaterowania;
- Organizacja wyżywienia dla osób przebywających w gminnych punktach zakwaterowania;

- Wypłaty świadczeń z pomocy społecznej, takich, jak zasiłki celowe i zasiłki okresowe;
- Rozlokowywanie w poszczególnych punktach zakwaterowania, pomoc w aklimatyzacji;
- Prowadzenie ewidencji opiekunów tymczasowych osób nieletnich;
- Zapewnienie bezpłatnej pomocy psychologicznej, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów pomiędzy osobami;
- Pomoc prawna;
- Pomoc w nauce języka polskiego;
- Praca socjalna, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (takich, jak np. uzyskiwanie numerów PESEL, polskich orzeczeń o niepełnosprawności), zapisywaniu dzieci do szkół i przedszkoli, ubieganiu się o przysługujące świadczenia, udzielanie informacji dotyczących pobytu;
- Pomoc w poszukiwaniu zatrudnienia, mieszkania lub zakwaterowania w placówkach poza terenem Gminy oraz łączeniu rodzin;
- Zbieranie i wydawanie przekazywanych darów, takich jak np. żywność, środki czystości, artykuły higieniczne, odzież i obuwie.

Na terenie Gminy Siechnice nie działają inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej, ale mieszkańcy mogą korzystać z oferty Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu jest jednostką organizacyjną Powiatu Wrocławskiego, która realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji zawodowej oraz społecznej osób niepełnosprawnych czy przeciwdziałania przemocy w rodzinie i obejmuje zasięgiem swoich działań mieszkańców Gminy Siechnice. Mieszkańcy mogą również korzystać ze wsparcia innych instytucji powiatowych.

W strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu funkcjonuje Powiatowy Klub Seniora w Kątach Wrocławskich, który rozpoczął swoją działalność 1 marca 2019 roku. Klub finansowany jest ze środków własnych Powiatu Wrocławskiego oraz dotacji z budżetu państwa w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020. Jego działania skierowane są do mieszkańców Powiatu Wrocławskiego, którzy ukończyli 60 lat i są nieaktywni zawodowo. Stanowi formę wsparcia dziennego, ma 30 miejsc. Klub prowadzi zajęcia o charakterze kulturalnym, prozdrowotnym, rekreacyjnym, edukacyjnym

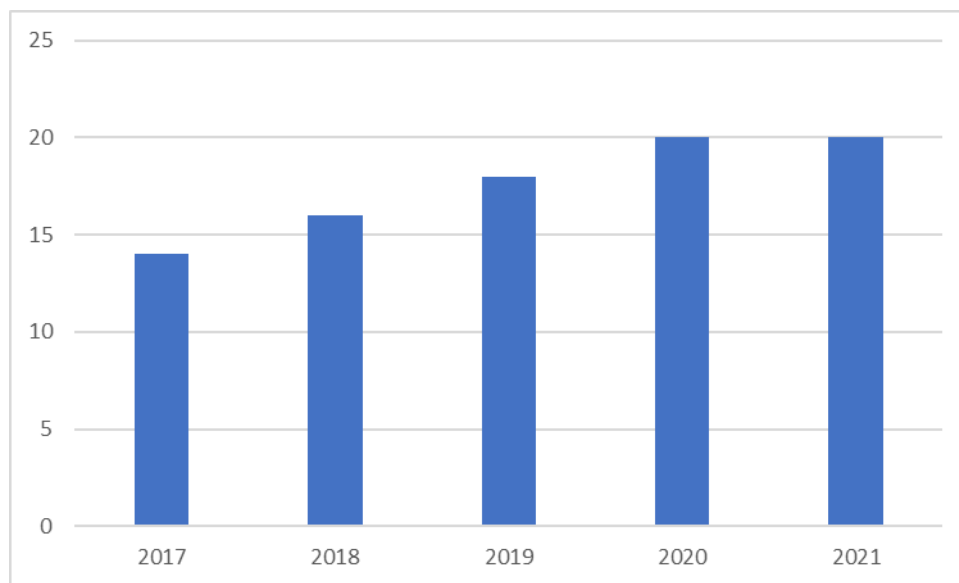

i integracyjnym. Żaden z mieszkańców Gminy Siechnice nie korzysta z Klubu Seniora – barierą jest odległość i brak dobrego połączenia komunikacyjnego.

Powiat Wrocławski prowadzi Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Kątach Wrocławskich, który jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy w przystosowaniu do życia w środowisku rodzinnym i społecznym. Tu, podobnie jak w przypadku Klubu Seniora, nie ma korzystających z Siechnic, a barierą w korzystaniu jest odległość i problem z dojazdem.

Na terenie Powiatu Wrocławskiego w Małkowicach (gmina Kąty Wrocławskie) funkcjonuje Warsztat Terapii Zajęciowej, prowadzony przez Caritas Archidiecezji Wrocławskiej (posiadający dodatkowo filię w Dobroszowie Oleśnickim), a także Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych – Dom Opieki św. Józefa Caritas Archidiecezji Wrocławskiej, który jest placówką pobytu stałego, przeznaczoną dla 35 osób przewlekle somatycznie chorych, które wymagają opieki całodobowej. Mieszkańcy Gminy Siechnice korzystają z WTZ we Wrocławiu oraz Oławie, nikt nie korzysta z placówki w Małkowicach. Natomiast w DPS w Małkowicach od 2019 roku umieszczone są 4 osoby z Gminy Siechnice.

Gmina Siechnice ponosi odpłatność za pobyt mieszkańców Gminy w domach pomocy społecznej zlokalizowanych poza terenem Gminy. Poza placówką w Małkowicach mieszkańcy Gminy korzystają z domów pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Oławie i Ząbkowicach Śląskich, dla osób przewlekle psychicznie chorych w Darskowie, Klisinie, Krośnicach, Więckowicach, Wrocławiu (przy ul. Farnej) oraz Wronińcu, dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie w Gębicach, Legnickim Polu i Ostrowinie oraz dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie w Miłkowie. W ostatnich latach liczba osób korzystających z tej formy pomocy rośnie – od 14 w 2017 roku do 20 w roku 2020 i 2021 (ryc. 30.).

Ryc. 30. Liczba osób dla których Gmina Siechnice ponosi odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

Przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej we Wrocławiu działa Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności, który obejmuje zasięgiem swego działania powiat grodzki – Wrocław i powiat ziemski wrocławski. Mieszkańcy Gminy Siechnice mogą zwrócić się do zespołu o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności, zaś w przypadku jego uzyskania mogą ubiegać się o legitymację osoby niepełnosprawnej, a także – jeśli spełniają odpowiednie kryteria – o kartę parkingową dla osoby niepełnosprawnej.

Szeroką ofertę wsparcia seniorów i osób niepełnosprawnych świadczą instytucje opiekuńcze i wspierające zlokalizowane na terenie miasta Wrocław, a ze względu na bliskość i dobry dojazd mieszkańcom Gminy Siechnice łatwiej skorzystać z oferty zlokalizowanej we Wrocławiu niż np. w Kątach Wrocławskich.

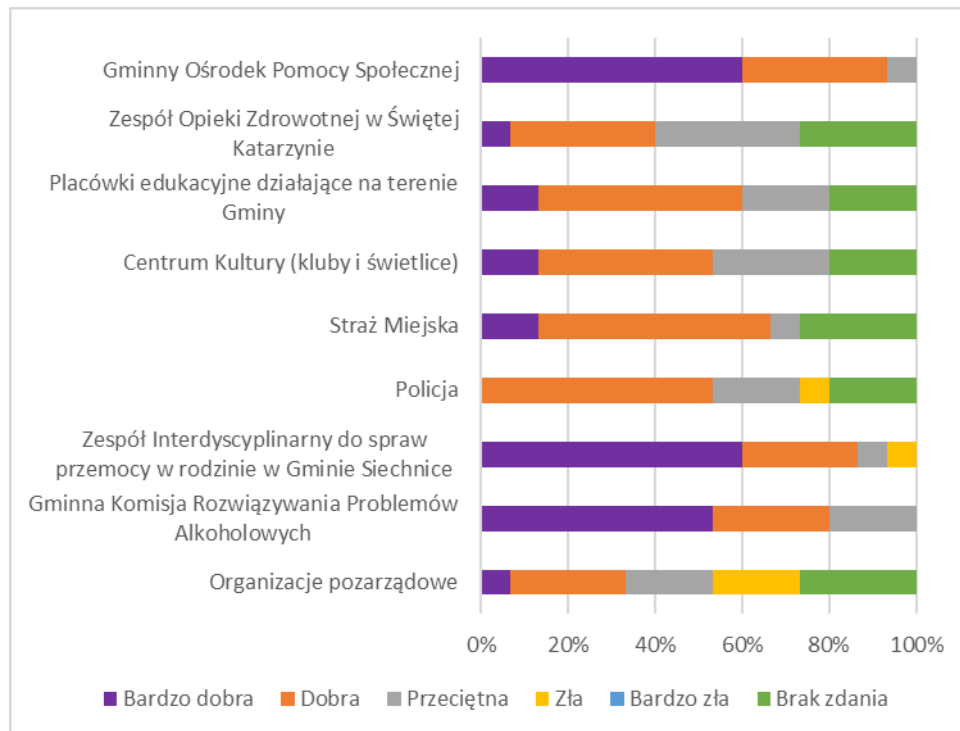
1.3.2. Analiza na podstawie ocen ekspertów

Analizy stanu i skuteczności pomocy społecznej dokonano również w oparciu o wyniki badania empirycznego ilościowego, przeprowadzonego techniką ankiety wśród ekspertów – 22 osób odpowiedzialnych za realizację działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

Eksperci oceniając działanie instytucji i organizacji odpowiedzialnych za rozwiązywanie problemów społecznych w Gminie Siechnice uznali, że podmioty te zasługują na oceny dobre i bardzo dobre. Najwięcej ocen bardzo dobrych uzyskał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,

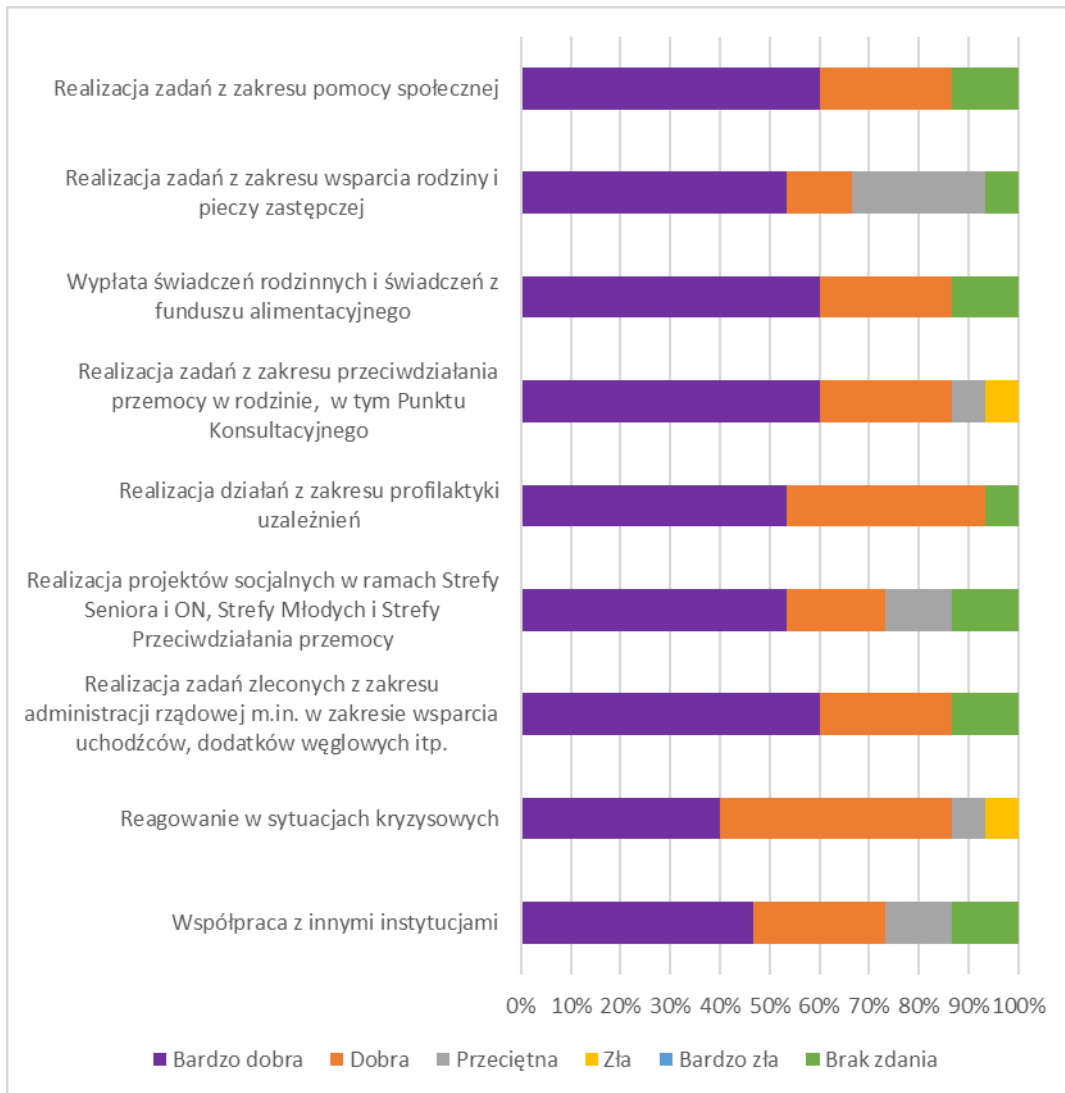
Zespół Interdyscyplinarny oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Najlepsze oceny uzyskały organizacje pozarządowe oraz Zespół Opieki Zdrowotnej (ryc. 31).

Ryc. 31. Ocena działania instytucji i podmiotów odpowiedzialnych za rozwiązywanie problemów społecznych w Gminie Siechnice

Źródło: Badania własne.

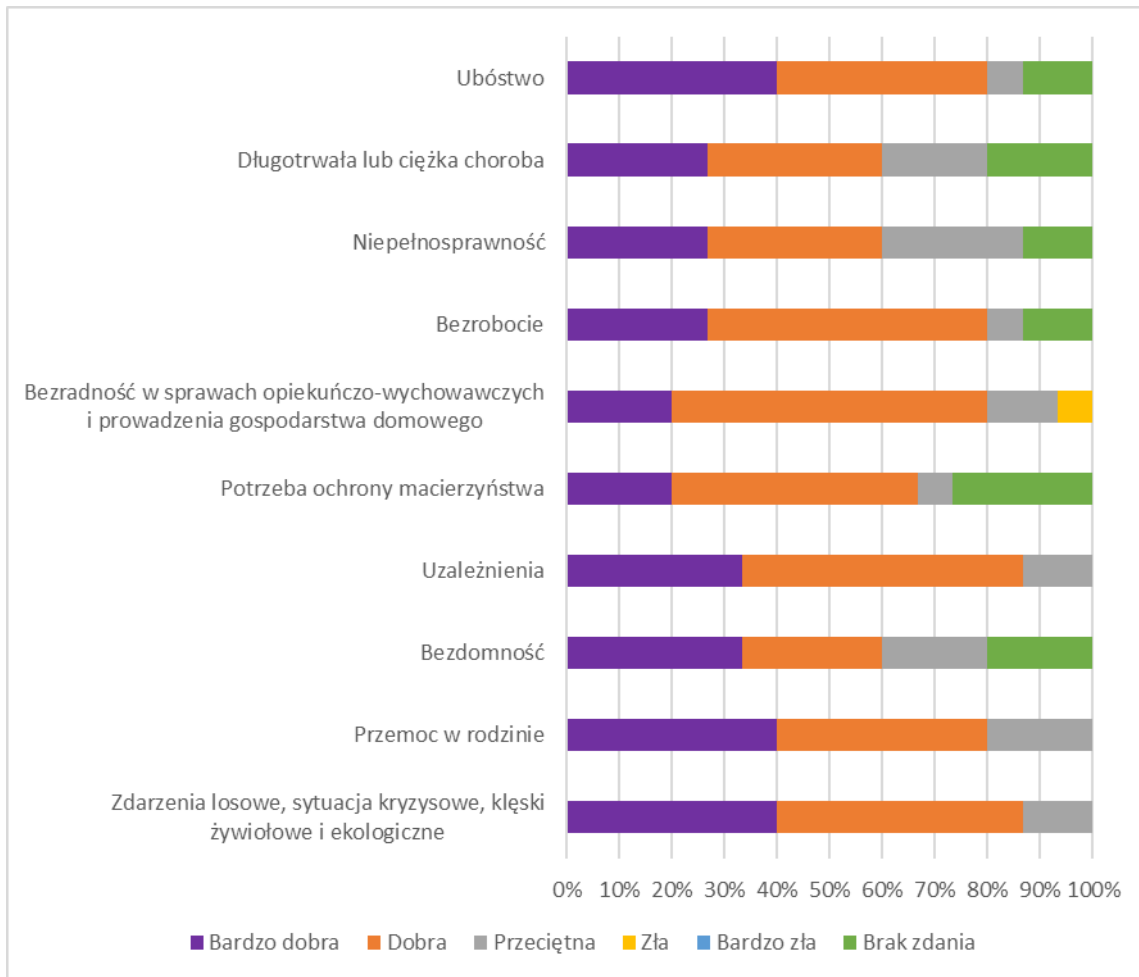
Oceniając działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w różnych wymiarach pracy GOPS na rzecz rozwiązywania problemów społecznych eksperci przyznali głównie oceny bardzo dobre i dobre. Bardzo wysoko oceniono realizację działań w zakresie profilaktyki uzależnień, reagowania w sytuacjach kryzysowych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pomocy społecznej, wypłaty świadczeń rodzinnych oraz realizacji zadań zleconych (ryc. 32).

Ryc. 32. Ocena działania GOPS w Siechnicach w różnych aspektach rozwiązywania problemów społecznych

Źródło: Badania własne.

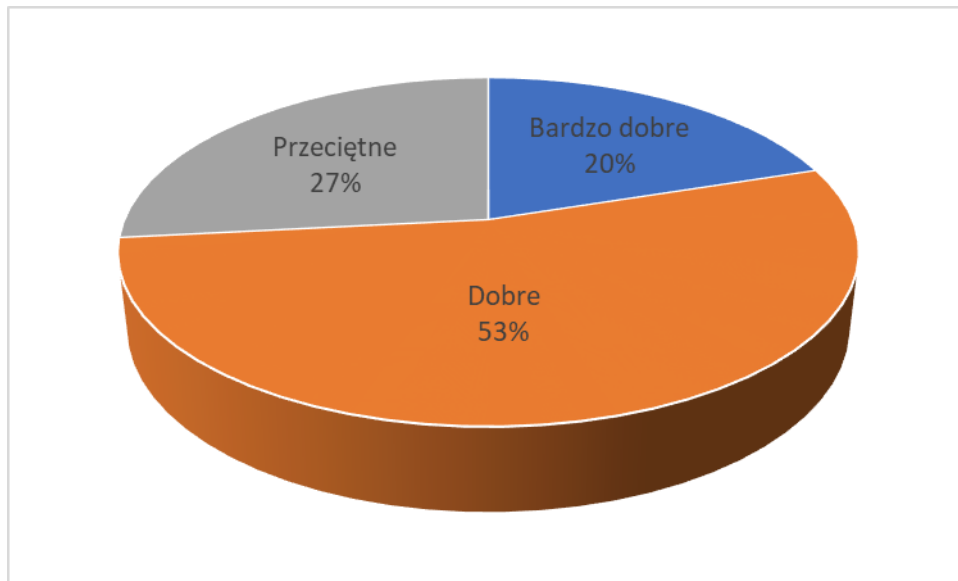
Ocena skuteczności działania w rozwiązywaniu różnych problemów społecznych również była wysoka. Najwyżej oceniono skuteczność w przypadku uzależnień, zdarzeń losowych i sytuacji kryzysowych, a także w przypadku ubóstwa, bezrobocia, bezradności opiekuńczo-wychowawczej oraz przemocy w rodzinie. Najniżej oceniono skuteczność działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami, długotrwale lub ciężko chorych oraz bezdomnych (ryc. 33.).

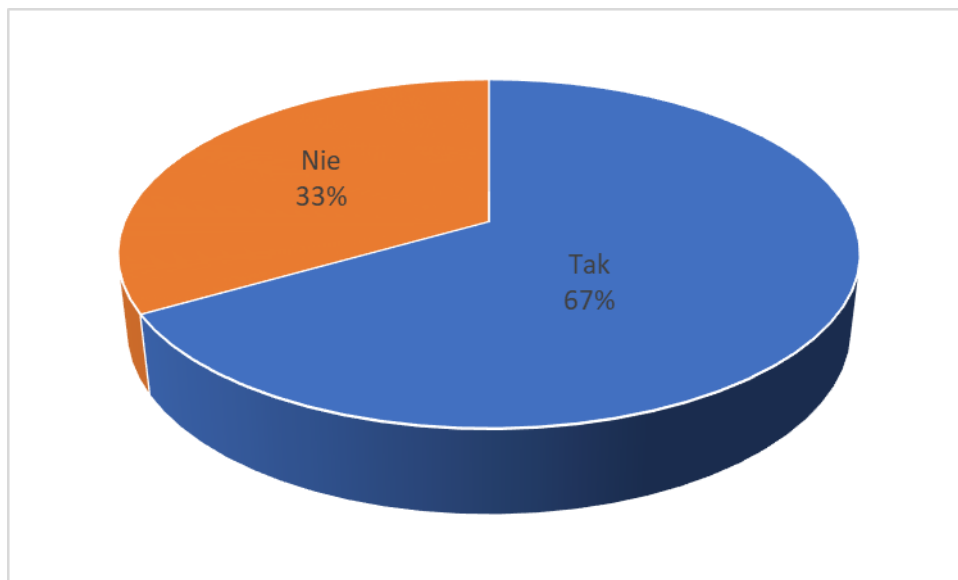
Ryc. 33. Ocena skuteczności rozwiązywania problemów społecznych

Źródło: Badania własne.

Zasoby Gminy Siechnice w sferze rozwiązywania problemów społecznych ocenione zostały jako dobre i przeciętne (ryc. 34.). 67% respondentów wskazało, że w Gminie Siechnice brakuje instytucji pomocowych wspierających rozwiązywanie problemów społecznych (ryc. 35.). Najczęściej wskazywano na brak dziennego domu pomocy, świetlicy środowiskowej dla dzieci i młodzieży, warsztatu terapii zajęciowej oraz środowiskowego domu samopomocy. Respondenci wskazywali również na brak ośrodka interwencji kryzysowej oraz poradni realizujących działania z zakresu socjoterapii i psychiatrii.

Ryc. 34. Zasoby Gminy Siechnice w sferze rozwiązywania problemów społecznych
Źródło: Badania własne.

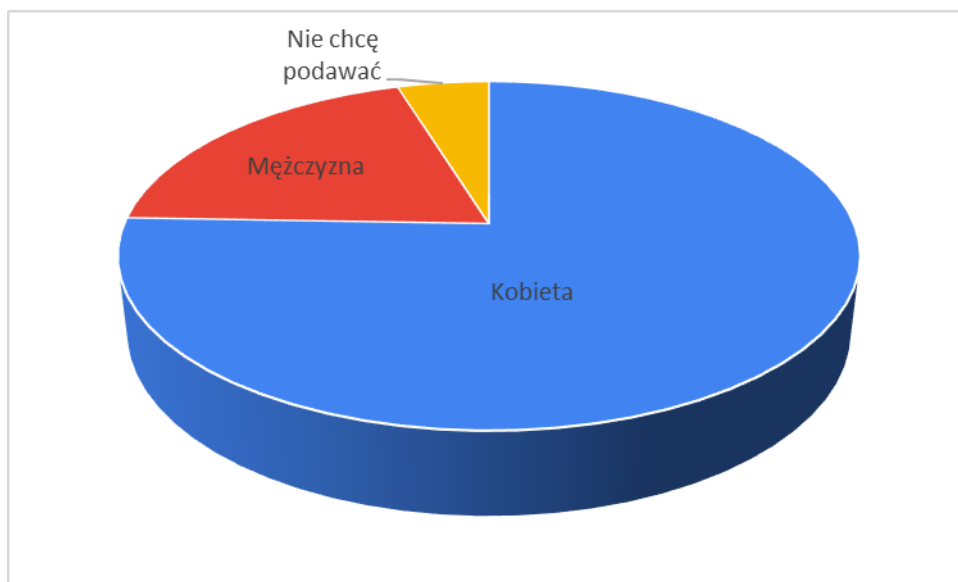
Ryc. 35. Braki instytucji pomocowych w Gminie Siechnice
Źródło: Badania własne.

Odpowiadając na pytanie o problemy, bariery i braki utrudniające skuteczne działanie pomocy społecznej w Gminie Siechnice respondenci wskazali na brak instytucji pomocowych, ograniczone środki finansowe, zbyt małą liczbę etatów, braki kadrowe i trudności z pozyskaniem dobrych pracowników, przeciążenie pracowników pracą biurową i administracyjną, ograniczenia lokalowe oraz brak systemowego wsparcia organizacji pozarządowych zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych.

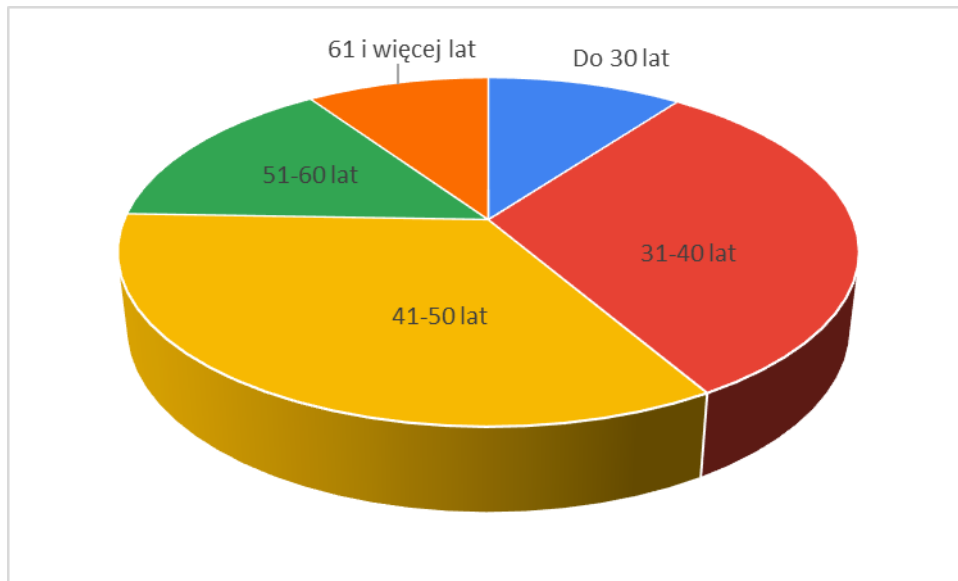
1.3.3. Analiza na podstawie opinii mieszkańców

Analizy stanu i skuteczności pomocy społecznej oraz identyfikacji problemów społecznych dokonano na podstawie opinii mieszkańców Gminy Siechnice uzyskanych w badaniu ankietowym 315 dorosłych mieszkańców Gminy Siechnice za pomocą kwestionariusza ankiety dystrybuowanego w wersji elektronicznej i papierowej w okresie listopad – grudzień 2022 roku. Wśród mieszkańców, którzy wypełnili ankietę większość – 75,6% osób – stanowiły kobiety (ryc. 36.). Przeważali respondenci w średnim wieku – 34,0% miało 41-50 lat, zaś 31,4% 31-40 lat (ryc. 37.). Zdecydowana większość respondentów – aż 69,2% – miała wykształcenie wyższe (ryc. 38.). Na ankietę odpowiedzieli głównie mieszkańcy Siechnic, ale stosunkowo dużo odpowiedzi uzyskano także ze Świętej Katarzyny, Radwanic i Żernik Wrocławskich, czyli największych miejscowości Gminy (ryc. 39.).

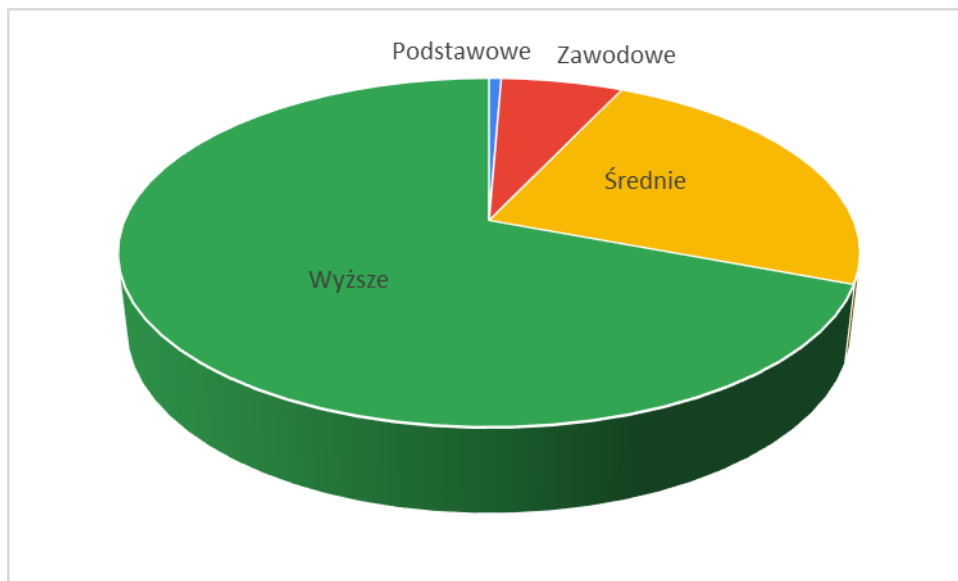

Ryc. 36. Płeć respondentów badania ankietowego

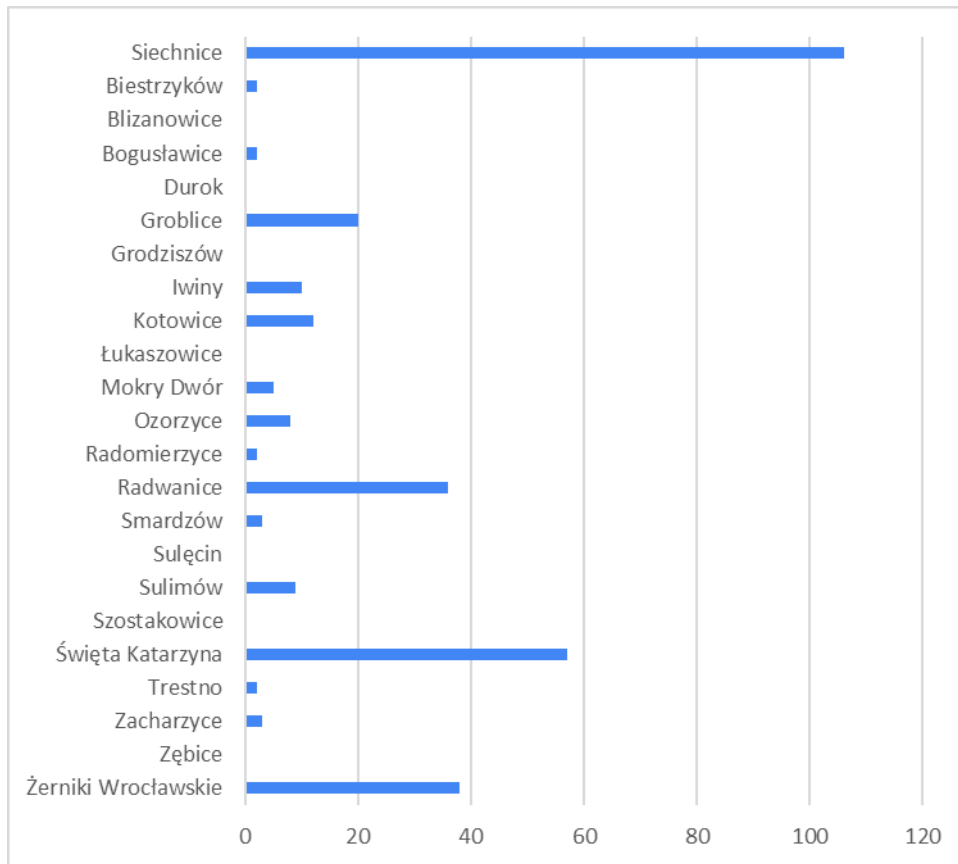
Źródło: Badania własne.

Ryc. 37. Wiek respondentów badania ankietowego
Źródło: Badania własne.

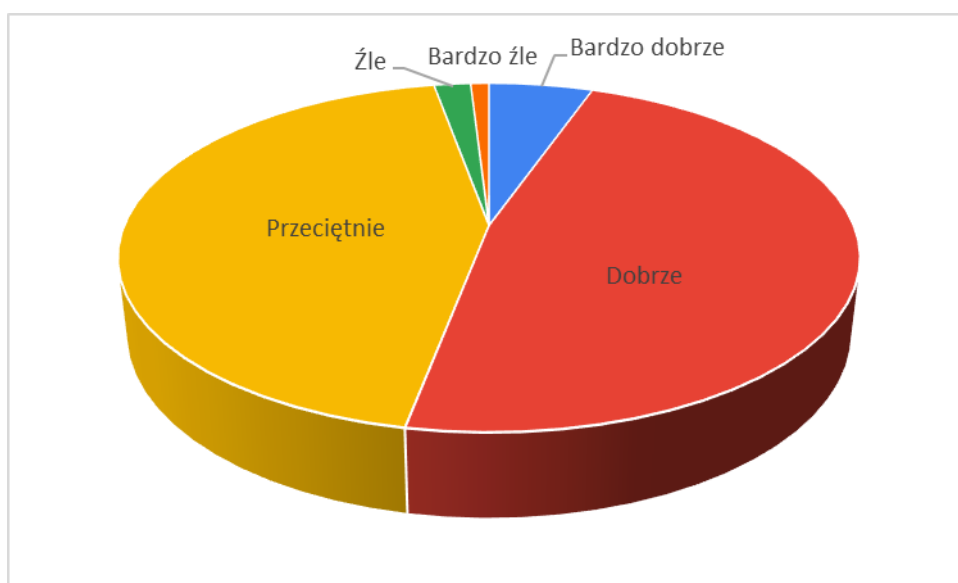

Ryc. 38. Wykształcenie respondentów badania ankietowego
Źródło: Badania własne.

Ryc. 39. Miejscowość zamieszkania respondentów badania ankietowego
Źródło: Badania własne.

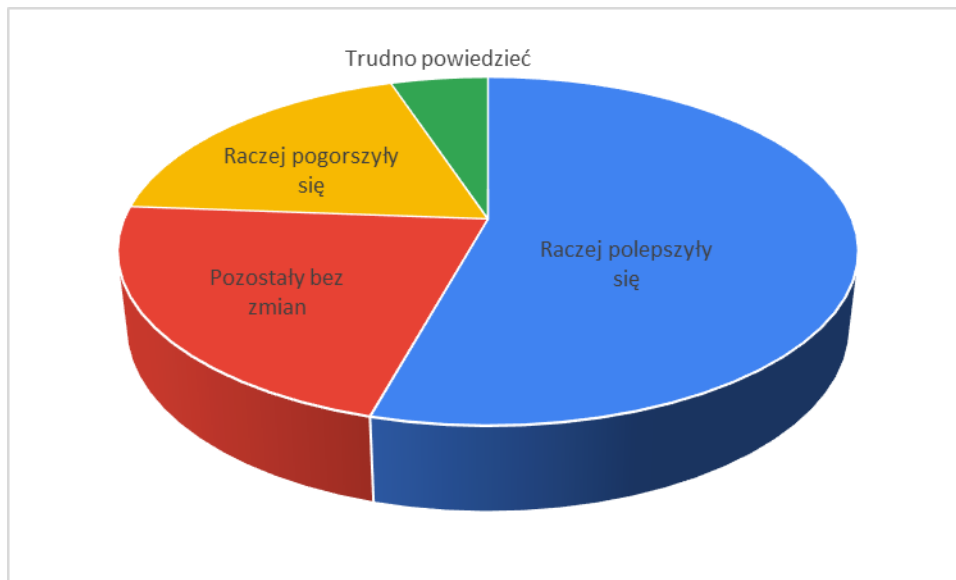
Oceniając aktualne warunki życia w Gminie Siechnice większość respondentów oceniła je jako dobre oraz przeciętne (ryc. 40.).

Ryc. 40. Ocena aktualnych warunków życia w Gminie Siechnice
Źródło: Badania własne.

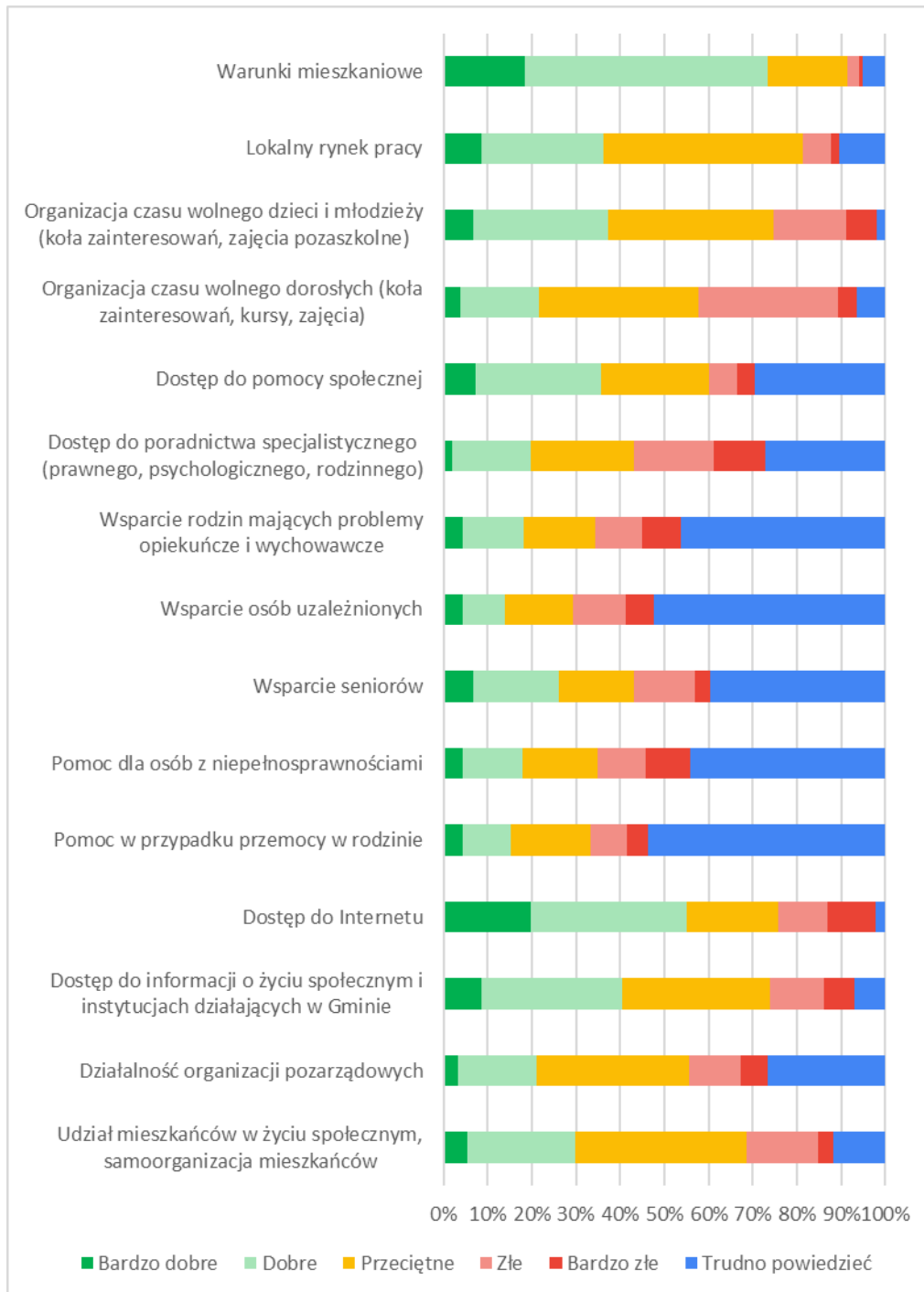
Analizując zmianę warunków życia w Gminie Siechnice w latach 2016-2022, a więc w okresie obowiązywania ostatniej *Strategii*, mieszkańcy uznali, że warunki życia raczej się polepszyły lub pozostały bez zmian (ryc. 41.).

Ryc. 41. Ocena zmiany warunków życia w Gminie Siechnice w latach 2016-2022

Źródło: Badania własne.

Oceniając warunki życia w Gminie Siechnice w konkretnych wymiarach respondenci najwyżej ocenili warunki mieszkaniowe, dostęp do Internetu, dostęp do informacji o życiu społecznym i instytucjach działających w Gminie, dostęp do pomocy społecznej, organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz lokalny rynek pracy. Z kolei najwięcej ocen złych i bardzo złych przyznano organizacji czasu wolnego dorosłych (koła zainteresowań, kursy, zajęcia) oraz dostępowi do poradnictwa specjalistycznego (ryc. 42.).

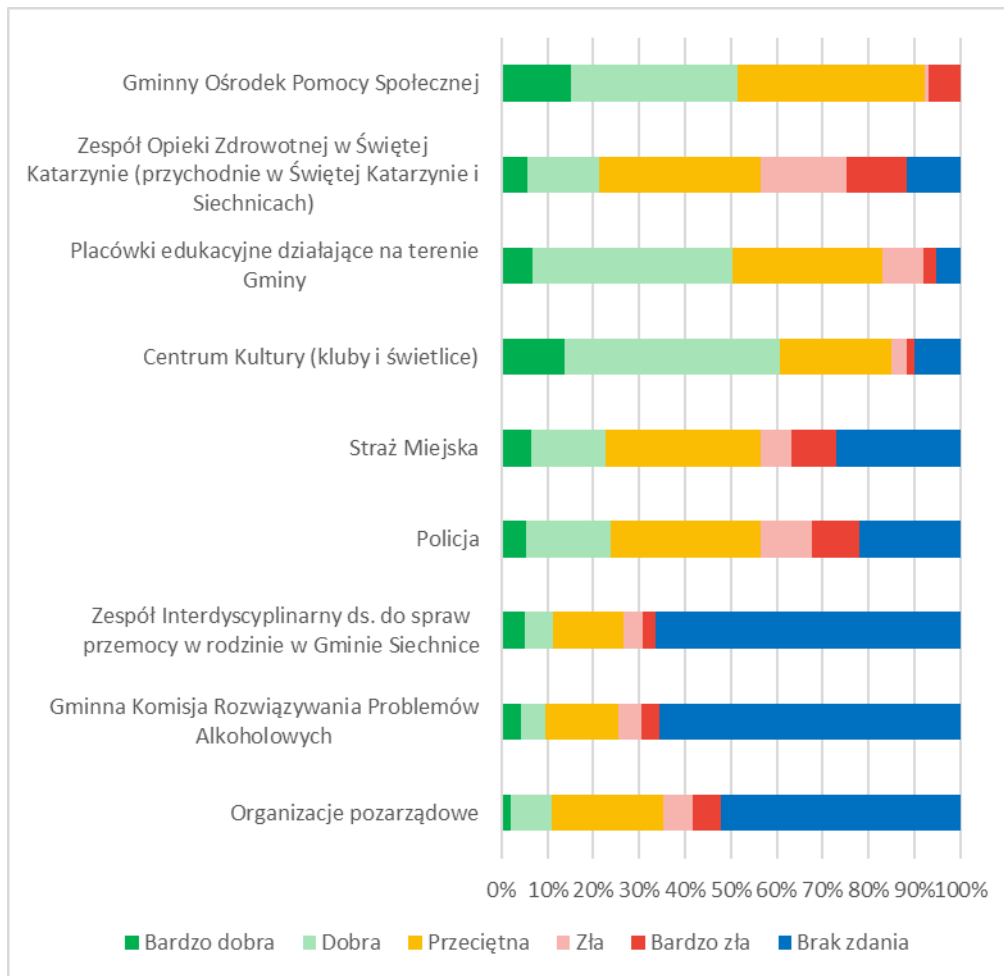

Ryc. 42. Warunki życia mieszkańców Gminy Siechnice w określonych wymiarach
Źródło: Badania własne.

Ocena działalności instytucji i podmiotów realizujących działania społeczne w Gminie Siechnice jest generalnie dobra. Najwięcej ocen bardzo dobrych i dobrych uzyskało Centrum Kultury, placówki edukacyjne działające na terenie Gminy oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Większość respondentów nie miała zdania o działalności Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz

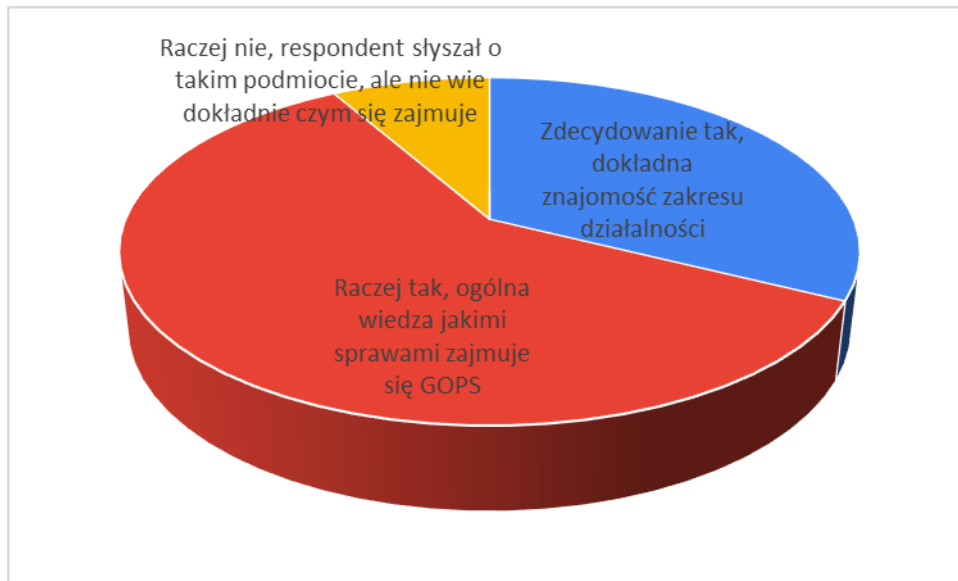
organizacji pozarządowych (ryc. 43.). W przypadku Zespołu Interdyscyplinarnego i GKRPA wynika to z faktu wyspecjalizowania tych instytucji – większość mieszkańców nie korzystała z pomocy tych podmiotów.

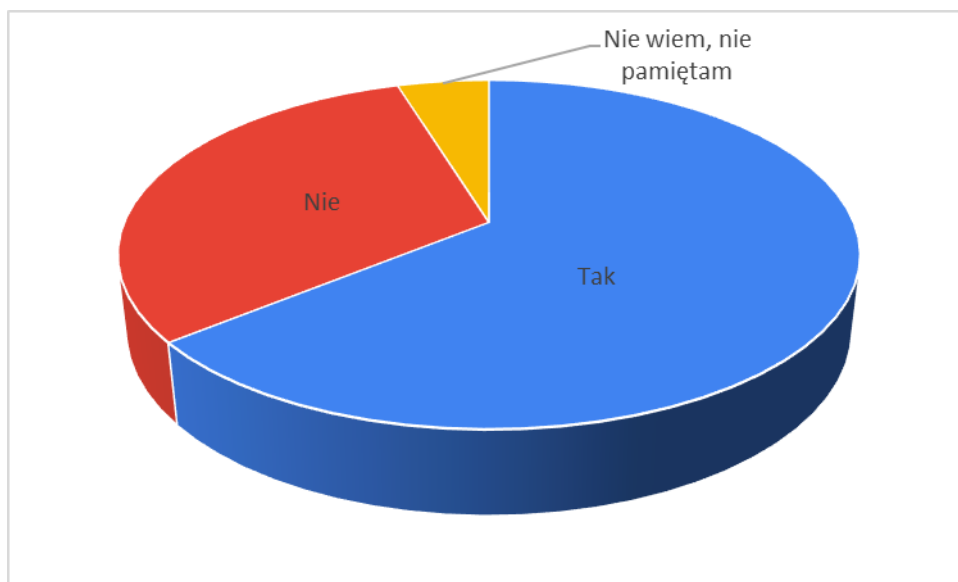
Ryc. 43. Ocena działalności instytucji i podmiotów realizujących działania społeczne w Gminie Siechnice

Źródło: Badania własne.

Respondenci zapytani zostali, czy wiedzą czym zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Co bardzo istotne żaden respondent nie wskazał, iż nie wie czym zajmuje się GOPS i nazwa tej instytucji nic mu nie mówi. Większość zadeklarowała, że ma ogólną wiedzę o tym, czym zajmuje się GOPS (ryc. 44.). 202 osoby, a więc 64,1%, wskazały, że korzystały z usług Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (ryc. 45.).

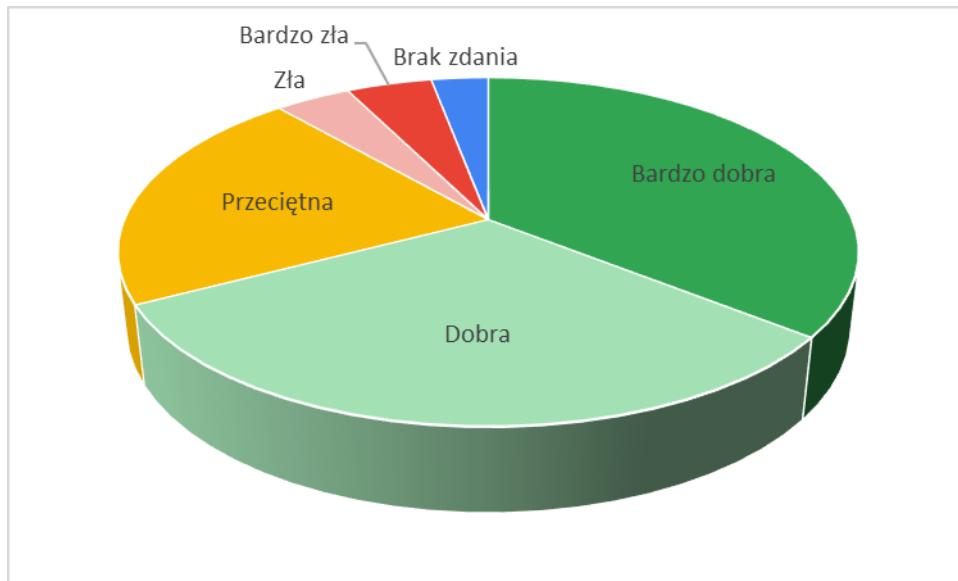

Ryc. 44. Wiedza o tym, czym zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
Źródło: Badania własne.

Ryc. 45. Korzystanie z usług Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach
Źródło: Badania własne.

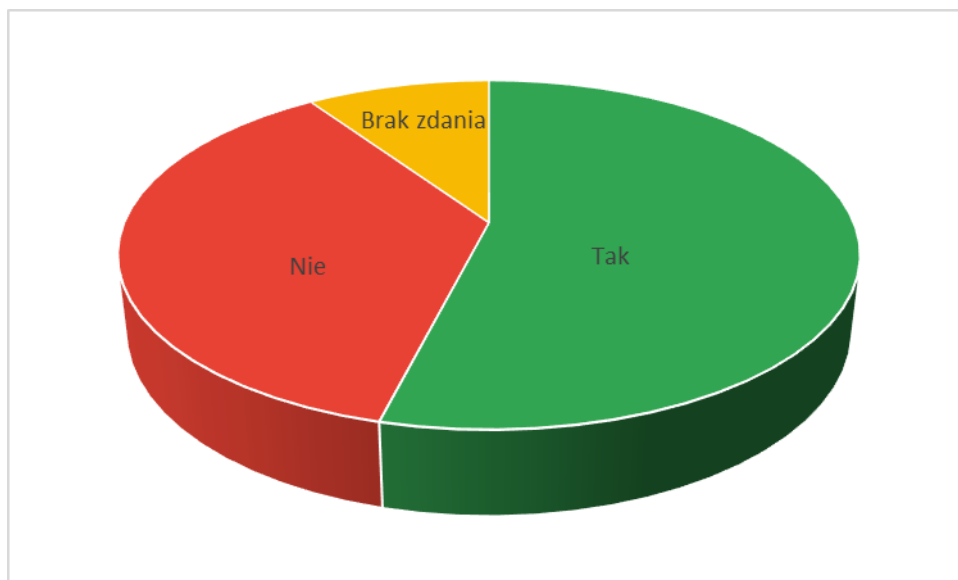
Osoby, które korzystały z oferty poproszono o ocenę załatwienia sprawy – aż 35,6% oceniło wsparcie GOPS bardzo dobrze, a 31,7% dobrze. Zaledwie 8,4% oceniło załatwienie sprawy i wsparcie ze strony GOPS jako złe lub bardzo złe (ryc. 46.). Należy więc stwierdzić, że mieszkańcy bardzo dobrze oceniają uzyskiwaną pomoc i usługi świadczone przez GOPS.

Ryc. 46. Ocena załatwienia sprawy i wsparcia ze strony Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach

Źródło: Badania własne.

Respondentów zapytano czy na terenie Gminy brakuje jakiś instytucji pomocowych – dokładnie 170 osób, a więc 54,0%, wskazało, że tak (ryc. 47.).

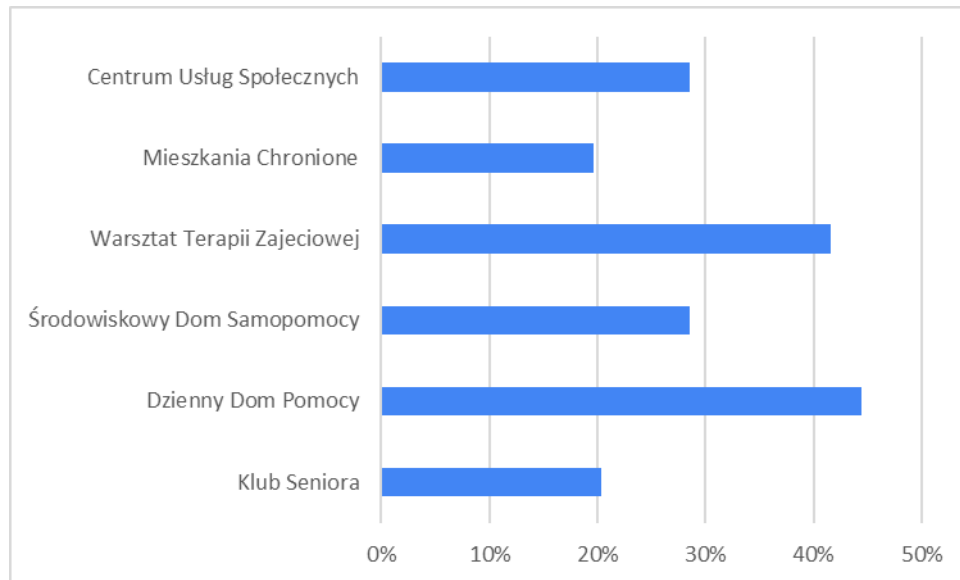
Ryc. 47. Ocena załatwienia sprawy i wsparcia ze strony Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach

Źródło: Badania własne.

Na pytanie jakich instytucji brakuje w Gminie Siechnice respondenci wskazali na Warsztat Terapii Zajęciowej, Dzienny Dom Pomocy, Środowiskowy Dom Samopomocy,

Centrum Usług Społecznych, Mieszkania Chronione i Klub Seniora (ryc. 48.). Pojedyncze głosy wskazały na świetlice środowiskowe i kluby dla dzieci i młodzieży, poradnię psychologiczno-pedagogiczną, ośrodek zdrowia, placówkę leczenia uzależnień oraz podmioty zajmujące się leczeniem zdrowia psychicznego i pomocą psychologiczną i psychiatryczną.

Ryc. 48. Brakujące instytucje pomocowe Społecznej w Siechnicach
Źródło: Badania własne.

Podsumowując wyniki badań ankietowych podkreślić należy, że mieszkańcy dobrze i bardzo dobrze oceniają warunki życia w Gminie Siechnice oraz działalność instytucji pomocowych. Dostrzegają jednak niedostatek pewnych instytucji pomocowych i form wsparcia, z których chcieliby korzystać na terenie Gminy.

1.4. Analiza problemów społecznych

1.4.1. Identyfikacja problemów społecznych

Identyfikując problemy społeczne posłużono się listą problemów społecznych, które stanowią podstawę udzielania problemów społecznych. Identyfikacji dokonano na podstawie ocen dokonanych przez mieszkańców oraz informacji dotyczących powodów udzielania pomocy społecznej. Mieszkańcy poproszeni o wskazanie czy określone problemy będące podstawą udzielania pomocy społecznej dotyczą mieszkańców Gminy Siechnice najwięcej wskazań, że zdecydowanie dotyczą lub raczej dotyczą przyznali problemom związanym z macierzyństwem lub wielodzietnością, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, długotrwałym lub ciężkim chorobom, niepełnosprawności, przemocy w rodzinie, alkoholizmowi i narkomanii, trudności w integracji cudzoziemców, a także zdarzeniom losowym i sytuacjom kryzysowym (ryc. 49.). Za problemy, które raczej nie występują uznano handel ludźmi, ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie oraz klęski żywiołowe lub ekologiczne. Wiek respondentów nie miało zdania na temat występowania problemów społecznych.

W przypadku konkretnych problemów społecznych respondenci najczęściej uznawali, że mieszkańców Gminy Siechnice zdecydowanie dotyczą lub raczej dotyczą problemy takie, jak: pogarszający się stan zdrowia psychicznego dzieci, młodzieży i dorosłych, brak umiejętności rodzicielskich i kompetencji społecznych rodziców, deficyty kompetencji społecznych wśród dzieci, dostęp do substancji uzależniających oraz uzależnienia wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, brak placówek dziennego pobytu zapewniających wsparcie seniorom i osobom z niepełnosprawnościami, brak dostępu do mieszkań wspieranych, chronionych dla osób, które mogą mieszkać samodzielnie, ale wymagają nadzoru i pomocy (opuszczających domy dziecka, placówki wychowawcze, osób z niepełnosprawnościami), brak dostępu do tanich mieszkań komunalnych i socjalnych dla osób potrzebujących oraz brak środków finansowych na pokrycie opłat mieszkaniowych (ryc. 50.).

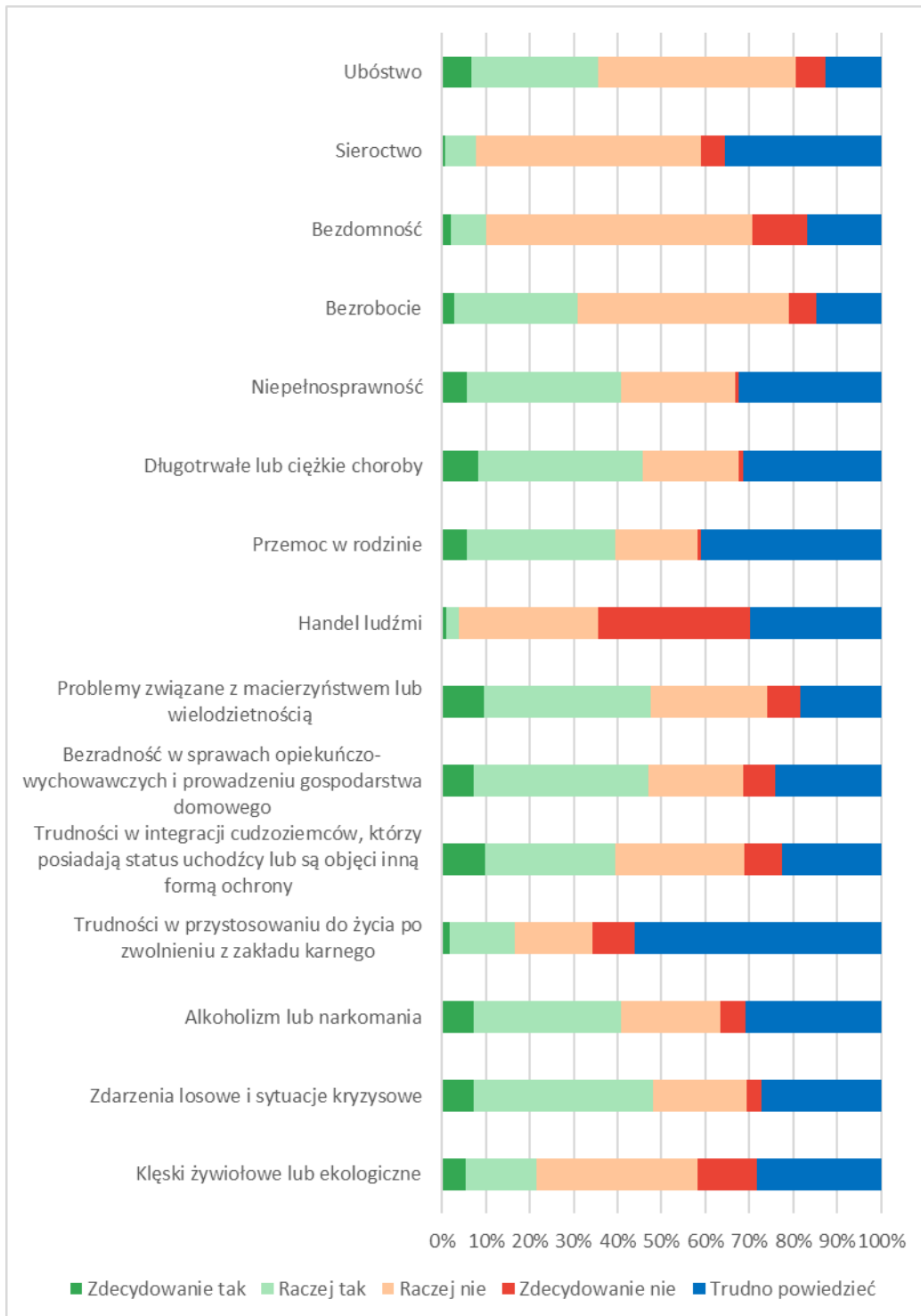
Respondenci wskazali również inne problemy społeczne, które w większości nie należą do obszarów działań planowanych w ramach niniejszej *Strategii*. Powinny być jednak uwzględnione w strategii rozwoju gminy i rozwiązane dla poprawy jakości życia w Gminie. Do problemów tych zaliczyć należy kwestie takie, jak:

- Brak miejsc w publicznym żłobku;

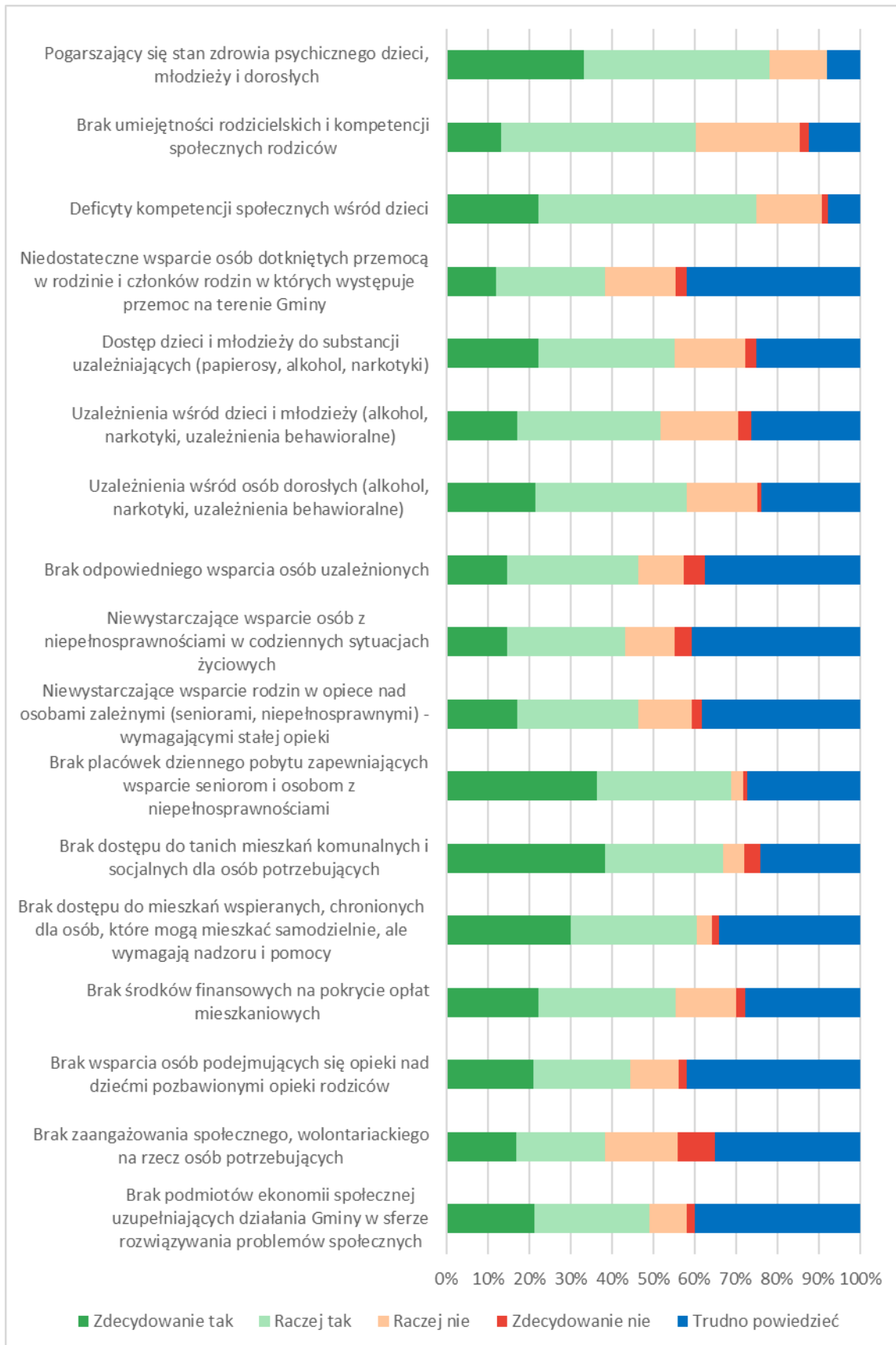

- Przepiętnienie szkół i przedszkoli, niedofinansowanie szkół i przedszkoli i oczekiwanie, że wiele wydatków pokrywanych będzie przez rodziców;
- Ograniczony dostęp do terapii zalecanej przez pedagogów i psychologów;
- Źle działająca komunikacja autobusowa, wykluczenie komunikacyjne;
- Brak miejsc spotkań dla młodzieży, dla mieszkańców;
- Zbyt mała liczba placów zabaw;
- Dyskryminacja dzieci z Ukrainy w szkołach;
- Brak obiektów sportowych do swobodnej dyspozycji dzieci i młodzieży, ograniczona baza sportowa na terenie Gminy;
- Bariery architektoniczne;
- Brak integracji mieszkańców;
- Ograniczony dostęp do ochrony zdrowia – trudności z dostępem do lekarzy POZ, brak lekarzy specjalistów;
- Zły stan dróg;
- Problemy z jakością wody, brak kanalizacji;
- Zły stan powietrza.

Respondentów zapytano również na które obszary powinny być ukierunkowane działania strategiczne w okresie 2023-2027 w sferze rozwiązywania problemów społecznych. Większość sfer uznanych zostało za ważne, ale najwięcej wskazań uzyskały działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, wsparcia osób długotrwale lub ciężko chorych, osób z niepełnosprawnościami, seniorów, wsparcie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (ryc. 51.).

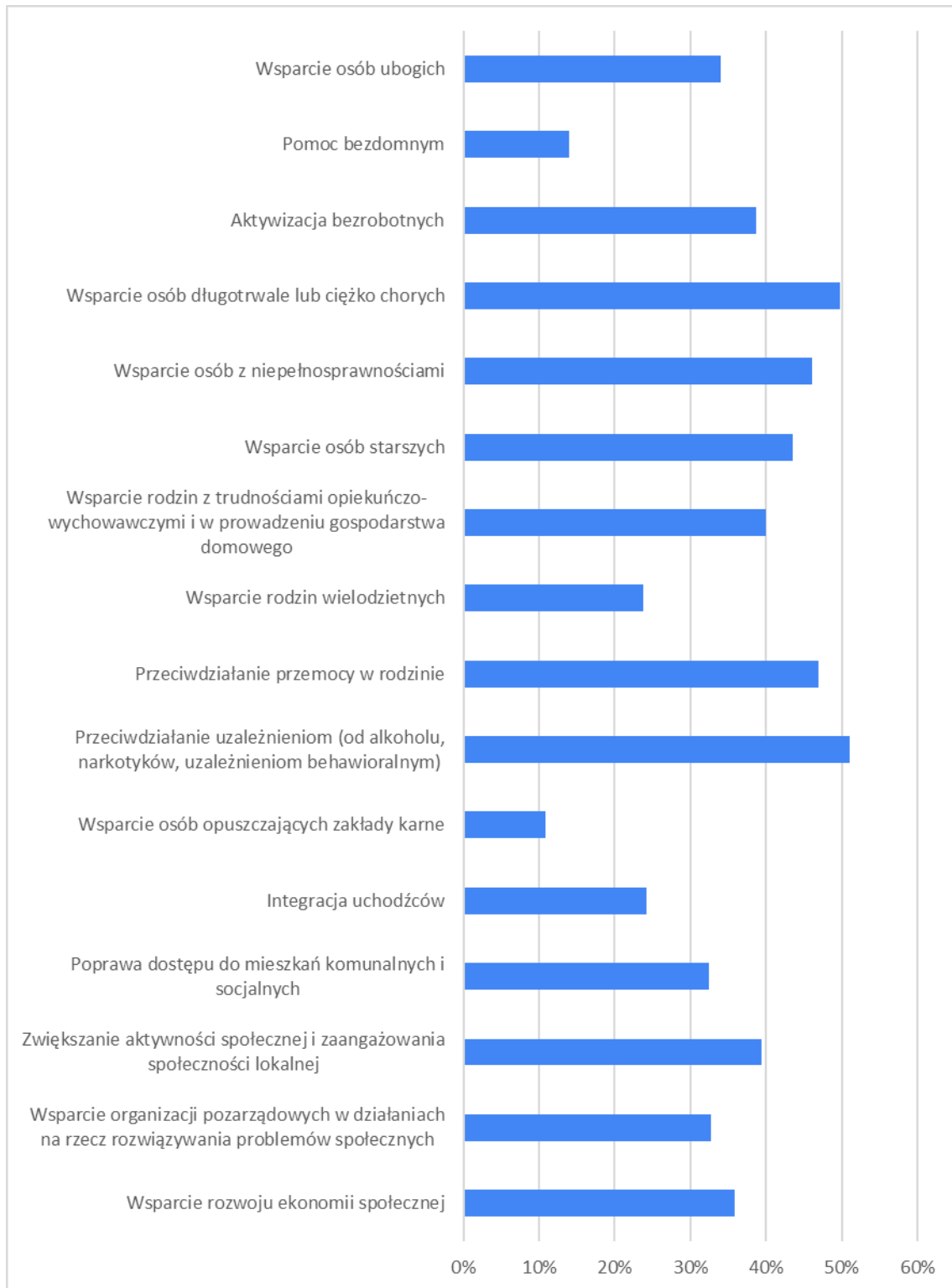

Ryc. 49. Trudne sytuacje życiowe dotyczące mieszkańców Gminy Siechnice
Źródło: Badania własne.

Ryc. 50. Problemy społeczne dotyczące mieszkańców Gminy Siechnice

Źródło: Badania własne.

Ryc. 51. Obszary na które powinny być ukierunkowane działania w latach 2023-2027

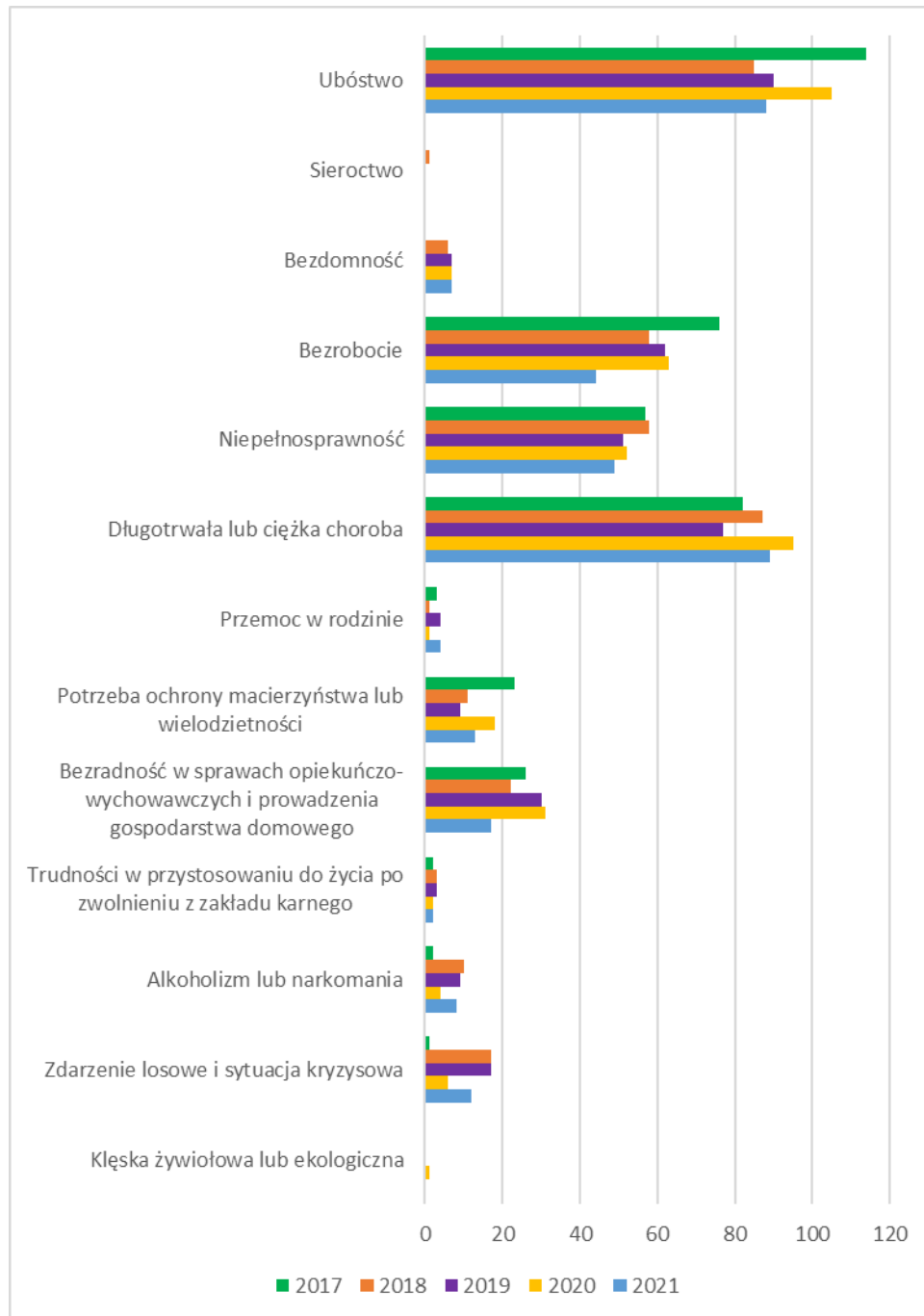
Źródło: Badania własne.

Problemy społeczne zidentyfikować można przy uwzględnieniu powodów udzielania pomocy społecznej. Analizując powody udzielania pomocy społecznej w latach 2017-2021 wyraźnie wskazać można główne na problemy społeczne, będące podstawą do interwencji

pomocy społecznej. Cztery kluczowe problemy to ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz bezrobocie. Kolejne problemy to bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zagrożenia macierzyństwa lub wielodzietności, uzależnienia i bezdomność. W życiu osób i rodzin pojawiać się również mogą sytuacje kryzysowe, zdarzenia losowe, klęski żywiołowe lub ekologiczne, które powodują konieczność skorzystania z pomocy społecznej (ryc. 52.).

Odnosząc się do powodów udzielania pomocy społecznej podkreślić należy, że w analizowanym okresie nie występowały problemy związane z handlem ludźmi i ofiarami handlu ludźmi oraz trudności w integracji cudzoziemców posiadających w Polsce status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy jako członkowie rodziny uchodźcy lub osoby objętej ochroną uzupełniającą. Tylko raz, w 2018 roku, udzielano pomocy w związku z sieroctwem, a w związku z klęską żywiołową lub ekologiczną udzielono wsparcia jednej rodzinie w roku 2020. Niewielka liczba rodzin uzyskiwała wsparcie pomocy społecznej w związku z przemocą w rodzinie oraz trudnościami w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego.

Ryc. 52. Powody udzielania pomocy społecznej – liczba rodzin
Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

Na obecność w Gminie Siechnice problemów takich, jak uzależnienia oraz przemoc w rodzinie wskazują nie tylko dane GOPS dotyczące liczby osób i rodzin korzystających z pomocy w związku z występowaniem tych problemów, ale również wyniki *Diagnozy problemów uzależnień i przemocy na terenie Gminy Siechnice*³² – badania przeprowadzonego

³² *Diagnoza problemów uzależnień i przemocy na terenie Gminy Siechnice*, Centrum Profilaktyki i Reedukacji Atelier, Siechnice 2022.

w 2022 roku przez Centrum Profilaktyki i Reeducacji Atelier z Krakowa na zlecenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach. Badania dotyczące uzależnień przeprowadzono wśród uczniów, rodziców, kadry pedagogicznej, dorosłych mieszkańców, sprzedawców napoi alkoholowych oraz radnych i pracowników odpowiedzialnych za rozwiązywanie problemów społecznych. W przypadku przemocy dokonano badania uczniów, rodziców, kadry pedagogicznej, dorosłych mieszkańców oraz radnych i pracowników odpowiedzialnych za rozwiązywanie problemów społecznych. W przypadku obu problemów społecznych przeprowadzono również analizę danych zastanych.

Badania dotyczące uzależnień potwierdziły obecność tego problemu w Gminie Siechnice, choć zasięg problemu nie jest znaczący. Wykazano, że problemy powiązane z uzależnieniami dotyczą już młodzieży szkolnej, szczególnie w zakresie spożywania alkoholu oraz uzależnień behawioralnych, przede wszystkim od urządzeń elektronicznych. Problem uzależnień dotyczy również osób dorosłych, szczególnie w zakresie uzależnienia od alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, w tym korzystania z urządzeń elektronicznych i hazardu. Znaczącym stwierdzonym problemem jest fakt, że pandemia Covid-19 przyczyniła się do częstszego sięgania po substancje uzależniające.

W przypadku przemocy wskazać należy na występowanie problemu przemocy rówieśniczej, w tym również cyberprzemocy. W przypadku przemocy w rodzinie oceniono jej występowanie na niskim poziomie, jednak istotny jest fakt akceptowania przez część osób kar fizycznych wobec dzieci oraz ukrywanie problemu przemocy w rodzinie.

Odnosząc się do problemów społecznych wskazać należy na problem starzenia się społeczności Gminy Siechnice – wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym. Pomimo tego, że Gmina Siechnice jest demograficznie młoda, musi przygotować się na zwiększone zapotrzebowanie na działania skierowane do seniorów, szczególnie w zakresie zapewniania opieki i wsparcia.

Dodatkowo zwrócić należy uwagę na problem integracji cudzoziemców, szczególnie osób pochodzących z Ukrainy. W związku z wojną w Ukrainie napływ uchodźców znacząco zwiększył liczbę cudzoziemców zamieszkujących na terenie Gminy Siechnice, zwiększył również liczbę cudzoziemców potrzebujących pomocy i wsparcia w funkcjonowaniu w nowym środowisku.

1.4.2. Uszczegółowienie i hierarchizacja problemów społecznych

Zidentyfikowane problemy społeczne wskazują na obszary problemowe, które wymagają interwencji dla przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin. Właściwe zaplanowanie działań wymaga jednak uszczegółowienia i hierarchizacji problemów społecznych.

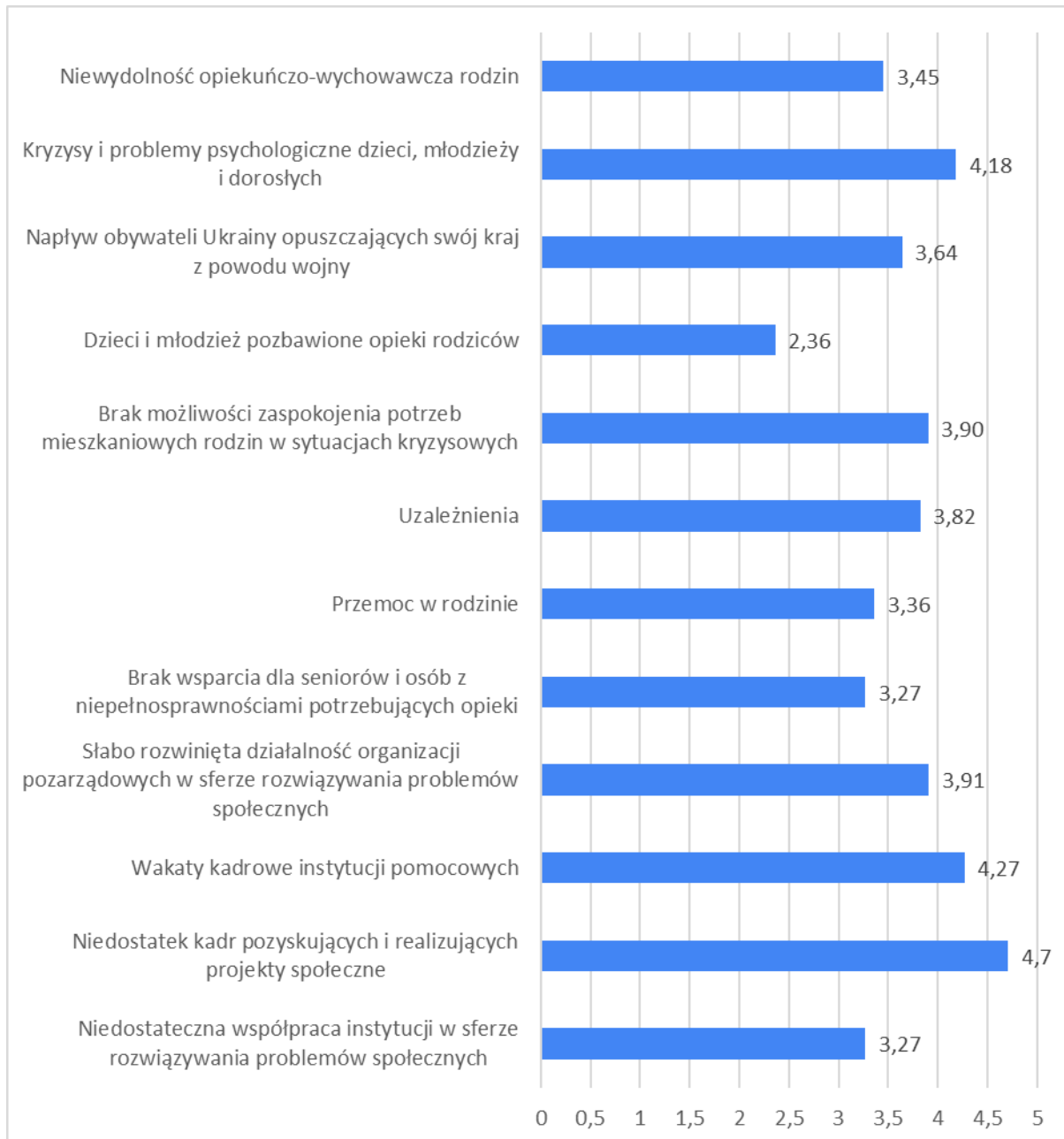
Uszczegółowienie problemów społecznych zostało przeprowadzane w ramach zogniskowanych wywiadów grupowych (grup focusowych) z pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Interdyscyplinarnego oraz z pracownikami Punktu Konsultacyjnego. Wyodrębniono następujące szczegółowe problemy społeczne:

- Niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodzin;
- Kryzysy i problemy psychologiczne dzieci, młodzieży i dorosłych;
- Napływ obywateli Ukrainy opuszczających swój kraj z powodu wojny;
- Dzieci i młodzież pozbawione opieki rodziców;
- Brak możliwości zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych rodzin w sytuacjach kryzysowych;
- Uzależnienia;
- Przemoc w rodzinie;
- Brak wsparcia dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami potrzebujących opieki;
- Słabo rozwinięta działalność organizacji pozarządowych w sferze rozwiązywania problemów społecznych;
- Wakaty kadrowe instytucji pomocowych;
- Niedostatek kadr pozyskujących i realizujących projekty społeczne;
- Niedostateczna współpraca instytucji w sferze rozwiązywania problemów społecznych.

Hierarchizacji problemów społecznych dokonano biorąc pod uwagę dotkliwość i pilność problemów społecznych. Wskaźnik zbudowano w oparciu o opinie ekspertów, którzy oceniali dotkliwość i pilność problemów społecznych w skali 0-5, gdzie 0 to problem nieistotny, a 5 to problem o największej doniosłości. Hierarchizację problemów zaprezentowano na ryc. 53. Wskazać należy, że zdaniem ekspertów do najbardziej dotkliwych i pilnych należą

problemy o charakterze kadrowym w instytucjach pomocowych oraz problemy związane z kryzysami i problemami psychicznymi, problemy z zaspokojeniem potrzeb mieszkaniowych w sytuacjach kryzysowych, uzależnienia oraz problem słabo rozwiniętej działalności organizacji pozarządowych w sferze rozwiązywania problemów społecznych.

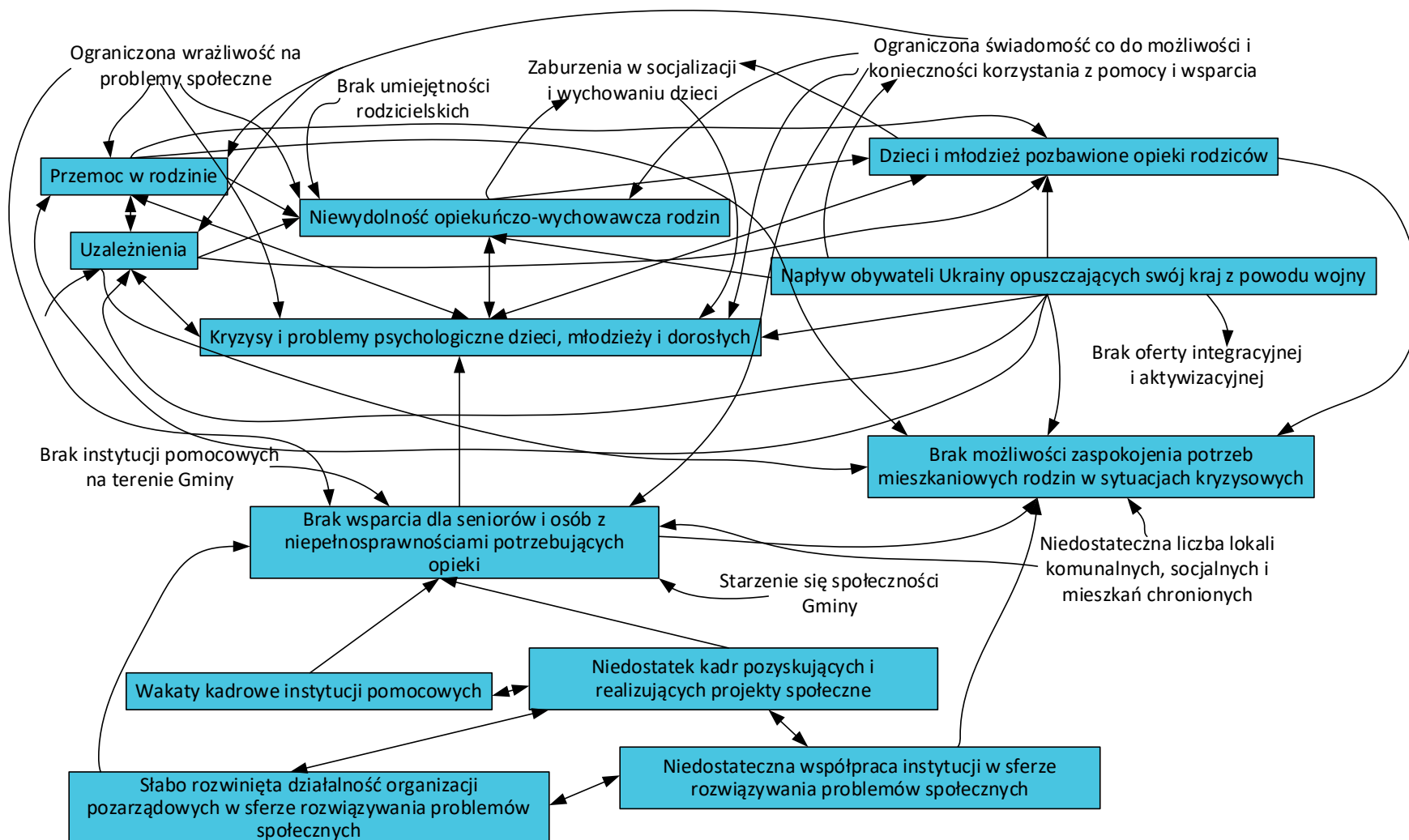
Ryc. 53. Wskaźnik ważności problemu społecznego

Źródło: Badania własne.

Podkreślić należy, że wskazane problemy społeczne są ze sobą powiązane, a osób i rodzin często dotyczą sytuacje wieloprotblemowe – gdy jednocześnie osoby i rodziny dotyka

wiele problemów społecznych, możliwości ich przezwyciężenia stają się bardziej ograniczone. Problemy społeczne nie są bowiem oddzielone od siebie, ale wzajemnie się wiążą i często jeden problem pociąga za sobą kolejny. Powiązania wyszczególnionych problemów społecznych w formie pajęczyny problemów dokonano na ryc. 54. W związku z tym zdecydowano, że w ramach działań projektowanych na lata 2023-2027 podjęta powinna zostać próba rozwiązania wszystkich zidentyfikowanych problemów.

Ryc. 54. Pajęczyna problemów społecznych

Źródło: Opracowanie własne.

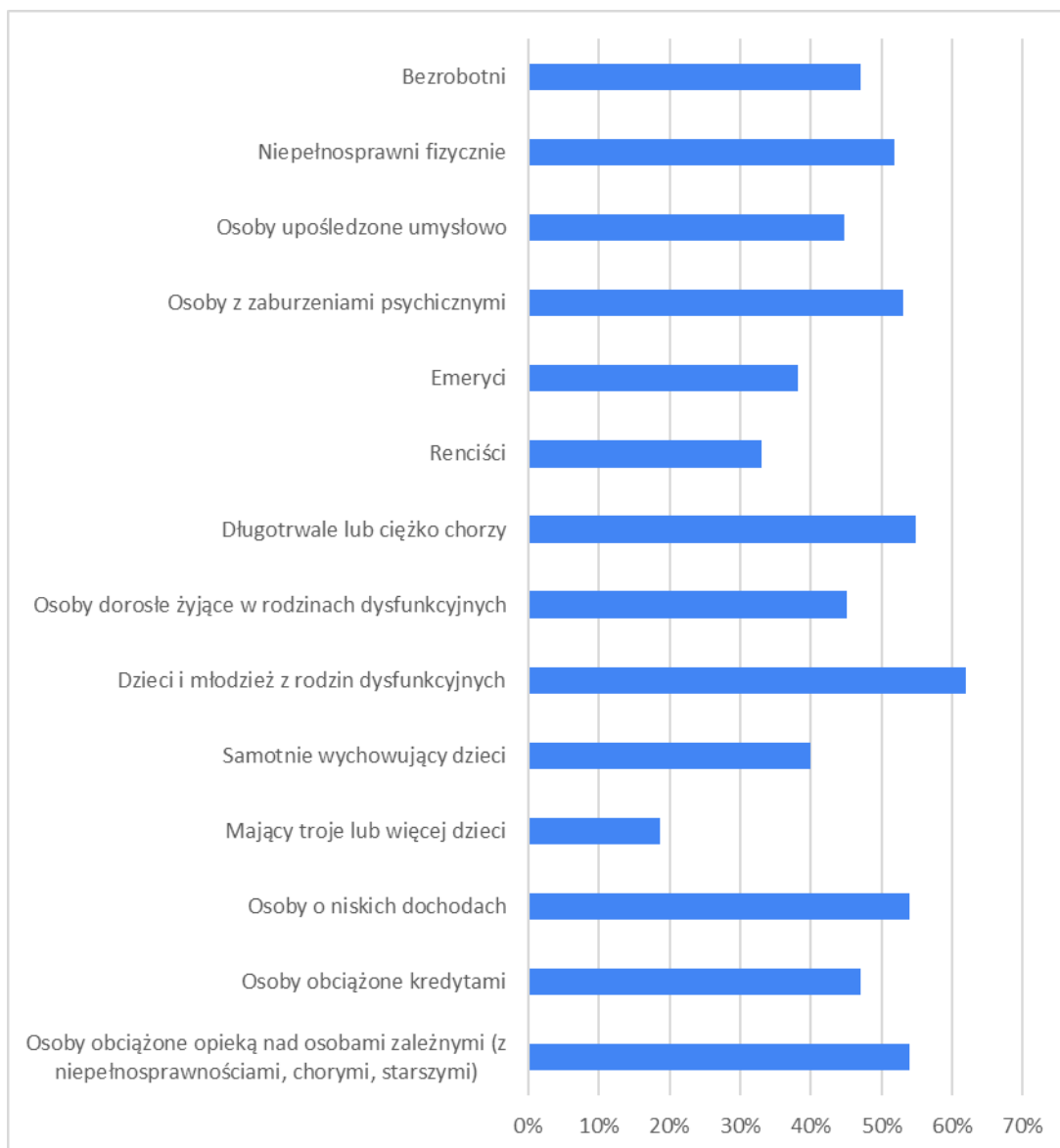

1.4.3. Grupy dotknięte problemami społecznymi

W analizie problemów społecznych konieczne jest również zwrócenie uwagi na grupy dotknięte problemami społecznymi. Dla określenia grup dotkniętych problemami społecznymi na podstawie przeprowadzonych analiz wskazano na grupy zagrożone problemami społecznymi. Należą do nich:

- Osoby utrzymujące się ze źródeł niezarobkowych, osoby o niskich dochodach;
- Osoby samotne, prowadzące gospodarstwa jednoosobowe;
- Osoby starsze;
- Osoby z niepełnosprawnościami;
- Osoby długotrwale lub ciężko chore;
- Osoby z problemami psychicznymi i zaburzeniami psychicznymi;
- Osoby wykluczone społecznie;
- Osoby o niskich kompetencjach społecznych;
- Osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych (bez kwalifikacji zawodowych);
- Migranci, w tym uchodźcy z Ukrainy;
- Rodziny z dziećmi;
- Rodziny wielodzietne;
- Samotni rodzice.

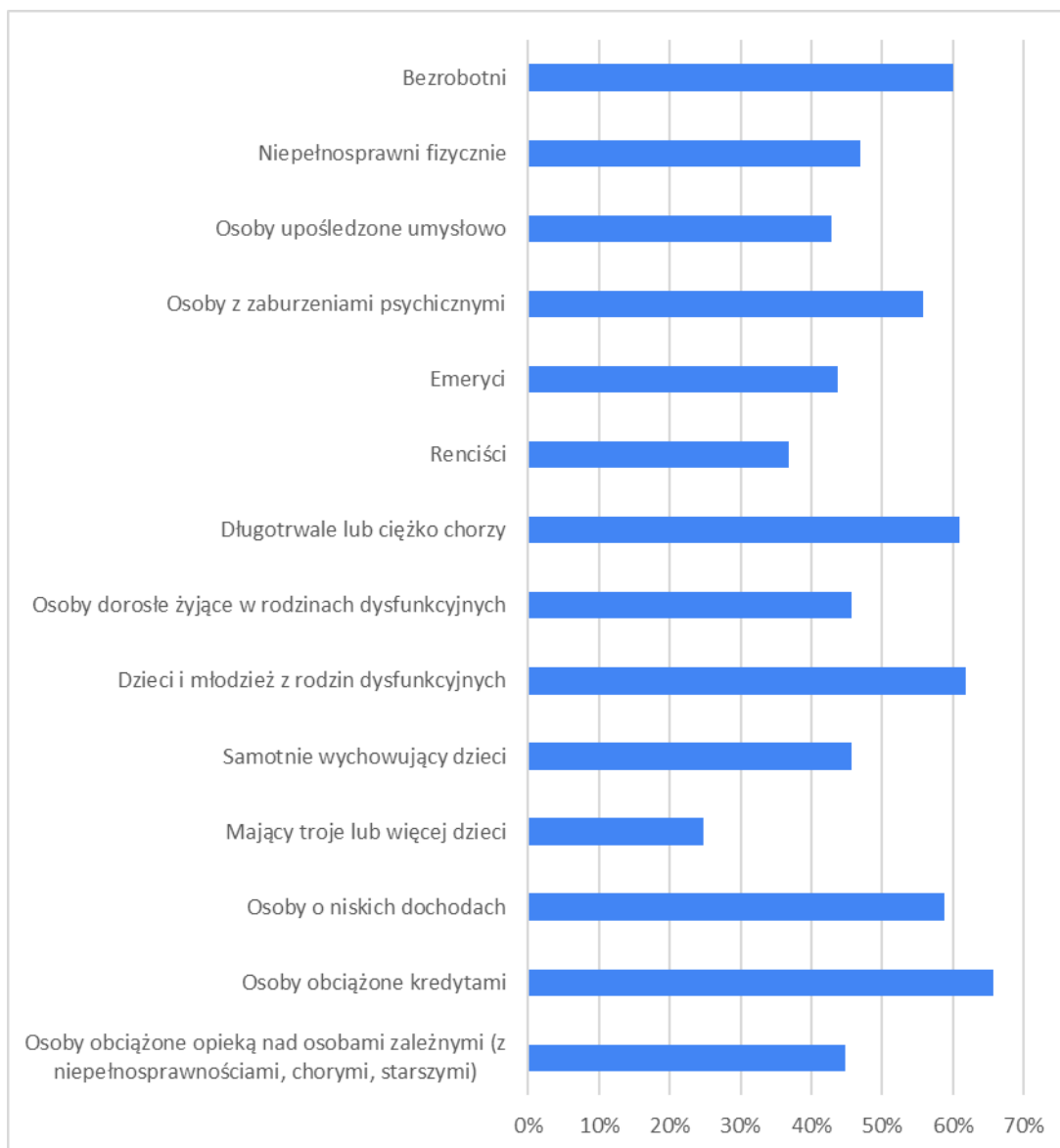
O grupy najbardziej narażone na problemy społeczne w Gminie Siechnice zapytano również mieszkańców w badaniu ankietowym. Ponad połowa respondentów wskazała, że problemy społeczne przede wszystkim dotyczą grup takich, jak: osoby niepełnosprawne fizycznie, osoby z zaburzeniami psychicznymi, długotrwale lub ciężko chorzy, dzieci i młodzież z rodzin dysfunkcyjnych, osoby o niskich dochodach oraz osoby obciążone opieką nad osobami zależnymi (ryc. 55.).

Ryc. 55. Grupy dotknięte problemami społecznymi w Gminie Siechnice

Źródło: Badania własne.

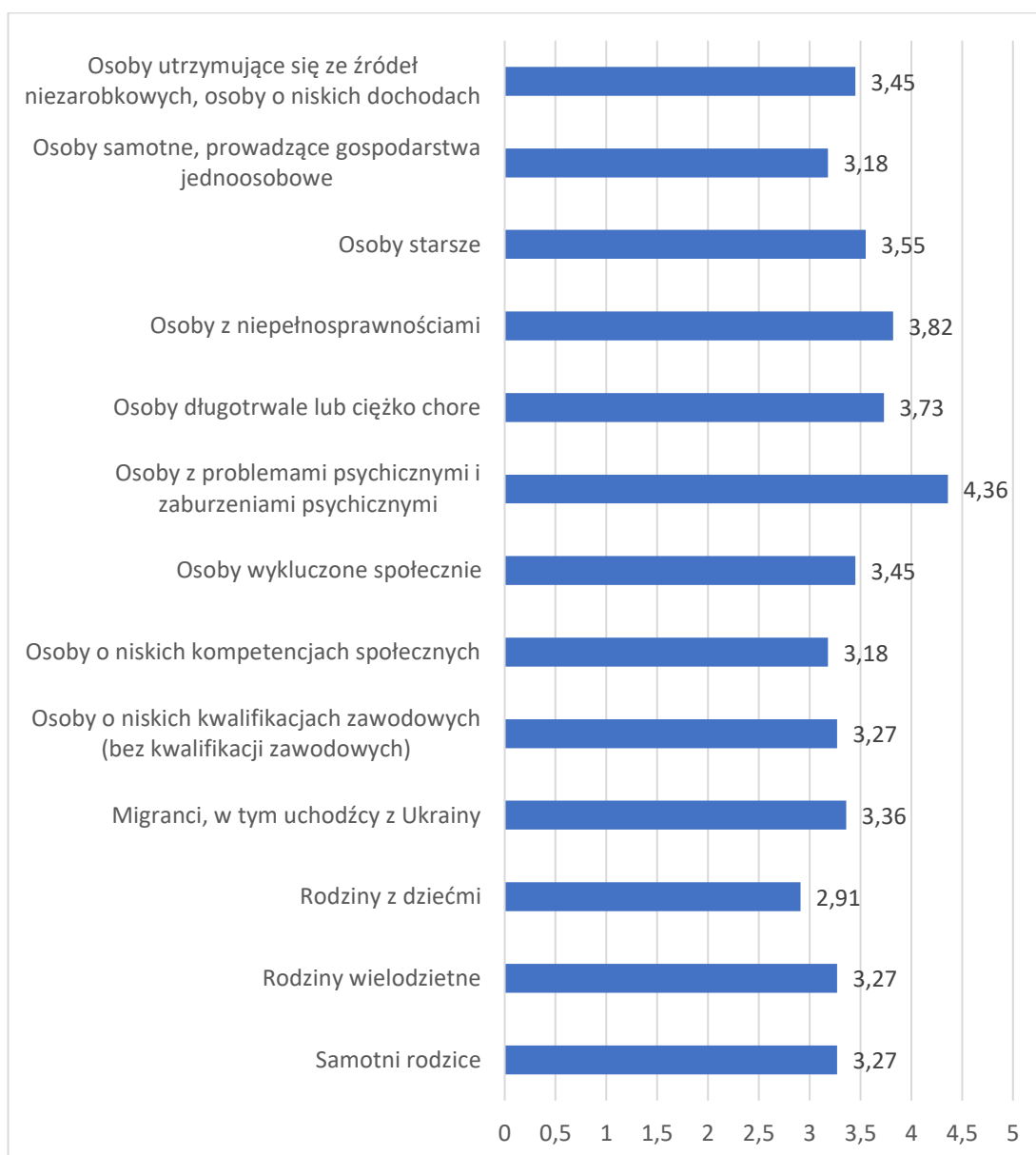
Mieszkańcy w badaniu ankietowym poproszeni zostali o ocenę, które grupy w ciągu najbliższych kilku lat będą bardziej narażone na problemy społeczne. Ponad połowa respondentów zaliczyła tu osoby bezrobotne, osoby z zaburzeniami psychicznymi, długotrwanie lub ciężko chorych, dzieci i młodzież z rodzin dysfunkcyjnych, osoby o niskich dochodach i osoby obciążone kredytami (ryc. 56.).

Ryc. 56. Grupy, które w najbliższych latach będą bardziej narażone na problemy społeczne w Gminie Siechnice

Źródło: Badania własne

Wskaźnik narażenia na problemy społeczne zbudowano w oparciu o opinie ekspertów, którzy oceniali narażenie na problemy społeczne w skali 0-5, gdzie 0 to brak narażenia na problemy społeczne, a 5 największe narażenie na problemy społeczne. Na podstawie przeprowadzonych analiz wskazać należy, że wszystkie wyodrębnione grupy zostały ocenione jako narażone na problemy społeczne. Grupy najbardziej narażone na problemy społeczne według ekspertów to osoby z problemami psychicznymi i zaburzeniami psychicznymi, osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby długotrwanie i ciężko chore (ryc. 57.).

Ryc. 57. Wskaźnik narażenia na problemy społeczne

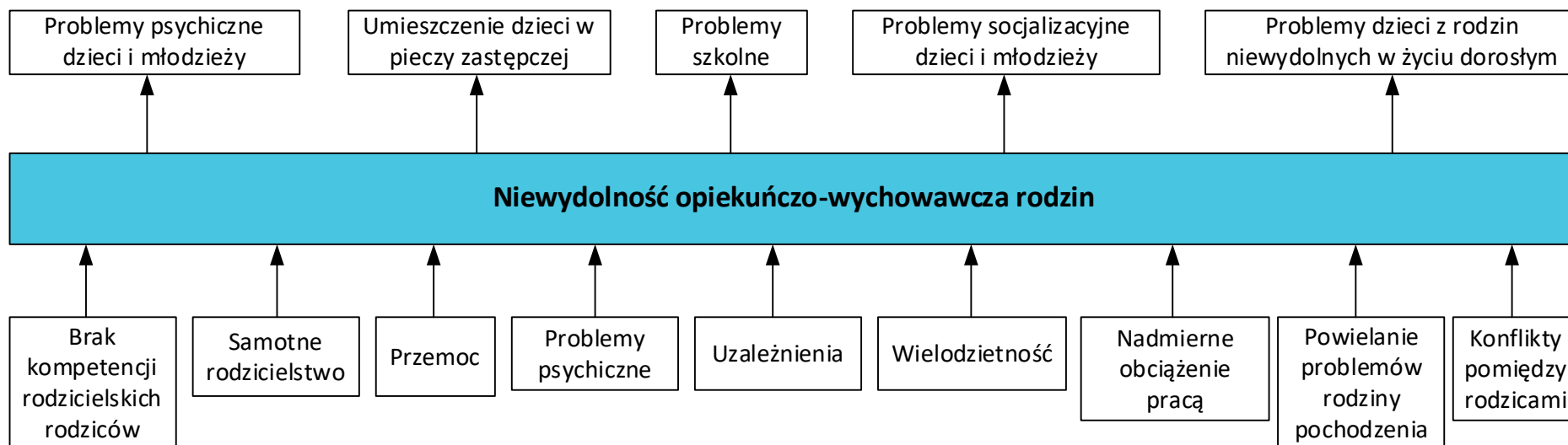
Źródło: Badania własne.

Zwrócić należy uwagę, że bardzo często osoby dotknięte problemami społecznymi należą jednocześnie do więcej niż jednej wyodrębnionej grupy, np. osoba z niepełnosprawnością dotknięta kryzysem psychicznym, matka samotnie wychowująca dziecko z niepełnosprawnością czy samotny senior dotknięty ciężką chorobą. Takie osoby znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji, a jej rozwiązanie jest bardzo trudne.

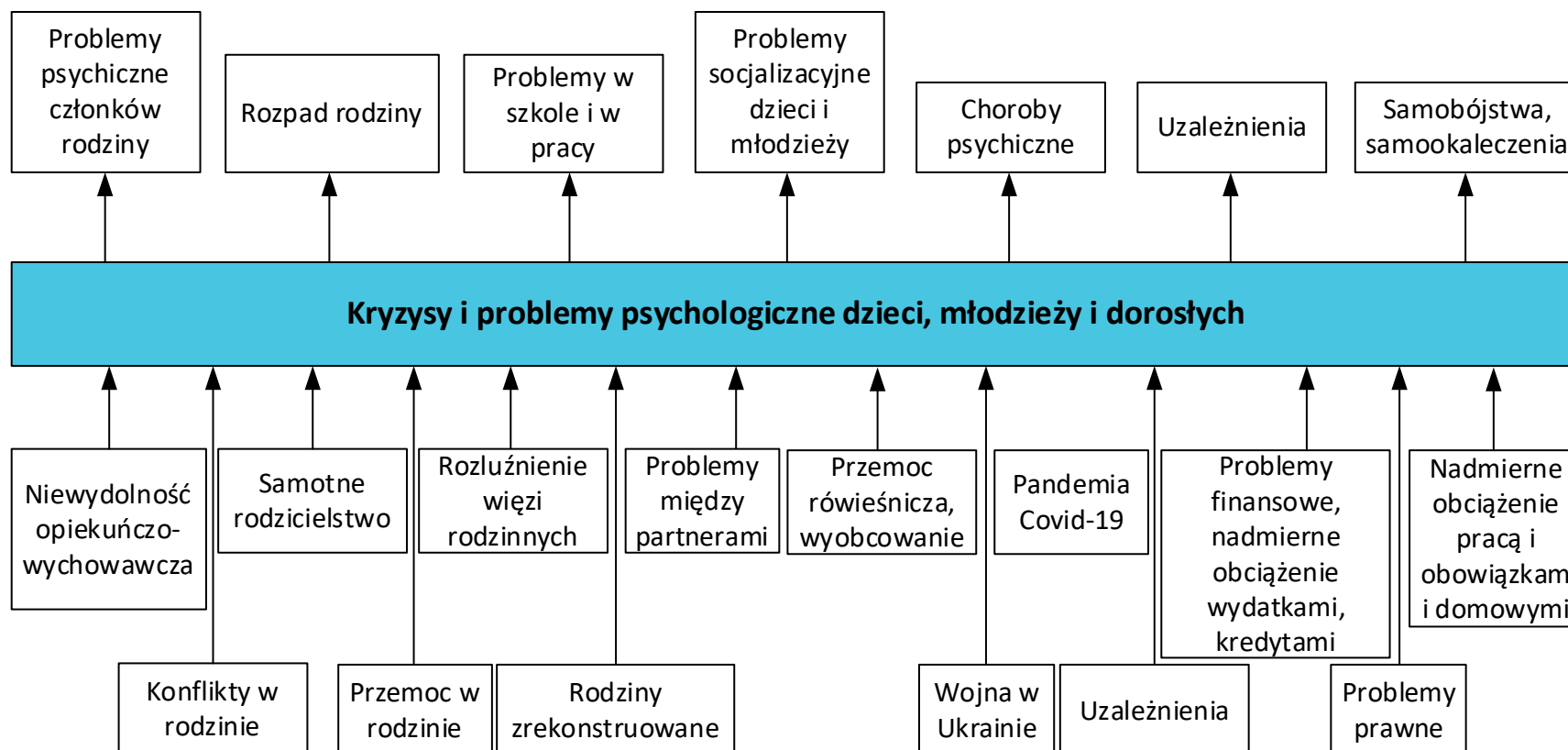
1.4.4. Przyczyny i skutki problemów społecznych

Problemy społeczne mają najczęściej wiele przyczyn i niosą za sobą różnorodne negatywne skutki społeczne. Wzajemne powiązanie problemów społecznych powoduje, że wiele problemów ma wspólne przyczyny i niesie za sobą podobne skutki dla osób i rodzin. Przyczyny problemów leżą zarówno po stronie rozwiązań ustrojowych, społecznych, instytucjonalnych i prawnych, jak też wiążą się z samodzielnym działaniem jednostek i rodzin. Analizę przyczyn i skutków problemów społecznych uznanych za kluczowe w Gminie Siechnice dokonano w postaci tzw. drzew problemów, odrębnie dla każdego problemu społecznego. Drzewa problemów zaprezentowano na ryc. 58.-69.

Ryc. 58. Drzewo problemu: niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodzin

Źródło: Opracowanie własne.

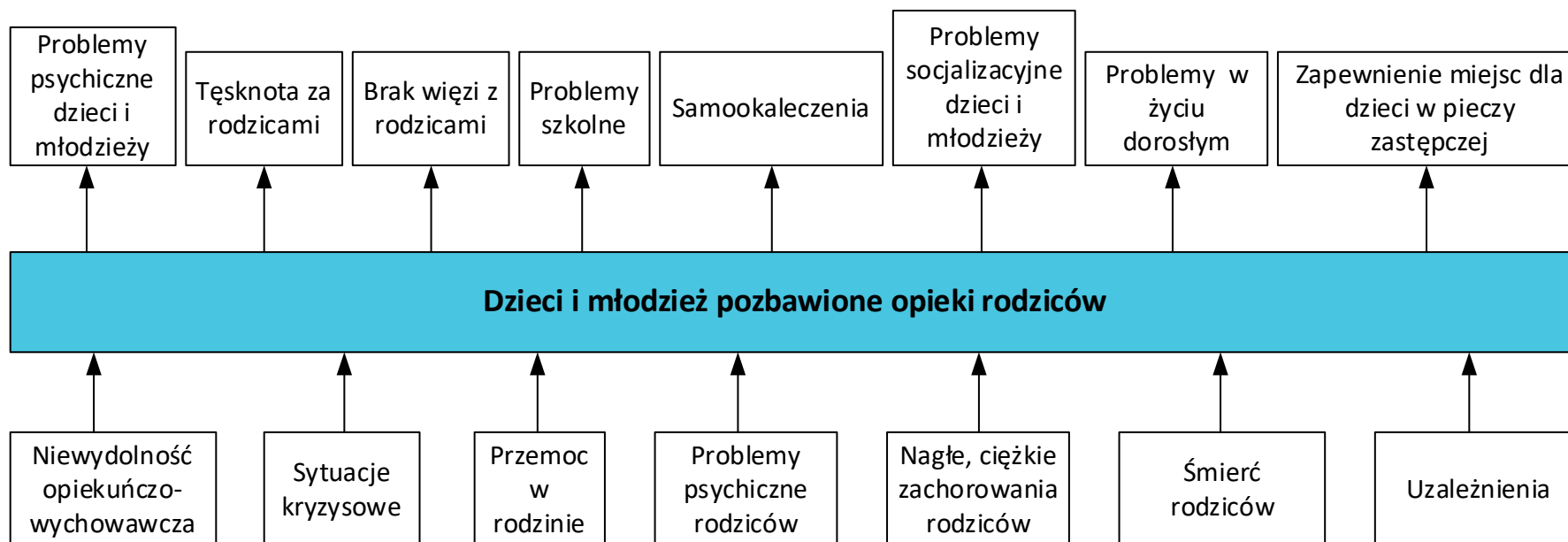

Ryc. 59. Drzewo problemu: kryzisy i problemy psychologiczne dzieci, młodzieży i dorosłych
Źródło: Opracowanie własne.

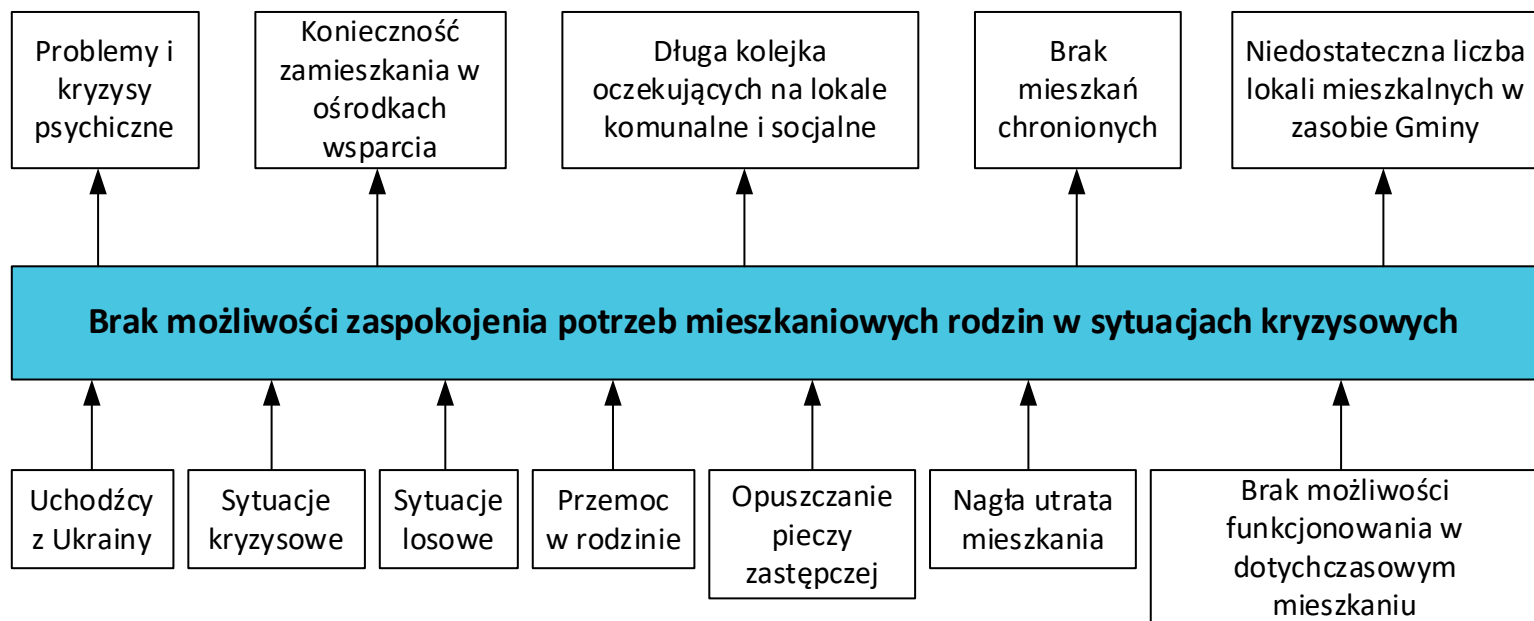
Ryc. 60. Drzewo problemu: napływ obywateli Ukrainy opuszczających swój kraj z powodu wojny

Źródło: Opracowanie własne.

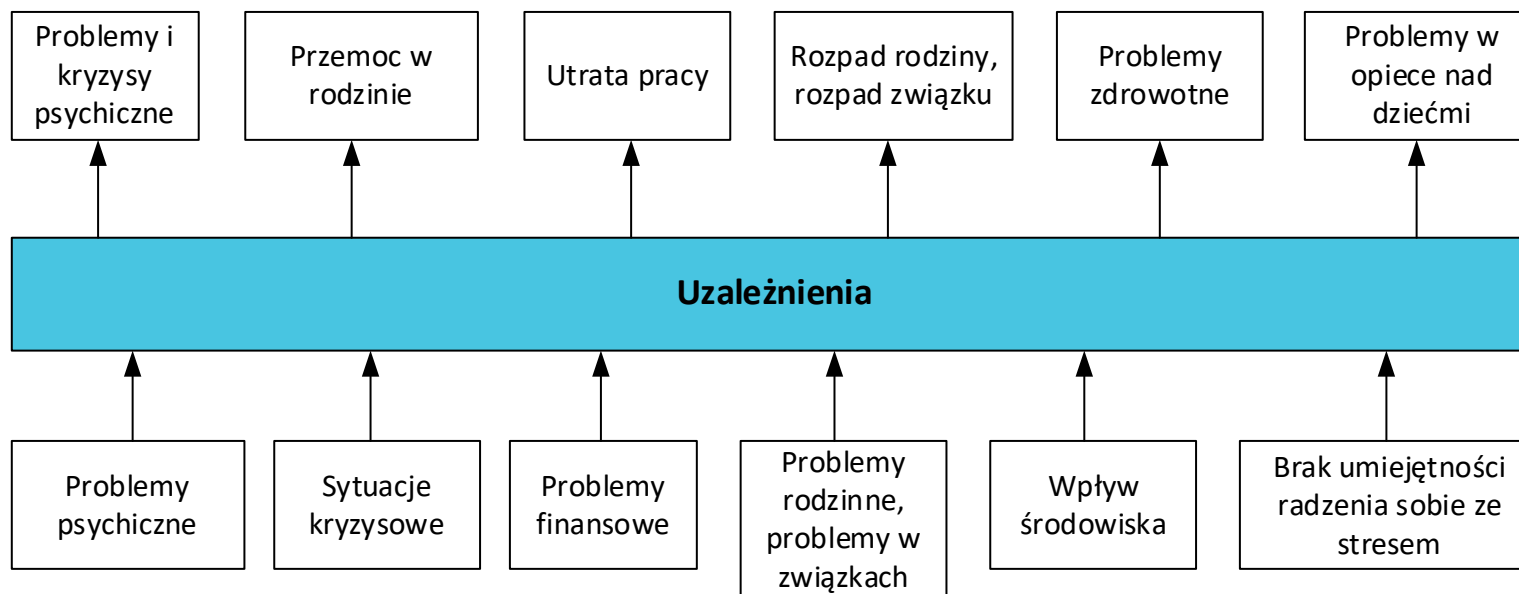
Ryc. 61. Drzewo problemu: dzieci i młodzież pozbawione opieki rodziców

Źródło: Opracowanie własne.

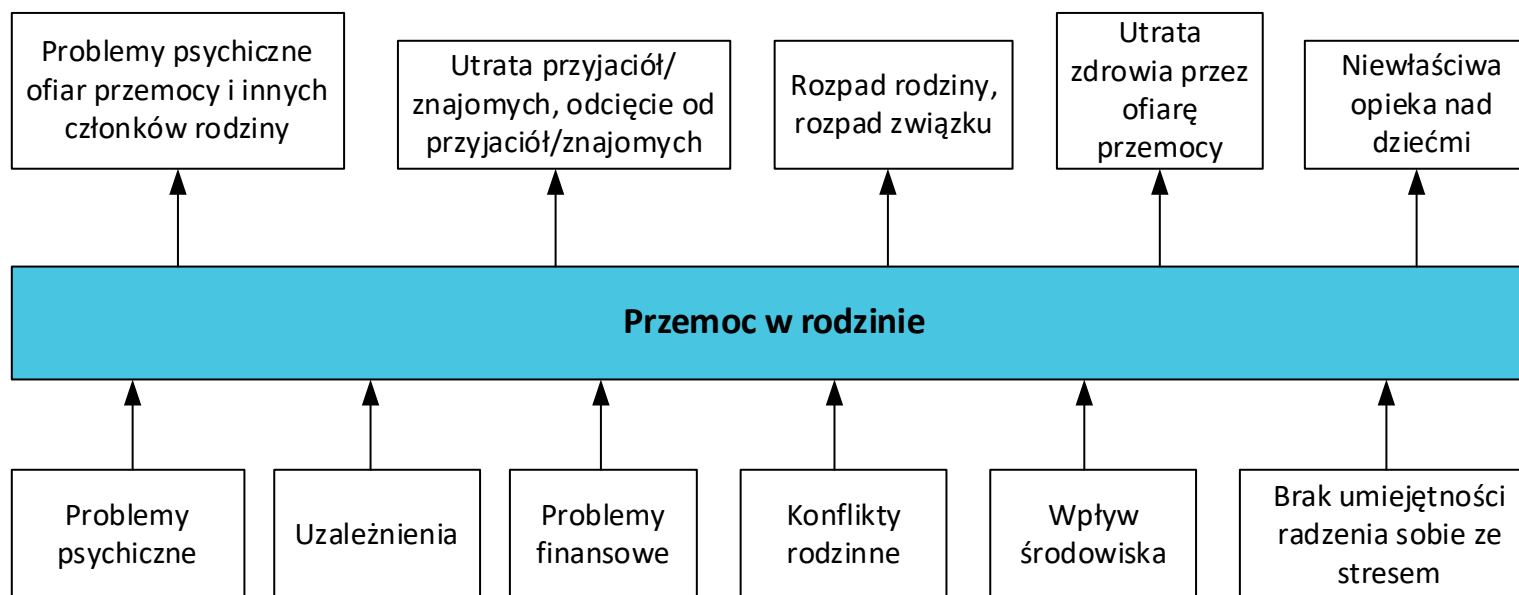
Ryc. 62. Drzewo problemu: brak możliwości zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych rodzin w sytuacjach kryzysowych

Źródło: Opracowanie własne.

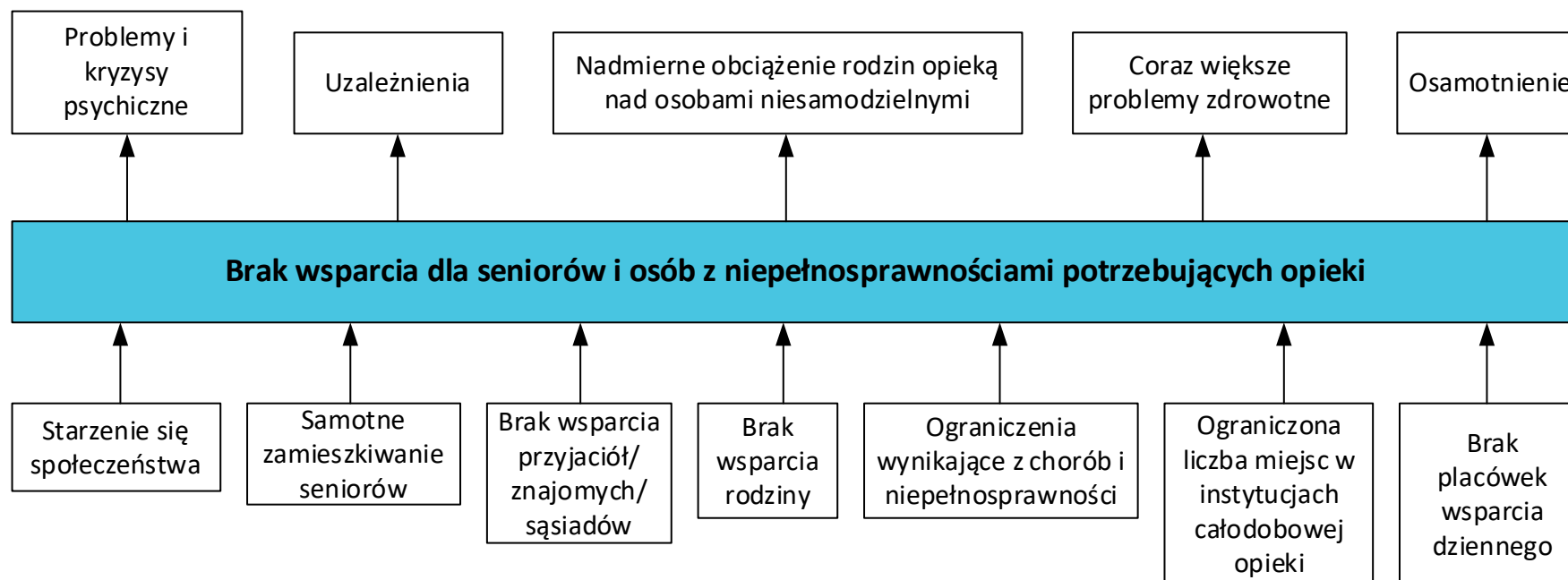
Ryc. 63. Drzewo problemu: uzależnienia

Źródło: Opracowanie własne.

Ryc. 64. Drzewo problemu: przemoc w rodzinie

Źródło: Opracowanie własne.

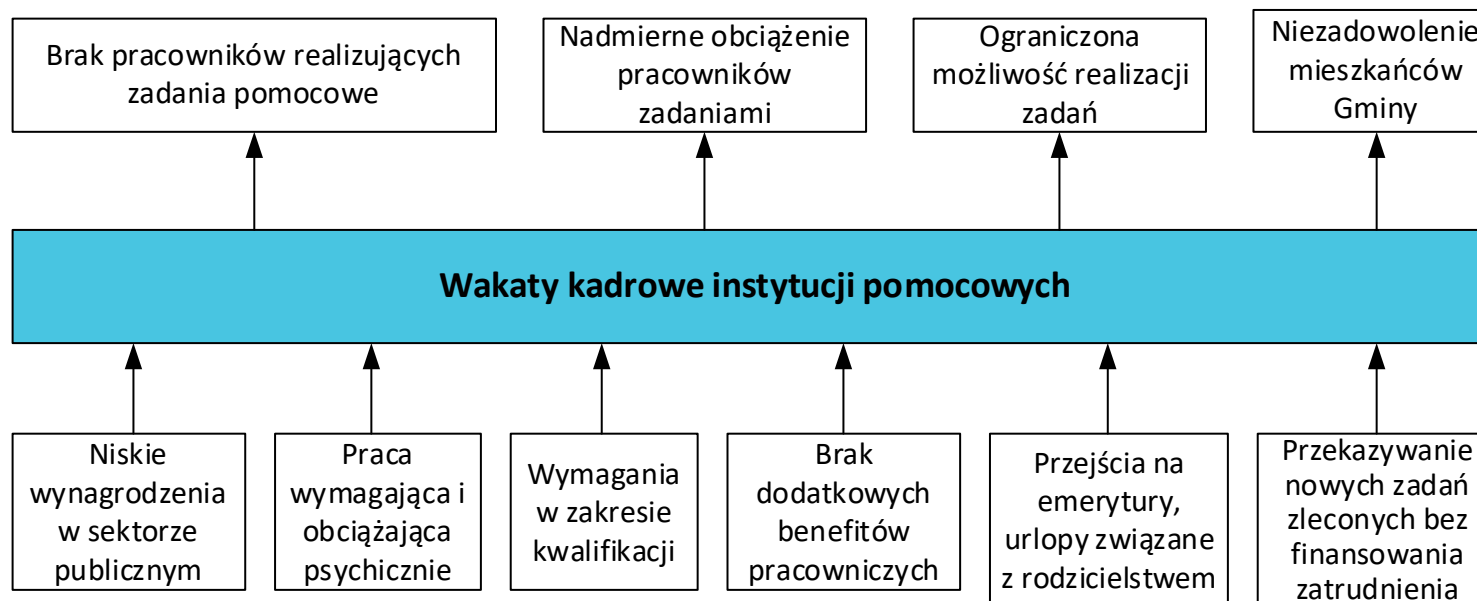
Ryc. 65. Drzewo problemu: brak wsparcia dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami potrzebujących opieki

Źródło: Opracowanie własne.

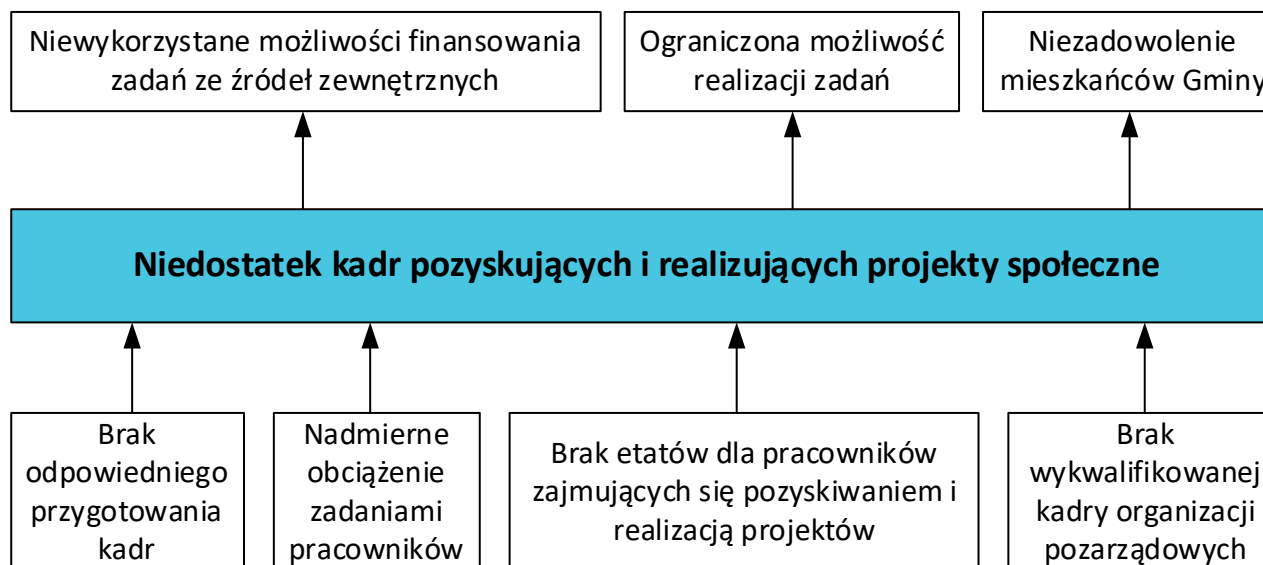
Ryc. 66. Drzewo problemu: słabo rozwinięta działalność organizacji pozarządowych w sferze rozwiązywania problemów społecznych

Źródło: Opracowanie własne.

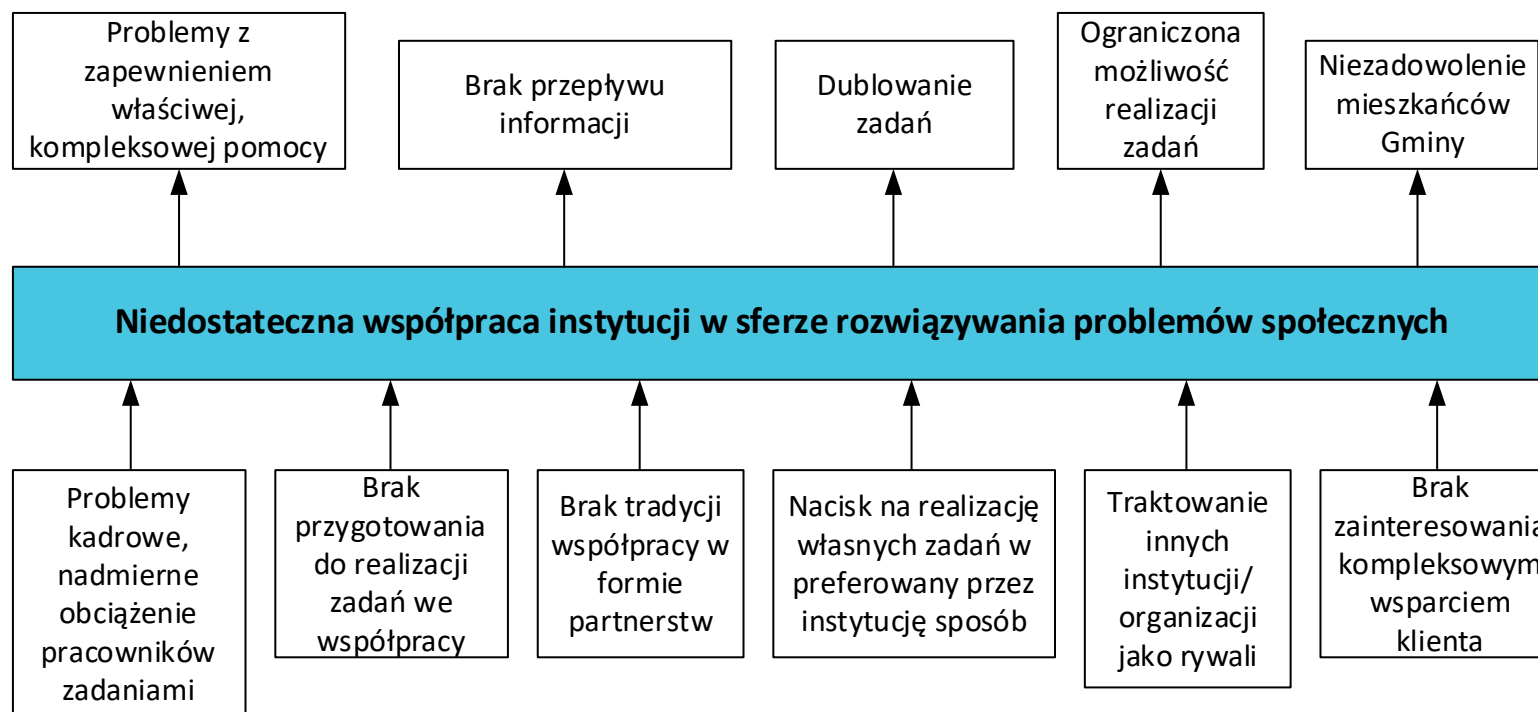
Ryc. 67. Drzewo problemu: wakaty kadrowe instytucji pomocowych

Źródło: Opracowanie własne.

Ryc. 68. Drzewo problemu: niedostatek kadr pozyskujących i realizujących projekty społeczne

Źródło: Opracowanie własne.

Ryc. 69. Drzewo problemu: niedostateczna współpraca instytucji w sferze rozwiązywania problemów społecznych

Źródło: Opracowanie własne.

1.5. Analiza interesariuszy

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027 tworzona jest z myślą o mieszkańcach Gminy Siechnice. Mieszkańcy Gminy są głównymi interesariuszami, do których kierowane są działania zaplanowane w *Strategii*. W kontekście projektowania działań warto jednak szczegółowo przeanalizować wszystkich interesariuszy *Strategii*, a więc instytucje i organizacje bezpośrednio zaangażowane w tworzenie dokumentu, mające wpływ pośredni lub bezpośredni na *Strategię*, odbiorców działań, osoby i podmioty zainteresowane realizacją działań wytyczonych w *Strategii*.

Interesariuszami *Strategii* są osoby, instytucje czy organizacje aktywnie włączone w opracowanie i realizację dokumentu, osoby do których kierowane są działania określone w dokumencie, a także podmioty, których działania dotyczą jedynie w sposób pośredni. Można również podzielić interesariuszy na: interesariuszy głównych, czyli osoby bądź instytucje, które odgrywają kluczową rolę w procesie opracowania i wdrażania dokumentu oraz interesariuszy drugorzędnych, czyli osoby i instytucje, które spełniają mniej znaczącą rolę w realizacji *Strategii*. Analizę interesariuszy zaprezentowano w tabeli 31.

Tabela 31. Interesariusze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027

Kategorie interesariuszy	Interesariusze główni	Interesariusze drugorzędni
Interesariusze mający wpływ na opracowanie i realizację Strategii	<ul style="list-style-type: none">– Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach– Burmistrz Siechnic– Rada Miejska w Siechnicach– Dolnośląskie Centrum Rozwoju Lokalnego– Zespół Interdyscyplinarny do spraw przemocy w rodzinie w Gminie Siechnice– Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych– Punkt Konsultacyjny– Policja– Organizacje pozarządowe zajmujące się problemami społecznymi	<ul style="list-style-type: none">– Urząd Miejski w Siechnicach– Sołtysi– Instytucje oświatowe– Centrum Kultury– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu
Interesariusze, do których kierowane są działania w ramach SRPS	<ul style="list-style-type: none">– Rodzice niedostatecznie przygotowani do pełnienia ról rodzicielskich– Dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych opiekuńczo i wychowawczo– Dzieci i młodzież pozbawione opieki rodziców– Rodziny pełniące funkcje rodzin zastępczych– Osoby w sytuacjach kryzysowych– Osoby z problemami psychicznymi/ w kryzysach psychicznych– Osoby starsze– Osoby długotrwale lub ciężko chore– Osoby z niepełnosprawnościami– Rodziny sprawujące opiekę nad osobami zależnymi– Osoby uzależnione i ich rodziny– Rodziny dotknięte przemocą – ofiary przemocy, sprawcy przemocy, członkowie rodzin, w których występuje przemoc– Imigranci przybywający na teren Gminy, w szczególności uchodźcy z Ukrainy	<ul style="list-style-type: none">– Dalsza rodzina i inni bliscy, znajomi i sąsiedzi osób i rodzin będących głównymi interesariuszami– Pracownicy instytucji i organizacji zajmujący się rozwiązywaniem problemów społecznych– Organizacje pozarządowe zajmujące się rozwiązywaniem problemów społecznych– Instytucje publiczne zajmujące się rozwiązywaniem problemów społecznych
Interesariusze, których działania w ramach SRPS dotyczą jedynie w sposób pośredni	<ul style="list-style-type: none">– Wszyscy mieszkańcy Gminy Siechnice	<ul style="list-style-type: none">– Podmioty gospodarcze działające na terenie Gminy Siechnice– Inne organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy

Źródło: Opracowanie własne.

Kluczowym interesariuszem mającym wpływ na opracowanie i realizację *Strategii* jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, który posiada potencjał społeczny i organizacyjny do przygotowania i wdrażania *Strategii*. Ważnym aspektem jest jednak współpraca GOPS z innymi interesariuszami odpowiedzialnymi za realizację *Strategii* w celu właściwego wykonywania zadań. Relacje między interesariuszami wytyczone są przez system wzajemnych powiązań w ramach samorządu gminnego, co umożliwia właściwą koordynację zadań. Potencjał, wiedza i doświadczenie interesariuszy są wystarczające by w sposób profesjonalny realizować zadania, największym wyzwaniem są zasoby finansowe niezbędne do realizacji zadań.

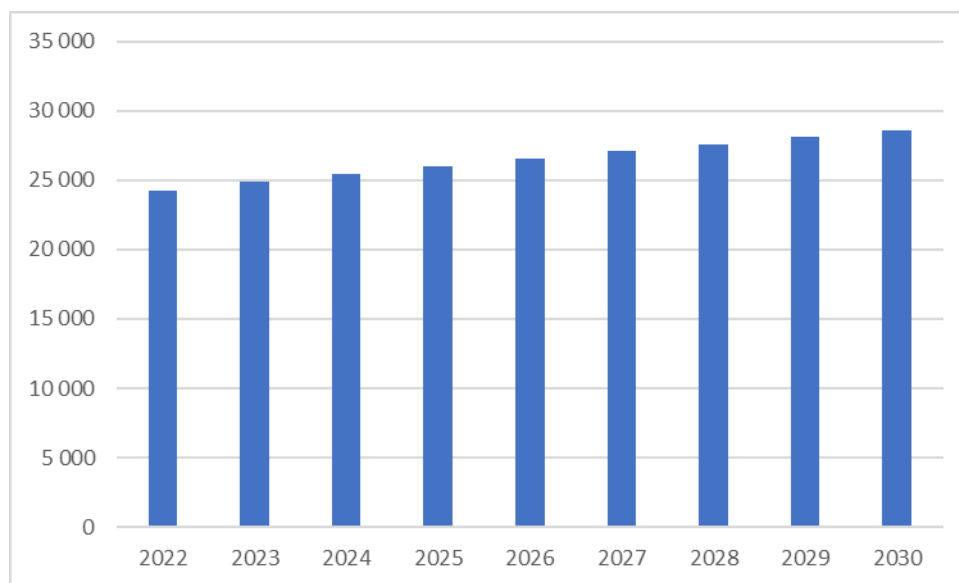
Kluczowi interesariusze, do których kierowane są działania określone w *Strategii* to mieszkańcy Gminy Siechnice dotknięci problemami społecznymi, których samodzielnie nie są w stanie rozwiązać. Ich potencjał nie jest wystarczający, by samodzielnie przezwyciężyć trudności, stąd konieczność wsparcia ze strony realizatorów *Strategii*. Napotykają wiele barier i trudności, które muszą przezwyciężyć by rozwiązać problemy społeczne.

Głównymi interesariuszami, na których *Strategia* oddziałuje pośrednio są wszyscy mieszkańcy Gminy Siechnice. Dzięki działaniom podejmowanym przez instytucje publiczne ich bliscy, sąsiedzi, znajomi, członkowie społeczności lokalnej uzyskują wsparcie w rozwiązaniu ich problemów. Mieszkańcy, którzy aktualnie nie korzystają z pomocy w związku z występowaniem problemów społecznych mogą – w związku z wystąpieniem trudnej sytuacji życiowej – wymagać wsparcia. Realizatorzy *Strategii* są przygotowani na udzielanie pomocy wszystkim, którzy znajdują się w potrzebie.

1.6. Prognoza zmian

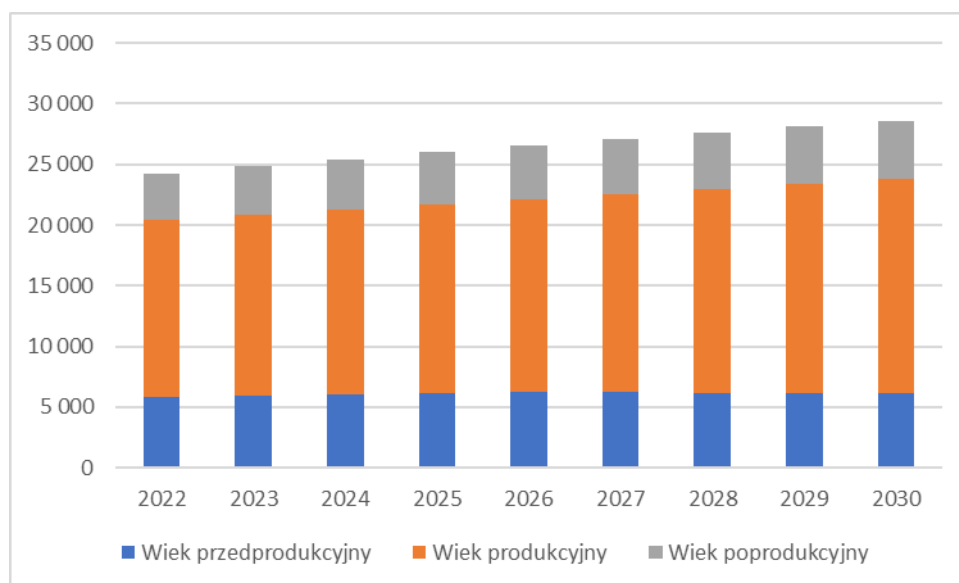
Prognozę zmian w okresie objętym *Strategią* rozpocząć należy od analizy demograficznej. Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030 przygotowana przez Główny Urząd Statystyczny wskazuje, że liczba mieszkańców Gminy Siechnice będzie systematycznie rosła – aż do 28 612 w 2030 roku (ryc. 70.).

Ryc. 70. Prognoza ludności dla Gminy Siechnice na lata 2022-2030

Źródło: Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030 (opracowanie eksperymentalne), Główny Urząd Statystyczny, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/prognoza-ludnosc/prognoza-ludnosc-gmin-na-lata-2017-2030-opracowanie-eksperymentalne,10,1.html>.

Analiza ludności według ekonomicznych grup wieku wskazuje, że liczba ludności będzie rosła w każdej z grup – zarówno wśród osób w wieku przedprodukcyjnym, jak i produkcyjnym oraz poprodukcyjnym. Procentowo najmniejszy wzrost będzie dotyczył jednak kategorii najmłodszej – w wieku 0-17 lat, zaś największy kategorii osób w wieku poprodukcyjnym (ryc. 71.). W przypadku kategorii osób w wieku produkcyjnym mocny wzrost zauważalny będzie dla kategorii wieku produkcyjnego niemobilnego (czyli mężczyzn w wieku 45-64 lata i kobiet w wieku 45-59 lat). Analizując wzrost liczby ludności w kategorii seniorów zwrócić należy uwagę, że procentowo największy wzrost dotyczył będzie kategorii najstarszych seniorów, w wieku powyżej 80. lat, co stanowić będzie wyzwanie w zakresie zapewnienia opieki i wsparcia (ryc. 72.).

Ryc. 71. Prognoza ludności według ekonomicznych grup wieku dla Gminy Siechnice na lata 2022-2030

Źródło: Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030 (opracowanie eksperymentalne), Główny Urząd Statystyczny, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/prognoza-ludnosc/prognoza-ludnosc-gmin-na-lata-2017-2030-opracowanie-eksperymentalne,10,1.html>.

Ryc. 72. Prognoza ludności w wieku 60+ dla Gminy Siechnice na lata 2022-2030

Źródło: Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030 (opracowanie eksperymentalne), Główny Urząd Statystyczny, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/prognoza-ludnosc/prognoza-ludnosc-gmin-na-lata-2017-2030-opracowanie-eksperymentalne,10,1.html>.

Prognozy zmian w zakresie obecności problemów społecznych, które są podstawą udzielania wsparcia z pomocy społecznej dokonano na podstawie ocen ekspertów, którzy wskazali na możliwe zmiany w zakresie liczby rodzin dotkniętych problemami społecznymi przy uwzględnieniu sytuacji na terenie Gminy Siechnice oraz ogólnych trendów społeczno-

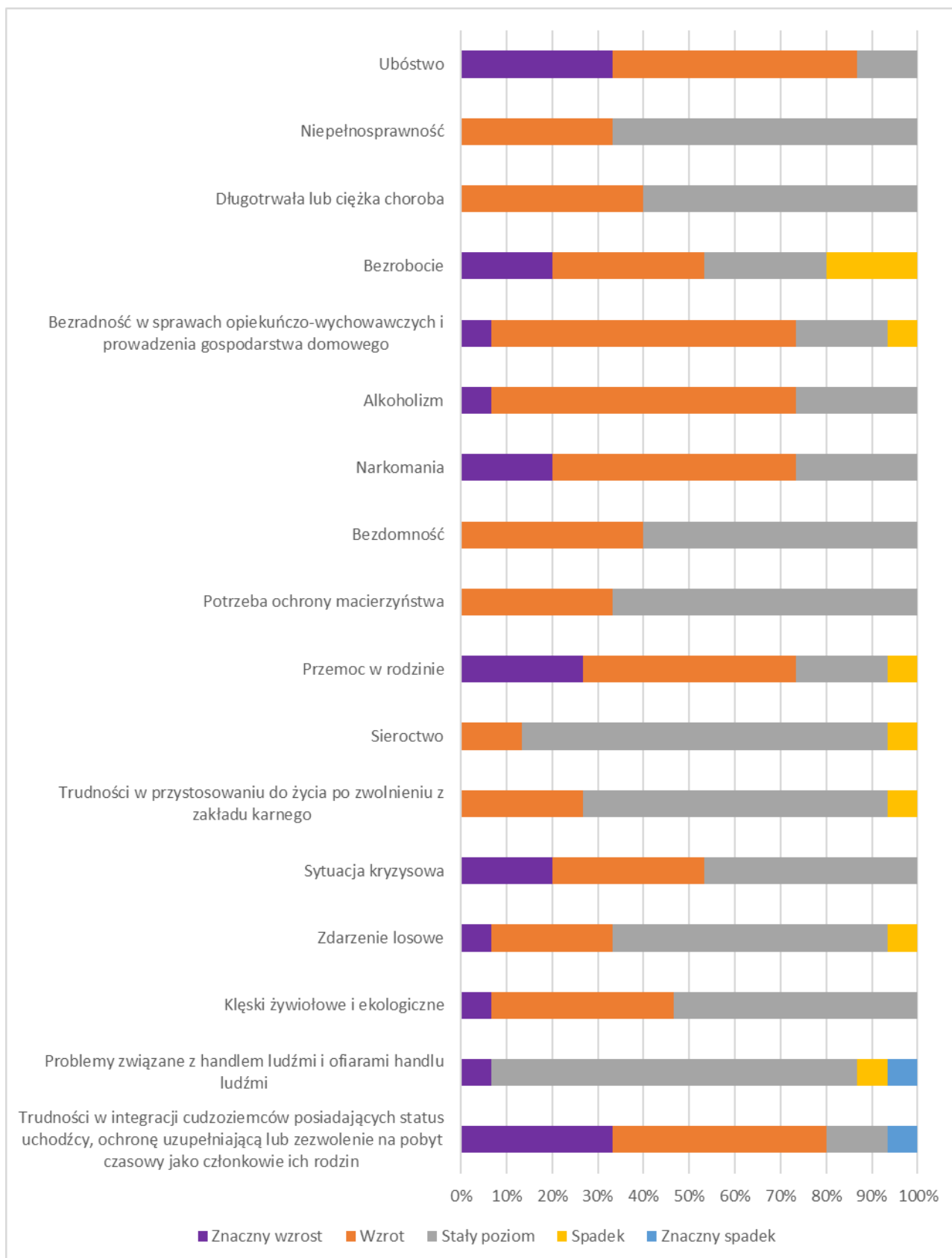

gospodarczych w kraju i na świecie. Więcej niż połowa ekspertów uznała, że rosta będzie liczba rodzin dotkniętych problemami takimi, jak:

- Ubóstwo;
- Bezrobocie;
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego;
- Alkoholizm;
- Narkomania;
- Przemoc w rodzinie;
- Trudności w integracji cudzoziemców posiadających status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy jako członkowie ich rodzin.

Zwrócić należy uwagę na fakt, że generalnie eksperci nie przewidują spadku czy znacznego spadku liczby rodzin dotkniętych kluczowymi problemami społecznymi. W przypadku tych problemów, w których nie prognozowano wzrostu wskazywano, że liczba rodzin dotkniętych problemem będzie utrzymywała się na stałym poziomie (ryc. 73.). Oznacza to, że działania na rzecz rozwiązywania problemów społecznych będą musiały być stale prowadzone i w okresie 2023-2027 nie należy przewidywać zmniejszenia się obciążenia pracowników realizujących działania pomocowe.

Cele i zadania określone w niniejszej *Strategii* muszą uwzględniać starzenie się społeczności Gminy Siechnice oraz rosnącą inflację i pogarszającą się sytuację gospodarczą, która może doprowadzić do wzrostu ubóstwa i bezrobocia, a także wzrost liczby osób z niepełnosprawnościami oraz dotkniętych długotrwałymi lub ciężkimi chorobami, co wiąże się ze starzeniem się społeczności Gminy.

Ryc. 73. Prognoza zmian liczby rodzin dotkniętych problemami społecznymi w okresie 2023-2027

Źródło: Opracowanie własne.

2. Analiza strategiczna

Analiza strategiczna jest zbiorem działań służących diagnozie Gminy Siechnice – posiadanych i dostępnych zasobów oraz jego bliższego i dalszego otoczenia, zarówno obecnego, jak i przyszłego. Analiza strategiczna służy określeniu, ocenie i przewidywaniu funkcjonowania sfery społecznej Gminy Siechnice. Pozwala na zbadanie, ocenę i przewidywanie przyszłego stanu sfery społecznej w Gminie z punktu widzenia możliwości rozwoju. Daje możliwość sprawdzenia potencjału, zdolności do wykorzystania szans i przeciwdziałania zagrożeniom. W ramach analizy strategicznej oceniono aktualnie realizowaną strategię działania oraz możliwe kierunki dalszych przedsięwzięć. Skoncentrowano się na sferze społecznej oraz kluczowych aspektach wpływających na sferę społeczną.

Analizę strategiczną przeprowadzono opierając się na metodzie SWOT, która należy do metod zintegrowanych, badających daną jednostkę samorządu terytorialnego i jej otoczenie. Analiza SWOT klasyfikuje czynniki ze względu na miejsce występowania – mające charakter wewnętrzny oraz zewnętrzny, a także ze względu na charakter oddziaływania – wpływające pozytywnie lub negatywnie. Pozwala to na wyróżnienie czterech kategorii czynników – należą do nich:

S	<i>strengths</i>	mocne strony
W	<i>weaknesses</i>	słabe strony
O	<i>opportunities</i>	szanse
T	<i>threats</i>	zagrożenia

Analizę strategiczną SWOT opracowano metodą warsztatową w ramach pracy z osobami odpowiedzialnymi za rozwiązywanie problemów społecznych. Zaprezentowano ją w tabeli 32.

Tabela 32. Analiza SWOT w zakresie sytuacji społecznej w Gminie Siechnice

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">– Atrakcyjne położenie w bezpośredniej bliskości Wrocławia, przekładające się na duże możliwości w zakresie podjęcia zatrudnienia oraz korzystania z oferty instytucji publicznych w sferze edukacji, ochrony zdrowia, pomocy społecznej i wsparcia rodziny;– Korzystna sytuacja demograficzna w Gminie;– Pozytywne trendy dotyczące działalności gospodarczej, niskie bezrobocie;– Funkcjonowanie placówek opieki nad dziećmi do lat 3 – publicznego żłobka oraz placówek niepublicznych;– Rozbudowana sieć publicznych i niepublicznych przedszkoli;– Niepubliczne placówki edukacyjne zapewniające rodzicom możliwość wyboru przedszkola i szkoły;– Duży zakres zajęć dodatkowych i wyrównawczych w szkole;– Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne uczniów w szkołach;– Szeroka oferta kulturalna Centrum Kultury – poprzez kluby i świetlice dostępna w różnych miejscowościach Gminy;– Sieć bibliotek działających w ramach Centrum Kultury;– Oferta sportowa SISK oraz klubów i organizacji sportowych,– Duża liczba imprez kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych na terenie Gminy;– Dobre zaplecze sportowo-rekreacyjne;– Obecność służb zapewniających bezpieczeństwo: Komisariat Policji, Straż Miejska oraz OSP;– Prężnie działające organizacje pozarządowe w sferze sportu– Aktywność podmiotów Kościoła katolickiego;– Aktywność sołtysów w sferze rozwiązywania problemów społecznych;	<ul style="list-style-type: none">– Zróżnicowanie urbanistyczno -przestrzenne terenu Gminy;– Brak poczucia związku z Gminą wśród nowych mieszkańców;– „Przepełnienie” szkół, przedszkoli i instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 związane z systematycznym wzrostem liczby dzieci na terenie Gminy;– Ograniczony kontakt instytucji gminnych z młodzieżą wymagającą wsparcia uczącą się poza terenem Gminy;– Brak miejsc aktywności dla starszej młodzieży na terenie Gminy;– Brak miejsc wsparcia dla osób starszych oraz z niepełnosprawnościami;– Występowanie zjawiska uzależnień i przemocy w rodzinie;– Ograniczone wsparcie dla osób w kryzysach psychicznych i z problemami psychicznymi;– Mała liczba organizacji pozarządowych zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych;– Mała liczba mieszkań komunalnych i niski standard części lokali, niedostatek lokali socjalnych i chronionych;– Ograniczony dostęp do opieki zdrowotnej na terenie Gminy;– Ograniczone zasoby finansowe na realizację działań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych;– Brak pomieszczeń (obiektów) do zaadaptowania na działania społeczne;– Braki kadrowe, nadmierne obciążenie kadr realizujących działania społeczne obowiązkami.– Brak efektywnej koordynacji instytucji pomocowych w sytuacjach kryzysowych na terenie Gminy.

<ul style="list-style-type: none">– Duża aktywność i współpraca instytucji, organizacji oraz mieszkańców w zakresie wsparcia uchodźców z Ukrainy;– Posiadanie przez Gminę strategii i programów działań w sferze społecznej;– Duża aktywność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w sferze realizacji projektów i programów działań na rzecz różnych kategorii potrzebujących: dzieci, młodzież, rodzin, seniorów, osób z niepełnosprawnościami;– Spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia;– Punkt Konsultacyjny w zakresie poradnictwa specjalistycznego (m.in. psycholog, psychoterapeuta, prawnik)– Stała współpraca instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych w Gminie: GOPS, ZOZ, placówki oświatowe, Policja, Straży Miejskiej, organizacje pozarządowe, kościoły.– Doświadczenie w realizacji projektów i programów finansowanych ze źródeł zewnętrznych.	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">– Wdrażanie działań zaplanowanych w Strategii i programach działań z zakresu pomocy społecznej;– Rozwój sektora pozarządowego oraz współpracy organizacji pozarządowych z Gminą w zakresie rozwiązywania problemów społecznych;– Powstawanie podmiotów ekonomii społecznej;– Zwiększenie dostępu mieszkańców do informacji dotyczących możliwych form wsparcia;– Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców, w tym wolontariatu;– Pozyskiwanie środków zewnętrznych na działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych;	<ul style="list-style-type: none">– Rosnące wydatki Gminy związane m.in. ze wzrostem cen energii i ogrzewania;– Dalsze pogarszanie się sytuacji gospodarczej w związku z wojną w Ukrainie i kryzysem gospodarczym;– Wzrost zakresu ubóstwa i wykluczenia społecznego;– Negatywny wpływ sytuacji społeczno-gospodarczej na kondycję psychiczną mieszkańców;– Zwiększanie się liczby gospodarstw jednoosobowych, szczególnie wśród osób starszych i z niepełnosprawnościami;– Wzrost problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinie, zaburzenie więzi rodzinnych;– Podejmowanie zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież;

<ul style="list-style-type: none">– Rozwój nowych usług publicznych dostosowanych do potrzeb mieszkańców;– Zawieranie porozumień z Wrocławiem oraz innymi sąsiednimi gminami w zakresie wspólnego tworzenia instytucji realizujących zadania społeczne oraz korzystania przez mieszkańców Gminy Siechnice z instytucji wsparcia społecznego położonych na ich terenie.	<ul style="list-style-type: none">– Wzrost liczby osób starszych i z niepełnosprawnościami wymagających udzielenia wsparcia w trybie pilnym i brak instytucjonalnych możliwości jego zapewnienia;– Napływ na teren Gminy rodzin, w skład których wchodzi osoby starsze i z niepełnosprawnościami korzystające uprzednio w innych gminach ze wsparcia instytucjonalnego niemającego adekwatnych odpowiedników w Gminie Siechnice;– Ograniczanie działalności placówek opieki zdrowotnej w zakresie leczenia i opieki osób długotrwale chorych i niepełnosprawnych;– Niewystarczające środki finansowe na realizację działań aktywizacyjnych i pomocowych;– Spadek aktywności społecznej, w tym w zakresie wolontariatu i działań organizacji pozarządowych;– Niespójność systemu polityki społecznej państwa, zmiany w sferze polityki socjalnej;– Niestabilne otoczenie prawne – doraźne obarczanie instytucji pomocy społecznej absorbującymi dodatkowymi zadaniami zleconymi niezwiązanymi z głównymi celami działania służb społecznych;– Brak osób chętnych do pracy na stanowiskach związanych z realizacją działań pomocowych, szczególnie w zawodzie pracownik socjalny.
---	--

Źródło: Opracowanie własne.

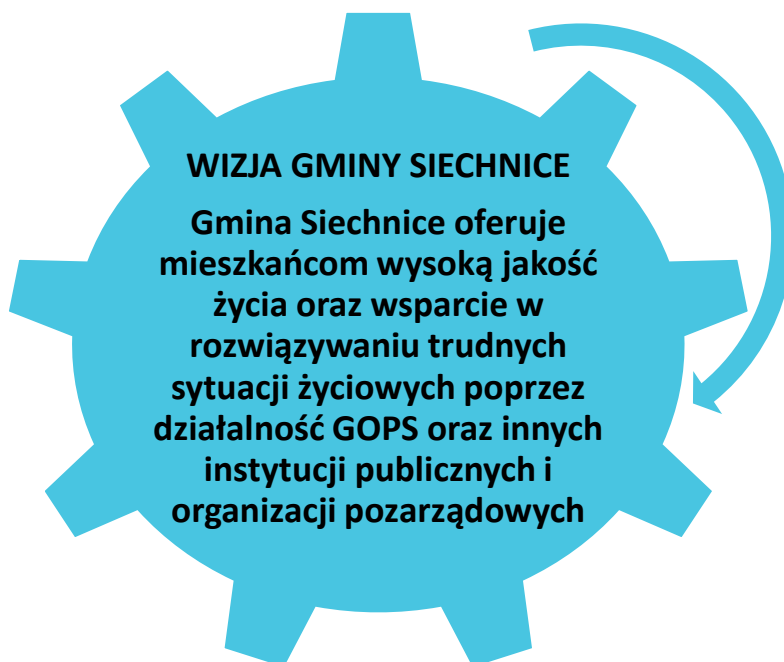
3. Część programowa

3.1. Kluczowe założenia, wizja i misja *Strategii*

Konstruując *Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027* przyjęto następujące kluczowe założenia przygotowania dokumentu:

- Spójność z dokumentami wyższej rangi – założenia *Strategii* uwzględniają spójność działań zaplanowanych w dokumentach strategicznych Gminy Siechnice z celami krajowych, regionalnych i lokalnych dokumentów strategicznych;
- Spójność z programami działań w sferze społecznej – założenia *Strategii* będą realizowane również poprzez programy działań w sferze społecznej;
- Horyzont czasowy *Strategii* określono na lata 2023-2027;
- Cele strategiczne, kierunki działań i zadania zostały opracowane na podstawie diagnozy sytuacji społecznej na terenie Gminy Siechnice i prognozy zmian;
- Uwzględniono kompetencje Gminy Siechnice jako gminy i możliwości budżetowe;
- Uwzględniono współpracę Gminy Siechnice z instytucjami publicznymi, szczególnie powiatowymi;
- Szczególny nacisk położono na współpracę z organizacjami pozarządowymi i potencjalną współpracę z podmiotami ekonomii społecznej. W *Strategii* założono włączenie organizacji pozarządowych w realizację działań przy wsparciu Gminy Siechnice;
- Sformułowano wizję i misję Gminy Siechnice w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, określono cele strategiczne, kierunki działań (cele operacyjne) oraz zadania przewidziane do realizacji.

Wizja w strategii rozwiązywania problemów społecznych wskazuje na pożądaną obraz przyszłości, który dzięki realizacji dokumentu ma zostać wykreowany, przedstawia docelowy wizerunek Miasta. Wizja Gminy Siechnice w obszarze rozwiązywania problemów społecznych została sformułowana następująco:

Misja w strategii rozwiązywania problemów społecznych wskazuje z kolei na zamierzenia i aspiracje gminy. Pokazuje dążenia, zamiary i wartości, na których opiera się gmina. Misja Gminy Siechnice w obszarze rozwiązywania problemów społecznych została określona w następujący sposób:

Realizacji wizji i misji podporządkowane będą cele, kierunki działań i zadania wytyczone w niniejszym dokumencie, a ich realizacja sprawi, że Gmina Siechnice stanie się gminą zapewniającą wysoką jakość życia wszystkim mieszkańcom, w tym również osobom zagrożonym problemami społecznymi i dotkniętym problemami społecznymi.

3.2. Cele strategiczne

Cele strategiczne strategii rozwiązywania problemów społecznych wskazują konkretnie, co gmina chce osiągnąć w obszarze rozwiązywania problemów społecznych. Stanowią odpowiedź na diagnozę strategiczną – wyznaczają strategiczne kierunki, na które należy położyć nacisk, aby rozwiązać zdiagnozowane problemy społeczne.

W oparciu o diagnozę sfery społecznej w Gminie Siechnice, analizę problemów społecznych i sposobów ich rozwiązywania wytyczono pięć celów strategicznych przewidzianych do realizacji na lata 2023-2027:

Realizacja założonych celów pozwoli na rozwiązanie zdiagnozowanych jako najbardziej uciążliwe kwestii i problemów społecznych dotyczących mieszkańców Gminy Siechnice, dzięki czemu poprawi się ich jakość życia, wzrośnie zadowolenie i poczucie więzi ze wspólnotą lokalną.

Cel strategiczny 1. 1. Kompleksowe wsparcie rodzin dla prawidłowej realizacji ich funkcji zakłada wsparcie rodzin we właściwej realizacji ich funkcji materialno-zabezpieczającej, opiekuńczo-wychowawczej oraz emocjonalnej. Szczególną pomocą objęte zostaną rodziny dotknięte kryzysami psychologicznymi i problemami społecznymi, rodziny o niskich kompetencjach rodzicielskich i społecznych, rodziny w sytuacjach kryzysowych, w tym rodziny imigrantów, szczególnie uchodźców z Ukrainy, dzieci i młodzież pozbawione opieki rodziców, a także rodziny, które nie są w stanie zaspokoić potrzeb mieszkaniowych. Działania nakierowane będą na wsparcie udzielane przez specjalistów, rozwój oferty usług społecznych wspierających właściwe realizacje funkcji rodziny, a także rozwój oferty wspierające, integracyjnej, socjalizacyjnej i edukacyjnej dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Cel strategiczny 2. Profilaktyka i wsparcie w przypadku uzależnień i przemocy w rodzinie ukierunkowany będzie na udzielanie wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie, a także realizację działań profilaktycznych w celu przeciwdziałania występowaniu tych problemów. Działania skoncentrowane będą na udzielaniu specjalistycznej pomocy, wsparciu poprzez działania indywidualne i grupowe oraz rozwijaniu profilaktyki.

Cel strategiczny 3. Stworzenie spójnego systemu wsparcia osób starszych, chorych i z niepełnosprawnościami ukierunkowany będzie na działania wspierające i opiekuńcze oraz aktywizujące osoby z niepełnosprawnościami i seniorów w celu zapewnienia im możliwości funkcjonowania w środowisku, aktywności społecznej, edukacyjnej, kulturalnej i rekreacyjnej. Działania skoncentrowane będą także na wsparciu rodzin opiekujących się osobami z niepełnosprawnościami i seniorami.

Cel strategiczny 4. Wsparcie działań organizacji pozarządowych i aktywności społecznej w sferze rozwiązywania problemów społecznych zakłada wieloaspektowe wsparcie rozwoju i działalności organizacji pozarządowych oraz działalności wolontariackiej, sąsiedzkiej, aktywności grup nieformalnych wspierających osoby i rodziny dotknięte problemami społecznymi. Działania ukierunkowane będą na pomoc w rozwijaniu działalności,

pozyskiwaniu środków zewnętrznych na realizację działań i organizowanie działalności społecznej.

Cel strategiczny 5. Rozwój działań wspierających rozwiązywanie problemów społecznych jest odpowiedzią na zdiagnozowaną potrzebę tworzenia odpowiednich warunków realizacji zadań pomocowych, a także podejmowania wspólnych, partnerskich działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych. Skomplikowanie współczesnych problemów powoduje, że ich rozwiązywanie wymaga z jednej strony, coraz większej wiedzy, umiejętności i kompetencji, z drugiej zaś, działań wspólnych, które umożliwiają wykorzystanie silnych stron różnych instytucji i organizacji, a co za tym idzie przekładają się na większą efektywność w rozwiązywaniu problemów społecznych.

3.3. Usługi społeczne realizowane w ramach Strategii

Cele strategiczne ukierunkowują działania realizowane w ramach *Strategii* i realizowane zadania na określone usługi społeczne z katalogu usług określonych w art. 2 ust 1 pkt 1-14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych³³. W ramach *Strategii* realizowane będą usługi z zakresu:

- Polityki prorodzinnej;
- Wspierania rodziny;
- Systemu pieczy zastępczej;
- Pomocy społecznej;
- Wspierania osób niepełnosprawnych;
- Edukacji publicznej;
- Pobudzania aktywności obywatelskiej;
- Mieszkalnictwa.

Głównym realizatorem usług będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, przy wsparciu instytucji publicznych oraz organizacji pozarządowych.

3.4. Koncepcja Centrum Usług Społecznych

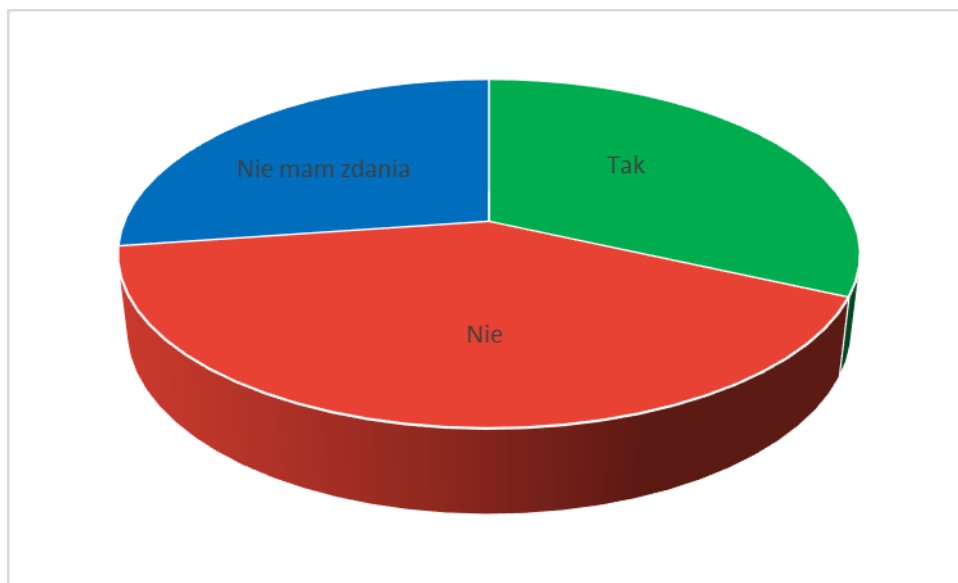
W ramach prac nad dokumentem przeanalizowano koncepcję przekształcenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych (CUS). Uznano, że aktualny model współpracy między instytucjami publicznymi dobrze się sprawdza, jednakże potencjalnie rozważyć można możliwość przekształcenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych.

Problem przekształcenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych był przedmiotem badania ankietowego wśród ekspertów odpowiedzialnych za rozwiązywanie problemów społecznych. Niemal jedna trzecia ekspertów uznała, że przekształcenie GOPS w CUS jest zasadne, zaś ponad jedna trzecia wskazała, że nie – pozostali nie mieli zdania. Podkreślić należy, że nawet osoby odpowiedzialne za rozwiązywanie problemów społecznych nie mają pełnej wiedzy dotyczącej funkcjonowania CUS. Eksperci zwrócili uwagę, że przekształcenie w CUS byłoby zasadne tylko w przypadku, gdy

³³ Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, Dz.U. z 2019 r., poz. 1818.

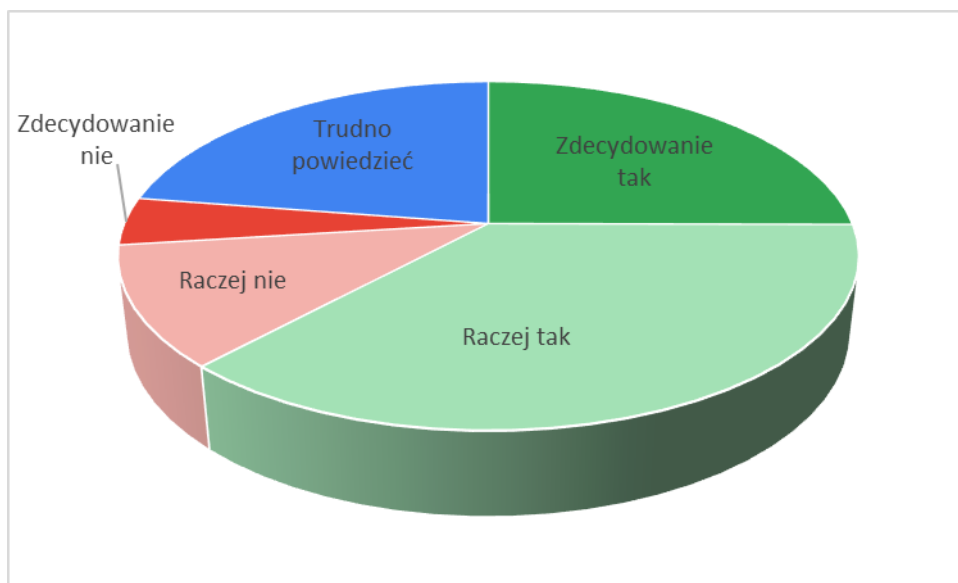
z przekształceniem wiązałyby adekwatne, konkretne wzmocnienie kadrowe i lokalowe nowej instytucji. W działalność CUS zasadne byłoby włączenie usług z zakresu obszaru mieszkalnictwo i obszaru pobudzanie aktywności obywatelskiej jako najbardziej powiązanych z działaniami dotychczas realizowanymi przez GOPS.

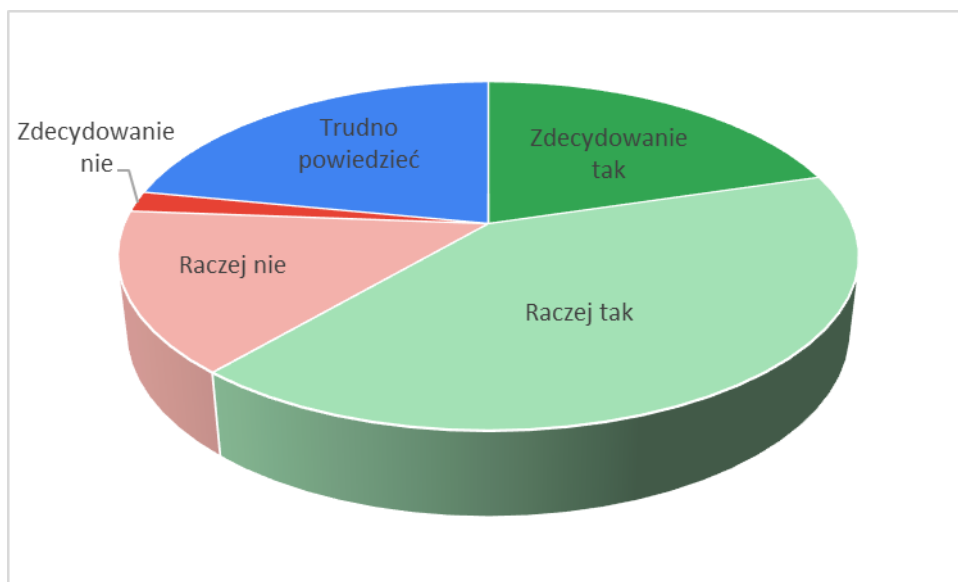
Ryc. 74. Zasadność przekształcenia GOPS w CUS – opinia ekspertów
Źródło: Opracowanie własne.

O opinię w tej sprawie zapytano również mieszkańców w badaniu ankietowym – większość respondentów, bo aż 61,9%, wskazała, że zdecydowanie lub raczej wskazane jest przekształcenie GOPS w Centrum Usług Społecznych, które łączyłoby dotychczasowe zadania realizowane przez Ośrodek (głównie pomoc społeczną i wsparcie rodzin) z innymi lokalnymi usługami społecznymi rozwijanymi adekwatnie do potrzeb mieszkańców (m.in. usługami w zakresie mieszkalnictwa komunalnego oraz współpracą z organizacjami pozarządowymi) (ryc. 75.).

Mieszkańcy zapytani zostali również o to, czy zmiana nazwy i poszerzenie zakresu działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zachęciłoby osoby i rodziny do korzystania z usług. 61,3% respondentów odpowiedziało, że zdecydowanie tak lub raczej tak (ryc. 76.).

Ryc. 75. Zasadność przekształcenia GOPS w CUS – opinia mieszkańców
Źródło: Opracowanie własne.

Ryc. 76. Opinia, że przekształcenie w CUS i zmiana nazwy zachęciłaby mieszkańców do korzystania z usług CUS
Źródło: Opracowanie własne.

Opinie mieszkańców wskazują na pozytywne nastawienie do utworzenia – w miejsce Ośrodka Pomocy Społecznej – Centrum Usług Społecznych. Decyzja ta wymaga jednak przeprowadzenia analiz zakresu zadań nowego podmiotu, możliwości lokalowych i kadrowych.

3.5. Kierunki działań i zadania

Przyjęte cele strategiczne są priorytetowymi obszarami interwencji, w ramach których będą podejmowane działania, służące rozwiązywaniu problemów społecznych. Cele strategiczne są konkretyzowane poprzez określenie kierunków działań (celów operacyjnych), a następnie wskazanie zadań, czyli planowanych do realizacji przedsięwzięć. Cele strategiczne, operacyjne oraz zadania tworzą hierarchiczny układ działań, które przyczynią się do realizacji przyjętych w dokumencie wizji i misji. Cele strategiczne, operacyjne i zadania zestawione zostały w tabeli 33.

Tabela 33. Cele strategiczne, operacyjne oraz zadania *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027*

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Zadania
1. Kompleksowe wsparcie rodzin dla prawidłowej realizacji ich funkcji	1.1. Wsparcie rodzin o niskich kompetencjach rodzicielskich i społecznych	1.1.1. Warsztaty rozwijające kompetencje rodziców i dzieci 1.1.2. Wsparcie specjalistyczne dla rodzin 1.1.3. Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze pomocy Asystenta Rodziny 1.1.4. Wsparcie dzieci imigranckich w integracji ze środowiskiem lokalnym poprzez dodatkowe zajęcia integracyjne i edukacyjne
	1.2. Pomoc dla rodzin w sytuacjach kryzysowych	1.2.1. Utworzenie stanowiska Interwenta Kryzysowego w Punkcie Konsultacyjnym 1.2.2. Wsparcie specjalistyczne w Punkcie Konsultacyjnym 1.2.3. Wsparcie w ramach Grup Wsparcia/ Grup Samopomocowych 1.2.4. Zapewnienie imigrantom dostępu do wsparcia w ich rodzimym języku 1.2.5. Pomoc psychologiczna i prawna dla imigrantów
	1.3. Wsparcie rozwoju systemu pieczy zastępczej	1.3.1. Wsparcie rodzin biologicznych w nabyciu umiejętności należytego sprawowania opieki nad dzieckiem w sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej

		1.3.2. Wsparcie rodzin zastępczych spokrewnionych
	1.4. Wsparcie rodzin w uzyskaniu lokalu z zasobu mieszkaniowego Gminy Siechnice	1.4.1. Stworzenie systemu przydziału mieszkań chronionych 1.4.2. Utworzenie mieszkań chronionych, wspomaganych i interwencyjnych 1.4.3. Zapewnienie mieszkań komunalnych wychowankom opuszczającym pieczę zastępczą 1.4.4. Uregulowanie zasad dostępu do mieszkań z zasobu gminy dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej
2. Profilaktyka i wsparcie w przypadku uzależnień i przemocy w rodzinie	2.1. Wsparcie osób uzależnionych i ich rodzin	2.1.1. Wsparcie w ramach Punktu Konsultacyjnego 2.1.2. Współpraca z Poradniami, Placówkami Lecznictwa Odwykowego oraz Ośrodkami Leczenia Uzależnień 2.1.3. Pomoc w ramach Grup Wsparcia i Grup Samopomocowych w zakresie uzależnień i współuzależnień
	2.2. Wsparcie rodzin z problemem przemocy	2.2.1. Pomoc rodzinom doświadczającym przemocy w ramach wszczętej procedury „Niebieskie Karty” 2.2.2. Wsparcie terapeutyczne, psychospołeczne i prawne 2.2.3. Tworzenie Grup Wsparcia dla osób doświadczających przemocy
	2.3. Działania profilaktyczne na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy	2.3.1. Kampanie informacyjno-edukacyjne w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy 2.3.2. Wspieranie placówek oświatowych w zakresie programów rekomendowanych i profilaktycznych 2.3.3. Organizowanie zajęć i aktywności pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży 2.3.4. Utworzenie placówki wsparcia dziennego 2.3.5. Podnoszenie kwalifikacji kadry podmiotów realizujących działania w zakresie przeciwdziałania

		uzależnieniom i przemocy w rodzinie na terenie Gminy
3. Stworzenie spójnego systemu wsparcia osób starszych, chorych i z niepełnosprawnościami	3.1. Wsparcie seniorów w środowisku lokalnym	3.1.1. Rozwój i profesjonalizacja usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi 3.1.2. Wdrożenie usług sąsiedzkich 3.1.3. Utworzenie Domu Dziennego Pobytu
	3.2. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin	3.2.1. Zapewnienie opieki wytchnieniowej 3.2.2. Zapewnienie wsparcia Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej 3.2.3. Utworzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej 3.2.4. Utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy 3.2.5. Szkolenia dla opiekunów nieformalnych
	3.3. Wsparcie aktywności społecznej seniorów i osób z niepełnosprawnościami	3.3.1. Organizowanie warsztatów podnoszących wiedzę i umiejętności teleinformatyczne 3.3.2. Wspieranie seniorów, osób z niepełnosprawnościami oraz członków ich rodzin w podejmowaniu aktywności na rzecz środowiska lokalnego 3.3.3. Wdrażanie i promocja nowoczesnych rozwiązań opieki nad osobami starszymi i z niepełnosprawnościami
4. Wsparcie działań organizacji pozarządowych i aktywności społecznej w sferze rozwiązywania problemów społecznych	4.1. Pomoc organizacjom pozarządowym w realizacji projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych	4.1.1. Utworzenie Punktu wsparcia organizacji pozarządowych 4.1.2. Ogłaszanie otwartych konkursów ofert na realizację zadań w zakresie świadczenia usług społecznych
	4.2. Rozwój wolontariatu w zakresie rozwiązywania problemów społecznych	4.2.1. Utworzenie i wspieranie wolontariatu w GOPS 4.2.2. Wsparcie organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu wolontariuszy

5. Rozwój działań wspierających rozwiązywanie problemów społecznych	5.1. Tworzenie i wdrażanie programów działań dla rozwiązywania problemów społecznych	5.1.1. Tworzenie strategii i programów działań wspierających realizację usług społecznych
	5.2. Profesjonalne kadry rozwiązywania problemów społecznych	5.2.1. Podnoszenie kwalifikacji pracowników instytucji i organizacji pozarządowych 5.2.2. Nawiązywanie współpracy z innymi podmiotami w celu pozyskiwania pracowników 5.2.3. Utworzenie w strukturze GOPS stanowiska ds. projektów społecznych
	5.3. Współpraca instytucji i organizacji pozarządowych w sferze rozwiązywania problemów społecznych	5.3.1. Koordynacja działań międzyinstytucjonalnych przez Interwenta Kryzysowego 5.3.2. Koordynacja i inicjowanie działań międzyinstytucjonalnych przez Biuro Obronności i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Siechnicach

Źródło: Opracowanie własne.

Wskazane cele strategiczne i operacyjne wytyczają działania Gminy Siechnice w obszarze rozwiązywania problemów społecznych. Cele strategiczne i kierunki działań wytyczone zostały jako odpowiedź na zdiagnozowane i uznane za kluczowe problemy społeczne, stąd bezpośrednie powiązanie problemów społecznych z celami strategicznymi i kierunkami działań określonymi w niniejszym dokumencie. Relację problemy społeczne – kierunki działań – cele strategiczne wykazano na ryc. 77.

Ryc. 77. Relacja problemy społeczne – kierunki działań – cele strategiczne *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027*

Źródło: Opracowanie własne.

3.5. Sposób realizacji *Strategii*, ramy finansowe i wskaźniki realizacji zadań

Dla realizacji *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027* przyjęto system wdrażania składający się z trzech etapów:

- Etap 1. Prace nad dokumentem i przyjęcie *Strategii* – rok 2022;
- Etap 2. Wdrażanie *Strategii* i bieżący monitoring – lata 2023-2027;
- Ewaluacja *Strategii* i prace nad nowym dokumentem – 2027.

Pamiętać należy, że *Strategia* będzie wdrażana również poprzez programy działań w sferze społecznej.

Przyjęcie *Strategii* jest pierwszym krokiem do rozwiązania zdiagnozowanych kwestii i problemów społecznych, przy wykorzystaniu pomysłów i rozwiązań zawartych w dokumencie. Aby strategia spełniła swoje zadanie konieczne jest bieżące monitorowanie realizacji celów i zadań oraz ich efektów, jak również stałe diagnozowanie potrzeb w sferze społecznej, a w razie potrzeby korekta celów i zadań strategicznych tak, aby jak najlepiej odpowiadały one na bieżące potrzeby społeczne.

Nadzór nad realizacją całości *Strategii* należy do zadań kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Za wdrażanie *Strategii* odpowiedzialny będzie Zespół ds. opracowania i realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Siechnice na lata 2023-2027, powołany zarządzeniem nr 9/2022 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach z dnia 16 września 2022 r.

W realizacji zadań brał będzie udział przede wszystkim Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ale także inne podmioty – instytucje publiczne i organizacje pozarządowe, ściśle współpracujące z GOPS. Dla właściwej realizacji zadań do każdego zadania przypisani zostali główni realizatorzy.

Zadania mają również swoich beneficjentów – a więc odbiorców, którzy bezpośrednio dotyczą korzyści wynikające z realizacji zadania. Podkreślić należy, że pośrednio zadania wpływają na całą społeczność lokalną i przyczyniają się do poprawy jakości życia.

Większość zadań *Strategii* realizowana będzie w trybie ciągłym, w całym okresie wdrażania dokumentu, a więc w latach 2023-2027.

Na określenie ram finansowych *Strategii* znaczący wpływ mają dwa czynniki. Po pierwsze, to horyzont czasowy realizacji dokumentu, po drugie zaś, wielość podmiotów realizujących zadania. Uniemożliwia to precyzyjne określenie wysokości funduszy

przeznaczonych na realizację zadań w poszczególnych latach. Środki przewidziane na wdrażanie działań uwzględnione zostaną w budżetach poszczególnych jednostek, a pochodzić będą z budżetu Gminy Siechnice, w tym środków z budżetu państwa przekazywanych Gminie Siechnice na realizację zadań zleconych, środków przekazywanych w ramach programów resortowych czy środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Dla realizacji zadań wykorzystywane będą również środki krajowe i zagraniczne (przede wszystkim pochodzące z funduszy europejskich) pozyskiwane w ramach realizacji projektów, a także środki organizacji pozarządowych i beneficjentów.

Rezultaty *Strategii*, tak jak cele, muszą być weryfikowalne i mierzalne. Pokazują one produkty czy usługi, które powstaną w wyniku realizacji działań i będą dostarczone beneficjentom. Dla analizy rezultatów realizacji zadań określono wskaźniki, czyli fakty i zjawiska, które pokazują, że zadanie zostało wdrożone, a planowana została zrealizowana.

Dla każdego zadania zaplanowanego w ramach *Strategii* sporządzono matrycę zadania w której określono zakres zadania, beneficjentów, harmonogram realizacji zadania, główne źródła finansowania, realizatorów, niezbędne zasoby oraz wskaźniki realizacji zadania.

MATRYCE ZADAŃ

Cel strategiczny 1. Kompleksowe wsparcie rodzin dla prawidłowej realizacji ich funkcji

Nazwa zadania	1.1.1. Warsztaty rozwijające kompetencje rodziców i dzieci
Zakres zadania	Zadanie obejmuje organizację warsztatów rozwijających kompetencje rodzicielskie i społeczne rodziców oraz kompetencje społeczne dzieci. W ramach zadania będą realizowane m.in. warsztaty kompetencji rodzicielskich, warsztaty umiejętności społecznych dla dzieci
Beneficjenci	Dzieci, młodzież, rodzice
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów, środki organizacji pozarządowych
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, instytucje oświatowe, organizacje pozarządowe
Niezbędne zasoby	Specjaliści, pomieszczenia
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba zrealizowanych warsztatów dla dzieci i młodzieży Liczba zrealizowanych warsztatów dla dorosłych Liczba osób biorących udział w warsztatach (dzieci i młodzież) Liczba osób biorących udział w warsztatach (dorośli)

Nazwa zadania	1.1.2. Wsparcie specjalistyczne dla rodzin
Zakres zadania	Zadanie obejmuje zapewnienie wsparcia specjalistycznego: psychologicznego, terapeutycznego i prawnego w ramach Punktu Konsultacyjnego, placówek edukacyjnych i organizacji pozarządowych
Beneficjenci	Rodziny z dziećmi potrzebujące wsparcia
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów, środki organizacji pozarządowych
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, instytucje edukacyjne, organizacje pozarządowe
Niezbędne zasoby	Specjaliści, pomieszczenia
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba osób korzystających z pomocy Liczba udzielonych porad

Nazwa zadania	1.1.3. Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze pomocy Asystenta Rodziny
Zakres zadania	Zadanie obejmuje zapewnienie rodzinom z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi oraz trudnościami w prowadzeniu gospodarstwa domowego wsparcia specjalisty – Asystenta Rodziny, który będzie prowadził z rodziną specjalistyczną pracę, zmierzającą do przywrócenia rodzinie właściwej realizacji funkcji
Beneficjenci	Rodziny z dziećmi przeżywające trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Specjaliści, pomieszczenia
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba rodzin objętych wsparciem Asystenta Rodziny Liczba skierowań do objęcia wsparciem wydanych przez Sąd Rodzinny Liczba rodzin, z którymi Asystent zakończył współpracę w związku z realizacją planu pomocy

Nazwa zadania	1.1.4. Wsparcie dzieci imigranckich w integracji ze środowiskiem lokalnym poprzez dodatkowe zajęcia integracyjne i edukacyjne
Zakres zadania	Zadanie obejmuje wsparcie dzieci imigranckich, przede wszystkim uchodźców z Ukrainy, przybywających do Polski w związku z wojną w Ukrainie, w integracji z polskimi rówieśnikami, w tym grupą szkolną, poprzez zajęcia integracyjne i edukacyjne wspierające znajomość języka polskiego, przełamywanie barier komunikacyjnych, integrację z lokalną społecznością
Beneficjenci	Imigranci zamieszkujący na terenie Gminy Siechnice
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027 (zależnie od potrzeb)
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów, środki organizacji pozarządowych
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, Centrum Kultury, instytucje oświatowe, organizacje pozarządowe
Niezbędne zasoby	Specjaliści, pomieszczenia, inne zasoby niezbędne do realizacji działań integracyjnych
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba organizacji pozarządowych realizujących wsparcie Liczba punktów pomocy prowadzonych przez organizacje pozarządowe

Nazwa zadania	1.2.1. Utworzenie stanowiska Interwenta Kryzysowego w Punkcie Konsultacyjnym
Zakres zadania	W ramach zadania w Punkcie Konsultacyjnym funkcjonującym w ramach GOPS utworzone zostanie stanowisko Interwenta Kryzysowego, którego zadaniem będzie wspieranie osób i rodzin w sytuacjach kryzysowych, w tym poprzez organizację doraźnego wsparcia oraz zaplanowanie długookresowej pomocy. Interwent Kryzysowy będzie też wspierał bieżącą pracę Punktu Konsultacyjnego
Beneficjenci	Mieszkańcy znajdujący się w sytuacjach trudnych, kryzysowych
Harmonogram realizacji zadania	2023-2024
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Dodatkowy etat na utworzenie stanowiska Interwenta Kryzysowego
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba osób pracujących na stanowisku Interwent Kryzysowy (wymiar etatu)

Nazwa zadania	1.2.2. Wsparcie specjalistyczne w Punkcie Konsultacyjnym
Zakres zadania	Zadanie obejmuje zapewnienie wsparcia specjalistycznego: psychologicznego, terapeutycznego i prawnego, w sytuacjach wywołanych problemami uzależnień, współuzależnieniem, przemocą oraz innymi sytuacjami kryzysowymi
Beneficjenci	Mieszkańcy znajdujący się w sytuacjach trudnych, kryzysowych
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Specjaliści, pomieszczenia
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba osób korzystających z pomocy Liczba udzielonych porad Liczba zatrudnionych specjalistów

Nazwa zadania	1.2.3. Wsparcie w ramach Grup Wsparcia/ Grup Samopomocowych
Zakres zadania	Zadanie obejmuje zapewnienie wsparcia osobom znajdującym się w trudnych, kryzysowych sytuacjach, zmagających się z problemami społecznymi wsparcia w ramach Grup Wsparcia czy Grup Samopomocowych, skupiających osoby dotknięte tym samym (podobnym) problemem społecznym przy wsparciu specjalistów
Beneficjenci	Mieszkańcy znajdujący się sytuacjach trudnych, kryzysowych
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Specjaliści, pomieszczenia
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba funkcjonujących Grup Wsparcia/ Grup Samopomocowych

Nazwa zadania	1.2.4. Zapewnienie imigrantom dostępu do wsparcia w ich rodzimym języku
Zakres zadania	Zadanie obejmuje zapewnienie imigrantom dostępu wsparcia oferowanego przez GOPS w rodzimym języku. W związku z dużym napływem uchodźców z Ukrainy na teren Gminy Siechnice w ramach realizacji zadania nacisk położony zostanie na zapewnienie możliwości komunikacji w języku ukraińskim, szczególnie w sytuacjach kryzysowych, gdy problem komunikacyjny uniemożliwia realizację pomocy, a zależnie od potrzeb będzie rozwijany o dostępność do wsparcia w innych językach
Beneficjenci	Imigranci zamieszkujący na terenie Gminy Siechnice
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027 (zależnie od potrzeb)
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Specjaliści, pomieszczenia
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba pracowników (wolontariuszy) posługujących się biegle językiem niezbędnym w kontaktach z imigrantami

Nazwa zadania	1.2.5. Pomoc psychologiczna i prawna dla imigrantów
Zakres zadania	Zadanie obejmuje zapewnienie pomocy specjalistycznej: psychologicznej i prawnej imigrantom przybywającym na teren Gminy Siechnice. W szczególności dotyczy to uchodźców z Ukrainy, uciekających do Polski przed wojną
Beneficjenci	Imigranci zamieszkujący na terenie Gminy Siechnice
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027 (zależnie od potrzeb)
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów, środki organizacji pozarządowych
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, organizacje pozarządowe
Niezbędne zasoby	Specjaliści, pomieszczenia
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba osób korzystających z pomocy Liczba udzielonych porad

Nazwa zadania	1.3.1. Wsparcie rodzin biologicznych w nabyciu umiejętności należytego sprawowania opieki nad dzieckiem w sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej
Zakres zadania	Zadanie obejmuje wsparcie rodzin biologicznych, niewydolnych w zakresie opiekuńczo-wychowawczym i prowadzenia gospodarstwa domowego, dotkniętych problemami społecznymi, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej. Główne działania będą realizowane przez Asystenta Rodziny, który koordynował będzie również pozostały zakres wsparcia
Beneficjenci	Rodzice, których dzieci zostają umieszczone w pieczy zastępczej
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Specjaliści, pomieszczenia
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba rodzin objętych wsparciem Asystenta Rodziny w związku z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej

Nazwa zadania	1.3.2. Wsparcie rodzin zastępczych spokrewnionych
Zakres zadania	Zadanie obejmuje wsparcie rodzin zastępczych spokrewnionych, a więc osób będących dziadkami lub rodzeństwem dziecka pozbawionego opieki rodziców, którym powierzono pełnienie funkcji rodziny zastępczej. Osoby takie, ze względu na brak odpowiednich kompetencji, potrzebują pomocy specjalistów w należyтым sprawowaniu opieki nad dzieckiem
Beneficjenci	Rodziny zastępcze spokrewnione
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów, środki organizacji pozarządowych
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe
Niezbędne zasoby	Specjaliści, pracownicy, wolontariusze, pomieszczenia, inne zasoby niezbędne do udzielenia wsparcia
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba rodzin zastępczych spokrewnionych objętych wsparciem Liczba dzieci w rodzinach

Nazwa zadania	1.4.1. Stworzenie systemu przydziału mieszkań chronionych
Zakres zadania	Zadanie obejmuje stworzenie transparentnego systemu przydziału mieszkań chronionych, a więc mieszkań, które są formą pomocy społecznej mającą na celu przygotowanie pod opieką specjalistów osób tam przebywających do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomaganie osób tam przebywających w codziennym funkcjonowaniu. W ramach systemu wskazane zostaną kategorie osób uprawnione do wsparcia oraz zasady przydziału mieszkań
Beneficjenci	Mieszkańcy wymagający wsparcia w formie mieszkania chronionego
Harmonogram realizacji zadania	2023-2024
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, Urząd Miejski w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Pracownicy
Wskaźniki realizacji zadania	Przyjęcie uchwały Rady Gminy regulującej utworzenie i zasady funkcjonowania mieszkań chronionych i interwencyjnych

Nazwa zadania	1.4.2. Utworzenie mieszkań chronionych, wspomaganych i interwencyjnych
Zakres zadania	Celem działania będzie zapewnienie funkcjonowania mieszkań chronionych, w których z miejsc będą mogły skorzystać osoby, które ze względu na wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki oraz mieszkań interwencyjnych do krótkookresowego wykorzystania dla osób, które z powodu nagłego zdarzenia losowego znalazły się w sytuacji uniemożliwiającej im pobyt w dotychczasowym miejscu zamieszkania
Beneficjenci	Mieszkańcy – osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby pozbawione mieszkania w wyniku zdarzeń losowych
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Mieszkania wyposażone w odpowiednią infrastrukturę, personel wspierający
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba miejsc w mieszkaniach chronionych Liczba osób korzystających z mieszkań chronionych Liczba osób oczekujących na mieszkania chronione Liczba miejsc w mieszkaniach interwencyjnych Liczba osób korzystających z mieszkań interwencyjnych

Nazwa zadania	1.4.3. Zapewnienie mieszkań komunalnych wychowankom opuszczającym pieczę zastępczą
Zakres zadania	Zadanie obejmuje zapewnienie dostępu do mieszkań komunalnych pełnoletnim wychowankom opuszczającym pieczę zastępczą, zamieszkującym na terenie Gminy Siechnice, którzy po opuszczeniu podmiotów instytucjonalnej lub rodzinnej pieczy zastępczej nie mają miejsca zamieszkania
Beneficjenci	Pełnoletni wychowankowie opuszczający pieczę zastępczą
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, Urząd Miejski w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Mieszkania komunalne
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba osób opuszczających pieczę zastępczą, która utrzymała lokal komunalny Liczba osób opuszczających pieczę zastępczą, która oczekuje na lokal komunalny

Nazwa zadania	1.4.4. Uregulowanie zasad dostępu do mieszkań z zasobu gminy dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej
Zakres zadania	Zadanie obejmuje opracowanie zasad dostępu do mieszkań komunalnych, socjalnych i wspomaganych dla osób i rodzin, mieszkańców Gminy Siechnice, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie samodzielnie pokonać wykorzystując własne zasoby i możliwości
Beneficjenci	Mieszkańcy Gminy Siechnice nieposiadający własnego lokalu mieszkalnego, wynajmujący mieszkania na rynku lub zamieszkujący wraz z dalszą rodziną
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, Urząd Miejski w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Mieszkania komunalne
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba osób ubiegających się o mieszkania z zasobu komunalnego Liczba osób, które otrzymały mieszkania z zasobu komunalnego

Cel strategiczny 2. Profilaktyka i wsparcie w przypadku uzależnień i przemocy w rodzinie

Nazwa zadania	2.1.1. Wsparcie w ramach Punktu Konsultacyjnego
Zakres zadania	Zadanie obejmuje wsparcie osób uzależnionych i członków ich rodzin poprzez pomoc psychologiczną, terapeutyczną i prawną w ramach Punktu Konsultacyjnego działającego w strukturze GOPS
Beneficjenci	Mieszkańcy dotknięci problemem uzależnień i współuzależnień
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Specjaliści, pomieszczenia
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba osób korzystających z pomocy Liczba udzielonych porad

Nazwa zadania	2.1.2. Współpraca z Poradniami, Placówkami Lecznictwa Odwykowego oraz Ośrodkami Leczenia Uzależnień
Zakres zadania	Zadanie zakłada zacieśnienie współpracy i prowadzenie stałego współdziałania z Poradniami i Placówkami Lecznictwa Odwykowego oraz Ośrodkami Leczenia Uzależnień dla zapewnienia mieszkańcom Gminy Siechnice leczenia i terapii poprzez kierowanie osoby potrzebującej pomocy do konkretnej placówki na umówione miejsce
Beneficjenci	Mieszkańcy dotknięci problemem uzależnień
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, NFZ
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Niezbędne zasoby	Specjaliści, pomieszczenia
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba podmiotów z którymi współpracuje GOPS

Nazwa zadania	2.1.3. Pomoc w ramach Grup Wsparcia i Grup Samopomocowych w zakresie uzależnień i współuzależnień
Zakres zadania	Zadanie zakłada realizację działań wspierających osoby uzależnione i członków ich rodzin, dotkniętych problemem współuzależnienia, poprzez organizację Grup Wsparcia i Grup Samopomocowych działających pod opieką specjalistów
Beneficjenci	Mieszkańcy dotknięci problemem uzależnień
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Niezbędne zasoby	Specjaliści, pomieszczenia
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba działających Grup Wsparcia/ Grup Samopomocowych

Nazwa zadania	2.2.1. Pomoc rodzinom doświadczającym przemocy w ramach wszczętej procedury „Niebieskie Karty”
Zakres zadania	Zadanie zakłada realizację procedury „Niebieskie Karty” i w jej ramach szerokie wsparcie osób doznających przemocy w rodzinie oraz członków rodzin, w których ma miejsce przemoc
Beneficjenci	Mieszkańcy dotknięci problemem przemocy w rodzinie
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki krajowe pozyskiwane w ramach projektów
Realizatorzy	Zespół Interdyscyplinarny do spraw przemocy w rodzinie w Gminie Siechnice, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, Zespół Opieki Zdrowotnej w Świętej Katarzynie, Policja, instytucje oświatowe, organizacje pozarządowe
Niezbędne zasoby	Specjaliści, pomieszczenia
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”

Nazwa zadania	2.2.2. Wsparcie terapeutyczne, psychospołeczne i prawne
Zakres zadania	Zadanie zakłada wsparcie osób doznających przemocy w rodzinie, członków rodzin, w których występuje przemoc w zakresie wsparcia psychologicznego, terapeutycznego, psychospołecznego, prawnego oraz socjalnego. Zadanie zakłada również działania korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc.
Beneficjenci	Mieszkańcy dotknięci problemem przemocy w rodzinie
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Specjaliści, pomieszczenia
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba osób korzystających z pomocy

Nazwa zadania	2.2.3. Tworzenie Grup Wsparcia dla osób doświadczających przemocy
Zakres zadania	Zadanie zakłada wsparcie osób doznających przemocy w rodzinie poprzez tworzenie Grup Wsparcia, w ramach których osoby doznające przemocy będą mogły wymienić doświadczenia i wspólnie pracować nad rozwiązaniem problemów przy wsparciu specjalistów
Beneficjenci	Mieszkańcy dotknięci problemem przemocy w rodzinie
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Specjaliści, pomieszczenia
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba działających Grup Wsparcia

Nazwa zadania	2.3.1. Kampanie informacyjno-edukacyjne w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy
Zakres zadania	Zadanie zakłada realizację kampanii informacyjno-edukacyjnych, skierowanych do mieszkańców lub szczególnych kategorii osób (np. dzieci, młodzieży, rodziców, kadry pedagogicznej, seniorów) w zakresie uzależnień oraz problemu przemocy w rodzinie
Beneficjenci	Mieszkańcy
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów, środki organizacji pozarządowych
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, instytucje oświatowe, Zakład Opieki Zdrowotnej w Świętej Katarzynie, Centrum Kultury, organizacje pozarządowe
Niezbędne zasoby	Specjaliści, pomieszczenia, materiały informacyjno-edukacyjne
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba zrealizowanych kampanii

Nazwa zadania	2.3.2. Wspieranie placówek oświatowych w zakresie programów rekomendowanych i profilaktycznych
Zakres zadania	Zadanie koncentruje się na zapewnieniu placówkom oświatowym wsparcia w realizacji programów rekomendowanych i profilaktycznych skierowanych do uczniów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i przeciwdziałania uzależnieniom
Beneficjenci	Instytucje oświatowe z Gminy Siechnice
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Specjaliści, materiały informacyjno-edukacyjne
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba wspartych instytucji oświatowych Liczba zrealizowanych programów

Nazwa zadania	2.3.3. Organizowanie zajęć i aktywności pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży
Zakres zadania	Zadanie zakłada wdrażanie programów w zakresie zajęć i innych aktywności pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w ramach których realizowane będą programy profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przeciwdziałania przemocy w rodzinie
Beneficjenci	Dzieci i młodzież z Gminy Siechnice
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów, środki organizacji pozarządowych
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, organizacje pozarządowe, firmy posiadające certyfikaty do realizacji programów
Niezbędne zasoby	Specjaliści, pomieszczenia, materiały do realizacji zajęć, środki finansowe na aktywności poza budynkami Gminy
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba zrealizowanych programów Liczba osób korzystających z zajęć i innych aktywności

Nazwa zadania	2.3.4. Utworzenie placówki wsparcia dziennego
Zakres zadania	Zadanie zakłada utworzenie placówki wsparcia dziennego w formie: <ul style="list-style-type: none">– opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych,– specjalistycznej,– pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę. Placówka będzie wspierała dzieci i młodzież z rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, a także dzieci i młodzież z innych rodzin potrzebujące wsparcia placówki, będzie realizowała również działania profilaktyczne
Beneficjenci	Dzieci i młodzież z Gminy Siechnice
Harmonogram realizacji zadania	2024-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów, środki organizacji pozarządowych
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, organizacje pozarządowe
Niezbędne zasoby	Specjaliści, pomieszczenia, materiały do realizacji zajęć
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba utworzonych placówek wsparcia dziennego

Nazwa zadania	2.3.5. Podnoszenie kwalifikacji kadry podmiotów realizujących działania zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie na terenie Gminy
Zakres zadania	Zadanie zakłada stałe działania w zakresie podnoszenia kwalifikacji kadr podmiotów, które realizują na terenie Gminy działania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy, szczególnie kadr GOPS i placówek oświatowych, ale również innych podmiotów zaangażowanych w te działania. Poszerzanie wiedzy, umiejętności i kompetencji w zakresie diagnozowania problemów, wsparcia osób nimi dotkniętych oraz realizacji działań profilaktycznych przyczyni się do lepszego rozwiązywania problemów społecznych
Beneficjenci	Pracownicy instytucji Gminy Siechnice i działacze organizacji pozarządowych zajmujący się działaniami w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów, środki organizacji pozarządowych
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Środki finansowe
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba pracowników podnoszących kwalifikacje

Cel strategiczny 3. Stworzenie spójnego systemu wsparcia osób starszych, chorych i z niepełnosprawnościami

Nazwa zadania	3.1.1. Rozwój i profesjonalizacja usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi
Zakres zadania	Zadanie zakłada rozwój usług opiekuńczych: usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz pozyskiwanie wysokokwalifikowanych kadr do realizacji zadań opiekuńczych
Beneficjenci	Mieszkańcy – osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale lub ciężko chore, osoby z zaburzeniami psychicznymi
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Etaty dla opiekunów
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba osób realizujących usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (liczba etatów) Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi, specjalistycznymi usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Nazwa zadania	3.1.2. Wdrożenie usług sąsiedzkich
Zakres zadania	Zadanie zakłada rozwój usług sąsiedzkich, stanowiących wsparcie osób i rodzin zamieszkujących w środowisku, ale wymagających pomocy w codziennym funkcjonowaniu. Usługi sąsiedzkie polegają m.in. na zrobieniu zakupów, pomocy w sprzątnięciu, gotowaniu, drobnych naprawach itp.
Beneficjenci	Mieszkańcy – osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale lub ciężko chore
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów, środki organizacji pozarządowych
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, organizacje pozarządowe
Niezbędne zasoby	Specjaliści – organizatorzy usług sąsiedzkich, osoby chętne do świadczenia usług sąsiedzkich
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba osób objętych usługami sąsiedzkimi

Nazwa zadania	3.1.3. Utworzenie Domu Dziennego Pobytu
Zakres zadania	Zadanie przewiduje utworzenie na terenie Gminy Siechnice Domu Dziennego Pobytu dedykowanego osobom starszym, działającego dla podtrzymywania kondycji psychicznej i zwalczania osamotnienia osób starszych. Dom zapewni będzie podtrzymywanie aktywności społecznej, utrzymanie dobrej kondycji i sprawności ruchowej, utrzymywanie dobrej kondycji intelektualnej, rozwijanie zainteresowań, organizację czasu wolnego, oparcie społeczne oraz posiłek
Beneficjenci	Mieszkańcy – seniorzy
Harmonogram realizacji zadania	2024-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, Urząd Miejski w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Budynek z odpowiednim wyposażeniem, etaty specjalistów
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba utworzonych domów dziennego pobytu Liczba miejsc w domu dziennego pobytu

Nazwa zadania	3.2.1. Zapewnienie opieki wytchnieniowej
Zakres zadania	Założeniem zadania jest organizacja opieki wytchnieniowej, a więc odciążenia członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa
Beneficjenci	Mieszkańcy – opiekunowie osób z niepełnosprawnościami i ich rodziny, osoby z niepełnosprawnościami
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów, środki organizacji pozarządowych
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, organizacje pozarządowe
Niezbędne zasoby	Środki finansowe, opiekunowie osób z niepełnosprawnościami
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba rodzin z osobami z niepełnosprawnościami objętych opieką wytchnieniową

Nazwa zadania	3.2.2. Zapewnienie wsparcia Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej
Zakres zadania	Zadanie zakłada zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej w ramach programu <i>Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej</i> (lub innych dedykowanych programów) tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób z niepełnosprawnościami. Celem jest zwiększenie szans osób z niepełnosprawnościami na prowadzenie bardziej niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia
Beneficjenci	Mieszkańcy – osoby z niepełnosprawnościami (dzieci do lat 16 z orzeczeniem o niepełnosprawności i osoby posiadające znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub orzeczenia równoważne – zgodnie ze szczegółowymi wytycznymi programu)
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Środki finansowe, asystenci
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba osób objętych wsparciem asystenta

Nazwa zadania	3.2.3. Utworzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej
Zakres zadania	Zadanie przewiduje utworzenie na terenie Gminy Siechnice lub na terenie gminy ościennej w ramach współpracy międzygminnej Warsztatu Terapii Zajęciowej, a więc placówki stwarzającej osobom z niepełnosprawnościami, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.
Beneficjenci	Mieszkańcy – osoby z niepełnosprawnościami, ze wskazaniem do uczestnictwa w terapii zajęciowej
Harmonogram realizacji zadania	2024-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, Urząd Miejski w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Budynek z odpowiednim wyposażeniem, etaty specjalistów
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba utworzonych warsztatów terapii zajęciowej Liczba miejsc w warsztatach terapii zajęciowej

Nazwa zadania	3.2.4. Utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy
Zakres zadania	Zadanie przewiduje utworzenie na terenie Gminy Siechnice lub na terenie gminy ościennej w ramach współpracy międzygminnej Środowiskowego Domu Samopomocy, a więc placówki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej
Beneficjenci	Mieszkańcy – osoby z zaburzeniami psychicznymi
Harmonogram realizacji zadania	2024-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, budżet państwa, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, Urząd Miejski w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Budynek z odpowiednim wyposażeniem, etaty specjalistów
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba utworzonych środowiskowych domów samopomocy Liczba miejsc w środowiskowych domach samopomocy

Nazwa zadania	3.2.5. Szkolenia dla opiekunów nieformalnych
Zakres zadania	Zadanie zakłada wdrażanie szkoleń dla opiekunów osób starszych i osób z niepełnosprawnościami w zakresie dostarczania praktycznej wiedzy i przekazywania doświadczeń w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi w domu
Beneficjenci	Mieszkańcy – opiekunowie osób starszych, opiekunowie osób z niepełnosprawnościami, opiekunowie osób długotrwale lub ciężko chorych
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów, środki organizacji pozarządowych
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, organizacje pozarządowe
Niezbędne zasoby	Specjaliści, miejsce realizacji szkoleń
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba zrealizowanych szkoleń Liczba przeszkolonych opiekunów nieformalnych

Nazwa zadania	3.3.1. Organizowanie warsztatów podnoszących wiedzę i umiejętności teleinformatyczne
Zakres zadania	Zadanie zakłada wdrażanie szkoleń – warsztatów podnoszących wiedzę i umiejętności teleinformatyczne seniorów, zwiększających możliwości komunikacji i pozyskiwania informacji przy wykorzystywaniu nowych technologii
Beneficjenci	Mieszkańcy – osoby starsze
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów, środki organizacji pozarządowych
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, organizacje pozarządowe
Niezbędne zasoby	Specjaliści, miejsce realizacji szkoleń
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba zrealizowanych szkoleń Liczba przeszkolonych seniorów

Nazwa zadania	3.3.2. Wspieranie seniorów, osób z niepełnosprawnościami oraz członków ich rodzin w podejmowaniu aktywności na rzecz środowiska lokalnego
Zakres zadania	Zadanie przewiduje zapewnienie przez pracowników instytucji publicznych wsparcia dla mieszkańców – seniorów, osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin w zakresie realizacji własnych inicjatyw, projektów w zakresie rozwoju i działań lokalnych, integracji środowiskowej oraz międzypokoleniowej
Beneficjenci	Mieszkańcy – osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, rodziny osób starszych i osób z niepełnosprawnościami
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów, środki organizacji pozarządowych
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, Centrum Kultury, organizacje pozarządowe
Niezbędne zasoby	Specjaliści
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba zrealizowanych projektów Liczba osób objętych wsparciem

Nazwa zadania	3.3.3. Wdrażanie i promocja nowoczesnych rozwiązań opieki nad osobami starszymi i z niepełnosprawnościami
Zakres zadania	Zadanie zakłada wdrażanie projektów dostarczających nowoczesne rozwiązania z zakresu opieki nad osobami starszymi i z niepełnosprawnościami, m.in. w zakresie wdrażania rozwiązań technologicznych z zakresu teleopieki, jak np. urządzenia alarmowe, detektory i sensory, lokalizatory, urządzenia pomiarowe czy komunikacyjne umożliwiające samodzielne funkcjonowanie i aktywność osobom starszym i osobom z niepełnosprawnościami
Beneficjenci	Mieszkańcy – osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów, środki organizacji pozarządowych
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, organizacje pozarządowe
Niezbędne zasoby	Rozwiązania technologiczne, podmioty obsługujące rozwiązania technologiczne, specjaliści wspierający seniorów i osoby z niepełnosprawnościami
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba osób korzystających z nowoczesnych rozwiązań teleinformatycznych

Cel strategiczny 4. Wsparcie działań organizacji pozarządowych i aktywności społecznej w sferze rozwiązywania problemów społecznych

Nazwa zadania	4.1.1. Utworzenie Punktu wsparcia organizacji pozarządowych
Zakres zadania	Zadanie zakłada utworzenie Punktu wsparcia organizacji pozarządowych – stanowiska lub komórki organizacyjnej udzielającej organizacjom pozarządowym pomocy w zakresie formalizacji, prowadzenia działalności statutowej, informowania o dostępnym wsparciu w ramach projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych, przygotowywania i składania wniosków projektowych, realizacji projektów, rozliczania projektów
Beneficjenci	Organizacje pozarządowe
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
Niezbędne zasoby	Etat specjalisty, pomieszczenie
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba utworzonych punktów wsparcia organizacji pozarządowych Liczba organizacji pozarządowych korzystających ze wsparcia punktu

Nazwa zadania	4.1.2. Ogłaszanie otwartych konkursów ofert na realizację zadań w zakresie świadczenia usług społecznych
Zakres zadania	Zadanie przewiduje zwiększenie zakresu wsparcia organizacji pozarządowych przez Gminę Siechnice poprzez ogłaszanie otwartych konkursów ofert na realizację zadań w zakresie świadczenia usług społecznych
Beneficjenci	Organizacje pozarządowe
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice
Realizatorzy	Urząd Miejski w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Środki finansowe
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba ogłoszonych konkursów Liczba projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe Kwota dofinansowania dla organizacji pozarządowych

Nazwa zadania	4.2.1. Utworzenie i wspieranie wolontariatu w GOPS
Zakres zadania	Zadanie zakłada sformalizowanie działalności wolontariatu poprzez utworzenie formalnej struktury wolontariatu w GOPS oraz poszerzenie bazy wolontariuszy i wspieranie rozwoju wolontariatu na rzecz rozwiązywania problemów społecznych
Beneficjenci	Mieszkańcy
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Środki finansowe, specjaliści, pomieszczenia
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba wolontariuszy współpracujących z GOPS

Nazwa zadania	4.2.2. Wsparcie organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu wolontariuszy
Zakres zadania	Zadanie zakłada realizację przez instytucje publiczne działań wspierających organizacje pozarządowe w pozyskiwaniu wolontariuszy poprzez m.in. przekazywanie informacji o osobach zainteresowanych wolontariatem, akcje promocyjne i informacyjne
Beneficjenci	Organizacje pozarządowe
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów
Realizatorzy	Urząd Miejski w Siechnicach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Środki finansowe, specjaliści, pomieszczenia
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba wolontariuszy współpracujących z GOPS

Cel strategiczny 5. Rozwój działań wspierających rozwiązywanie problemów społecznych

Nazwa zadania	5.1.1. Tworzenie strategii i programów działań wspierających realizację usług społecznych
Zakres zadania	Zadanie zakłada podejmowanie działań na rzecz diagnozowania sytuacji społecznej i strategicznego planowania realizacji działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, przede wszystkim poprzez realizację usług społecznych. Zadanie przewiduje przygotowywanie, przyjmowanie i wdrażanie strategii i programów o charakterze obowiązkowym oraz fakultatywnych projektujących realizację działań dla rozwiązywania problemów społecznych, w tym realizacji usług społecznych
Beneficjenci	Mieszkańcy
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, Urząd Miejski w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Środki finansowe, eksperci
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba przyjętych strategii i programów działań

Nazwa zadania	5.2.1. Podnoszenie kwalifikacji pracowników instytucji i organizacji pozarządowych
Zakres zadania	Zadanie zakłada stałe działania w zakresie podnoszenia kwalifikacji kadr podmiotów, które realizują na terenie Gminy działania w obszarze rozwiązywania problemów społecznych – zarówno instytucji publicznych, jak i organizacji pozarządowych. Poszerzanie wiedzy, umiejętności i kompetencji w zakresie diagnozowania problemów społecznych, udzielania wsparcia osobom nimi dotkniętymi oraz realizacji działań profilaktycznych przyczyni się do lepszego rozwiązywania problemów społecznych
Beneficjenci	Pracownicy instytucji Gminy Siechnice i działacze organizacji pozarządowych zajmujący się działaniami w zakresie rozwiązywania problemów społecznych
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice, środki europejskie i krajowe pozyskiwane w ramach projektów, środki organizacji pozarządowych
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, Urząd Miejski w Siechnicach, instytucje oświatowe, Centrum Kultury, organizacje pozarządowe
Niezbędne zasoby	Środki finansowe
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba pracowników podnoszących kwalifikacje

Nazwa zadania	5.2.2. Nawiązywanie współpracy z innymi podmiotami w celu pozyskiwania pracowników
Zakres zadania	Zadanie polegało będzie na nawiązaniu przez GOPS współpracy z podmiotami realizującymi działania na rzecz rozwiązywania problemów społecznych z innych gmin oraz podmiotami sektora edukacji dla pozyskiwania kadr pracowniczych. Współpraca nawiązana zostanie m.in. z Uniwersytetem Wrocławskim, który prowadzi studia na kierunku Praca socjalna
Beneficjenci	Mieszkańcy
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Kontakty, pracownicy realizujący zadania z zakresu współpracy
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba podmiotów z którymi realizowano współpracę

Nazwa zadania	5.2.3. Utworzenie w strukturze GOPS stanowiska ds. projektów społecznych
Zakres zadania	Zadanie zakłada utworzenie w GOPS stanowiska ds. projektów społecznych. Zadaniem pracownika zajmującego to stanowisko będzie poszukiwanie zewnętrznych, projektowych źródeł finansowania zadań realizowanych przez GOPS, nawiązywanie współpracy międzyinstytucjonalnej, nawiązywanie partnerstw z organizacjami pozarządowymi, przygotowywanie aplikacji projektowych, koordynowanie działań projektowych, monitorowanie i ewaluacja projektów, rozliczanie projektów
Beneficjenci	Mieszkańcy
Harmonogram realizacji zadania	2023-2024
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Dodatkowy etat na utworzenie stanowiska ds. projektów społecznych
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba osób pracujących na stanowisku ds. projektów społecznych (wymiar etatu)

Nazwa zadania	5.3.1. Koordynacja działań międzyinstytucjonalnych przez Interwenta Kryzysowego
Zakres zadania	Zadanie zakłada wdrożenie pracy Interwenta Kryzysowego, którego stanowisko utworzone zostanie w ramach zadania 1.2.1. Interwent Kryzysowy odpowiedzialny będzie za realizację bieżącej współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi realizującymi działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych i w przypadku sytuacji kryzysowej odpowiedzialny będzie za organizację pomocy i wsparcia dla osoby/ rodziny potrzebującej
Beneficjenci	Mieszkańcy potrzebujący wsparcia w sytuacjach kryzysowych
Harmonogram realizacji zadania	2024-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice
Realizatorzy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Stanowisko Interwenta Kryzysowego
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba osób objętych pomocą Interwenta Kryzysowego

Nazwa zadania	5.3.2. Koordynacja i inicjowanie działań międzyinstytucjonalnych przez Biuro Obronności i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Siechnicach
Zakres zadania	Zadanie zakłada dynamizację działań z zakresu koordynacji i tworzenia grup problemowych oraz inicjowania działań międzyinstytucjonalnych przez Biuro Obronności i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Siechnicach w odniesieniu do sytuacji kryzysowych związanych z występowaniem problemów społecznych
Beneficjenci	Instytucje publiczne i organizacje pozarządowe realizujące działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych
Harmonogram realizacji zadania	2023-2027
Źródła finansowania	Budżet Gminy Siechnice
Realizatorzy	Urząd Miejski w Siechnicach
Niezbędne zasoby	Biuro Obronności i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Siechnicach – pracownicy, pomieszczenia, inne zasoby
Wskaźniki realizacji zadania	Liczba podmiotów, których działalność jest koordynowana przez Biuro Liczba utworzonych grup problemowych Liczba spotkań grup problemowych

3.6. Zadania publiczne zlecane w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

W ramach *Strategii* przyjęto zasadę szerokiego włączenia organizacji pozarządowych i podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie³⁴ w realizację określonych celów i zadań. Znalazło to swoje odzwierciedlenie w zadaniach określonych w *Strategii*, które nakładają na Gminę Siechnice obowiązek współpracy z trzecim sektorem.

Do zadań publicznych zleczanych w trybach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie³⁵ należały będą zadania należące do następujących obszarów sfery zadań publicznych określonej w art. 4 ust 1. ww. ustawy:

- Ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej;
- Działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;

³⁴ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Dz.U. z 2022 r. poz. 1327, tekst jednolity ze zm.

³⁵ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Dz.U. z 2022 r. poz. 1327, tekst jednolity ze zm.

- Nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
- Działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;
- Kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- Przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- Wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
- Ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- Porządku i bezpieczeństwa publicznego;
- Działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka;
- Przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Podkreślić należy, że *Strategia* zakłada wspieranie rozwoju i działalności organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej, stąd zakłada również możliwość zlecania zadań publicznych przez Gminę Siechnice w innych obszarach sfery zadań publicznych.

3.7. Zgodność Strategii z dokumentami wyższej rangi

Problematyka działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych podejmowana jest na poziomie Unii Europejskiej, wytyczne w tym zakresie przyjmowane są również na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027* wpisuje się w tą politykę, projektując w skali lokalnej – Gminy Siechnice – cele i zadania wspierające rozwiązywanie problemów społecznych. Tym samym strategia przyczynia się do realizacji – na poziomie lokalnym – celów dokumentów strategicznych wyższej rangi.

Analizę zgodności celów strategicznych *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027* przeprowadzono uwzględniając następujące dokumenty strategiczne krajowe, regionalne i lokalne:

- *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.);*
- *Strategia Demograficzna 2040;*
- *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030;*
- *Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030;*

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027

- *Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021–2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030;*
- *Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej;*
- *Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030;*
- *Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.);*
- *Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030 (współdziałanie, kultura, kreatywność);*
- *Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność;*
- *Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030;*
- *projekt Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej na lata 2021-2030;*
- *Strategia Rozwoju Powiatu Wrocławskiego 2030;*
- *Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Wrocławskim w latach 2016-2025;*

Analizę zgodności z dokumentami wyższego rzędu zrealizowano odrębnie dla każdego celu strategicznego, a wyniki zaprezentowano w tabelach 34.-38. Analiza wskazuje, że *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027* realizuje – w mniejszym lub większym zakresie – założenia każdego z dokumentów wyższej rangi. Podkreślić więc należy, że dokument jest spójny z krajowymi, regionalnymi i lokalnymi wytycznymi w sferze rozwoju, polityki społecznej i rozwiązywania problemów społecznych.

Tabela 34. Zgodność celu strategicznego 1. Kompleksowe wsparcie rodzin dla prawidłowej realizacji ich funkcji *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027* z celami dokumentów strategicznych wyższej rangi

Dokument	Cel strategiczny
<i>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)</i>	Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
<i>Strategia Demograficzna 2040</i>	Cel szczegółowy I. Wzmocnienie rodziny Cel szczegółowy II. Znoszenie barier dla rodziców chcących mieć dzieci
<i>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030</i>	---
<i>Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030</i>	Cel szczegółowy 4. Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne
<i>Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021–2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030</i>	Priorytet I. Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży Priorytet II. Przeciwdziałanie bezdomności i wykluczeniu mieszkaniowemu Priorytet III. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i innych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu
<i>Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej</i>	---
<i>Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030</i>	---
<i>Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)</i>	Cel strategiczny 1. Zwiększenie udziału rodzin i rodzinnych form pieczy zastępczej w opiece i wychowaniu dzieci Cel strategiczny 4. Stworzenie skutecznego systemu usług społecznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi
<i>Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030 (współdziałanie, kultura, kreatywność)</i>	---
<i>Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność</i>	---
<i>Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030</i>	Cel strategiczny 3. Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego

<i>projekt Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej na lata 2021-2030</i>	Cel strategiczny 1. Budowa potencjału rodziny dolnośląskiej Cel strategiczny 3. Przeciwdziałanie pauperyzacji i wykluczeniu społecznemu mieszkańców Dolnego Śląska Cel strategiczny 4. Znoszenie nierówności wynikających ze zróżnicowanego dostępu do edukacji i różnic w kapitale społecznym poprzez diagnozę i realizację projektów oraz wsparcie systemowe
<i>Strategia Rozwoju Powiatu Wrocławskiego 2030</i>	Cel strategiczny 4. Kształtowanie zrównoważonego rozwoju społecznego i integracji lokalnej
<i>Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Wrocławskim w latach 2016-2025</i>	Cel strategiczny 1. Wspieranie rodzin i rozwój systemu pieczy zastępczej Cel strategiczny 4. Wspieranie i rozwijanie działań na rzecz rodzin i osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej oraz dotkniętych różnymi uzależnieniami
<i>Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027</i>	Cel strategiczny 1. Kompleksowe wsparcie rodzin dla prawidłowej realizacji ich funkcji

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 35. Zgodność celu strategicznego 2. Profilaktyka i wsparcie w przypadku uzależnień i przemocy w rodzinie *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027* z celami dokumentów strategicznych wyższej rangi

Dokument	Cel strategiczny
<i>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)</i>	---
<i>Strategia Demograficzna 2040</i>	Cel szczegółowy II. Znoszenie barier dla rodziców chcących mieć dzieci
<i>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030</i>	---
<i>Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030</i>	Cel szczegółowy 2: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej
<i>Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021–2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030</i>	Priorytet I. Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży
<i>Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej</i>	---

<i>Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030</i>	---
<i>Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)</i>	---
<i>Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030 (współdziałanie, kultura, kreatywność)</i>	---
<i>Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność</i>	Obszar V dotyczący ogółu osób starszych: Zwiększanie bezpieczeństwa fizycznego i zaniedbaniom wobec osób starszych
<i>Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030</i>	Cel strategiczny 3. Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego
<i>projekt Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej na lata 2021-2030</i>	Cel strategiczny 10. Integracja na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień Cel strategiczny 11. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
<i>Strategia Rozwoju Powiatu Wrocławskiego 2030</i>	Cel strategiczny 4. Kształtowanie zrównoważonego rozwoju społecznego i integracji lokalnej
<i>Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Wrocławskim w latach 2016-2025</i>	Cel strategiczny 4. Wspieranie i rozwijanie działań na rzecz rodzin i osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej oraz dotkniętych różnymi uzależnieniami
<i>Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027</i>	Cel strategiczny 2. Profilaktyka i wsparcie w przypadku uzależnień i przemocy w rodzinie

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 36. Zgodność celu strategicznego 3. Stworzenie spójnego systemu wsparcia osób starszych, chorych i z niepełnosprawnościami *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027* z celami dokumentów strategicznych wyższej rangi

Dokument	Cel strategiczny
<i>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)</i>	Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
<i>Strategia Demograficzna 2040</i>	---
<i>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030</i>	Cel szczegółowy 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym Cel szczegółowy 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych
<i>Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030</i>	Cel szczegółowy 2: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej
<i>Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021–2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030</i>	Priorytet III. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i innych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu
<i>Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej</i>	Obszar II. Solidarny rynek pracy. Priorytet 1. Wspieranie reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w jednostkach reintegracyjnych
<i>Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030</i>	Priorytet I. Niezależne życie Priorytet II. Dostępność
<i>Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)</i>	Cel strategiczny 2. Zbudowanie skutecznego i trwałego systemu świadczącego usługi społeczne dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu Cel strategiczny 3. Włączenie społeczne osób z niepełnosprawnościami dające możliwość życia w społeczności lokalnej niezależnie od stopnia sprawności Cel strategiczny 4. Stworzenie skutecznego systemu usług społecznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi
<i>Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030 (współdziałanie, kultura, kreatywność)</i>	---
<i>Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność</i>	Obszar I dotyczący ogółu osób starszych: Kształtowanie pozytywnego postrzegania starości w społeczeństwie Obszar II dotyczący ogółu osób starszych: Uczestnictwo w życiu społecznym oraz

	<p>wspieranie wszelkich form aktywności obywatelskiej, społecznej, kulturalnej, artystycznej, sportowej i religijnej</p> <p>Obszar VI dotyczący ogółu osób starszych: Tworzenie warunków do solidarności i integracji międzypokoleniowej</p> <p>Obszar III uwzględniający działania wobec niesamodzielnych osób starszych: Sieć usług środowiskowych i instytucjonalnych udzielanych niesamodzielnym osobom starszym</p> <p>Obszar I uwzględniający działania wobec niesamodzielnych osób starszych: Zmniejszanie skali zależności od innych poprzez ułatwienie dostępu do usług wzmacniających samodzielność oraz dostosowanie środowiska zamieszkania do możliwości funkcjonalnych niesamodzielnych osób starszych</p>
<i>Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030</i>	Cel strategiczny 3. Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego
<i>projekt Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej na lata 2021-2030</i>	<p>Cel strategiczny 6. Upowszechnianie i rozwój usług wspierających funkcjonowanie osób starszych i o ograniczonej sprawności w życiu codziennym i społeczności lokalnej</p> <p>Cel strategiczny 7. Pobudzanie i wspieranie aktywności seniorów w perspektywie indywidualnej i społecznej</p> <p>Cel strategiczny 8. Wzmocnienie autonomii i prawa do samostanowienia osób z niepełnosprawnościami</p> <p>Cel strategiczny 9. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb</p>
<i>Strategia Rozwoju Powiatu Wrocławskiego 2030</i>	Cel strategiczny 4. Kształtowanie zrównoważonego rozwoju społecznego i integracji lokalnej
<i>Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Wrocławskim w latach 2016-2025</i>	<p>Cel strategiczny 2. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych</p> <p>Cel strategiczny 5. Wsparcie i rozwijanie działań na rzecz osób starszych</p>
<i>Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027</i>	Cel strategiczny 3. Stworzenie spójnego systemu wsparcia osób starszych, chorych i z niepełnosprawnościami

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 37. Zgodność celu strategicznego 4. Wsparcie działań organizacji pozarządowych i aktywności społecznej w sferze rozwiązywania problemów społecznych *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027* z celami dokumentów strategicznych wyższej rangi

Dokument	Cel strategiczny
<i>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)</i>	Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
<i>Strategia Demograficzna 2040</i>	Cel szczegółowy I. Wzmocnienie rodziny
<i>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030</i>	Cel szczegółowy 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym Cel szczegółowy 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych
<i>Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030</i>	---
<i>Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021–2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030</i>	Priorytet IV. Instytucje pomocy społecznej oraz podmioty ekonomii społecznej – wsparcie dla osób i rodzin
<i>Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej</i>	---
<i>Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030</i>	---
<i>Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)</i>	---
<i>Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030 (współdziałanie, kultura, kreatywność)</i>	Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne
<i>Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność</i>	---
<i>Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030</i>	Cel strategiczny 2. Poprawa jakości i dostępności usług publicznych Cel strategiczny 3. Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego
<i>projekt Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej na lata 2021-2030</i>	Cel strategiczny 5. Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego Cel strategiczny 12. Wspieranie i rozwój potencjału instytucji pomocy i integracji społecznej

<i>Strategia Rozwoju Powiatu Wrocławskiego 2030</i>	Cel strategiczny 4. Kształtowanie zrównoważonego rozwoju społecznego i integracji lokalnej
<i>Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Wrocławskim w latach 2016-2025</i>	--
<i>Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027</i>	Cel strategiczny 4. Wsparcie działań organizacji pozarządowych i aktywności społecznej w sferze rozwiązywania problemów społecznych

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 38. Zgodność celu strategicznego 5. Rozwój działań wspierających rozwiązywanie problemów społecznych *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027* z celami dokumentów strategicznych wyższej rangi

Dokument	Cel strategiczny
<i>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)</i>	Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
<i>Strategia Demograficzna 2040</i>	Cel szczegółowy 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk
<i>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030</i>	Cel szczegółowy 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie
<i>Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030</i>	---
<i>Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021–2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030</i>	Priorytet IV. Instytucje pomocy społecznej oraz podmioty ekonomii społecznej – wsparcie dla osób i rodzin
<i>Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej</i>	---
<i>Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030</i>	---
<i>Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)</i>	---
<i>Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030 (współdziałanie, kultura, kreatywność)</i>	---
<i>Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność</i>	---
<i>Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030</i>	Cel strategiczny 2. Poprawa jakości i dostępności usług publicznych

<i>projekt Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej na lata 2021-2030</i>	Cel strategiczny 12. Wspieranie i rozwój potencjału instytucji pomocy i integracji społecznej
<i>Strategia Rozwoju Powiatu Wrocławskiego 2030</i>	---
<i>Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Wrocławskim w latach 2016-2025</i>	---
<i>Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027</i>	Cel strategiczny 5. Rozwój działań wspierających rozwiązywanie problemów społecznych

Źródło: Opracowanie własne.

3.8. Monitoring i ewaluacja

Integralną częścią każdej strategii jest wewnętrzny system monitorowania i ewaluacji postępów we wdrażaniu zadań oraz osiągnięciu założonych celów, a w konsekwencji wdrażania misji i realizacji wizji Gminy Siechnice w sferze rozwiązywania problemów społecznych. *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027* podlega systemowi monitoringu i ewaluacji powiązanego z systemem wdrażania, który obejmuje monitoring, czyli system zbierania i selekcjonowania informacji oraz ewaluację, czyli system oceny i interpretacji zgromadzonego materiału.

Istotą monitoringu jest gromadzenie, opracowywanie i przekazywanie informacji. Proces ten polegał będzie na systematycznym obserwowaniu prowadzonych działań, ich efektów oraz zmian sytuacji społecznej zachodzącej w procesie realizacji poszczególnych zadań. Do analizy używane będą zdefiniowane w *Strategii* wskaźniki realizacji zadań (przedstawione w macierzach zadań). Jako rok bazowy dla porównań przyjęty będzie rok 2022. Monitoring prowadzony będzie w trybie ciągłym i obejmował będzie: zbieranie danych i informacji, analizę zebranych danych i informacji, coroczną ocenę wyników, a także ewentualną korektę realizowanych działań. Monitoring realizowany będzie przez Zespół ds. opracowania i realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Siechnice na lata 2023-2027.

Ewaluacja koncentruje się natomiast na ocenie rezultatów realizacji poszczególnych elementów strategii, przy czym kryteriami oceny są wskaźniki realizacji zadań strategii, rozwiązywanie problemów (wyzwań przyjętych w strategii) oraz realizacja misji i wizji społecznej. Ewaluacja dostarcza nam więc wiarygodnych i przydatnych informacji

pozwalających na ocenę zrealizowanych działań i zaplanowanie zmian. Całościowa ewaluacja dokumentu przeprowadzona zostanie w roku 2027 i związana będzie z rozpoczęciem prac nad kolejnym dokumentem strategicznym.

Prawidłowe wdrażanie niniejszej *Strategii*, prowadzenie monitoringu i ewaluacji wymaga współpracy wszystkich podmiotów wskazanych jako realizatorzy zadań. Nad prawidłową współpracą, prowadzeniem monitoringu i ewaluacji czuwać będzie kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Wnioski i rekomendacje

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027 jest podstawowym dokumentem określającym społeczną misję i wizję Gminy Siechnice oraz cele i zadania w sferze rozwiązywania problemów społecznych. Stanowi fundament planowania działań w sferze polityki społecznej, w tym pomocy społecznej. Ma się przyczynić do rozwiązania najdotkliwszych dla mieszkańców Gminy Siechnice problemów społecznych, zaspokojenia najważniejszych potrzeb, a co za tym idzie poprawy jakości życia.

Prace nad strategią obejmowały diagnozę sytuacji społeczno-ekonomicznej w Gminie Siechnice, analizę stanu i skuteczności problemów społecznych oraz analizę problemów społecznych, analizę interesariuszy, prognozę zmian w zakresie występowania problemów społecznych oraz analizę zasobów i możliwości w zakresie działań społecznych. Przeprowadzone badania empiryczne pozwoliły również poznać opinię mieszkańców oraz osób wdrażających zadania z zakresu rozwiązywania problemów społecznych. Analiza strategiczna umożliwiła określenie mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w sferze społecznej, co łącznie z diagnozą umożliwiło wypracowanie wizji Gminy Siechnice w sferze rozwiązywania problemów społecznych, misji, celów, kierunków działań oraz zadań w sferze społecznej. Będą one realizowane w latach 2023-2027.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027 dotyczy przede wszystkim działań podejmowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ale integruje także działania innych gminnych instytucji, a także organizacji pozarządowych i społeczności lokalnej. Wpisując się w cele wytyczane przez krajowe, regionalne i lokalne dokumenty w sferze społecznej przyczyni się w skali lokalnej – Gminy Siechnice – do realizacji tych postulatów – a co za tym idzie rozwiązania problemów społecznych i zapewnienia wysokiej jakości życia.

Rekomenduje się, by *Strategia* pełniła funkcję integrującą działania w sferze społecznej i zgodnie z wytycznymi zawartymi w zadaniach przyczyniała się do intensyfikacji współpracy instytucji publicznych zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych oraz organizacji pozarządowych.

Rekomenduje się, by przygotowywane i wdrażane programy działań w sferze społecznej były spójne z celami, kierunkami działań i zadaniami *Strategii* i przyczyniały się do realizacji jej założeń.

Rekomenduje się realizację systematycznego monitoringu działań prowadzonych w ramach strategii i w przypadku, gdy wyniki ewaluacji lub czynniki zewnętrzne wskazują na konieczność zmiany celów bądź zadań realizować tryb aktualizacji *Strategii* ad hoc – w miarę potrzeb.

Rekomenduje się przeprowadzenie analiz dotyczących przekształcenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych, przede wszystkim w kontekście integracji zadań w sferze rozwiązywania problemów społecznych, poszerzenia zakresu usług społecznych kierowanych do osób niekorzystających z pomocy społecznej oraz intensyfikacji współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Rekomenduje się również podjęcie działań na rzecz współpracy międzygminnej, szczególnie w zakresie realizacji zadań wiążących się z tworzeniem infrastruktury socjalnej.

Oddając w ręce mieszkańców *Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027* mamy nadzieję, że przyczyni się ona do realizacji społecznej misji Gminy Siechnice i dzięki realizacji zaplanowanych celów i działań, przyczyni się do zapewnienia wysokiej jakości życia wszystkim mieszkańcom.